LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

RINKIMŲ ORGANIZATORIAUS KNYGA

RENGIANT IR VYKDANT
2027 M. KOVO 7 D.

SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMUS

2026

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

© Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, 2026

TURINYS

1. ĮVADAS 5

2. 2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMŲ GRAFIKAS 6

3. RINKIMŲ KOMISIJŲ DARBO ORGANIZAVIMAS 11

3.1. Apylinkių rinkimų komisijų formavimo lentelė 11

3.2. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo tvarkos aprašas 16

3.3. Skaidrumo atmintinė rinkimų (referendumo) komisijų nariams 18

3.4. Atmintinė „Asmens duomenų tvarkymas rinkimuose“ 19

3.5. Atmintinė rinkimų komisijos nariams dėl nešališkumo ir draudimo užsiimti rinkimų agitacija 21

3.6. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų posėdžių organizavimo tvarkos aprašas 22

3.7. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų darbo organizuojant rinkėjų informavimą apie rinkimus (referendumą) tvarkos aprašas 24

3.8. Rinkimų (referendumo) stebėtojų registravimo tvarkos aprašas 26

3.9. Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašas 29

Parašus renkančių asmenų žurnalas 36

Popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų išdavimo aktas 37

Popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų grąžinimo aktas 38

Popierinių rinkėjų parašų tikrinimo lapas 39

Rinkėjų parašų tikrinimo aktas 40

Teikimas 41

Bylos su parašų rinkimo lapais apyrašas 42

Bylų su parašų rinkimo lapais apyrašas 43

Rinkėjų parašų rinkimo lapas 44

Renkamų savivaldybių tarybų narių skaičius, reikalingų surinkti parašų skaičius ir kandidatų skaičius kandidatų sąraše 2027 metų savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose 46

3.10. Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašas 48

Dokumentų bylos apyrašas 57

Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo aktas 58

3.11. Kandidatų sąrašų ir kandidatų rinkimų programų spausdinimo tvarkos aprašas 59

3.12. Lėšų, skiriamų savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms, planavimo, skyrimo, apskaitos ir atsiskaitymo tvarkos aprašas 64

3.13. Savivaldybių rinkimų komisijų viešųjų pirkimų vykdymas 72

Nešališkumo deklaracija 73

Konfidencialumo pasižadėjimas 74

Ataskaita 75

3.14. Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos aprašas 78

3.15. Mokymų rinkimų (referendumo) organizatoriams ir dalyviams organizavimo tvarkos aprašas 81

3.16. Savivaldybės rinkimų komisijos posėdžio protokolo pavyzdys 83

3.17. Savivaldybės rinkimų komisijos rašto formos pavyzdys 84

3.18. VRK informacinės sistemos naudojimas rinkimuose 85

3.19. Rinkėjų pavėžėjimo į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti rinkimų (referendumo) dieną organizavimo tvarkos aprašas 89

Paraiška dėl lėšų skyrimo rinkėjų pavėžėjimui 91

Rinkėjų pavežėjimo maršrutai ir grafikai 92

Ataskaita apie rinkėjų pavėžėjimą į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti 93

4. POLITINĖ REKLAMA IR JOS STEBĖSENA 94

4.1. Politinės kampanijos politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašas 94

Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaita 102

Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos suvestinė 103

4.2. Politinės reklamos žymėjimo, stebėsenos ir skaidrumo reikalavimų vykdymo kontrolės tvarkos ir metodų pagal reglamentą (ES) 2024/900 aprašas 104

4.3. Išorinės politinės reklamos taisyklės 106

4.4. Politinės reklamos žymėjimo atmintinė 110

4.5. Rekomendacijos dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklos viešinimo atskyrimo nuo politinės reklamos 117

5. RINKĖJŲ SĄRAŠAI 121
5.1. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų sudarymo, tvarkymo ir tikslinimo tvarkos aprašas 121
Rinkėjų sąrašų sudarymo, tikslinimo ir naudojimo savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose atmintinė 136
Rekomenduojamų apylinkių, kuriose gali balsuoti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukti rinkėjai, sąrašas 139
Pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas, naudojamas įteikiant pranešimus apie rinkimus, sudarant namuose balsuojančiųjų sąrašus 140
Galutinis rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašas 142
Papildomas rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašas 144
Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių balsuoti iš kitų apylinkių, sąrašas 145
Rinkėjų gautų prašymų įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą (F5) apskaitos rinkimų apylinkėje žiniaraštis 146
Prašymas įrašyti į rinkėjų sąrašą (F5 forma) 147
Informacinė kortelė 149
Liudijimas dėl rinkėjo asmens tapatybės patvirtinimo 150
5.2. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje tvarkos aprašas 151
Pažyma dėl rinkėjo balsavimo kitoje rinkimų apylinkėje 155
Pranešimų apie rinkimus įteikimo, balsuojančių namuose sąrašo sudarymo, rinkėjų sąrašų tikslinimo ataskaita 157
Namuose balsuojančių rinkėjų sąrašas 158
Rinkėjų, išbrauktų iš rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo, ataskaita 159
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemės rinkėjai sukurtų duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktas 160
5.3. Pranešimo apie rinkimus (referendumą) įteikimo rinkėjams tvarkos aprašas 161
6. BALSAVIMAS IKI RINKIMŲ DIENOS 163
6.1. Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas 163
Išankstinio balsavimo lakštas 176
Vidinis balsavimo vokas 177
Išorinis balsavimo vokas 177
Specialiojo ženklo maketas 177
Rinkimų (referendumo) dokumentų perdavimo aktas (P4 forma) 178
Specialių punktų sąrašas (P2 forma) 180
Rinkėjo prašymas balsuoti namuose (P6 forma) 181
Rinkėjų, balsuojančių namuose, sąrašas (P1 forma) 182
Rinkėjų, balsuojančių namuose, laikinai apsistojusių rinkimų (referendumo) teritorijai priskirtu adresu ir neįrašytų į šios rinkimų apylinkės sąrašą, sąrašas (P1b forma) 183
Rinkėjų, kurių prašymai balsuoti namuose netenkinami, sąrašas (P1a forma) 184
Komisijos narių vykimo pas rinkėjus, balsuojančius namuose, grafikas (P7 forma) 185
Siuntų-maišų perdavimo paslaugų teikėjui aktas (P3 forma) 186
Užpildytų išorinių balsavimo vokų apskaita (P9 forma) 188
Priėmimo–perdavimo aktas (P8 forma) 189
Stebėtojų, atvykusių stebėti balsavimą iki rinkimų dienos, registracijos žurnalas 190
7. PASIRENGIMAS RINKIMŲ DIENAI, BALSŲ SKAIČIAVIMAS 191
7.1. Balsavimo patalpos įrengimo ir vertinimo tvarkos aprašas 191
Reikalavimai rinkimų (referendumo) apylinkių iškaboms 196
Reikalavimai balsadėžei 197
Reikalavimai balsavimo kabinai 198
Balsavimo patalpos atitikties aprašo reikalavimams vertinimo forma 199
7.2. Balsų skaičiavimo protokolų pildymo naudojant „rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pateikimo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarkos aprašas 200
Suskaičiuotų biuletenių skirtukas 211
Balsų perskaičiavimo pagal savivaldybes 213
Balsų perskaičiavimo protokolas F4p 215
Pirmumo balsų perskaičiavimo suvestinė 217
Rinkimų apylinkės vienmandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolas (F1 forma) 219
Rinkimų apylinkės daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolas (F2 forma) 223
Rinkimų apylinkės daugiamandatės rinkimų apygardos pirmumo balsų skaičiavimo protokolas (II dalies bendrasis skyrius) (F3 forma) 227
Rinkimų apylinkės daugiamandatės rinkimų apygardos pirmumo balsų skaičiavimo protokolas (II dalies skyrius) (F4 forma) 229
Rinkimų apygardos vienmandatės apygardos balsų skaičiavimo protokolas (F5 forma) 233
Rinkimų apygardos daugiamandatės apygardos balsų skaičiavimo protokolas (F6 forma) 235
Rinkimų apygardos daugiamandatės apygardos pirmumo balsų skaičiavimo protokolas (F7 forma) 237
Biuletenių perdavimo Vyriausiajai rinkimų komisijai aktas (B1 forma) 239
Specialių ženklų (hologramų) perdavimo Vyriausiajai rinkimų komisijai aktas (forma H1) 241
8. KITA INFORMACIJA 243
Informacija apie Vyriausiąją rinkimų komisiją 243
Savivaldybių kuratoriai 2027 m. kovo 7 d. savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose 245

1. ĮVADAS

Mieli kolegos,

dėkojame, kad esate rinkimų bendruomenės dalis ir savo darbu prisidedate prie sklandaus ir skaidraus rinkimų proceso.

Jūsų rankose – Baltoji knyga. Tai Vyriausiosios rinkimų komisijos parengtas svarbiausių dokumentų rinkinys, kurio Jums prireiks organizuojant 2027 m. kovo 7 d. savivaldybių tarybų ir merų rinkimus.

Atsižvelgdami į 2026 metų vasarą priimtus Rinkimų kodekso pakeitimus papildėme, patobulinome ir atnaujinome dalį Vyriausiosios rinkimų komisijos tvarkos aprašų ir Jūsų darbui reikalingų dokumentų formų.

Tikimės, kad ši informacija palengvins tiek savivaldybių, tiek apylinkių rinkimų komisijų darbą organizuojant rinkimus ir sprendžiant kylančius iššūkius.

Mūsų visų bendras tikslas – profesionaliai suorganizuoti rinkimus: kad komisijų nariams būtų lengva dirbti, kandidatai aiškiai suprastų rinkimų procedūras, rinkimų stebėtojai žinotų savo teises ir pareigas, o rinkėjams būtų patogu balsuoti.

Sąžiningai ir garbingai atlikdami savo pareigas, bendromis jėgomis išlaikykime mums taikomus aukščiausius standartus ir surenkime juos atitinkančius savivaldybių tarybų ir merų rinkimus. Kiekvieno iš mūsų pastangos, dėmesys detalėms ir atsakomybė prisideda prie visuomenės pasitikėjimo rinkimais ir demokratijos stiprinimo.

Vyriausioji rinkimų komisija

2. RINKIMŲ ORGANIZAVIMO GRAFIKAS

2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMŲ GRAFIKAS

Eil. Nr.	Rinkimų kodekso straipsnis, dalis	dienų iki/po (-/+) rinkimų dienos ar rezultatų paskelbimo	Data	Turinys
1	64.2		2026 10 07	**Politinės kampanijos pradžia.** *Politinė kampanija pasibaigia praėjus 100 dienų nuo rinkimų (pakartotinio balsavimo ar rinkimų) rezultatų paskelbimo dienos.*
2	64.2		2026 10 07	**Prasideda politinės kampanijos dalyvių ir suinteresuotųjų asmenų registracija.** Tik užsiregistravusieji politinės kampanijos dalyviais gali kelti kandidatų sąrašus į savivaldybių tarybų narius ar keltis kandidatais į merus. Tik įregistruoti suinteresuotieji asmenys turi teisę vykdyti rinkimų agitaciją.
3	10.5	-130	iki 2026 10 28	Kandidatais atitinkamoje savivaldybėje gali būti keliami asmenys, gyvenamąją vietą deklaravę **iki šios** dienos.
4	68.1	-130	2026 10 28	**Baigiamas savarankiškų politinės kampanijos dalyvių registravimas.**
5	78.3, 79.1	-130	2026 10 28	**Pradedamas politinių organizacijų ir kandidatų pareiškinių dokumentų pateikimas VRK ir savivaldybių rinkimų komisijoms.** VRK, gavusi partijų pareiškinius dokumentus, per 5 darbo dienas priima sprendimą dėl partijos dalyvavimo rinkimuose; *rinkimų komisija, gavusi pareiškinius dokumentus, ne vėliau kaip per 5 dienas išduoda politinei organizacijai (jei reikia), asmeniui, keliančiam save kandidatu, arba jų atstovui rinkimams rinkėjų parašų rinkimo lapus arba priima motyvuotą sprendimą atsisakyti juos išduoti.*
6	46.8	-102	iki 2026 11 25	Subjektai, turintys teisę siūlyti narius į savivaldybių rinkimų komisijas, teikia kandidatūras VRK.
7	46.1	-95	iki 2026 12 02	VRK sudaro savivaldybių rinkimų komisijas. Komisijų nariai per 15 dienų nuo paskyrimo dienos duoda rašytinius pasižadėjimus.
8	78.3	-90	iki 2026 12 07 17:00	**Baigiamas partijų pareiškinių dokumentų pateikimas VRK.**
9	78.3	-80	iki 2026 12 17 17:00	**Baigiamas politinių komitetų ir kandidatų pareiškinių dokumentų pateikimas savivaldybės rinkimų komisijoje.**
10	77.1	-80	iki 2026 12 17 17:00	Koalicijų sudarymas (partijos tarpusavyje gali sudaryti partijų koaliciją, politiniai komitetai – komitetų koaliciją).
11	80.5	-70	iki 2026 12 27	**Baigiasi terminas pareiškinių dokumentų trūkumams šalinti (jei buvo pateikti ne visi RK nurodyti pareiškiniai dokumentai ar juose buvo trūkumų).**
12	48.3	-65	2027 01 01	Savivaldybių rinkimų komisijos nustato kiekvienos apylinkės rinkimų komisijos narių skaičių.
13	8.3	-60	iki 2027 01 06	Pagal **iki šios dienos** deklaruotą gyvenamąją vietą rinkėjai įrašomi į atitinkamos savivaldybės rinkėjų sąrašą
14	87.1	-55	iki 2027 01 11	Politinė organizacija, koalicija, kandidatai gali atšaukti pareiškinius dokumentus.
15	48.4	-52	iki 2027 01 14	Subjektai, turintys teisę siūlyti narius į apylinkių rinkimų komisijas, teikia kandidatūras savivaldybių rinkimų komisijoms.

Eil. Nr.	Rinkimų kodekso straipsnis, dalis	dienų iki/po (-/+) rinkimų dienos ar rezultatų paskelbimo	Data	Turinys
16	79.11	-51	2027 01 15	Paskutinė diena, kai politinė organizacija, asmuo, keliantis save kandidatu, arba jų atstovai rinkimams turi grąžinti rinkėjų parašų rinkimo lapus savivaldybės rinkimų komisijai *(jei parašų lapai buvo išduoti). Savivaldybės rinkimų komisija parašų lapus turi patikrinti per 10 dienų nuo jų gavimo dienos.*
17	48.2	-45	iki 2027 01 21	Savivaldybių rinkimų komisijos sudaro apylinkių rinkimų komisijas. Komisijos nariai per 15 dienų nuo paskyrimo dienos duoda rašytinį pasižadėjimą.
18	80.2	-40	iki 2027 01 26	Paskutinė diena, kai turi būti baigtas rinkėjų parašų rinkimo lapų patikrinimas.
19	55.5	-39	iki 2027 01 27	VRK sudaro savivaldybių rinkėjų sąrašus elektroninėje informacijos laikmenoje ir perduoda savivaldybių rinkimų komisijoms. Kartu sudaromi rinkėjų, kurių gyvenamosios vietos tikslus adresas nežinomas, sąrašai.
20	81.1	-31	2027 02 04	Paskutinė diena, kai VRK priima sprendimą registruoti kandidatą ir (arba) kandidatų sąrašą arba jų neregistruoti.
21	84.1	-30	iki 2027 02 05	VRK savo interneto svetainėje paskelbia kandidatų sąrašus, kandidatus, jų pareiškinius dokumentus, kandidatų sąrašų rinkimų numerius, šiuose sąrašuose įrašytų kandidatų rinkimų numerius.
22	137.3	-15	iki 2027 02 20	Savivaldybių rinkimų komisijos sudaro specialių balsavimo punktų sąrašus.
23	103.3	-10	iki 2027 02 25	Baigiama suinteresuotųjų asmenų registracija
24	128.3	-8	2027 02 27	Baigiamas pranešimų apie rinkimus įteikimas rinkėjams. Kartu su pranešimu rinkėjui įteikiamas leidinys su kandidatų, kandidatų sąrašų rinkimų programomis.
25	55.6	-7	nuo 2027 02 28	Likus ne daugiau kaip 7 dienoms iki rinkimų, išankstiniai rinkėjų sąrašai su juose padarytais ir Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka pripažintais pakeitimais tvirtinami kaip galutiniai rinkėjų sąrašai.
26	92.3	-6	iki 2027 03 01	Paskutinė diena teikti prašymus stebėtojų registravimui.
27	134.3	-5	nuo 2027 03 02	**Balsavimas iki rinkimų dienos** organizuojamas savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose nuo 7 val. iki 20 val.
		-3	iki 2027 03 04	
28	134.4	-4	nuo 2027 03 03	**Balsavimas specialiuose balsavimo punktuose.** Balsuoti galima specialiai balsavimui sudarytuose punktuose kariuomenės vienetuose, bausmės vykdymo vietose, areštinėse, ligoninėse, gydymo įstaigose (išskyrus poliklinikas), socialinės globos įstaigose ir kt. specialių punktų darbo valandomis.
		-2	iki 2027 03 05	
29	134.5	-3	2027 03 04	Namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos sudaro ir tvirtina apylinkių rinkimų komisijos. Balsuojančių namuose lankymo grafiką tvirtina ir skelbia apylinkių rinkimų komisijų pirmininkai (paskelbia iki 12 val.).
30	100.2	-3	2027 03 04	Nuo šios dienos draudžiama skelbti kompromituojančią informaciją visuomenės informavimo priemonėje, taip pat paskutiniame iki rinkimų periodiniame leidinyje.
31	134.5	-2	nuo 2027 03 05	**Balsavimas namuose.** Balsavimo vokus, išankstinius balsavimo lakštus ir rinkimų biuletenius rinkėjams, kurie įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą ir kurie yra šios rinkimų apylinkės rinkėjai, į namus pristato ne mažiau kaip du apylinkės rinkimų komisijos nariai (balsavimas vyksta nuo 8 iki 20 val.).
		-1	iki 2027 03 06	

Eil. Nr.	Rinkimų kodekso straipsnis, dalis	dienų iki/po (-/+) rinkimų dienos ar rezultatų paskelbimo	Data	Turinys
32	112.2	paskutinė d. d.	2027 03 05	Paskutinė diena suteikti aukas. Draudžiama priimti aukas, kurios buvo suteiktos vėliau nei paskutinę darbo dieną iki rinkimų agitacijos draudimo pradžios arba po to, kai rinkimų politinės kampanijos dalyvis neteko šio statuso.
33	130.2	-12 val	iki 2027 03 06 19:00	Biuleteniai pateikiami rinkimų apylinkei.
34	131.5	-12 val	iki 2027 03 06 19:00	Turi būti parengta balsavimo patalpa.
35	139.2	7 val.	**2027 03 07 07:00**	**RINKIMŲ DIENA,** balsavimo pradžia rinkimų apylinkėse.
36	130.5	11 val.	iki 2027 03 07 11:00	Pašto paslaugų tiekėjas vokus su rinkėjų užpildytais rinkimų biuleteniais, perduoda savivaldybių rinkimų komisijoms, o šios perduoda juos apylinkių rinkimų komisijoms iki balsavimo pabaigos.
37	139.2	20 val.	**2027 03 07 20:00**	**Balsavimo pabaiga rinkimų apylinkėse.**
38	189.1,3	24 val.	Po protokolo surašymo	Kandidatų sąrašus iškėlusios politinės organizacijos, kandidatai, atstovai rinkimams, rinkimų stebėtojai apylinkių rinkimų komisijų sprendimus gali apskųsti savivaldybių rinkimų komisijoms.
39	189.3	48 val.	Po skundo pateikimo	Savivaldybių rinkimų komisijos privalo išnagrinėti skundus (tikslus laikas priklauso nuo skundo gavimo laiko).
40	189.3	24 val.	Po savivaldybės rinkimų komisijos sprendimo dėl protokolo surašymo	Savivaldybių rinkimų komisijų sprendimai dėl balsų skaičiavimo protokolų surašymo gali būti apskųsti VRK ir išnagrinėti iki galutinių rezultatų paskelbimo.
41	179.3	7	iki 2027 03 14	VRK tvirtina galutinius rinkimų rezultatus ir oficialiai skelbia Teisės aktų registro informacinėje sistemoje.
42	167.4	**Galimas pakartotinis balsavimas**		
43	92.3	-6	iki 2027 03 15	Paskutinė diena teikti prašymus stebėtojų registravimui.
44	134.3	-5	nuo 2027 03 16	**Balsavimas iki rinkimų dienos** organizuojamas savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose nuo 7 val. iki 20 val.
		-3	iki 2027 03 18	
45	100.2	-3	2027 03 18	Nuo šios dienos draudžiama skelbti kompromituojančią informaciją visuomenės informavimo priemonėje, taip pat paskutiniame iki rinkimų periodiniame leidinyje.
46	134.4	-4	nuo 2027 03 17	**Balsavimas specialiuose balsavimo punktuose.** Balsuoti galima specialiai balsavimui sudarytuose punktuose kariuomenės vienetuose, bausmės vykdymo vietose, areštinėse, ligoninėse, gydymo įstaigose (išskyrus poliklinikas), socialinės globos įstaigose ir kt. specialių punktų darbo valandomis.
		-2	iki 2027 03 19	
47	134.5	-3	2027 03 18	Namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos sudaro ir tvirtina ir skelbia apylinkių rinkimų komisijos. Balsuojančių namuose lankymo grafiką tvirtina apylinkių rinkimų komisijų pirmininkai (paskelbia iki 12 val.)

Eil. Nr.	Rinkimų kodekso straipsnis, dalis	dienų iki/po (-/+) rinkimų dienos ar rezultatų paskelbimo	Data	Turinys
48	134.5	-2	nuo 2027 03 19	**Balsavimas namuose.** Balsavimo vokus, išankstinius balsavimo lakštus ir rinkimų biuletenius rinkėjams, kurie įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą ir kurie yra šios rinkimų apylinkės rinkėjai, į namus pristato ne mažiau kaip du apylinkės rinkimų komisijos nariai (balsavimas vyksta nuo 8 iki 20 val.).
		-1	iki 2027 03 20	
49	112.2	paskutinė d. d.	2027 03 19	Paskutinė diena suteikti aukas. Draudžiama priimti aukas, kurios buvo suteiktos vėliau nei paskutinę darbo dieną iki rinkimų agitacijos draudimo pradžios arba po to, kai rinkimų politinės kampanijos dalyvis neteko šio statuso.
50	130.2	-12 val	iki 2027 03 20 19:00	Biuleteniai pateikiami rinkimų apylinkei.
51	131.5	-12 val	iki 2027 03 20 19:00	Turi būti parengta balsavimo patalpa.
52	139.2	7 val.	**2027 03 21 07:00**	**RINKIMŲ DIENA (PAKARTOTINIS BALSAVIMAS),** balsavimo pradžia rinkimų apylinkėse.
53	130.5	11 val.	2027 03 21 11:00	Pašto paslaugų tiekėjas vokus su rinkėjų užpildytais rinkimų biuleteniais, perduoda savivaldybių rinkimų komisijoms, o šios perduoda juos apylinkių rinkimų komisijoms iki balsavimo pabaigos.
54	139.2	20 val.	**2027 03 21 20:00**	**Balsavimo pabaiga rinkimų apylinkėse.**
55	189.1,3	24 val.	Po protokolo surašymo	Kandidatų sąrašus iškėlusios politinės organizacijos, kandidatai, atstovai rinkimams, rinkimų stebėtojai apylinkių rinkimų komisijų sprendimus gali apskųsti savivaldybių rinkimų komisijoms.
56	189.3	48 val.	Po skundo pateikimo	Savivaldybių rinkimų komisijos privalo išnagrinėti skundus (tikslus laikas priklauso nuo skundo gavimo laiko).
57	189.3	24 val.	Po savivaldybės rinkimų komisijos sprendimo dėl protokolo surašymo	Savivaldybių rinkimų komisijų sprendimai dėl balsų skaičiavimo protokolų surašymo gali būti apskųsti VRK ir išnagrinėti iki galutinių rezultatų paskelbimo.
58	179.3	7	iki 2027 03 28	VRK tvirtina galutinius rinkimų rezultatus ir oficialiai skelbia Teisės aktų registre.
59	91.8	7	iki 2027 04 04	Pasibaigia atstovų rinkimams, stebėtojų įgaliojimai.
60	103.9	10	iki 2027 04 07	Teikiamos suinteresuotųjų asmenų politinės kampanijos finansavimo ataskaitos ir kiti Rinkimų kodekse numatyti dokumentai. Terminas skaičiuojamas nuo rinkimų rezultatų paskelbimo dienos.
61	97.5	10 d. d.	iki 2027 04 12	Teikiamos viešosios informacijos rengėjų ar skleidėjų deklaracijos, Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos (per 10 darbo dienų nuo rinkimų galutinių rezultatų paskelbimo dienos).
62	120.2.1	25	iki 2027 04 22	Teikiamos savarankiškų dalyvių, per rinkimų politinę kampaniją gavusių 70 rinkimuose taikomų VMDU dydžių arba mažesnę pajamų sumą (169 960 Eur) politinės kampanijos finansavimo ataskaitos ir kiti Rinkimų kodekse numatyti dokumentai. Terminas skaičiuojamas nuo rinkimų rezultatų paskelbimo dienos.

Eil. Nr.	Rinkimų kodekso straipsnis, dalis	dienų iki/po (-/+) rinkimų dienos ar rezultatų paskelbimo	Data	Turinys
63	123.1	25	iki 2027 04 22	Savarankiškas dalyvis, per rinkimų politinę kampaniją gavęs didesnę kaip 70 rinkimuose taikomų VMDU dydžių pajamų sumą, privalo su audito įmone arba auditoriumi sudaryti savarankiško dalyvio nepriklausomo patikrinimo sutartį ir jos nuorašą pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip per 25 dienas nuo rinkimų (pakartotinių rinkimų) rezultatų paskelbimo dienos.
64	89.5.2	60	iki 2027 05 27	Rinkimų užstatai grąžinami ne vėliau kaip per 60 dienų po rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo dienos, jeigu rinkimų politinės kampanijos dalyvis VRK rinkimų politinės kampanijos finansavimo ataskaitą, jos priedus bei visus išlaidas ir pajamas pagrindžiančius dokumentus pateikia ne vėliau kaip per 10 dienų nuo rinkimų galutinių rezultatų oficialaus paskelbimo dienos.
65	120.2.2	85	iki 2027 06 21	Teikiamos savarankiškų dalyvių, per rinkimų politinę kampaniją gavusių didesnę kaip 70 rinkimuose taikomų VMDU dydžių pajamų sumą (169 960 Eur) politinės kampanijos finansavimo ataskaitos, sutartų procedūrų ataskaitos ir kiti Rinkimų kodekse numatyti dokumentai. Terminas skaičiuojamas nuo rinkimų rezultatų paskelbimo dienos.
66	64.2	100	2027 07 06	Politinės kampanijos pabaiga, terminas skaičiuojamas nuo rinkimų rezultatų paskelbimo dienos.
67	89.5.1	40	iki 2027 08 15	Rinkimų užstatai grąžinami ne vėliau kaip per 40 dienų nuo rinkimų politinės kampanijos pabaigos.

3. RINKIMŲ KOMISIJŲ DARBO ORGANIZAVIMAS

3.1. APYLINKIŲ RINKIMŲ KOMISIJŲ FORMAVIMO LENTELĖ

Savivaldybės rinkimų komisija	Rinkimų komisijos narių skaičius	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai	Lietuvos socialdemokratų partija	Liberalų sąjūdis	Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“	Politinė partija „Nemuno Aušra“	Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga	Laisvės partija	Tautos ir teisingumo sąjunga (centristai, tautininkai)	Centro dešinės sąjunga	Darbo partija	Lietuvos regionų partija	Lietuvos žaliųjų partija	Nacionalinis susivienijimas	Krikščionių sąjunga	Politinis komitetas
Akmenės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr.1	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Alytaus miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 2	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Alytaus rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 3	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Anykščių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 4	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Birštono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 5	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X				
Biržų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 6	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					X
Druskininkų savivaldybės rinkimų komisija Nr. 7	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Elektrėnų savivaldybės rinkimų komisija Nr. 8	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Ignalinos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 9	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Jonavos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 10	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Joniškio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr.11	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Jurbarko rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr.12	12	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X				X
Kaišiadorių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr.13	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X	X			
Kalvarijos savivaldybės rinkimų komisija Nr.14	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					X
Kauno miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr.15	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X

Savivaldybės rinkimų komisija	Rinkimų komisijos narių skaičius	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai	Lietuvos socialdemokratų partija	Liberalų sąjūdis	Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“	Politinė partija „Nemuno Aušra“	Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga	Laisvės partija	Tautos ir teisingumo sąjunga (centristai, tautininkai)	Centro dešinės sąjunga	Darbo partija	Lietuvos regionų partija	Lietuvos žaliųjų partija	Nacionalinis susivienijimas	Krikščionių sąjunga	Politinis komitetas
Kauno rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 16	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Kazlų Rūdos savivaldybės rinkimų komisija Nr. 17	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Kelmės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr.18	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X			
Kėdainių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr.19	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					
Klaipėdos miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 20	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						X
Klaipėdos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 21	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Kretingos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 22	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X							XX
Kupiškio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 23	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Lazdijų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 24	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X						X	
Marijampolės savivaldybės rinkimų komisija Nr. 25	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Mažeikių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 26	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X			
Molėtų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 27	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					X
Neringos savivaldybės rinkimų komisija Nr. 28	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Pagėgių savivaldybės rinkimų komisija Nr. 29	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X				
Pakruojo rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 30	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Palangos miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 31	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							

Savivaldybės rinkimų komisija	Rinkimų komisijos narių skaičius	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai	Lietuvos socialdemokratų partija	Liberalų sąjūdis	Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“	Politinė partija „Nemuno Aušra“	Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga	Laisvės partija	Tautos ir teisingumo sąjunga (centristai, tautininkai)	Centro dešinės sąjunga	Darbo partija	Lietuvos regionų partija	Lietuvos žaliųjų partija	Nacionalinis susivienijimas	Krikščionių sąjunga	Politinis komitetas
Panevėžio miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 32	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Panevėžio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 33	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Pasvalio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 34	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X				
Plungės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 35	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Prienų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 36	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X				
Radviliškio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 37	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X				
Raseinių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 38	12	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X	X				X
Rietavo savivaldybės rinkimų komisija Nr. 39	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Rokiškio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 40	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X			
Skuodo rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 41	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X				
Šakių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 42	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Šalčininkų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 43	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					
Šiaulių miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 44	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X							XX
Šiaulių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 45	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					
Šilalės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 46	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						X

Savivaldybės rinkimų komisija	Rinkimų komisijos narių skaičius	Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjunga	Tėvynės sąjunga - Lietuvos krikščionys demokratai	Lietuvos socialdemokratų partija	Liberalų sąjūdis	Demokratų sąjunga „Vardan Lietuvos“	Politinė partija „Nemuno Aušra“	Lietuvos lenkų rinkimų akcija-Krikščioniškų šeimų sąjunga	Laisvės partija	Tautos ir teisingumo sąjunga (centristai, tautininkai)	Centro dešinės sąjunga	Darbo partija	Lietuvos regionų partija	Lietuvos žaliųjų partija	Nacionalinis susivienijimas	Krikščionių sąjunga	Politinis komitetas
Šilutės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 47	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X				
Širvintų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 48	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X				
Švenčionių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 49	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X						
Tauragės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 50	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X			X				
Telšių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 51	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X					
Trakų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 52	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Ukmergės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 53	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					
Utenos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 54	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X							XX
Varėnos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 55	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Vilkaviškio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 56	10	X	X	X	X	X	X	X	X	X							X
Vilniaus miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 57	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X				X		
Vilniaus rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 58	9	X	X	X	X	X	X	X	X	X							
Visagino savivaldybės rinkimų komisija Nr. 59	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X				
Zarasų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 60	11	X	X	X	X	X	X	X	X	X		X					X

POLITINIAI KOMITETAI, TURINTYS TEISĘ TEIKTI KANDIDATŪRAS Į APYLINKIŲ RINKIMŲ KOMISIJŲ NARIUS

Savivaldybės rinkimų komisija	Politinio komiteto pavadinimas
Biržų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 6	Biržų atgimimas
Druskininkų savivaldybės rinkimų komisija Nr. 7	Politinis komitetas „Už Druskininkus“
Elektrėnų savivaldybės rinkimų komisija Nr. 8	Politinis komitetas „Nepartinė savivalda“
Jonavos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 10	Politinis komitetas „Mūsų Jonava“
Jurbarko rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr.12	Tavo balsas už Jurbarko kraštą
Kalvarijos savivaldybės rinkimų komisija Nr.14	Politinis komitetas „Siekime kartu“
Kauno miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr.15	Vieningas Kaunas
Kazlų Rūdos savivaldybės rinkimų komisija Nr. 17	Politinis komitetas „Jaunoji Kazlų Rūda“
Klaipėdos miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 20	Politinis komitetas „Ištikimi Klaipėdai“
Kretingos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 22	1) Politinis komitetas Kretingos kraštas 2) Politinis komitetas „Už šviesią Kretingą“
Molėtų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 27	Molėtai kartu
Plungės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 35	Politinis komitetas „Vieninga Plungė“
Panevėžio miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 32	Politinis komitetas „Atsinaujinančiam Panevėžiui“
Raseinių rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 38	Politinis komitetas „Tau, kraštieti!“
Šiaulių miesto savivaldybės rinkimų komisija Nr. 44	1) Politinis komitetas Nepartinis sąrašas „Dirbame miestui“ 2) „Šiaulių labui!”
Šilalės rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 46	Politinis komitetas „Vardan Šilalės krašto“
Utenos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 54	1) Politinis komitetas „Kartu už Utenos kraštą“ 2) STIPRI UTENA
Varėnos rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 55	Politinis komitetas „Drauge su Jumis“
Vilkaviškio rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 56	Politinis komitetas „Kartu už Vilkaviškio kraštą“
Zarasų rajono savivaldybės rinkimų komisija Nr. 60	Politinis komitetas „Kurk Zarasams“

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugpjūčio 11 d. sprendimu Nr. Sp-56
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2024 m. liepos 19 d. sprendimo Sp-182
redakcija)

3.2. SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) IR APYLINKIŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJŲ PIRMININKŲ, NARIŲ RAŠYTINIO PASIŽADĖJIMO DAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo tvarka.

2. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, nariai rinkimų (referendumo) pirmininko, nario statusą įgyja ir pareigas rinkimų (referendumo) komisijose pradeda eiti davę rašytinį pasižadėjimą, kurį duoda iki pirmojo savivaldybės (apygardos) ir apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdžio.

3. Rašytinį pasižadėjimą duoda:

3.1. savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas – Vilniuje, dalyvaujant Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininkui arba jo pavaduotojui ir dviem Vyriausiosios rinkimų komisijos nariams;

3.2. savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariai – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje, pastate, kuriame yra savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos būstinė, dalyvaujant savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui, o jeigu jis dar nepradėjo eiti savo pareigų, – Vyriausiosios rinkimų komisijos pirmininko įgaliotam asmeniui;

3.3. apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje, pastate, kuriame yra savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos būstinė, savivaldybės mero ar administracijos direktoriaus darbo vieta, dalyvaujant savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui ir dviem savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariams;

Papunkčio pakeitimai:
Nr. Sp-182, 2024-07-18, paskelbta TAR 2024-07-18, i. k. 2024-13214

3.4. apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai – apylinkės rinkimų (referendumo) komisijoje, pastate, kuriame yra apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos būstinė arba balsavimo patalpa, dalyvaujant apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui, o jeigu jis dar nepradėjo eiti savo pareigų, – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko įgaliotam asmeniui.

4. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinio pasižadėjimo davimo laiką nustato juos paskyrusi komisija, priimdama sprendimą dėl jų skyrimo. Apie tai atitinkama komisija praneša asmenims, kurie turi duoti rašytinį pasižadėjimą, ar juos į šią komisiją pasiūliusiems subjektams, kad šie informuotų reikiamus asmenis.

5. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, nariai, nedavę rašytinio pasižadėjimo per 15 dienų nuo jų paskyrimo arba davę su išlyga, netenka pareigų rinkimų (referendumo) komisijoje. Duotas pasižadėjimas galioja rinkimų (referendumo) komisijos laikotarpį, iki komisija, paskyrusi rinkimų (referendumo) komisijos pirmininką, narį, priima sprendimą dėl jo įgaliojimų nutrūkimo.

6. Kai rašytinį pasižadėjimą duoda savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, juos paskyrusios komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas asmuo garsiai perskaito Lietuvos Respublikos rinkimų kodekse nustatytą rašytinio pasižadėjimo tekstą, o kai rašytinį pasižadėjimą duoda savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai, –

rašytinio pasižadėjimo tekstą garsiai perskaito šios komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas asmuo. Rašytinio pasižadėjimo tekstas negali būti keičiamas. Rašytinį pasižadėjimą duodantys asmenys kviečiami po vieną pasirašyti pateiktą rašytinio pasižadėjimo tekstą. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai kviečiami pagal rinkimų (referendumo) apylinkių numerius didėjančia tvarka, komisijų nariai – pagal abėcėlę. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai, nariai pasižadėjimo tekste įrašo savo pareigas rinkimų (referendumo) komisijoje, vardą, pavardę, datą, pasirašo ir pasirašytą pasižadėjimą įteikia pasižadėjimą priimančiam asmeniui. Asmuo, priėmęs rašytinį pasižadėjimą, paskelbia, kad rašytinis pasižadėjimas priimtas. Jeigu rašytinis pasižadėjimas nepasirašytas arba pasirašytas su išlygomis, paskelbiama, kad rašytinis pasižadėjimas neduotas.

7. Rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko, nario pažymėjimas įteikiamas po to, kai yra duotas rašytinis pasižadėjimas.

8. Apie tai, kas davė rašytinius pasižadėjimus ir kas jų nedavė, apylinkės rinkimų (referendumo) komisija praneša savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai, o savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip per 12 valandų.

9. Rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų, narių rašytinius pasižadėjimus saugo Vyriausioji rinkimų komisija. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų narių ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų ir narių rašytinių pasižadėjimų davimo dienos perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoje saugomus komisijų pirmininkų, narių rašytinius pasižadėjimus.

3.3. SKAIDRUMO ATMINTINĖ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJŲ NARIAMS

Gerbiamieji Rinkimų komisijų nariai,

visuomet prisiminkite, kad pagal tai, kaip Jūs, atlikdami pareigas Rinkimų komisijose organizuojant ir vykdant rinkimus, bendraujate su rinkėjais, politinės kampanijos dalyviais, į Jus besikreipiančiais fiziniais ar juridiniais asmenimis, vertinama ne tik Jūsų profesionalumas, etika, moralė, bet ir pačių rinkimų skaidrumas, viešumas, teisingumas ir sąžiningumas, stiprinamas pasitikėjimas ne tik rinkimų komisijų darbu, bet ir visa rinkimų organizavimo sistema.

Todėl esate kviečiami susipažinti ir laikytis šių pagrindinių tarnybinės veiklos ir elgesio principų:

- **NULINĖS TOLERANCIJOS KORUPCIJAI –** Rinkimų komisijų nariai netoleruoja korupcijos pasireiškimo jokiomis formomis (interesų konfliktų, kyšininkavimo, neetiško elgesio, neteisėto atlygio, papirkimo, piktnaudžiavimo ir kitų korupcinio pobūdžio veikų, daromų rinkimų organizavimo ir vykdymo srityje, siekiant naudos sau, politinės kampanijos dalyviams ar kitiems asmenims).
- **VEIKLOS SKAIDRUMO IR VIEŠUMO** – Rinkimų komisijų nariai užtikrina, kad rinkimų komisijų veikla būtų skaidri ir grindžiama teisėtumo, nepriklausomumo, kolegialumo, viešumo ir nešališkumo principais.
- **NEPRIEKAIŠTINGOS REPUTACIJOS** – Rinkimų komisijoje dirba tik nepriekaištingos reputacijos asmenys, kurie puoselėja savo nepriekaištingą dalykinę reputaciją, nepiktnaudžiauja alkoholiu, nevartoja narkotinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų, laikosi duoto Rinkimų komisijos nario rašytinio pasižadėjimo ir didina visuomenės pasitikėjimą rinkimų komisijų veikla.
- **VIEŠŲJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ KONFLIKTO VENGIMO** – Rinkimų komisijų veiklos sprendimai ir veiksmai grindžiami viešųjų interesų viršenybės principais, Savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų pirmininkai, kurie įgalioti vykdyti viešuosius pirkimus, deklaruoja privačius interesus elektroninių ryšių priemonėmis per Privačių interesų registrą (PINREG), prisijungdami iš interneto svetainės www.vtek.lt, nusišalina nuo sprendimų, dėl kurių gali kilti (kyla) interesų konfliktas ir vengia situacijų, kai privatūs interesai galėtų turėti įtakos nešališkam ir objektyviam funkcijų vykdymui.
- **NULINĖS DOVANŲ POLITIKOS** – Rinkimų komisijų nariai elgiasi nepriekaištingai, nepriima dovanų, pinigų ar paslaugų, išskirtinių lengvatų ir nuolaidų iš politinės kampanijos dalyvių, politinių organizacijų bei kitų asmenų ar organizacijų, galinčių daryti įtaką rinkimams ir jų rezultatams.
- **AGITACIJOS DRAUDIMO** – Rinkimų komisijų nariai neužsiima agitacija, nereklamuoja politinių organizacijų ar jų narių, nedalyvauja rinkimų agitacijai skirtuose renginiuose, yra neutralūs politinės kampanijos dalyvių atžvilgiu.
- **ETIKOS LAIKYMOSI –** Rinkimų komisijų nariai su visais asmenimis privalo elgtis vienodai, neatsižvelgiant į jų tautybę ar kilmę, lytį, socialinę padėtį, politinius, religinius, filosofinius ar kitus įsitikinimus, laikytis visuotinai pripažįstamų dorovės, moralės ir etikos normų, būti mandagūs, paslaugūs, tarpusavyje elgtis pagarbiai ir sąžiningai.
- **DUOMENŲ SAUGUMO UŽTIKRINIMO** – Rinkimų komisijų nariai privalo saugoti ir tik įstatymų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti jiems patikėtus asmens duomenis ir informaciją (rinkėjų sąrašus ir kitus dokumentus), jos neprarasti ir neatskleisti ir (ar) kitais būdais neperduoti šios informacijos tretiesiems (neįgaliotiems jos žinoti) asmenims.
- **ATSAKOMYBĖS UŽ PRIIMTUS SPRENDIMUS** – Rinkimų komisijų nariai turi žinoti savo darbines pareigas ir suteiktus įgaliojimus bei prisiimti atsakomybę už šių pareigų nevykdymą ar netinkamą vykdymą, už teisės aktų pažeidimus.

Apie bandymus paveikti Rinkimų komisiją, jos pirmininką ar narį, privaloma nedelsiant pranešti aukštesniajai Rinkimų komisijai, o apie gautus prašymus ar nurodymus atlikti nusikalstamą veiką - informuoti Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnybą, tel. 8 5 266 3333, ar Lietuvos policiją, tel. 112 ar kitais šių institucijų viešais skelbiamais pranešimų kanalais.

Skaidrumo klausimais prašome konsultuotis su VRK darbuotoju, atsakingu už antikorupcinės aplinkos kūrimą, tel. 8 5 239 6453, o apie pastebėtus rinkimų komisijų narių daromus teisės pažeidimus pranešti VRK vidiniu pranešimų kanalu – praneseju.apsauga@vrk.lt.

3.4. ATMINTINĖ „ASMENS DUOMENŲ TVARKYMAS RINKIMUOSE“

Rinkimų komisijos statusas asmens duomenų apsaugoje

Asmens duomenų valdytojas yra Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK), adresas: Gynėjų g. 8, Vilnius, tel. +370 5 2396902, el. paštas: rinkim@vrk.lt, asmens duomenų pareigūnas: Rokas Stabingis, tel. +370 5 2396423, el. pašas: rokas.stabingis@vrk.lt.

Asmens duomenų tvarkytojai rinkimų metu yra apygardų (savivaldybių) ir apylinkių rinkimų (referendumų) komisijos (toliau – apygardų ir apylinkių rinkimų komisijos/rinkimų komisijos), jų darbuotojai, kurie tvarkant asmens duomenis vadovaujasi šia atmintine ir asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais ir VRK nustatytais asmens duomenų apsaugos reikalavimais:

- 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas) (toliau – BDAR);
- Rinkimų kodeksas;
- Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymas;
- VRK sprendimu patvirtintas “Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausiojoje rinkimų komisijoje tvarkos aprašas“;
- Kiti dokumentai, nurodyti https://www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

Kas yra asmens duomenys?

Asmens duomenys - bet kokia informacija apie fizinį asmenį, kurio tapatybė nustatyta arba kurio tapatybę galima nustatyti (duomenų subjektas); fizinis asmuo, kurio tapatybę galima nustatyti, yra asmuo, kurio tapatybę tiesiogiai arba netiesiogiai galima nustatyti, visų pirma pagal identifikatorių, kaip antai vardą ir pavardę, asmens identifikavimo numerį, buvimo vietos duomenis ir interneto identifikatorių arba pagal vieną ar kelis to fizinio asmens fizinės, fiziologinės, genetinės, psichinės, ekonominės, kultūrinės ar socialinės tapatybės požymius.

Kas yra asmens duomenų tvarkymas?

Duomenų tvarkymas – bet kokia automatizuotomis arba neautomatizuotomis priemonėmis su asmens duomenimis ar asmens duomenų rinkiniais atliekama operacija ar operacijų seka, kaip antai rinkimas, įrašymas, rūšiavimas, sisteminimas, saugojimas, adaptavimas ar keitimas, išgava, susipažinimas, naudojimas, atskleidimas persiunčiant, platinant ar kitu būdu sudarant galimybę jais naudotis, taip pat sugretinimas ar sujungimas su kitais duomenimis, apribojimas, ištrynimas arba sunaikinimas.

Kokių asmenų duomenys naudojami rinkimuose?

Rinkimų komisijų narių ir darbuotojų (vardas, pavardė, paskyręs subjektas, pasižadėjimo pasirašymo data, darbo užmokestis, telefonas, el. paštas ir pan.);

Rinkėjų (vardas, pavardė, asmens kodas, adresas, rinkėjo eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše ir kt.);

Kandidatų (vardas, pavardė, pilietybė, nuotrauka, išsilavinimas, šeimos nariai, gautos pajamos ir kt.);

Rinkimų stebėtojų (vardas, pavardė, atvykimo į rinkimų apylinkę laikas, asmens dokumento kopija ir kt.);

Atstovų rinkimams (vardas, pavardė, paskyrusi partija ar kandidatas ir kt.).

Kokiais tikslais asmens duomenys naudojami rinkimuose?

Rinkėjų sąrašų tvarkymui (rinkėjai rūšiuojami rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, jiems yra suteikimas eilės numeris, rinkėjų sąrašai yra tikslinami pagal rinkėjų prašymus (F5, P6), rinkėjai įrašomi į apylinkės, savivaldybės rinkėjų sąrašą ar išbraukiami iš apygardos, savivaldybės apylinkės rinkėjų sąrašo);

Kandidatų pareiškinių dokumentų tvarkymui (kandidatų sąrašas, pareiškimas dalyvauti rinkimuose, įsipareigojimas nutraukti darbo ar kitokią veiklą, sutikimas būti iškeltam kandidatu, kandidato anketa, gyventojų pajamų mokesčio ir turto deklaracijų pagrindinių duomenų išrašas, kandidato privačių interesų deklaracija, pasižadėjimas laikytis draudimo papirkti rinkėjus ir rinkimų teisę turinčius asmenis, kandidatų nuotrauka, biografija, rinkimų užstatas).

Rinkėjų parašų rinkimo lapų tvarkymui (kandidatai renka rinkėjų parašus su šiais rinkėjų asmens duomenimis: vardas, pavardė, paso ar asmens tapatybės kortelės numeris, gimimo data, adresas, parašas. Rinkėjų parašų rinkimo lapuose pasirašo parašų rinkėjai, kurie nurodo savo: vardą, pavardę, telefono ryšio numerį ir kitus duomenis).

Darbui VRK informacinėje sistemoje (posistemės ir funkcionalumai: RINKĖJAI IKI RINKIMŲ DIENOS, RINKĖJAI-ABRIS, RINKIMŲ DIENOS VEDLYS, IŠANKSTINIS BALSAVIMAS, FINANSAVIMAS, DTS, Elektroninių dokumentų pateikimas, Parėmimas elektroniniu būdu: vardas, pavardė, asmens kodas, adresas, telefono ryšio numeris, darbo valandos, atlyginimas ir kiti duomenys).

Rinkimų komisijos veiklos administravimui (rinkimų komisijos veiklos dokumentai: gaunami raštai, skundai, pranešimai, siunčiami raštai, dokumentai, tyrimų medžiaga, posėdžių protokolai, priimti sprendimai, kuriuose yra asmens duomenų).

Rinkimuose taikomos asmens duomenų apsaugos organizacinės ir techninės priemonės

1.Rinkimų komisijų nariai ir darbuotojai su asmens duomenimis gali pradėti dirbti tik pasirašę Pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį, kurio formą rasite https://www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

2. Rinkimų komisijų nariai ir darbuotojai privalo saugoti asmens duomenų paslaptį visą darbo rinkimų komisijoje laikotarpį, taip pat jam pasibaigus. Draudžiama viešinti asmens duomenis, išskyrus tuos, kurių viešas paskelbimas yra numatytas teisės aktuose.

3. Rinkimų komisijų nariai ir darbuotojai asmens duomenis tvarko tik teisėtais tikslais ir tik tiek, kiek tai reikalinga tarnybinėms funkcijoms atlikti.

4. Rinkimų komisijų nariai ir darbuotojai, tvarkydami asmens duomenis, turi užtikrinti kompiuterinių įrenginių (kompiuterių, planšečių, išmaniųjų telefonų), kuriuose yra asmens duomenys, kontrolę ir apsaugą. Prisijungimo prie VRK informacinės sistemos, kompiuterinių įrenginių, tarnybinio el. pašto, kuriuose yra asmens duomenys, duomenys, slaptažodžiai negali būti atkleidžiami ar perduodami tam neįgaliotiems asmenims.

5. Rinkimų komisijos privalo užtikrinti rinkimų komisijos veiklos dokumentų (rinkėjų sąrašų, kandidatų pareiškinių dokumentų, rinkėjų parašų rinkimo lapų, rinkimų komisijos posėdžių protokolų, darbo laiko apskaitos žiniaraščių ir kitų veiklos dokumentų, rinkėjų prašymų P6, F5, gautų skundų, pranešimų ir kitų dokumentų su asmens duomenimis) fizinę apsaugą bei užtikrinti, kad nebūtų atskleistas jų turinys asmenims, neturintiems teisės dirbti su asmens duomenimis ir pašaliniams asmenims.

6. Rinkimų komisijos, supažindindamos rinkėjus su rinkėjų sąrašuose esančia informacija, gali pateikti šią informaciją tik pačiam rinkėjui apie jį patį. Į rinkimų apylinkę atvykusiam rinkėjui ir pateikusiam asmens dokumentą, jo prašymu jam parodoma rinkėjų sąrašų eilutė su jo duomenimis, su kitų rinkėjų asmens duomenimis jis susipažinti negali. Jeigu į rinkimų komisiją rinkėjas kreipiasi telefonu ar el. paštu, jis turi pateikti rinkimų komisijai savo asmens duomenis ir pagal pateiktus asmens duomenis, rinkimų komisija gali patvirtinti apie šio rinkėjo įrašymą į rinkėjų sąrašus, jam priskirtą rinkimų apylinkę, rinkimų apylinkės adresą. Rinkimų komisija negali telefonu ar el. paštu perduoti rinkėjo asmens duomenų: vardo, pavardės, adreso ir kt.

7.Rinkimų komisijos negali perduoti jų valdomų kandidatų asmens duomenų tretiesiems asmenims.

8.Rinkimų dieną rinkėjų sąrašų informacija saugoma naudojant ANTDĖKLĄ, kuris skirtas rinkėjui matyti tik savo asmens duomenis rinkėjų sąrašuose.

9. Rinkimų stebėtojai turi teisę susipažinti su rinkėjų sąrašais ir kitais rinkimų komisijų veiklos dokumentais, jeigu jie yra pasirašę Pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį.

10.Pasibaigus rinkimams visi dokumentai su asmens duomenimis saugiai perduodami VRK nustatyta tvarka apygardų rinkimų komisijoms ir VRK, o kompiuteriniuose įrenginiuose (kompiuteriuose, planšetėse, išmaniuosiuose telefonuose) esanti tarnybinė informacija turi būti ištrinama.

Kur galima gauti daugiau informacijos apie asmens duomenų tvarkymą?

1. VRK asmens duomenų pareigūnas konsultuoja asmens duomenų tvarkymo ir apsaugos klausimais: Rokas Stabingis, tel. +370 5 2396423, el. pašas: rokas.stabingis@vrk.lt.

2. Jeigu kyla pavojus asmens duomenų saugumui ar konfidencialumui, apie tai nedelsiant turi būti pranešta rinkimų komisijos pirmininkui, taip pat VRK asmens duomenų apsaugos pareigūnui.

3. Tvarkant asmens duomenis taip pat yra būtina vadovautis įstatymais ir VRK sprendimais patvirtintomis tvarkomis, kurios nustato asmens duomenų tvarkymo teisinius pagrindus, taip pat metodiniais nurodymais ir rekomendacijomis dėl kibernetinio saugumo rinkimuose ir saugaus darbo VRKIS.

3.5. ATMINTINĖ RINKIMŲ KOMISIJOS NARIAMS DĖL NEŠALIŠKUMO IR DRAUDIMO UŽSIIMTI RINKIMŲ AGITACIJA

Gerbiamieji Rinkimų komisijų nariai,

visuomet prisiminkite, kad, eidami Rinkimų komisijos nario pareigas ir bendraudami su rinkėjais, politinės kampanijos dalyviais bei kitais asmenimis, privalote būti **nešališki, objektyvūs ir neutralūs**. Jūsų elgesys ir veiksmai gali turėti įtakos rinkėjų pasitikėjimui rinkimų procesu ir jų galimybei laisvai bei savarankiškai išreikšti savo valią.

Todėl, eidami Rinkimų komisijos nario pareigas, privalote laikytis šių pagrindinių veiklos ir elgesio principų:

NEŠALIŠKUMO IR NEUTRALUMO – Rinkimų komisijos narys privalo būti nešališkas ir savo veiksmais, žodžiais bei elgesiu nerodyti palaikymo ar nepritarimo konkrečiam kandidatui, kandidatų sąrašui, politinei organizacijai ar politinės kampanijos dalyviui. Visi rinkėjai turi būti aptarnaujami vienodai, nepaisant jų politinių pažiūrų ar pasirinkimo.

AGITACIJOS DRAUDIMO IR NEDALYVAVIMO AGITACINĖJE VEIKLOJE – Rinkimų komisijos narys negali užsiimti rinkimų agitacija, dalyvauti agitacinėje veikloje ar atlikti veiksmų, kuriais siekiama paveikti rinkėjo apsisprendimą balsuoti už arba prieš konkretų kandidatą, kandidatų sąrašą ar politinės kampanijos dalyvį. Agitacija apima ne tik tiesioginius raginimus balsuoti, bet ir kitus veiksmus, kuriais gali būti daroma įtaka rinkėjų valiai. Komisijos narys turi aiškiai atskirti savo, kaip komisijos nario, pareigas nuo bet kokios politinės ar agitacinės veiklos.

POLITINĖS REKLAMOS IR AGITACINĖS MEDŽIAGOS NEPLATINIMO – Rinkimų apylinkės komisijos narys negali platinti, demonstruoti ar kitaip naudoti politinės reklamos, agitacinės medžiagos ar kitos informacijos, kuria siekiama paveikti rinkėjo apsisprendimą. Balsavimo vietoje turi būti užtikrinama aplinka, kurioje rinkėjas galėtų laisvai ir savarankiškai priimti sprendimą.

NEŠALIŠKO BENDRAVIMO IR POVEIKIO RINKĖJO APSISPRENDIMUI DRAUDIMO - Rinkimų komisijos narys negali rinkėjui patarti ar rekomenduoti, už kurį kandidatą ar kandidatų sąrašą balsuoti. Jeigu rinkėjas klausia, už ką balsuoti, komisijos narys turi paaiškinti, kad negali rekomenduoti konkretaus politinio pasirinkimo. Komisijos narys gali teikti tik nešališką informaciją apie balsavimo tvarką ir rinkimų procedūras. Bendraudamas su rinkėjais ir kitais asmenimis, komisijos narys turi vengti politinių diskusijų, komentarų ar vertinimų, kurie galėtų būti suprasti kaip konkretaus politinio pasirinkimo palaikymas arba nepritarimas.

NEUTRALUMO VIEŠOJOJE ERDVĖJE IR SOCIALINIUOSE TINKLUOSE - Rinkimų komisijos narys turi užtikrinti, kad jo paskyra socialiniuose tinkluose ir jo vardas, atsižvelgiant į komisijos nario statusą, nebūtų naudojamas politinei reklamai ar rinkimų agitacijai. Viešojoje erdvėje ir socialiniuose tinkluose jis negali skelbti, platinti, dalytis ar kitaip skleisti turinio arba atlikti kitų veiksmų, kurie, siejami su jo, kaip komisijos nario, statusu, galėtų būti suprasti kaip rinkimų agitacija ar konkretaus politinio pasirinkimo skatinimas.

ABEJONIŲ ATVEJU – Jeigu kyla abejonių, ar konkretus veiksmas, pasisakymas, publikacija, nuotrauka ar kita informacija gali būti laikomi rinkimų agitacija, politine reklama ar kitaip neatitikti komisijos nario nešališkumo principo, prieš atlikdamas tokį veiksmą komisijos narys turėtų pasitarti su komisijos pirmininku arba kreiptis į aukštesniąją rinkimų komisiją.

SVARBIAUSIA

Rinkimų komisijos nario pareiga – **ne daryti įtaką rinkėjo pasirinkimui, o užtikrinti, kad kiekvienas rinkėjas galėtų laisvai, savarankiškai ir be pašalinio poveikio įgyvendinti savo rinkimų teisę.**

Rinkimų komisijos narys yra rinkimų proceso garantas, o ne politinės kampanijos dalyvis.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2024 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. Sp-40

3.6. SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) IR APYLINKIŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJŲ POSĖDŽIŲ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų posėdžių organizavimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma posėdžių organizavimo šiose rinkimų (referendumo) komisijose (toliau – rinkimų komisijos), išskyrus Lietuvos Respublikos vyriausiąją rinkimų komisiją (toliau – VRK), tvarka.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 24, 28, 32 straipsniuose ir Lietuvos Respublikos referendumo konstitucinio įstatymo 21, 22, 23 straipsniuose nustatytais reikalavimais. Rinkimų kodekso 28 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad rinkimų komisijų darbas organizuojamas VRK nustatyta tvarka.

3. Rinkimų komisijų sprendimai priimami posėdyje. Posėdį šaukia rinkimų komisijos pirmininkas savo iniciatyva arba ne mažiau kaip 1/3 visų šios komisijos narių reikalavimu. Rinkimų komisijų posėdžiai yra teisėti, kai juose dalyvauja ne mažiau kaip 3/5 visų šios komisijos narių.

4. Prireikus rinkimų komisijos posėdžiai rinkimų komisijos pirmininko sprendimu gali būti organizuojami nuotoliniu arba mišriuoju būdu. Posėdžiai gali būti organizuojami mišriuoju būdu, kai dalis posėdyje dalyvaujančių rinkimų komisijos narių yra posėdžių salėje, o kita dalis posėdyje dalyvauja nuotoliniu būdu, jeigu dėl objektyvių priežasčių rinkimų komisijos pirmininkas ir (ar) rinkimų komisijos narys rinkimų komisijos pirmininko nustatytu laiku negali atvykti į posėdžių salę. Posėdžiai dėl rinkimų komisijų narių pasižadėjimų davimo turi vykti posėdžių salėje ir nuotoliniu ar mišriuoju būdu negali būti organizuojami.

5. Sprendimai priimami rinkimų komisijos narių, dalyvaujančių posėdyje, balsų dauguma atviru balsavimu. Balsams pasidalijus po lygiai, lemia rinkimų komisijos pirmininko balsas. Su rinkimų komisijos sprendimu nesutinkantys rinkimų komisijos nariai turi teisę raštu pareikšti atskirąją nuomonę. Atskiroji nuomonė pridedama prie rinkimų komisijos posėdžio protokolo ir yra neatsiejama jo dalis. Komisijos posėdžiuose balsuojama pakeliant rankas. Vykdant balsavimą nuotoliniu ar mišriuoju būdu organizuojamame rinkimų komisijos posėdyje, rinkimų komisijos posėdyje (klausimo svarstyme) nuotoliniu būdu dalyvaujantis rinkimų komisijos narys, rinkimų komisijos posėdžio pirmininkui paskelbus jo vardą ir pavardę, žodžiu nurodo, kaip balsuoja („už“, „prieš“, „susilaikau“). Balsus „už“, „prieš“ ir „susilaikė“ suskaičiuoja ir balsavimo rezultatus, nurodydamas skaičius, paskelbia rinkimų komisijos posėdžio pirmininkas. Jeigu, atsiklausus rinkimų komisijos narių, nėra nė vieno rinkimų komisijos nario, prieštaraujančio sprendimo priėmimui, rinkimų komisijos posėdžio pirmininkas paskelbia: „Priimta bendru sutarimu“.

6. Rinkimų komisijų veikla ir priimami sprendimai rengiant ir vykdant rinkimus yra vieši, bet turi būti užtikrinta pareiškėjų, kurie nedalyvauja rinkimų procese ir nėra viešieji asmenys, asmens duomenų apsauga. Rinkimų komisijos negali rengti uždarų posėdžių.

7. Rinkimų komisijos posėdžius gali stebėti atstovai rinkimams ir rinkimų stebėtojai, pateikę nustatytos formos pažymėjimus arba juos tam įgaliojusių politinių organizacijų įgaliojimus, taip pat visuomenės informavimo priemonių atstovai, pateikę tarnybinius ar darbo pažymėjimus. Kiekvienas kandidatas, politinė organizacija ar jų atstovai turi teisę dalyvauti rinkimų komisijos posėdyje, jeigu jame sprendžiama dėl jų veiklos ar dėl tiesiogiai su jais susijusių aplinkybių arba jeigu juos dalyvauti posėdyje pakvietė rinkimų komisijos pirmininkas.

8. Apie rinkimų komisijos posėdį paskelbiama VRK svetainėje rinkejopuslapis.lt ir rinkimų komisijos būstinėje. Skelbime apie rinkimų komisijos posėdį turi būti nurodyta ši informacija: posė-

džio data ir laikas, posėdžio organizavimo būdas (nuotolinis, mišrusis ar rinkimų komisijos būstinėje (tokiu atveju privaloma nurodyti posėdžio vietą), posėdžio darbotvarkė, taip pat rinkimų komisijos kontaktiniai duomenys pasiteirauti. Apie rinkimų komisijos posėdį taip pat galima skelbti ir kitais papildomais būdais. Rinkimų komisijos nariams ir suinteresuotiems asmenims, dėl kurių teisių ar pareigų bus sprendžiama posėdžio metu, pranešama asmeniškai (telefonu ar elektroniniu paštu) ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki posėdžio pradžios. Rinkimų komisijos posėdžio laikas ir darbotvarkė turi būti paskelbti ne vėliau kaip likus 24 val. iki posėdžio.

9. Rinkimų komisijos posėdis organizuojamas, rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai jame dalyvauja ir sprendimai svarstomais klausimais priimami nuotoliniu arba mišriuoju būdu realiuoju laiku Nacionalinio kibernetinio saugumo centro prie Krašto apsaugos ministerijos įvertintomis ir saugiomis pripažintomis telekonferencijų platformomis.

10. Rinkimų komisijos nariai posėdžio metu savo teises ir pareigas privalo įgyvendinti asmeniškai.

11. Kai nėra galimybės apsvarstyti rinkimų komisijos posėdyje visų darbotvarkės klausimų, dėl kurių būtina nedelsiant priimti sprendimus, gali būti paskelbta rinkimų komisijos posėdžio pertrauka. Šiuo atveju neapsvarstytų darbotvarkės klausimų svarstymas rinkimų komisijos posėdyje tęsiamas ne vėliau kaip per 24 valandas nuo pertraukos rinkimų komisijos posėdyje paskelbimo.

12. Jeigu rinkimų komisijos narys posėdyje dalyvauti negali, jis paprastai apie tai informuoja rinkimų komisijos pirmininką ne vėliau kaip likus 2 valandoms iki posėdžio pradžios. Rinkimų komisijos nariai, negalintys dalyvauti posėdyje, savo nuomonę svarstomais klausimais gali pateikti raštu (elektroniniu paštu) iki posėdžio pradžios. Raštu pateikta nuomonė turi būti garsiai paskelbta posėdyje.

13. Jeigu yra techninės galimybės, rinkimų komisijos posėdžio metu gali būti daromas posėdžio garso ir (ar) vaizdo įrašas. Dėl garso ir (ar) vaizdo įrašo darymo sprendžia rinkimų komisija balsavimu. Rinkimų komisijos pirmininkas yra atsakingas už šių įrašų saugojimą. Toks įrašas saugomas rinkimų komisijoje iki galutinių rinkimų rezultatų patvirtinimo, vėliau – sunaikinamas. Laisvos formos garso ir (ar) vaizdo įrašo sunaikinimo aktas pateikiamas VRK.

14. Nuotoliniu arba mišriuoju būdu organizuojamo rinkimų komisijos posėdžio metu rinkimų komisijos narys turi naudoti vaizdo transliavimą (turi būti nuolat įjungta telekonferencijos platformos vaizdo kamera). Kai dėl techninių priežasčių nėra galimybių įjungti telekonferencijos platformos vaizdo kameros, rinkimų komisijos narys savo balsavimą išreiškia balsu. Rinkimų komisijos nario tapatybė patvirtinama rinkimų komisijai priimtinais būdais.

15. Kitos Rinkimų kodekso nuostatos, susijusios su procedūromis, taikomomis posėdžių salėje vykstančiam rinkimų komisijos posėdžiui, šį posėdį organizuojant nuotoliniu arba mišriuoju būdu, suprantamos ir taikomos mutatis mutandis atsižvelgiant į rinkimų komisijos posėdžio organizavimo nuotoliniu arba mišriuoju būdu ypatumus.

16. Rinkimų komisijos posėdžio salėje esantys asmenys iš savo vietų gali įrašinėti, stenografuoti ar užrašinėti posėdį, jį fotografuoti ar filmuoti, daryti jo vaizdo įrašus. Fotografuoti ar filmuoti posėdį, daryti jo vaizdo įrašus, kai dėl to reikia vaikščioti po patalpą ar naudoti specialią apšvietimo techniką, taip pat tiesiogiai transliuoti posėdį per radiją, televiziją ar internetu galima tik leidus rinkimų komisijos pirmininkui.

17. Jeigu yra pagrindas manyti, kad rinkimų komisijos posėdyje gali kilti grėsmė jo dalyvių saugumui, šios komisijos pirmininkas kreipiasi į policiją. Rinkimų komisija gali pašalinti iš posėdžių salės asmenis, trukdančius jai dirbti.

18. Jeigu rinkimų komisijos posėdis yra organizuojamas nuotoliniu arba mišriuoju būdu ir yra daromas garso ir (ar) vaizdo įrašas, turi būti užtikrinama asmens duomenų apsauga. Prieš prasidedant rinkimų komisijos posėdžiui, posėdžio dalyviai turi būti informuojami apie tai, kad posėdis vyksta naudojantis telekonferencijų platformomis ir kad posėdyje dalyvaujančių asmenų vaizdo ir (ar) garso įrašas bus naudojamas rinkimų organizavimo tikslais. Rinkimų komisija turi teisę patikrinti posėdyje dalyvaujančių asmenų tapatybę.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugpjūčio 11 d. sprendimu Nr. Sp-58
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2026 m. spalio 1 d. sprendimo Sp-110
redakcija)

3.7. SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJŲ DARBO ORGANIZUOJANT RINKĖJŲ INFORMAVIMĄ APIE RINKIMUS (REFERENDUMĄ) TVARKOS APRAŠAS

1. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų darbo organizuojant rinkėjų informavimą apie rinkimus (referendumą) tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkėjų informavimo apie rinkimų (referendumo) apylinkių ribas savivaldybės (apygardos) teritorijoje, rinkimų (referendumo) komisijų būstines, darbo laiką, telefono ryšio numerius ir elektroninio pašto adresus, balsavimo patalpas, apie įrašymą į rinkėjų sąrašus ir kitais klausimais tvarka.

2. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijos informuoja jos savivaldybės (rinkimų apygardos) teritorijoje gyvenančius rinkėjus apie rinkimų (referendumo) apylinkių ribas, apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų būstinių adresus, jų darbo laiką, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresus ir balsavimo patalpų adresus. Ši informacija skelbiama skelbimų lentoje savivaldybės mero (administracijos direktoriaus) darbo vietos pastate, elektroninių ryšių priemonėmis ar kitu savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai priimtinu būdu.

3. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikia kontaktinius savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkų ir narių telefono ryšio numerius, kurie yra viešai neskelbiami ir naudojami tik rinkimų (referendumo) rengimo tikslu – operatyviam susisiekimui tarp rinkimų (referendumo) komisijų narių užtikrinti. Šie duomenys naudojami tik politinės kampanijos laikotarpiu. Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje ir rinkėjams skirto informacinio telefono numerio duomenų bazėje yra skelbiami Vyriausiosios rinkimų komisijos suteikti savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų telefono ryšio numeriai ir elektroninio pašto adresai.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-110, 2026-10-01, paskelbta TAR 2026-10-01, i. k. 2026-15070

4. Informacija apie apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbo laiką, telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą turi būti skelbiama apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbo vietoje ir pastato, kuriame dirba komisija, skelbimų lentoje, elektroninių ryšių priemonėmis, taip pat gali būti paskelbta laikraštyje, kitose visuomenės informavimo priemonėse, gyvenamųjų namų laiptinių, seniūnijų skelbimų lentose.

5. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos gauna rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašus, sudaro sąlygas rinkėjams nuo teisės aktuose nustatytos dienos su jais susipažinti. Rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašo duomenys teikiami rinkėjams tik apie juos pačius taip, kad rinkėjai negalėtų susipažinti su kitų rinkėjų asmens duomenimis. Draudžiama daryti rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašų kopijas, atvaizdus ar kitu būdu dauginti ar platinti šiuos sąrašus.

6. Savivaldybės (apygardos) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos įvairiomis priemonėmis (spaudoje, skelbimų lentose ir kitomis) privalo informuoti rinkėjus apie galimybę Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje pasitikrinti, į kurios apylinkės rinkėjų sąrašą įrašytas rinkėjas, balsavimo patalpos adresą, apylinkės telefono ryšio numerį ir elektroninio pašto adresą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-110, 2026-10-01, paskelbta TAR 2026-10-01, i. k. 2026-15070

7. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas ir savivaldybių (apygardų) rinkėjų sąrašai viešai neskelbiami, tačiau rinkėjas gali būti informuojamas telefonu apie faktą, kad jis yra įrašytas į apylinkės rinkėjų sąrašą.

8. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, asmeniškai įteikdamas teisę namuose balsuoti turinčiam rinkėjui pranešimą apie rinkimus (referendumą), privalo tokio rinkėjo paklausti, ar pasinaudos šia teise, ir informuoti, kaip jis tai gali įgyvendinti (rinkimų komisijai pateikti Prašymą balsuoti namuose). Taip pat apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys rinkėją, turintį teisę balsuoti namuose ir ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturintį nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės), privalo informuoti, kaip tokiam rinkėjui įgyvendinti rinkimų teisę (rinkimų komisijai pateikti Prašymą įrašyti jį į rinkėjų sąrašą).

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-314, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24925

9. Iki rinkimų (referendumo) likus ne mažiau kaip 25 dienoms informacija rinkėjams teikiama, skundai priimami ir registruojami rinkėjams skirtu informaciniu telefono numeriu (nuo 7 iki 20 valandos). Šio telefono numerio paskirtis – sudaryti sąlygas rinkėjui sužinoti, ar jis įrašytas į rinkėjų sąrašą, gauti informaciją apie rinkimų (referendumo) apylinkę, kurios teritorijoje jis gyvena, ir kitą informaciją, reikalingą tam, kad rinkėjas būtų įrašytas į rinkėjų sąrašus ir galėtų balsuoti, taip pat rinkėjui pateikti skundą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-110, 2026-10-01, paskelbta TAR 2026-10-01, i. k. 2026-15070

10. Rinkėjams skirtas informacinis telefono numeris negali būti naudojamas rinkėjo gyvenamajai vietai (namo ir buto numeriui), asmens kodui, gimimo datai bei kitiems asmens duomenims sužinoti, išskyrus informaciją, nurodytą Aprašo 9 punkte.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-110, 2026-10-01, paskelbta TAR 2026-10-01, i. k. 2026-15070

11. Vyriausioji rinkimų komisija, teikdama informaciją rinkėjams skirtu informaciniu telefono numeriu, užtikrina tinkamą asmens duomenų apsaugą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-110, 2026-10-01, paskelbta TAR 2026-10-01, i. k. 2026-15070

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2024 m. birželio 27 d. sprendimu Nr. Sp-167
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 28 d. sprendimo Nr. Sp-80
redakcija)

3.8. RINKIMŲ (REFERENDUMO) STEBĖTOJŲ REGISTRAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Rinkimų (referendumo) stebėtojų registravimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkimų (referendumo) stebėtojo (toliau – stebėtojas) pažymėjimo išdavimo, naudojimo ir netekimo tvarka, stebėtojo teisės ir pareigos, veiklos sąlygos.

2. Stebėtojas – asmuo, turintis Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) ar balsavimo komisijos išduotą nustatytos formos pažymėjimą. Jis turi teisę stebėti rinkimus ir (ar) referendumus (toliau – rinkimai) visoje Lietuvos Respublikos, savivaldybės (apygardos) arba apylinkės, kuri nurodyta jo pažymėjime, teritorijoje. Stebėtojas, stebėdamas rinkimus, savo veiklą turi vykdyti nešališkai, etiškai ir atsakingai, nepiktnaudžiauti savo teisėmis ir įgaliojimais.

3. Stebėtoju gali būti rinkėjas arba užsienio valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms atstovaujančių subjektų pasiūlytas asmuo. Stebėtoju rinkimų apygardoje negali būti tos savivaldybės, kurios teritorijoje stebėtojas turi teisę stebėti rinkimus arba kurios teritorija patenka į rinkimų apygardą, meras, vicemerai, savivaldybės administracijos direktorius, jų pavaduotojai, seniūnai, jų pavaduotojai, rinkimų komisijos narys, kandidatas, rinkimų komisijos darbuotojas (informatikas, apskaitą tvarkantis asmuo).

4. Stebėtojus gali siūlyti:

4.1. politinės organizacijos ir išsikėlę kandidatai;

4.2. Lietuvos Respublikoje registruotos nevyriausybinės organizacijos ir tarptautinės organizacijos, kurios vykdo veiklą, susijusią su rinkimais ar žmogaus teisių apsauga;

4.3. užsienio valstybėms atstovaujantys asmenys;

4.4. Vyriausioji rinkimų komisija pagal pateiktus prašymus.

5. Politinės organizacijos ir išsikėlę kandidatai, nevyriausybinės organizacijos turi teisę siūlyti registruoti stebėtojais ne daugiau kaip po 2 asmenis kiekvienoje rinkimų apylinkėje (toliau – rinkimų apylinkė).

6. Stebėtojus registruoja ir jiems pažymėjimus išduoda:

6.1. Vyriausioji rinkimų komisija – stebėti rinkimus visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje, rinkimų apygardose, visoje savivaldybės teritorijoje, specialiuose balsavimo punktuose, rinkimų apylinkėse. Asmens prašymas stebėti rinkimus visoje Lietuvos Respublikos teritorijoje turi būti raštiškai motyvuotas;

6.2. savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija – stebėti rinkimus visoje atitinkamos savivaldybės (apygardos) teritorijoje arba tos savivaldybės (apygardos) konkrečiose rinkimų apylinkėse;

6.3. balsavimo komisija – Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje, papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos. Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse ir konsulinėse įstaigose, papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos stebėtojų pažymėjimai išduodami Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

7. Prašymai dėl stebėtojų registravimo turi būti pateikti ne vėliau kaip iki paskutinio pirmadienio iki rinkimų dienos (pakartotinio balsavimo atveju – iki paskutinio pirmadienio iki pakartotinio balsavimo dienos), išskyrus atvejus, kai būtina pakeisti asmenį, negalintį būti stebėtoju dėl objektyvių priežasčių.

8. Politinių organizacijų, iškėlusių kandidatus, išsikėlusių kandidatų, referendumų iniciatyvinių grupių prašymai registruoti stebėtojus pateikiami elektroniniu būdu Vyriausiosios rinkimų komisijos

interneto svetainėje. Prašymai registruoti stebėtojus laikomi pateiktais, kai dokumentus elektroniniu būdu pateikę asmenys gauna patvirtinimą apie elektroninių dokumentų priėmimą. Prašyme turi būti nurodyta: asmens vardas, pavardė, asmens kodas, savivaldybės (apygardos) pavadinimas, rinkimų apylinkės (apylinkių) pavadinimas (pavadinimai).

9. Subjektų, išvardytų Aprašo 4.2–4.3 papunkčiuose, motyvuoti prašymai kartu su stebėtojų duomenimis (priedas) pateikiami Vyriausiajai rinkimų komisijai. Užsienio valstybių piliečiai, norintys būti stebėtojais, turi Vyriausiajai rinkimų komisijai pateikti galiojantį asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Dėl užsienio valstybių fizinių ar juridinių asmenų, pateikusių prašymus stebėti rinkimus, Vyriausioji rinkimų komisija turi teisę kreiptis į kitas valstybės institucijas bei įstaigas, siekdama gauti informaciją apie šių asmenų veiklą. Vyriausioji rinkimų komisija, gavusi prašymą, jį išnagrinėja posėdyje ne vėliau kaip per 10 darbo dienų, bet ne vėliau kaip iki rinkimų (atitinkamai pakartotinio balsavimo) dienos, ir priima protokolinį sprendimą dėl stebėtojo ar stebėtojų sąrašo registravimo ar atsisakymo registruoti. Apie priimtą sprendimą asmuo ar jį delegavusi organizacija, kandidatai informuojami raštu arba elektroninių ryšių priemonėmis ne vėliau kaip kitą darbo dieną po sprendimo priėmimo dienos, nurodant sprendimo motyvus ir apskundimo tvarką.

10. Stebėtojai registruojami laikantis politinių organizacijų, kandidatų ir nevyriausybinių organizacijų siūlomų stebėtojų lygiateisiškumo principo.

11. Stebėtojo pažymėjimus rinkimų ar balsavimo komisijos vardu išduoda jos pirmininkas arba kitas komisijos narys komisijos pirmininko pavedimu. Rinkimų komisijos gali atsisakyti registruoti stebėtoją arba bet kuriuo metu panaikinti stebėtojo registravimą, jeigu jis pažeidžia Lietuvos Respublikos Konstituciją, įstatymus, kyla įtarimų, kad užsienio valstybėms ar tarptautinėms organizacijoms atstovaujančių subjektų pasiūlyti asmenys gali veikti užsienio valstybės, pripažintos kaip keliančios grėsmę Lietuvos Respublikos nacionaliniam saugumui, interesais, taip pat jeigu jis nesilaiko Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimų ar Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 92 straipsnio 9 dalyje nustatytų, taip pat šio Aprašo 15 punkte išvardytų reikalavimų, įskaitant atvejus, kai nesilaiko nustatytos rinkimų rengimo tvarkos, pažeidžia viešąją tvarką balsavimo patalpoje.

12. Rinkimų komisijos taip pat gali atsisakyti registruoti stebėtojus, dėl kurių per pastaruosius 5 metus buvo gauta skundų dėl to, kad jie darė įtaką rinkimų komisijų ir atskirų rinkimų komisijos narių darbui ir tuo trikdė jų veiklą bei rinkimų procesą, ir šie skundai pripažinti pagrįstais pagal rinkimų komisijų priimtus sprendimus.

13. Stebėtojo registravimas gali būti panaikintas jį įregistravusios rinkimų komisijos arba aukštesnės rinkimų komisijos pirmininko sprendimu. Jeigu dėl stebėtojo veiklos buvo gauta skundų, stebėtojo registravimas (pažymėjimas) taip pat gali būti panaikintas ir rinkimams pasibaigus pagal rinkimų komisijos sprendimus. Panaikinus stebėtojo registraciją, jam išduotas stebėtojo pažymėjimas netenka galios nuo sprendimo dėl registracijos panaikinimo priėmimo momento arba jame nurodytos datos. Stebėtojas, gavęs pranešimą apie registracijos panaikinimą, privalo nedelsdamas nutraukti stebėtojo veiklą, nebesinaudoti stebėtojo teisėmis ir ne vėliau kaip per vieną darbo dieną grąžinti pažymėjimą jį išdavusiai rinkimų komisijai. Asmuo, neteisėtai naudojantis negaliojantį pažymėjimą arba prisistatantis kaip stebėtojas, pašalinamas iš balsavimo patalpų. Jeigu stebėtojas pažeidžia viešąją tvarką, atitinkama rinkimų komisija gali informuoti policiją.

14. Stebėtojo pažymėjime nurodoma: stebėtojo vardas ir pavardė, į stebėtojus pasiūlęs subjektas (pavadinimas ar vardas, pavardė), stebėjimo teritorija (savivaldybės (apygardos) ar apylinkės pavadinimas ir numeris), rinkimų komisijos pirmininko, pasirašiusio pažymėjimą, vardas ir pavardė, parašas ir išdavimo data. Stebėtojų pažymėjimai išduodami stebėtojus pasiūliusio subjekto atstovui.

15. Stebėtojas, atvykęs stebėti rinkimų į atitinkamą rinkimų komisiją ar kitą balsavimo vietą, privalo pateikti originalų savo asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą ir stebėtojo pažymėjimą. Pažymėjimą jis turi segėti visą buvimo balsavimo patalpoje laiką. Atitinkama rinkimų ar balsavimo komisija Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka registruoja rinkimų stebėtojo atvykimo ir išvykimo laiką.

16. Stebėtojas turi teisę:

16.1. stebėti atitinkamos rinkimų komisijos posėdžius;

16.2. stebėti pasirengimą balsavimui, balsavimo procesą, įskaitant biuletenių išdavimą, rinkėjų balsų skaičiavimą ir rezultatų nustatymą;

16.3. susipažinti su tos rinkimų komisijos, į kurią atvyko stebėti rinkimų, balsų skaičiavimo protokolu;

16.4. fotografuoti, daryti vaizdo ir garso įrašus, užtikrinant asmens duomenų apsaugą ir gavus asmenų sutikimą bei nepažeidžiant teisės į slaptą balsavimą. Siekiant užfiksuoti galimus Rinkimų kodekso ir šio Aprašo pažeidimus, galima juos fotografuoti, daryti jų vaizdo ir garso įrašus be asmens sutikimo šias nuotraukas, vaizdo ir garso įrašus, kurių valdytojas yra rinkimų stebėtojas ir kurie turi būti tvarkomi tik galimų Rinkimų kodekso pažeidimų fiksavimo tikslais, iš karto perduodant atitinkamai rinkimų komisijai ir (ar) policijai;

16.5. kreiptis į atitinkamą rinkimų komisiją, jos pirmininką, narius, darbuotojus dėl galimų Rinkimų kodekso pažeidimų su prašymu juos pašalinti, pateikti pastabas rinkėjų balsų skaičiavimo protokole ir gauti tokio protokolo kopiją.

17. Stebėtojai, įgyvendindami savo teises, negali daryti poveikio rinkimams ar jų rezultatams, piktnaudžiauti jiems suteiktomis teisėmis ar rinkimų stebėtojo statusu. Stebėtojai, stebėdami rinkimus, neturi teisės daryti įtakos rinkimų komisijų ir atskirų komisijos narių darbui ir tuo trikdyti jų veiklą bei rinkimus, vykdyti rinkimų agitaciją, viešai skleisti visuomenę klaidinančią ir (ar) melagingą (tikrovės neatitinkančią) informaciją. Stebėtojams draudžiama kontroliuoti rinkimų komisijų veiklą. Už rinkimų stebėtojo pasirengimą vykdyti rinkimų stebėtojo veiklą atsako jį pasiūlęs subjektas.

18. Stebėtojams draudžiama tiek balsavimo iki rinkimų dienos metu, tiek rinkimų dieną už rinkimų komisiją ar jos narį, rinkėjus atlikti bet kokius veiksmus, susijusius su balsavimu. Stebėtojai negali duoti privalomų nurodymų rinkimų komisijoms ar rinkėjams, negali tikrinti balsavimo ir kitų patalpų, kuriose rinkimų komisijos vykdo savo veiklą, rinkimų komisijų narių ar rinkėjų daiktų, liesti rinkimų medžiagą ar inventorių be rinkimų komisijos pirmininko sutikimo.

19. Rinkimų komisijos ir įstaigų, kuriose yra sudaryti specialūs balsavimo punktai, vadovai turi pasirūpinti, kad stebėtojams balsavimo patalpose būtų sudarytos tinkamos sąlygos stebėti:

19.1. kaip organizuojamas ir vykdomas balsavimas (balsuojant iki rinkimų dienos, rinkimų dieną);

19.2. kaip skaičiuojami rinkėjų balsai ir surašomas rinkėjų balsų skaičiavimo protokolas (rinkimų dieną ir (ar) perskaičiuojant balsus).

20. Kai į atitinkamą rinkimų apylinkės rinkėjų balsų skaičiavimo protokolą įrašyti visi duomenys ir visi rinkimų biuleteniai sudėti į antspauduotus paketus ir į specialųjį (specialiuosius) voką (vokus), rinkimų apylinkės balsų skaičiavimo protokolą pasirašo apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas ir nariai, po jų – ir stebėtojai, dalyvavę rinkėjų balsų skaičiavime iki šios procedūros pabaigos. Stebėtojų pastabos pridedamos prie atitinkamo protokolo ir tampa neatskiriama jo dalimi.

21. Stebėtojas apylinkių rinkimų komisijų sprendimus dėl rinkėjų balsų skaičiavimo protokolų surašymo gali apskųsti savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai ne vėliau kaip per 24 valandas nuo jų surašymo.

22. Rinkimų stebėtojų įgaliojimai (pažymėjimas) pasibaigia po 7 dienų, kai paskelbiami galutiniai rinkimų rezultatai.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. Sp-65
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 20 d. sprendimo Nr. Sp-76
redakcija)

3.9. RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO IR TIKRINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma asmenų, siekiančių tapti kandidatais (toliau – kandidatai), politinių partijų, politinių komitetų keliamų kandidatų sąrašų (toliau – kandidatų sąrašai), piliečių įstatymo leidybos ir referendumo iniciatyvų (toliau – piliečių iniciatyvos) parašų rinkimo, parašų lapų grąžinimo ir tikrinimo tvarka.

2. Rinkėjų parašus renka:

2.1. kandidatai, politinės partijos ir politiniai komitetai Lietuvos Respublikos rinkimų kodekse nustatytais atvejais;

2.2. piliečių referendumo paskelbimo iniciatyvinė grupė Lietuvos Respublikos referendumo konstituciniame įstatyme nustatytais atvejais;

2.3. piliečių įstatymo leidybos iniciatyvinė grupė Lietuvos Respublikos piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstituciniame įstatyme nustatytais atvejais.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. Sp-219, 2024-08-29, paskelbta TAR 2024-08-29, i. k. 2024-15058

3. Rinkėjų parašus gali rinkti kandidatai, politinės partijos, politiniai komitetai, piliečių iniciatyvinės grupės (toliau – Subjektai). Rinkėjų parašai renkami popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose ir (arba) elektroniniu būdu. Rinkėjai savo parašais gali paremti kiekvieną kandidatą, kiekvieną kandidatų sąrašą, kiekvieną piliečių referendumo ar įstatymo leidybos iniciatyvą tik po vieną kartą, nepriklausomai nuo to, ar rinkėjai pasirašo elektroniniu būdu, ar popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714
Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

4. Asmens duomenys, pateikti rinkėjų parašų rinkimo lapuose, tvarkomi vadovaujantis 2016 m. balandžio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 95/46/EB (Bendruoju duomenų apsaugos reglamentu), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatymu, kitais teisės aktais, nustatančiais asmens duomenų apsaugos reikalavimus:

4.1. Subjektai, kuriems yra išduoti popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai, yra laikomi asmens duomenų valdytojais. Subjektai, kuriems buvo išduoti popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai, paskiria parašus renkančius asmenis, kurie yra registruojami Parašus renkančių asmenų žurnale (1 priedas) (toliau – žurnalas). Žurnale yra nurodomi šie parašus renkančių asmenų duomenys: vardas, pavardė, gyvenamosios vietos adresas, ryšio numeris, teritorija, kurioje renkami rinkėjų parašai, bei rinkėjų parašų rinkimo laikotarpis. Parašus renkantys asmenys žurnale pasirašo arba už juos pasirašo kandidato ar politinės organizacijos įgalioti atstovai arba atstovai rinkimams, o piliečių iniciatyvų atveju – koordinatorius (koordinatoriai). Toks žurnalas privalo būti pateiktas atitinkamai rinkimų komisijai grąžinant popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus.

4.2. Asmenų, parėmusių kandidatą, kandidatų sąrašą, piliečių iniciatyvą elektroniniu būdu Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) priemonėmis, duomenų valdytoju laikoma VRK. VRK užtikrina rinkėjų asmens duomenų konfidencialumą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

5. Rinkėjų parašus gali rinkti asmuo, turintis rinkimų teisę. Parašus rinkęs asmuo rinkėjų parašų rinkimo lapo apačioje nurodo savo duomenis: vardą, pavardę, paso ar asmens tapatybės kortelės arba teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinančio dokumento numerį (nurodomo dokumento tipas priklauso nuo to, kokiais atvejais renkami parašai), pildymo datą ir pasirašo. Rinkėjų parašus renkantys asmenys yra laikomi asmens duomenų tvarkytojais ir atsako, kad parašai yra surinkti laikantis teisės aktuose nurodytų asmens duomenų apsaugos reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-76, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12877

6. Asmens duomenis tvarkantys asmenys turi užkirsti kelią atsitiktiniam ar neteisėtam asmens duomenų sunaikinimui, pakeitimui, atskleidimui, taip pat bet kokiam kitam neteisėtam tvarkymui. Draudžiama užpildytus popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus kopijuoti, skenuoti, perduoti juos tretiesiems asmenims, atskleisti, perduoti rinkėjų asmens duomenis tretiesiems asmenims arba sudaryti sąlygas įvairiomis priemonėmis ir bet kokia forma su jais susipažinti. Rinkėjų parašus renkantis asmuo turi užtikrinti, kad rinkėjas, pasirašydamas popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape, negalėtų susipažinti su kitų tame lape esančių rinkėjų asmens duomenimis.

7. Popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape įrašai daromi tik valstybine lietuvių kalba, aiškiai ir įskaitomai. Popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo negalima glamžyti, plėšyti, jis gali būti sulenktas.

8. Popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai turi būti sunumeruoti. Lietuvos Respublikos Seimo ir savivaldybių tarybų, merų rinkimuose jie privalo būti antspauduojami lapus išduodančios rinkimų komisijos antspaudu.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

II SKYRIUS
RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMAS POPIERINIUOSE RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPUOSE

I SKIRSNIS
RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMAS

9. Popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus ne vėliau kaip per 5 dienas nuo kandidato, politinės partijos, politinio komiteto pateiktų pareiškinių dokumentų gavimo dienos išduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija arba VRK. Piliečių iniciatyvoms popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus išduoda VRK ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo piliečių iniciatyvinės grupės įregistravimo dienos. Išdavus popierinius parašų rinkimo lapus, surašomas Rinkėjų parašų rinkimo lapų išdavimo aktas (2 priedas). Subjektai, kartu su pareiškiniais dokumentais pateikę prašymą atitinkamai rinkimų komisijai, ar piliečių iniciatyvų koordinatoriai, kartu su prašymu dėl grupės įregistravimo pateikę prašymą VRK, gali atsisakyti popierinių rinkėjų parašų lapų ir parašus rinkti tik elektroniniu būdu, nurodytu Aprašo III skyriuje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

10. Rinkėjų parašų rinkimą organizuoja Subjektai. Parašus renkantis asmuo gali rinkti parašus tik už tos pačios politinės partijos keliamą kandidatą ir (ar) kandidatų sąrašą arba tik už to paties politinio

komiteto keliamą kandidatą ir (ar) kandidatų sąrašą, arba tik už vieną išsikeliantį kandidatą. Rinkėjas savo parašą popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose gali atšaukti iki popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų grąžinimo atitinkamai rinkimų komisijai dienos. Tokiu atveju rinkėjas popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus priimančiai rinkimų komisijai turi pateikti rašytinį pareiškimą atšaukti jo parašą popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

11. Rinkėjų parašus renkantys asmenys privalo rinkėjui prisistatyti ir informuoti, kokiu tikslu renkami jo asmens duomenys ir parašai bei apie rinkėjo teisę atšaukti savo parašą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

12. Rinkėjas visus savo asmens duomenis ir datą popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape įrašo pats ir pasirašo. Jeigu rinkėjas dėl negalios ar kitokių priežasčių negali reikalingų duomenų pats įrašyti ir pasirašyti, jo prašymu tai gali padaryti kitas rinkimų teisę turintis asmuo (išskyrus parašus renkantį asmenį). Šis faktas turi būti pažymėtas atitinkamu įrašu popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape ir patvirtintas rinkėjų parašus rinkusio asmens parašu.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

13. Renkant rinkėjų parašus, draudžiama papirkti rinkėjus, atsilyginti ar žadėti atsilyginti už rinkėjo parašą, naudoti psichologinį ar kitokį smurtą ar kitaip paveikti rinkėjo valią, siekiant, kad rinkėjas pasirašytų ar nepasirašytų popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape ar elektroniniu būdu.

14. Jeigu popierinis rinkėjų parašų rinkimo lapas yra pritaikytas jį skenuoti (rinkėjų parašų lapai skenuojami Prezidento rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą bei gali būti skenuojami piliečių iniciatyvoms), parašus renkantis asmuo turi pildyti popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo tarnybinės informacijos dalį. Perrašant pasirašiusio rinkėjo (ar kito rinkimų teisę turinčio asmens, kuris pildė už negalintį dėl negalios ar kitokių priežasčių įrašyti savo asmens duomenų) duomenis į tarnybinės informacijos dalį, nurodomi šie duomenys:

14.1. pavardės pirmosios trys raidės;

14.2. paso ar asmens tapatybės kortelės numeris (8 skaičiai);

14.3. gimimo data – visi keturi gimimo metų skaitmenys;

14.4. gimimo mėnuo – du skaitmenys, pvz., 01 – sausis; 02 – vasaris; 03 – kovas ir taip toliau;

14.5. gimimo diena – 2 skaitmenys, pvz., 01, 10, 14.

Duomenis tarnybinės informacijos dalies laukeliuose reikia rašyti juodu arba tamsiai mėlynu rašikliu, laikantis raidžių ir skaitmenų rašymo pavyzdžio:

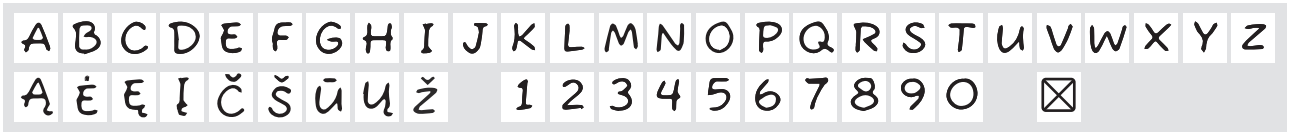

Pagal šį pateiktą pavyzdį reikia pildyti ir baigiamuosius popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo įrašo laukelius – parašų rinkėjų duomenis, duomenis apie popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape pasirašiusių rinkėjų skaičių, įrašus, kuriuos padarė asmenys, pasirašę už dėl negalios ar kitokių priežasčių negalinčius pasirašyti rinkėjus.

X – taip perbraukiamas numerio skaičius (popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape) rinkėjo, kuris pasirašė už kitus rinkėjus. Taip pat X reikia žymėti numerio skaičių (popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape) rinkėjo, kuris padarė klaidą pildydamas popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape esančius laukelius.

Užpildęs tarnybinės informacijos dalį, parašus rinkęs asmuo pildo popierinio rinkėjų parašų rinkimo lapo baigiamojo įrašo indeksais 1, 2, 2.1, 2.2, 3 pažymėtas dalis.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

II SKIRSNIS
POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPŲ GRĄŽINIMAS RINKIMŲ KOMISIJAI

15. Suėjus teisės aktuose nustatytam terminui, Subjektai grąžina popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus atitinkamai rinkimų komisijai kartu su žurnalu, kaip tai yra numatyta Aprašo 4 punkte, ir surašomas Rinkėjų parašų rinkimo lapų grąžinimo aktas (3 priedas). Popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai rinkimų komisijai privalo būti grąžinti į jos būstinę jos darbo laiku.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

15^1. Popieriniai parašų rinkimo lapai grąžinami:

15^1.1. Seimo rinkimuose ir savivaldybių merų, tarybų rinkimuose – savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai; išsikėlusio kandidato vienmandatėje Pasaulio lietuvių apygardoje – VRK;

15^1.2. Respublikos Prezidento rinkimuose, rinkimuose į Europos Parlamentą, piliečių iniciatyvų atvejais – VRK.

Papildyta punktu:

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

16. Subjektai, perduodami popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus rinkimų komisijai, turi laikytis šių reikalavimų:

16.1. popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai susegami į bylą (jei daugiau nei 100 vnt. lapų, susegami į bylas po 100 vnt.);

16.2. popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų nereikia segti pagal komisijos suteiktus numerius;

16.3. parašus renkantis asmuo ar kandidato, politinės partijos, politinio komiteto, piliečių iniciatyvinės grupės atstovas popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape įrašo bylos numerį ir eilės numerį byloje;

16.4. kiekvienai bylai užpildomas bylos apyrašas. Apyrašas įsegamas bylos pradžioje. Bylos sunumeruojamos ir užpildomas bylų apyrašas (7 ir 8 priedai).

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

III SKYRIUS
RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMAS ELEKTRONINIU BŪDU

17. Rinkėjai, norintys paremti kandidatą, kandidatų sąrašą ar piliečių iniciatyvą elektroniniu būdu, turi prisijungti prie VRK informacinės sistemos (toliau – VRKIS). Elektroninės formos parašų rinkimo lape nurodomi tokie patys duomenys kaip ir popieriniame rinkėjų parašų lape, negali būti jokių papildomų įrašų, nenustatytų popierinio parašų rinkimo lapo formoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

18. Prie VRKIS prisijungiama per Elektroninius valdžios vartus, kur rinkėjai autentifikuojami Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformos (VIISP) priemonėmis.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

19. Nustačius rinkėjo tapatybę, jam pateikiami vykstančių parėmimų duomenys:

19.1. Respublikos Prezidento rinkimų metu – kandidatų sąrašas;

19.2. rinkimų į Europos Parlamentą metu – politinių partijų, politinių komitetų kandidatų sąrašai;

19.3. piliečių iniciatyvų atveju pateikiamas iniciatyvos tekstas ir gali būti pateikiama papildoma informacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

20. Seimo, savivaldybių tarybų ir merų rinkimų metu VRKIS pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis nustato prisijungusio rinkėjo deklaruotą gyvenamąją vietą ir rinkėjui pateikiami:

20.1. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimų metu:

20.1.1. kandidatų, kurių išsikėlimą galima paremti šioje vienmandatėje rinkimų apygardoje, sąrašas;

20.1.2. kandidatų, kurių išsikėlimą galima paremti vienmandatėje Pasaulio lietuvių rinkimų apygardoje, sąrašas. Šiuos pretendentus turi teisę paremti tik Lietuvos Respublikos piliečiai, balsuosiantys užsienyje (Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje arba konsulinėje įstaigoje). Šių piliečių parašai bus laikomi įskaityti į bendrą surinktų parašų skaičių, jeigu parašų tikrinimo metu jų pateiktas prašymas balsuoti užsienyje (Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje arba konsulinėje įstaigoje) bus galiojantis;

20.2. savivaldybių tarybų ir merų rinkimų metu – politinių partijų, politinių komitetų kandidatų sąrašai ir kandidatų, kurių iškėlimą arba išsikėlimą į savivaldybės merus galima paremti šioje savivaldybėje, sąrašas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

21. Prieiga VRKIS elektroniniu būdu paremti kandidatą, kandidatų sąrašą sukuriama ne vėliau negu per Aprašo 9 punkte nurodytą popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų išdavimo terminą, jeigu pateikiamas rašytinis prašymas popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų neišduoti arba paskirtą dieną jie neatsiimami. Parėmimas VRKIS sustabdomas grąžinus popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus atitinkamai rinkimų komisijai arba pateikus rašytinį prašymą atitinkamai rinkimų komisijai sustabdyti parašų rinkimą VRKIS. Jeigu popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai negrąžinami iki paskutinės teisės aktuose nustatyto termino dienos rinkimų komisijos nustatytu darbo metu arba nepateikiamas prašymas stabdyti parašų rinkimą elektroniniu būdu, jeigu rinkėjų parašai buvo renkami tik elektroniniu būdu, rinkėjų parašų rinkimą VRKIS sustabdo atitinkama rinkimų komisija paskutinę nustatyto termino dieną rinkimų komisijos nustatytu darbo metu, bet ne vėliau kaip iki 23.59 val.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

22. Prieigą elektroniniu būdu paremti kandidatą, kandidatų sąrašą, atsižvelgdama į vykstančius rinkimus, VRKIS sukuria ta rinkimų komisija, kuri išduoda popierinius parašų rinkimo lapus ar kuri gavo prašymą neišduoti šių lapų. Parėmimą sustabdo rinkimų komisija tos savivaldybės (apygardos), kurioje keliamas parašus renkantis kandidatas (kandidatų sąrašas). Vienmandatėje Pasaulio lietuvių apygardoje save keliančio kandidato parašų rinkimo registravimo pradžios ir pabaigos veiksmus atlieka VRK.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

23. Prieigą elektroniniu būdu paremti piliečių iniciatyvas VRKIS sukuria ir sustabdo VRK.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

24. VRKIS skelbiamas ir nuolat atnaujinamas kiekvieno kandidatų sąrašo, kandidato ar piliečių iniciatyvos elektroniniu būdu surinktų parašų skaičius.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

25. Rinkėjai, norėdami atšaukti elektroniniu būdu suteiktą parėmimą, tai gali atlikti VRKIS, kol VRKIS yra vykdomas rinkėjų parašų rinkimas, t. y. iki Rinkimų kodekse, Referendumo konstituciniame įstatyme ir Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstituciniame įstatyme nustatyto rinkėjų parašų rinkimo termino pabaigos arba iki Subjekto rašytinio prašymo sustabdyti parašų rinkimą VRKIS pateikimo.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

IV SKYRIUS
RINKĖJŲ PARAŠŲ TIKRINIMAS

26. Rinkimų komisija, gavusi popierinius rinkėjų parašų rinkimo lapus arba sustabdžiusi rinkėjų parašų rinkimą elektroniniu būdu (pagal rašytinį prašymą arba suėjus terminui), per teisės aktuose nustatytą terminą juos patikrina ir suskaičiuoja rinkėjų parašus. Sprendžiant dėl tolesnio patikrinimo tikslingumo, turi būti peržiūrėti popieriniai rinkėjų parašų rinkimo lapai ir įvertinta, ar juos renkant nebuvo padaryta Rinkimų kodekso ar Referendumo konstitucinio įstatymo, ar Piliečių įstatymų leidybos iniciatyvos konstitucinio įstatymo pažeidimų. Nustačius pažeidimo požymių, atliekamas pažeidimo tyrimas. Tokiu atveju VRK paskiria pažeidimo tyrimą atliekančius asmenis, kreipiasi į valstybės valdžios institucijas ar įstaigas, ekspertus, kurių išvados yra reikalingos tyrimui atlikti. Atlikus tyrimą, surašoma tyrimo išvada. Rinkimų komisija elektroniniu būdu surinktus rinkėjų parašus prideda prie popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose surinktų parašų.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

Nr. Sp-219, 2024-08-29, paskelbta TAR 2024-08-29, i. k. 2024-15058

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

27. Rinkėjų parašų tikrinimą organizuoja rinkimų komisijos pirmininkas.

28. Tikrinant parašus popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose daryti kokias nors žymas, taisymus draudžiama, išskyrus įrašus tarnybinei informacijai skirtoje popierinių rinkėjų parašų rinkimo lapų dalyje. Tai atliekama Rinkėjų parašų tikrinimo lape (4 priedas).

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

29. Visi rinkėjų parašai, surinkti popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose, tikrinami vizualiai. Prireikus gali būti pasitelkiami rašysenos ekspertai. Dalis ar visi rinkėjų parašai gali būti tikrinami suvedant jų asmens duomenis į VRK informacinės sistemos posistemę „RINKĖJAI“ ir sulyginant juos su Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenimis.

30. Neįskaičiuojami šie parašai:

30.1. asmenų, neturinčių rinkimų teisės (dėl amžiaus, neveiksnumo rinkimų srityje);

30.2. rinkėjų, neįrašytų į tos savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašą (Seimo ar savivaldybių tarybų, merų rinkimuose), arba rinkėjų, kurie nepateikė prašymo balsuoti užsienyje arba kurių pateiktas prašymas balsuoti užsienyje parašų tikrinimo metu bus negaliojantis (jeigu šie rinkėjai savo parašu parėmė kandidatus vienmandatėje Pasaulio lietuvių rinkimų apygardoje);

30.3. asmenų, kurie nėra įrašę visų teisės aktuose nustatytų duomenų;

30.4. kai įrašyti neteisingi asmens duomenys;

30.5. *Neteko galios nuo 2026-09-01*

Papunkčio naikinimas:

Nr. Sp-76, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12877

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-127, 2025-06-12, paskelbta TAR 2025-06-12, i. k. 2025-10714

30.6. visi parašai, kai yra pažeidžiami Rinkimų kodekso 79 straipsnio 5 dalyje nustatyti reikalavimai, numatantys, kad rinkėjas visus duomenis privalo įrašyti asmeniškai (pavyzdžiui, popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape yra daugybiniai įrašai ta pačia rašysena).

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-164, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11760

30[1]. Pasirašius už tą patį kandidatą ir (arba) kandidatų sąrašą, už tą pačią piliečių iniciatyvą daugiau negu vieną kartą arba pasirašius ir popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose, ir elektroniniu būdu, įskaičiuojamas vienas parašas.

Papildyta punktu:

Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-76, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12877

31. Rinkimų komisija, patikrinusi parašus, surašo Rinkėjų parašų tikrinimo aktą (5 priedas). Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisija, patikrinusi parašus, priima sprendimą teikti VRK registruoti / neregistruoti kandidato, politinės partijos, politinio komiteto keliamą kandidatų sąrašą dalyvauti rinkimuose (6 priedas).

32. Subjektas turi teisę susipažinti su Rinkėjų parašų tikrinimo aktu bei su tais parašais, įskaitant ir surinktus elektroniniu būdu, kurie buvo pripažinti kaip neatitinkantys teisės aktų reikalavimų arba neįskaičiuoti dėl to, kad rinkėjas pasirašė du kartus skirtingais būdais (elektroniniu būdu ir popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape), arba įskaičiuotas tik vienas rinkėjo parašas, kai jis pasirašė už piliečių iniciatyvą daugiau nei vieną kartą skirtingais būdais (elektroniniu būdu ir popieriniame rinkėjų parašų rinkimo lape).

Papildyta punktu:
Nr. Sp-160, 2025-11-06, paskelbta TAR 2025-11-06, i. k. 2025-18626

Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašo
1 priedas

_____
(subjekto, kuriam buvo išduoti popieriniai parašų lapai, pavadinimas)

PARAŠUS RENKANČIŲ ASMENŲ REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Eil. Nr.	**Vardas, pavardė**	**Gyvenamosios vietos adresas**	**Telefono ryšio numeris**	**Teritorija (apygarda, savivaldybė, seniūnija, miestas, kaimas ir kt.)**	**Pradėjo rinkti rinkėjų parašus (data)**	**Baigė rinkti rinkėjų parašus (data)**	**Parašus renkančio asmens parašas**

Subjekto, kuriam buvo išduoti parašų rinkimo lapai, atstovas

_____

(parašas, data)

_____

Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašo
2 priedas

_____
(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPŲ IŠDAVIMO AKTAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____
(vieta)

Aš, _____,
(vardas, pavardė, pareigos)

išdaviau _____
(kandidato ar jo atstovo, politinės partijos, politinio komiteto, piliečių iniciatyvos atstovo vardas, pavardė)

_____ _____
(skaičius) (skaičius žodžiais)

rinkėjų parašų rinkimo lapų (-us).

Išdavė

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

Gavo

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

PASTABA. Pirmasis šio akto egzempliorius lieka rinkimų komisijoje, antrasis – kartu su rinkėjų parašų rinkimo lapais išduodamas kandidatui (ar jo atstovui), politinės partijos, politinio komiteto, piliečių iniciatyvos atstovui ar kitam įgaliotam asmeniui.

Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašo
4 priedas

POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ TIKRINIMO LAPAS NR. _____

_____

(*kandidato vardas, pavardė, politinės partijos, politinio komiteto, piliečių iniciatyvos pavadinimas*)

Parašų rinkimo lapo Nr.		Parašų rinkimo lapo Nr.		Parašų rinkimo lapo Nr.	
1		1		1	
2		2		2	
3		3		3	
4		4		4	
5		5		5	
6		6		6	
7		7		7	
8		8		8	
9		9		9	
10		10		10	
11		11		11	
12		12		12	
13		13		13	
14		14		14	
15		15		15	
16		16		16	
17		17		17	
18		18		18	
19		19		19	
20		20		20	
21		21		21	
22		22		22	
23		23		23	
24		24		24	
25		25		25	
.....	**Pastaba**. Komisija numeruoja ir suformuoja lapą pagal parašų rinkimo lape numatytų įrašų skaičių	.....		....	
35		35		35	
Iš viso lape parašų _____ Įskaityta _____ Neįskaityta _____		Iš viso lape parašų _____ Įskaityta _____ Neįskaityta _____		Iš viso lape parašų _____ Įskaityta _____ Neįskaityta _____	

Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašo
3 priedas

_____
(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

POPIERINIŲ RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPŲ GRĄŽINIMO AKTAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____
(vieta)

Aš, _____,
(vardas, pavardė, pareigos)

priėmiau iš

_____
(kandidato ar jo atstovo, politinės partijos, politinio komiteto, piliečių iniciatyvos atstovo vardas, pavardė)

rinkėjų parašų rinkimo lapus su rinkėjų parašais (taip pat ir nepanaudotus).

Iš viso priimta	**Skaičius**
Bylų	
Užpildytų lapų byloje (bylose)	
Rinkėjų parašų, surinktų popieriniuose lapuose	
Rinkėjų parašų, surinktų el. būdu	
Nepanaudotų rinkėjų parašų rinkimo lapų	
Rinkėjų parašų rinkimo lapų:	
išduota	
grąžinta	
negrąžinta	

Perdavė

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

Priėmė

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

PASTABA. Pirmasis šio akto egzempliorius lieka rinkimų komisijoje, antrasis – išduodamas kandidatui (ar jo atstovui), politinės partijos, politinio komiteto, piliečių iniciatyvos atstovui ar kitam įgaliotam asmeniui.

_____

(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

RINKĖJŲ PARAŠŲ TIKRINIMO AKTAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____

(vieta)

Rinkimų komisija patikrino bei suskaičiavo rinkėjų, kurie savo parašais parėmė _____,

(kandidato vardas, pavardė, politinės partijos, politinio komiteto, piliečių iniciatyvos pavadinimas)

parašus ir nustatė:

Rinkėjų parašų skaičius				
	Įrašų skaičius rinkikų pateiktais duomenimis	Rastų įrašų skaičius	Neįskaitytų įrašų skaičius po patikrinimo	Įskaitytų įrašų skaičius po patikrinimo
Popieriniuose rinkėjų parašų rinkimo lapuose				
Elektroniniu būdu				
Iš viso				
Pagal teisės aktą reikalingų surinkti rinkėjų parašų skaičius				

Neįskaityti parašai	
Priežastys	**Įrašų skaičius**
Rinkimų teisės neturintis asmuo	
Į savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašą neįrašytas rinkėjas (*Seimo ir savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose*)	
Rinkėjas, neįrašęs visų teisės akte nustatytų duomenų	
Rinkėjas, įrašęs neteisingus duomenis	
Rinkėjas, pasirašęs daugiau kaip vieną kartą	
Kitos	

Parašus tikrino:

_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)
_____	_____	_____
(pareigos)	(parašas)	(vardas, pavardė)

Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašo
6 priedas

_____
(rinkimų komisijos pavadinimas, numeris)

TEIKIMAS

20 - ___ - ___ Nr.

_____
(vieta)

1. Patikrinus rinkėjų parašus, nustatyta, kad yra _____ teisės akte
(surinktas/nesurinktas)
nustatytas rinkėjų parašų skaičius.

2. Renkant parašus pažeidimų nenustatyta (skundai dėl pažeidimų išnagrinėti, jeigu jų buvo).

3. Rinkimų komisija teikia Vyriausiajai rinkimų komisijai _____
(registruoti/neregistruoti)

_____
(kandidato vardas, pavardė, politinės partijos, politinio komiteto pavadinimas)

dalyvauti rinkimuose _____.
(savivaldybės (apygardos) pavadinimas ir numeris)

Rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Susipažinau:

_____
(kandidato ar jo atstovo, politinės partijos, politinio komiteto atstovo vardas, pavardė, parašas, data)

Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašo
7 priedas

BYLOS SU PARAŠŲ RINKIMO LAPAIS APYRAŠAS

Byla Nr.

Parašų lapo Nr. byloje	Pasirašiusių piliečių parašų skaičius (1*)	Pasirašiusių už kitus asmenis parašų skaičius (2*)	Pastabos dėl įrašų skaičiaus lape	
			parašus rinkusio asmens	Vyriausiosios rinkimų komisijos nario
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
...				
...				
Iš viso				

Perdavė:

_____ _____ _____

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

Priėmė:

_____ (parašas) (vardas, pavardė)

(pareigos)

_____

(data)

1*, 2* – skaičiai, nurodyti parašų rinkimo lapo pabaigoje,1 ir 2 punktuose

Rinkėjų parašų rinkimo ir tikrinimo tvarkos aprašo

8 priedas

BYLŲ SU PARAŠŲ RINKIMO LAPAIS APYRAŠAS

Bylos Nr.	Pasirašiusių piliečių parašų skaičius	Pasirašiusių už kitus asmenis parašų skaičius	Pastabos	
			Atstovo	Vyriausiosios rinkimų komisijos nario
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				
.....				
100				
Iš viso				

Perdavė:

_____ _____ _____

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

Priėmė:

_____ _____ _____

(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

_____

(data)

	Lapo numerį sudaro du skaičiai: pirmas skaičius nustatomas pagal pareiškinių dokumentų pateikimo komisijai eiliškumą, antras yra lapo numeris, pvz. 1-01, 1-02 ... 1-60.

RINKĖJŲ PARAŠŲ RINKIMO LAPAS

Šis lapas turi būti grąžintas savivaldybės rinkimų komisijai iki **(nurodyti datą)** A.V.

Patvirtinta
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 20 d. sprendimu Nr. Sp-76

Rinkėjas gali pasirašyti tik vieną kartą, nesvarbu, koks yra pasirašymo būdas.

Aš, rinkėjas, patvirtinu, kad remiu **(partijos, politinio komiteto pavadinimas)** iškeltų kandidatų sąrašą į **(pavadinimas)** savivaldybės tarybą:
1. Beržas Beržaitis 2. Ąžuolas Ąžuolaitis 3. Ąžuolas Ąžuolaitis 4. Ąžuolas Ąžuolaitis 5. Ąžuolas Ąžuolaitis 6. Ąžuolas Ąžuolaitis 7. Ąžuolas Ąžuolaitis 8. Ąžuolas Ąžuolaitis 9. Ąžuolas Ąžuolaitis 10. Ąžuolas Ąžuolaitis 11. Ąžuolas Ąžuolaitis 12. Ąžuolas Ąžuolaitis 13. Ąžuolas Ąžuolaitis 14. Ąžuolas Ąžuolaitis 15. Ąžuolas Ąžuolaitis 16. Ąžuolas Ąžuolaitis 17. Ąžuolas Ąžuolaitis 18. Ąžuolas Ąžuolaitis 19. Ąžuolas Ąžuolaitis 20. Ąžuolas Ąžuolaitis 21. Ąžuolas Ąžuolaitis 22. Ąžuolas Ąžuolaitis 23. Ąžuolas Ąžuolaitis 24. Ąžuolas Ąžuolaitis 25. Ąžuolas Ąžuolaitis 26. Ąžuolas Ąžuolaitis 27. Ąžuolas Ąžuolaitis 28. Ąžuolas Ąžuolaitis 29. Ąžuolas Ąžuolaitis 30. Ąžuolas Ąžuolaitis 31. Ąžuolas Ąžuolaitis 32. Ąžuolas Ąžuolaitis 33. Ąžuolas Ąžuolaitis 34. Ąžuolas Ąžuolaitis 35. Ąžuolas Ąžuolaitis 36. Ąžuolas Ąžuolaitis 37. Ąžuolas Ąžuolaitis; 38. Ąžuolas Ąžuolaitis 39. Ąžuolas Ąžuolaitis 40. Ąžuolas Ąžuolaitis 41. Ąžuolas Ąžuolaitis 42. Ąžuolas Ąžuolaitis 43. Ąžuolas Ąžuolaitis 44. Ąžuolas Ąžuolaitis 45. Ąžuolas Ąžuolaitis 46. Ąžuolas Ąžuolaitis 47. Ąžuolas Ąžuolaitis 48. Ąžuolas Ąžuolaitis 49. Ąžuolas Ąžuolaitis 50. Ąžuolas Ąžuolaitis 51. Ąžuolas Ąžuolaitis 52. Ąžuolas Ąžuolaitis 53. Ąžuolas Ąžuolaitis 54. Ąžuolas Ąžuolaitis 55. Ąžuolas Ąžuolaitis 56. Ąžuolas Ąžuolaitis 57. Ąžuolas Ąžuolaitis 58. Ąžuolas Ąžuolaitis 59. Ąžuolas Ąžuolaitis 60. Ąžuolas Ąžuolaitis 61. Ąžuolas Ąžuolaitis 62. Ąžuolas Ąžuolaitis 63. Ąžuolas Ąžuolaitis 64. Ąžuolas Ąžuolaitis 65. Ąžuolas Ąžuolaitis 66. Ąžuolas Ąžuolaitis 67. Ąžuolas Ąžuolaitis 68. Ąžuolas Ąžuolaitis 69. Ąžuolas Ąžuolaitis 70. Ąžuolas Ąžuolaitis 71. Ąžuolas Ąžuolaitis 72. Ąžuolas Ąžuolaitis 73. Ąžuolas Ąžuolaitis 74. Ąžuolas Ąžuolaitis 75. Ąžuolas Ąžuolaitis 76. Ąžuolas Ąžuolaitis 77. Ąžuolas Ąžuolaitis 78. Ąžuolas Ąžuolaitis 79. Ąžuolas Ąžuolaitis 80. Ąžuolas Ąžuolaitis 81. Ąžuolas Ąžuolaitis 82. Ąžuolas Ąžuolaitis 83. Ąžuolas Ąžuolaitis 84. Ąžuolas Ąžuolaitis 85. Ąžuolas Ąžuolaitis 86. Ąžuolas Ąžuolaitis 87. Ąžuolas Ąžuolaitis 88. Ąžuolas Ąžuolaitis 89. Ąžuolas Ąžuolaitis 90. Ąžuolas Ąžuolaitis 91. Ąžuolas Ąžuolaitis 92. Ąžuolas Ąžuolaitis 93. Ąžuolas Ąžuolaitis 94. Ąžuolas Ąžuolaitis 95. Ąžuolas Ąžuolaitis 96. Ąžuolas Ąžuolaitis 97. Ąžuolas Ąžuolaitis 98. Ąžuolas Ąžuolaitis 99. Ąžuolas Ąžuolaitis 100. Ąžuolas Ąžuolaitis 101. Ąžuolas Ąžuolaitis 102. Ąžuolas Ąžuolaitis,

ir keliamą (išsikėlusį) kandidatą į savivaldybės merus (**vardas, pavardė) (rinkimų data ir pavadinimas)** rinkimuose.

Parašų rinkimo lapo įrašo pavyzdys

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė *(prašome rašyti įskaitomai)*	Rinkėjo asmens tapatybės kortelės, paso arba teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinančio dokumento numeris	Gimimo data	Gyvenamosios vietos adresas	Parašas ir data
20	Vardas Pavardaitis	*4 7 3 2 9 6 2 1*	*1989-10-07*	*Liepų g. 2-10, Jonaičių k., Alytaus r.*	*Parašas 2026-08-20*

Parašų rinkimo lapo įrašo pavyzdys, kai rinkėjas pasirašo už kitą rinkėją, dėl fizinių trūkumų negalintį pasirašyti

21	Vardas, Pavardenis – rinkėjas, dėl fizinių trūkumų negalintis pasirašyti.	*1 5 6 8 3 7 9 4 8*	*1920-01-01*	*Ūmėdžių g. 2, Alytaus r.*	*Parašas 2026-08-20*
~~22~~	Už jį duomenis surašo ar pasirašo – Vardė Pavardenė	*5 7 3 1 8 2 9 3*	*1959-09-20*	*Ozo g. 105-1, Alytaus r.*	*Parašas 2026-08-20*

PASTABA: PASIRAŠYTI GALI TIK ŠIOJE SAVIVALDYBĖJE GYVENAMĄJĄ VIETĄ DEKLARAVĘS GYVENTOJAS

1					
2					
3					
4					
5					

Versti

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė *(prašome rašyti įskaitomai)*	Rinkėjo asmens tapatybės kortelės, paso arba teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinančio dokumento numeris	Gimimo data	Gyvenamosios vietos adresas	Parašas ir data
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
13					
14					
15					
16					
17					
18					
19					
20					
21					
22					
23					

Aš, parašus rinkęs asmuo, patvirtinu, kad šiame rinkėjų parašų rinkimo lape, rinkėjų duomenys ir parašai yra teisingi.

1. Iš viso šiame lape yra pasirašiusių rinkėjų parašų: .....
2. Šiame lape yra rinkėjų, kurie pasirašė už asmenis, kurie dėl fizinių trūkumų negali patys tai padaryti, surašė duomenis, parašų skaičius: .....

2.1. Už rinkėjus, dėl fizinių trūkumų negalinčius pasirašyti, duomenis surašiusių ar pasirašiusių asmenų įrašų eilės numeriai: .....

3. Parašus rinkusio asmens:

_____	_____	_____	_____	_____
(vardas, pavardė)	(paso, asmens tapatybės kortelės, nuolat gyventi patvirtinančio dokumento Nr.)	(telefonas)	(parašas)	(data)

Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. vasario 27 d. sprendimo Nr. Sp-13
Priedas

RENKAMŲ SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ NARIŲ SKAIČIUS, REIKALINGŲ SURINKTI PARAŠŲ SKAIČIUS IR KANDIDATŲ SKAIČIUS KANDIDATŲ SĄRAŠE 2027 METŲ SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMUOSE

Eil. Nr.	Savivaldybė; rinkimų apygarda	Gyventojų skaičius 2026-01-01 duomenimis	Renkamų tarybos narių skaičius 2027 m. rinkimuose	Politinės partijos, politinio komiteto, koalicijos keliamų kandidatų skaičius sąraše (nuo – iki)	Rinkėjų skaičius 2023-03-05 duomenimis	Reikalingų surinkti parašų skaičius 2027 m. rinkimuose
1	Akmenės rajono	19 540	21	11–42	16 683	160
2	Alytaus miesto	51 142	27	14–54	44 241	330
3	Alytaus rajono	27 090	25	13–50	23 540	190
4	Anykščių rajono	22 771	25	13–50	20 692	170
5	Birštono	4 228	15	8–30	3 678	100
6	Biržų rajono	22 987	25	13–50	20 876	170
7	Druskininkų	21 023	25	13–50	17 383	140
8	Elektrėnų	27 213	25	13–50	19 658	160
9	Ignalinos rajono	13 780	21	11–42	13 112	120
10	Jonavos rajono	42 869	25	13–50	35 163	280
11	Joniškio rajono	20 617	25	13–50	18 434	150
12	Jurbarko rajono	26 754	25	13–50	21 895	180
13	Kaišiadorių rajono	28 357	25	13–50	24 283	190
14	Kalvarijos	9 913	17	9–34	8 485	100
15	Kauno miesto	312 285	41	21–82	247 958	1210
16	Kauno rajono	120 209	31	16–62	83 035	540
17	Kazlų Rūdos	11 222	21	11–42	9 479	100
18	Kelmės rajono	25 027	25	13–50	22 833	180
19	Kėdainių rajono	47 082	25	13–50	39 424	320
20	Klaipėdos miesto	169 474	31	16–62	124 879	810
21	Klaipėdos rajono	78 180	27	14–54	52 764	390
22	Kretingos rajono	39 323	25	13–50	31 908	260
23	Kupiškio rajono	15 807	21	11–42	14 320	140
24	Lazdijų rajono	17 662	21	11–42	16 174	150
25	Marijampolės	56 045	27	14–54	45 919	340
26	Mažeikių rajono	53 939	27	14–54	43 897	330
27	Molėtų rajono	16 971	21	11–42	15 518	150
28	Neringos	5 396	17	9–34	4 697	100

Eil. Nr.	Savivaldybė; rinkimų apygarda	Gyventojų skaičius 2026-01-01 duomenimis	Renkamų tarybos narių skaičius 2027 m. rinkimuose	Politinės partijos, politinio komiteto, koalicijos keliamų kandidatų skaičius sąraše (nuo – iki)	Rinkėjų skaičius 2023-03-05 duomenimis	Reikalingų surinkti parašų skaičius 2027 m. rinkimuose
29	Pagėgių	7 548	17	9–34	6 759	100
30	Pakruojo rajono	18 014	21	11–42	16 082	150
31	Palangos miesto	20 443	25	13–50	15 483	120
32	Panevėžio miesto	86 783	27	14–54	74 700	550
33	Panevėžio rajono	37 775	25	13–50	31 654	250
34	Pasvalio rajono	22 466	25	13–50	20 058	160
35	Plungės rajono	34 203	25	13–50	28 705	230
36	Prienų rajono	25 655	25	13–50	22 235	180
37	Radviliškio rajono	35 247	25	13–50	29 729	240
38	Raseinių rajono	30 382	25	13–50	26 763	210
39	Rietavo	7 384	17	9–34	6 360	100
40	Rokiškio rajono	27 233	25	13–50	24 868	200
41	Skuodo rajono	16 056	21	11–42	14 519	140
42	Šakių rajono	26 172	25	13–50	23 312	190
43	Šalčininkų rajono	32 084	25	13–50	25 582	200
44	Šiaulių miesto	121 685	31	16–62	82 057	530
45	Šiaulių rajono	42 532	25	13–50	35 892	290
46	Šilalės rajono	21 346	25	13–50	18 946	150
47	Šilutės rajono	40 518	25	13–50	33 712	270
48	Širvintų rajono	15 270	21	11–42	13 307	130
49	Švenčionių rajono	22 094	25	13–50	20 044	160
50	Tauragės rajono	40 597	25	13–50	32 958	260
51	Telšių rajono	40 301	25	13–50	34 401	280
52	Trakų rajono	37 216	25	13–50	28 045	220
53	Ukmergės rajono	35 810	25	13–50	29 439	240
54	Utenos rajono	39 481	25	13–50	32 823	260
55	Varėnos rajono	20 376	25	13–50	18 735	150
56	Vilkaviškio rajono	34 877	25	13–50	30 436	240
57	Vilniaus miesto	642 771	51	26–102	453 315	1780
58	Vilniaus rajono	120 792	31	16–62	86 605	560
59	Visagino	20 755	25	13–50	17 449	140
60	Zarasų rajono	14 552	21	11–42	13 441	130
Iš viso		**3 045 324**	**1 494**		**2 389 342**	

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. Sp-97
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. spalio 15 d. sprendimo Nr. Sp-121
redakcija)

3.10. SKUNDŲ, PRAŠYMŲ IR PRANEŠIMŲ PRIĖMIMO IR NAGRINĖJIMO RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOSE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma politinės kampanijos laikotarpiu apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai ir apygardos, savivaldybės rinkimų (referendumo) komisijai (toliau – komisijos bendrai – Komisija, atskirai – apylinkės komisija ir apygardos, savivaldybės komisija) pateiktų fizinių ir juridinių asmenų (toliau – asmenys) skundų, prašymų ir pranešimų (toliau kartu – skundai) dėl 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo (toliau – Reglamentas (ES) 2024/900), Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso, Lietuvos Respublikos referendumo konstitucinio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių rinkimus, galimų pažeidimų, priėmimo ir nagrinėjimo tvarka.

2. Apraše vartojamos sąvokos:

2.1. **Dovanos ar kitoks atlyginimas** – turtinė nauda (materialinių išlaidų išvengimas), kuri gali būti suprantama tiek kaip materialios, tiek kaip nematerialios turtinės vertybės (pavyzdžiui, pinigai, buities reikmenys, atlygintini darbai, turtinės teisės, atlygintini intelektinės veiklos rezultatai, mokamo pobūdžio paslaugos, koncertai, kiti mokamo pobūdžio kultūriniai renginiai ir panašiai).

2.2. **Draudimas papirkti piliečius** – nuo piliečių referendumo iniciatyvinės grupės (toliau – grupė) įregistravimo dienos šio įstatymo nustatyta tvarka ar Seimo narių grupės siūlymo paskelbti referendumą pateikimo Seimui dienos iki balsavimo referendume pradžios ir balsavimo referendume dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti piliečių balsus, dovanomis ar kitokiu atlyginimu skatinti piliečius remti reikalavimą paskelbti referendumą ar jo neremti ir (arba) dalyvauti ar nedalyvauti referendume, ir (arba) balsuoti už ar prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą, taip pat žadėti už reikalavimo paskelbti referendumą rėmimą ir (arba) balsavimą atsilyginti po referendumo, turint tikslą paveikti piliečių valią balsuojant referendume, ir taip trukdyti piliečiams įgyvendinti referendumo teisę. Piliečių papirkimu nelaikoma reklaminės ar agitacinės medžiagos, kuri skirta referendumui propaguoti arba dėl jo prieštarauti, referendume sprendžiamiems klausimams pristatyti ir neturi materialinės vertės piliečiui, dalijimas.

2.3. **Draudimas papirkti rinkėjus** – nuo rinkimų politinės kampanijos pradžios, tai yra nuo rinkimų datos paskelbimo iki rinkimų dienos, taip pat rinkimų dieną draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai pirkti rinkėjų balsus, dovanomis, paslaugomis ar kitokiu atlyginimu skatinti rinkėjus dalyvauti arba nedalyvauti rinkimuose ir (arba) balsuoti už arba prieš vieną ar kitą asmenį, numatomą kelti kandidatu, kandidatą arba kandidatų sąrašą, taip pat žadėti rinkėjams už balsavimą atsilyginti po rinkimų, turint tikslą paveikti rinkėjų valią dėl tam tikrų politinių organizacijų, kandidatų arba numatomų kelti kandidatais asmenų, ir taip trukdyti asmenims įgyvendinti rinkimų teisę. Rinkėjų papirkimu nelaikomas informacinės medžiagos (veiklos ar rinkimų programos, biografijos ar kitokių informacinio turinio lankstinukų, kalendorių, atvirukų, lipdukų ir panašiai) platinimas.

2.4. **Informacinės sistemos posistemė „Skundai, pranešimai, incidentai“** – Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemė „Skundai, pranešimai, incidentai“ (toliau – SPI), kurioje yra registruojami skundai, pranešimai, incidentai, priskiriami už jų nagrinėjimą atsakingi asmenys, įkeliami susiję nagrinėjimo ir (ar) tyrimų dokumentai.

2.5. **Komisijos SPI koordinatorius** – Komisijos pirmininkas arba jo paskirtas kitas Komisijos narys / Komisijos darbuotojas, kuriam suteikiamos teisės Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos posistemėje „Skundai, pranešimai, incidentai“ valdyti skundus.

2.6. **Politinė kampanija** – rinkimų politinė kampanija ir referendumo politinė kampanija.

2.7. **Politinė reklama** – Reglamento (ES) 2024/900 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta: politinė reklama – bet kokiomis priemonėmis rengiamas, rodomas, skleidžiamas, publikuojamas, pateikiamas ar platinamas pranešimas, kuris paprastai teikiamas už atlygį, vykdant vidaus veiklą arba kaip politinės reklamos dalis:

2.7.1. paties politinio subjekto ar kito asmens už jį arba jo vardu, išskyrus grynai privataus arba komercinio pobūdžio pranešimą, arba (3 straipsnio 2 dalies a punktas);

2.7.2. kuris gali turėti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui Sąjungos, nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu ir yra skirtas tokiai įtakai daryti ir kuris neapima (3 straipsnio 2 dalies b punktas):

2.7.2.1. valstybių narių arba Sąjungos oficialių šaltinių pranešimų, susijusių griežtai tik su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose organizavimu ir sąlygomis, įskaitant kandidatūrų ar referendumui spręsti pateikto klausimo paskelbimą, arba su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose skatinimu, (3 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktis);

2.7.2.2. valstybės narės valdžios institucijos ar Sąjungos, už ją arba jos vardu vykdomos viešos komunikacijos, įskaitant valstybės narės vyriausybės narių, už juos arba jų vardu vykdomą komunikaciją, kurios tikslas yra visuomenei pateikti oficialią informaciją, jeigu ta komunikacija negali daryti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui ir nėra tam skirta ir (3 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktis);

2.7.2.3. kandidatų pristatymo nurodytose viešosiose erdvėse arba žiniasklaidos priemonėse, kurios aiškiai numatytos teisės aktuose ir suteikiamos nemokamai, kartu užtikrinant vienodas sąlygas kandidatams. (3 straipsnio 2 dalies b punkto iii papunktis).

2.8. **Pranešimas** – kreipimasis į Komisiją, nesusijęs su asmens teisių ir (ar) teisėtų interesų galimu pažeidimu, nurodant informaciją, susijusią su rinkimus ir referendumus reglamentuojančių teisės aktų galimais pažeidimais.

2.9. **Prašymas** – kreipimasis į Komisiją, nesusijęs su asmens teisių ir (ar) teisėtų interesų galimu pažeidimu, prašant atlikti teisės aktuose nustatytus veiksmus.

2.10. **Rinkimų (referendumų) ginčai** – asmenų skundų dėl Reglamento (ES) 2024/900, Rinkimų kodekso, Referendumo konstitucinio įstatymo ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių rinkimus, galimų pažeidimų nagrinėjimas.

2.11. **Skundas** – kreipimasis į Komisiją, kuriame asmuo nurodo galimai pažeistas jo ar kito asmens teises ir (ar) teisėtus interesus ir prašo juos apginti.

3. Rinkimų (referendumų) ginčus nagrinėja rinkimų komisijos pagal kompetenciją ir veiklos teritoriją:

3.1. apygardos, savivaldybės komisija nagrinėja:

3.1.1. rinkimų (referendumo) ginčus dėl teisės aktų pažeidimų, kurie buvo padaryti šios apygardos teritorijoje ir nepriklauso apylinkės komisijos kompetencijai;

3.1.2. rinkimų (referendumo) ginčus, kurie politinės kampanijos laikotarpiu apima dvi ar daugiau rinkimų apylinkių, kai reikia užtikrinti vienodą jų išnagrinėjimą;

3.2. apylinkės komisija nagrinėja:

3.2.1. politinės kampanijos laikotarpiu ginčus dėl rinkėjo įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą ar jame nustatytų klaidų;

3.2.2. rinkimų (referendumo) ginčus dėl rinkimų apylinkės balsavimo patalpų;

3.2.3. rinkimų (referendumo) ginčus dėl balsavimo tvarkos rinkimų apylinkėje.

4. Jeigu skundas tuo pačiu metu yra paduotas kelių apylinkių komisijoms, kurios priklauso tai pačiai rinkimų apygardai, savivaldybei, skundo nagrinėjimo priskyrimo klausimą sprendžia atitinkama apygardos, savivaldybės komisija. Jeigu skundas tuo pačiu klausimu paduotas kelių apygardų, savivaldybių rinkimų komisijoms, jos gali kreiptis į Vyriausiąją rinkimų komisiją (toliau – VRK), kad ši išspręstų, kuri apygardos, savivaldybių rinkimų komisija turi nagrinėti gautą skundą.

II SKYRIUS
SKUNDŲ PATEIKIMAS

5. Skundai gali būti pateikti žodžiu (telefonu ar tiesiogiai asmeniui atvykus į Komisiją), raštu ar elektroninių ryšių priemonėmis (pvz., elektroniniu paštu, SPI).

6. Žodžiu pateikiamus skundus, išskyrus tuos, kuriuos galima išspręsti iš karto, Komisijos narys fiksuoja surašydamas pranešimus. Komisijos narys, priimdamas iš asmens žodžiu teikiamą skundą, asmenį informuoja, kad prireikus asmeniui per nurodytą terminą gali būti sudaroma galimybė atvykti į Komisiją ir išdėstyti teikiamą informaciją raštu arba pateikti papildomą informaciją ir kitus reikalingus duomenis raštu, tai yra atsiųsti pašto siunta, el. paštu.

7. Skundai gali būti pateikti elektroniniu būdu per SPI, prisijungus „Rinkėjo puslapyje“, skiltyje „Paslaugos“ pasirinkus dalį „Rinkėjo dokumentai“ ir spaudžiant „Pateikti naują dokumentą“, toliau – „Rinkėjo skundas / pranešimas“, kur, be jau automatiškai nurodytų pareiškėjo vardo, pavardės ir adreso duomenų, reikia papildomai nurodyti: telefono numerį, elektroninio pašto adresą, skundo tipą, apygardos, savivaldybės arba apylinkės rinkimų komisiją, kuriai teikiamas skundas, skundo tekstą. Užpildžius skundo / pranešimo kortelę, spaudžiama „Išsaugoti el. dokumentą“. Tolesniame žingsnyje prie skundo ar pranešimo galima prisegti priedus: spaudžiama „Prisegti bylą“ – „Pasirinkite bylą“, trumpai apibūdinamas priedas laukelyje „Aprašymas“. Spaudžiama – „Pateikti el. dokumentą“. Už gautų skundų registravimą SPI yra atsakingas Komisijos SPI koordinatorius.

8. Asmens skundas, pateiktas elektroninių ryšių priemonėmis, prilyginamas rašytiniam skundui. Elektroninių ryšių priemonėmis pateiktas skundas turi būti sudarytas taip, kad Komisija galėtų atpažinti elektroninio dokumento formatą, jį atidaryti, perskaityti dokumento turinį, nustatyti skundą pateikusį asmenį pagal Aprašo 9 punkte nurodytus asmens pateiktus duomenis.

9. Raštu pateikiami skundai turi būti parašyti įskaitomai valstybine lietuvių kalba, juose turi būti nurodytas asmens vardas ir pavardė (jeigu kreipiasi fizinis asmuo) arba pavadinimas ir juridinio asmens kodas (jeigu pareiškėjas yra juridinis asmuo), adresas ir kiti duomenys ryšiams palaikyti (telefono numeris, el. pašto adresas), būtini susisiekti su asmeniu, nurodyti galimi teisės aktų pažeidimai, skundas turi būti pasirašytas. Prie skundo pridedami turimi įrodymai, dokumentai ar jų aprašymas.

10. Anoniminiai skundai Komisijos sprendimu gali būti nenagrinėjami.

11. Atstovaujamojo asmens vardu į Komisiją kreipdamasis asmens atstovas savo skunde turi nurodyti savo vardą ir pavardę, adresą arba kitus aktualius duomenis ryšiams palaikyti, taip pat atstovaujamojo asmens vardą ir pavardę (jeigu kreipiamasi fizinio asmens vardu) arba pavadinimą ir juridinio asmens kodą (jeigu kreipiamasi juridinio asmens vardu) ir (jeigu atstovaujama) pateikti atstovavimą patvirtinantį dokumentą ar jo kopiją.

12. Kai rašytinis skundas pateikiamas asmeniui atvykus į Komisiją, asmeniui pageidaujant jam įteikiama skundo kopija. Žymoje turi būti nurodyta Komisijos, priėmusios skundą, pavadinimas, skundo priėmimo data ir priėmusio Komisijos nario vardas, pavardė ir parašas. Kai skundas gaunamas paštu (arba elektroninių ryšių priemonėmis), informacija apie skundo gavimą asmeniui pateikiama asmens išreikštu pageidavimu (paštu arba elektroninių ryšių priemonėmis).

13. Komisija artimiausiame posėdyje priima sprendimą dėl Komisijos Stebėsenos grupės perduotos viešai paskelbtos informacijos kaip galimos politinės reklamos ir dėl Komisijos Stebėsenos grupės užfiksuotos politinės reklamos skleidimo kaip galimo teisės aktų nuostatų pažeidimo nagrinėjimo pradėjimo.

14. Komisijoje gauti asmenų skundai ne vėliau kaip per vieną dieną pateikiami Komisijos pirmininkui.

15. Asmeniui, pateikusiam skundą Komisijai, informacija dėl tyrimo pradėjimo ar jau atliekamo tyrimo eigos pateikiama žodžiu arba asmens prašymu raštu ir (ar) siunčiama elektroninių ryšių priemonėmis.

16. Jeigu asmens skunde nurodyta informacija leidžia pagrįstai manyti, kad yra rengiama, daroma ar padaryta nusikalstama veika, administracinis nusižengimas arba kitas ne rinkimų (ne referendumo) teisės pažeidimas, Komisija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas gautą informaciją apie galimus pažeidimus persiunčia tirti įgaliotai institucijai ir apie tai praneša skundą pateikusiam asmeniui.

III SKYRIUS
SKUNDŲ REGISTRAVIMAS

17. Komisijos pirmininkas arba jo pavedimu – Komisijos SPI koordinatorius Komisijai adresuotus skundus, taip pat ir atvejus, nurodytus Aprašo 13 punkte, ne vėliau kaip kitą darbo dieną nuo jų gavimo (stebėsenos atveju – nuo sprendimo pradėti nagrinėjimą priėmimo apygardos, savivaldybės komisijos posėdyje) dienos užregistruoja SPI. SPI skundo turinio / Stebėsenos grupės informacijos pagrindu užpildo skundo ar pranešimo registravimo SPI kortelę („Rinkėjo puslapio“ organizatorių dalis „Dokumentai, pažymos“, skiltis „Skundų / pranešimų valdymas“) ir prideda pagrindinį skundo dokumentą (gauto rašto, elektroninio laiško kopija) arba, jeigu VRK priskirtas ar pareiškėjo pateiktas skundas gautas tiesiogiai per SPI, patikrina ir patvirtina (jeigu reikia, papildo) kortelėje suvestus duomenis registravimui: tipas; būsena; skundo esmę atskleidžiantis pavadinimas; tema; pažeidimo vieta; gavimo būdas; skundo / Stebėsenos grupės informacijos objektas; pranešėjas; pranešėjo statusas (vadovaujantis Aprašo 62 punktu); atsakingas asmuo; rinkimai (referendumas); apygarda; asmuo (-ys), dėl kurio (-ių) paduotas skundas; iškėlusi politinė organizacija; dalyvio tipas; atsakymo pateikimo būdas; viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas; kita susijusi informacija; identifikatorius; prisegta skundo elektroninė byla.

18. Gauti rašytiniai anoniminiai skundai registruojami bendra tvarka. Jeigu skunde nėra nurodyti asmens vardas ir pavardė ar pavadinimas, skundo autorius registruojamas kaip „Anonimas“ (laukas – „Pranešėjo statusas“).

19. Komisijos pirmininkas priskiria arba nurodo priskirti už skundo nagrinėjimą atsakingą vykdytoją ir (ar) perduoti apygardos, savivaldybės komisijos sudarytos Tyrimų grupės vadovui arba persiųsti skundą pagal kompetenciją kitai Komisijai. Tokiu atveju Komisijos SPI koordinatorius SPI žingsnyje „Paskirti“ iš pasirinkto sąrašo nurodo vykdytojo vardą, pavardę arba Komisiją, kuriai yra paskiriamas nagrinėti skundas.

20. Skundo arba Stebėsenos grupės informacijos pagrindu pradėto nagrinėjimo pradžios terminas pradedamas skaičiuoti kitą dieną nuo skundo registravimo Komisijoje dienos.

IV SKYRIUS
SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS APYGARDOS, SAVIVALDYBĖS KOMISIJOJE

21. Apygardų, savivaldybių komisija atlieka tyrimus dėl rinkėjų papirkimo, politinės reklamos, kitų susijusių teisės aktų pažeidimų, nagrinėja skundus dėl apylinkių komisijų sprendimų, veiksmų ir neveikimo ir panaikina arba pakeičia įstatymų ar kitų teisės aktų reikalavimų neatitinkančius apylinkių rinkimų komisijų sprendimus.

22. Skundams nagrinėti apygardos, savivaldybės komisijos sprendimu sudaroma nuolatinė Tyrimų grupė iš 3 komisijos narių, pasiūlytų į komisiją teisingumo ministro, Lietuvos teisininkų draugijos ir savivaldybės administracijos direktoriaus, iš kurių vieną narį apygardos, savivaldybės komisija paskiria Tyrimų grupės vadovu. Jeigu nurodytų organizacijų pateiktų atstovų nėra, dėl papildomų Tyrimų grupės narių paskyrimo sprendžia apygardos, savivaldybės komisija. Tyrimų grupės narys privalo nusišalinti nuo skundo tyrimo, jeigu pareiškėjas ir (arba) asmuo, dėl kurio pateiktas skundas, yra jo šeimos narys ar artimasis giminaitis (kaip tai apibrėžiama Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse), svainis ar sugyventinis, teisės aktų nustatyta tvarka įregistravęs partnerystę, ar yra kitų aplinkybių, keliančių pagrįstų abejonių dėl Tyrimų grupės nario nešališkumo. Tyrimų grupės nario nusišalinimo nuo skundo tyrimo pagrįstumo klausimą sprendžia apygardos, savivaldybės komisija. Jeigu dėl objektyvių priežasčių (nusišalinimo, ligos, kita) Tyrimų grupėje lieka mažiau negu 2 nariai, apygardos, savivaldybės komisija Tyrimų grupę papildo kitais apygardos, savivaldybės komisijos nariais iki objektyvių priežasčių išnykimo.

23. Tyrimų grupės darbą organizuoja ir jam vadovauja Tyrimų grupės vadovas, o kai jo nėra, – kitas apygardos, savivaldybės komisijos paskirtas Tyrimų grupės narys. Tyrimų grupės vadovas taip pat šaukia Tyrimų grupės posėdžius ir jiems vadovauja.

24. Tyrimų grupės posėdis laikomas teisėtu, jeigu jame dalyvauja ne mažiau kaip 2 Tyrimų grupės nariai. Tyrimų grupės sprendimai priimami balsų dauguma arba bendru sutarimu ir įforminami Tyrimų grupės išvadoje. Kai bendro sutarimo nėra, sprendimas laikomas priimtu, jeigu už jį balsuoja dauguma posėdyje dalyvavusių Tyrimų grupės narių. Jeigu Tyrimų grupės posėdyje dalyvauja 2 šios grupės nariai ir balsai dėl sprendimo priėmimo pasiskirsto (pasidalija) po lygiai, lemia Tyrimų grupės vadovo balsas.

25. Komisija Tyrimų grupės motyvuotu siūlymu artimiausiame posėdyje priima sprendimą nenagrinėti skundo ar nutraukti skundo nagrinėjimą (žingsniai SPI – „Atmesti“ / „Nutraukti nagrinėjimą“) šiais atvejais:

25.1. skundas pateiktas pasibaigus Rinkimų kodekse nustatytiems skundo padavimo terminams;

25.2. skunde nurodytų aplinkybių nagrinėjimas nepriklauso Komisijos kompetencijai;

25.3. pareiškėjas (po apylinkės komisijos ar Tyrimų grupės papildomo kreipimosi) nepateikia duomenų, be kurių nėra galimybės pradėti / tęsti skundo tyrimo, taip pat jeigu skundo tekstas neįskaitomas;

25.4. pareiškėjas atsiima skundą, išskyrus atvejus, kai Komisijoje turima pakankamai duomenų tęsti skundo nagrinėjimą ir pripažinti galimus pažeidimus;

25.5. skundas tuo pačiu klausimu jau buvo išnagrinėtas, o naujų aplinkybių ar faktų nenurodoma;

25.6. skunde nurodytas pažeidimas nagrinėjamas teisme.

26. Tyrimų grupė, atlikdama tyrimą, turi teisę:

26.1. kreiptis į asmenį, dėl kurio veiksmų gautas skundas, su prašymu per nustatytą terminą pateikti paaiškinimus ir, esant galimybei, juos pagrindžiančius dokumentus;

26.2. kreiptis į valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas, taip pat kitas įstaigas, įmones ir organizacijas, kitus asmenis, politinių organizacijų ir politinių kampanijų dalyvius, kitas Komisijas ir prašyti pateikti turimus duomenis (informaciją), susijusius su atliekamu tyrimu. Nagrinėjant skundą dėl galimų Reglamento (ES) 2024/900 nuostatų pažeidimų, politinės reklamos paslaugų teikėjai informaciją privalo pateikti ne vėliau kaip per 8 darbo dienas. Per paskutinį mėnesį prieš rinkimus arba referendumą politinės reklamos paslaugų teikėjai turimą prašomą informaciją pateikia ne vėliau kaip per 48 valandas;

26.3. vykti į pažeidimo padarymo vietą, apklausti asmenis, kurie gali turėti skundo tyrimui reikšmingos informacijos;

26.4. konsultuotis su tam tikrų sričių kompetentingais specialistais ir prašyti jų pateikti išvadą (nuomonę).

27. Jeigu skundas paduotas apygardos, savivaldybės komisijai, kuriai pagal kompetenciją ir veiklos teritoriją nepriklauso spręsti dėl skunde nurodyto galimo pažeidimo, šį skundą gavusi apygardos, savivaldybės komisija ne vėliau kaip per 2 darbo dienas SPI ir elektroninių ryšių priemonėmis skundą perduoda atitinkamai Komisijai.

28. Apie priimtą sprendimą perduoti skundą arba jo nenagrinėti apygardos, savivaldybės komisija motyvuotu atsakymu informuoja skundą pateikusį asmenį per 3 darbo dienas nuo nurodyto sprendimo priėmimo dienos, jeigu buvo nurodytas asmens, pateikusio skundą, adresas (el. pašto adresas, kiti duomenys ryšiams palaikyti).

29. Asmenų skundai ir Stebėsenos grupės pateikta ir apygardos, savivaldybės komisijos priimta nagrinėti informacija turi būti išnagrinėti ne vėliau kaip per 14 dienų, išskyrus skundams dėl rinkėjo įrašymo į apygardos rinkėjų sąrašą ar jame nustatytų klaidų taikomą sutrumpintą 2 dienų išnagrinėjimo terminą. Skundas laikomas išnagrinėtu, kai apygardos, savivaldybės komisija dėl jo priima sprendimą. Išskirtiniais atvejais, jeigu skundo nagrinėjimas yra sudėtingas arba didelės apimties, susijęs su faktinių duomenų patikrinimu, papildomų įrodymų gavimu ir surinkimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis arba yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių tyrimas gali užsitęsti ilgiau, apygardos, savivaldybės komisija turi teisę šį terminą pratęsti 14 dienų, bet ne ilgiau kaip iki galutinių rinkimų rezultatų patvirtinimo dienos. Paskutinį mėnesį prieš rinkimus ar referendumus visi gauti su tais rinkimais ar referendumu susiję pranešimai dėl Reglamento (ES) 2024/900 nuostatų pažeidimo turi būti išnagrinėti iki rinkimų dienos (pakartotinio balsavimo dienos).

30. Jeigu skundas neišnagrinėjamas per Aprašo 29 punkte nurodytą terminą arba tyrimo terminas dėl svarbių ir pagrįstų aplinkybių pratęsiamas, Tyrimų grupė apie tai praneša skundą pateikusiam asmeniui ir VRK, nurodydama vėlavimo pateikti atsakymą priežastis ir terminą, iki kada bus atliktas tyrimas, priimtas sprendimas ir pateiktas atsakymas, bet ne vėliau kaip iki galutinių rinkimų rezultatų patvirtinimo dienos.

31. Nagrinėjant skundus, teisės aktų nustatyta tvarka turi būti užtikrintas asmens, pateikusio informaciją, duomenų konfidencialumas, taip pat turi būti laikomasi asmens duomenų teisinę apsaugą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų. Tyrimų grupės nariai niekam negali atskleisti informacijos, kurią jie sužino atlikdami tyrimą, jeigu tokie duomenys ar informacija sudaro valstybės, komercinę, banko, tarnybinę arba kitą įstatymų saugomą paslaptį, nenaudoti šių duomenų ar informacijos savo ar kitų asmenų naudai, iki tyrimo pabaigos ir jam pasibaigus neviešinti jokios informacijos apie atliekamo tyrimo aplinkybes, su tyrimu susijusių asmenų, turimos medžiagos, duomenų.

32. Tyrimų grupė, atlikusi tyrimą, parengia išvadą. Išvadą pasirašo visi Tyrimų grupės nariai. Tyrimų grupės narys, nesutinkantis su Tyrimų grupės išvada, turi teisę raštu pareikšti atskirąją nuomonę, ji yra sudedamoji išvados dalis.

33. Išvados turi būti pagrįstos įrodymais. Įrodymai vertinami išsamiai ir nešališkai. Turi būti išnagrinėtos visos su galimu pažeidimu susijusios faktinės aplinkybės, turinčios reikšmės tinkamam pažeidimo pripažinimui arba konstatavimui, kad pažeidimo nėra. Tyrimo metu dėl informacijos ir paaiškinimų pateikimo privaloma kreiptis į asmenis, kuriems pripažintas pažeidimas sukeltų teisines pasekmes. Išvada su joje pateikiamu teisiniu vertinimu ir siūlomu priimti sprendimo projektu turi būti per vieną darbo dieną pateikiama apygardos, savivaldybės komisijos pirmininkui.

34. Išvadą sudaro 4 dalys: bendroji, aprašomoji, konstatuojamoji ir išvados.

35. Bendrojoje dalyje nurodoma:

35.1. tyrimo pagrindas (kaip, kada, iš ko gauta pirminė informacija), gautos informacijos turinys;

35.2. politinės kampanijos pavadinimas; kieno naudai galimai buvo padarytas pažeidimas; ar pažeidimą padarė pats kandidatas, ar asmuo, numatomas kelti kandidatu, ar asmuo, numatantis išsikelti kandidatu. Be to, būtina nurodyti, kuo grindžiama ši informacija;

35.3. Tyrimų grupės sudarymo data, Tyrimų grupės nariai.

36. Aprašomojoje dalyje nurodoma:

36.1. faktinės aplinkybės, nurodytos pirminėje informacijoje (nurodant datas, laiką, vietas ir pan.);

36.2. kada ir kokius veiksmus atliko Tyrimų grupė, siekdama gauti informaciją, patvirtinančią arba paneigiančią galimą pažeidimą.

37. Konstatuojamojoje dalyje nurodoma, kokia informacija, kokių asmenų (pažeidėjo, liudytojų ar kt.) ir kokie paaiškinimai buvo gauti Tyrimų grupei atliekant tyrimą, ar ši informacija patvirtina (paneigia) pirminę informaciją.

38. Išvadose pateikiamas teisinis vertinimas, ar nagrinėjamu atveju buvo ar nebuvo pažeistos teisės aktų nuostatos (nustačius teisės aktų pažeidimą, nurodomas atitinkamo teisės akto straipsnis, jo dalis, punktas ar papunktis).

39. Apygardos, savivaldybės komisijos pirmininkas, gavęs Tyrimų grupės pasirašytą išvadą dėl atlikto tyrimo ir siūlomo priimti sprendimo projektą, juos įtraukia į artimiausio apygardos, savivaldybės komisijos posėdžio darbotvarkę. Komisijos pirmininkas, užtikrindamas asmens duomenų apsaugą, ne vėliau kaip likus 24 valandoms iki posėdžio pradžios individualiai informuoja visus asmenis, kuriems sprendimas sukeltų teisines pasekmes (galimiems pažeidėjams), apie galimybę dalyvauti posėdyje, ir pateikia išvadą ir sprendimo projektą. Jeigu atsakymas iš minėtų asmenų negaunamas arba jie atsisako dalyvauti apygardos, savivaldybės komisijos posėdyje, kuriame bus svarstoma Tyrimų grupės išvada, atitinkamas apygardos, savivaldybės komisijos sprendimas gali būti priimamas jiems nedalyvaujant.

40. Paskelbtoje apygardos, savivaldybės komisijos posėdžio darbotvarkėje klausimas dėl atlikto tyrimo turi būti įrašytas atskiru punktu.

41. Apygardos, savivaldybės komisija ar Tyrimų grupė, gavusi prašymą susipažinti su atlikto tyrimo medžiaga, gali suteikti asmeniui, kuriam pripažintas pažeidimas sukeltų teisines pasekmes, ar jo

teisėtiems atstovams galimybę suderintu laiku atvykti į apygardos, savivaldybės komisiją susipažinti su nuasmeninta (be asmens duomenų) informacija. Pateikiamoje informacijoje negali būti matomi skundo autoriaus (jeigu fizinis asmuo) ir kitų neviešų, rinkimų ar referendumo procese nedalyvaujančių fizinių asmenų duomenys.

42. Apygardos, savivaldybės komisija, apsvarsčiusi Tyrimų grupės parengtą tyrimo išvadą, gali:

42.1. priimti sprendimą pripažinti / nepripažinti pažeidimu;

42.2. nepritarti pateiktam sprendimo projektui ir priimti kitą sprendimą;

42.3. pavesti Tyrimų grupei atlikti papildomą tyrimą per ne vėlesnį kaip 7 dienų terminą.

43. Apygardos, savivaldybės komisijai priėmus sprendimą, apygardos, savivaldybės komisijos pirmininkas arba apygardos, savivaldybės komisijos pirmininko pavedimu vienas iš Tyrimų grupės narių apie skundo nagrinėjimo rezultatą nedelsdamas, ne vėliau kaip per vieną darbo dieną nuo sprendimo priėmimo dienos, elektroninių ryšių priemonėmis ir užtikrindamas asmens duomenų apsaugą individualiai informuoja skundą pateikusį asmenį, taip pat asmenį, dėl kurio yra priimtas sprendimas, ar jų teisėtus atstovus. Rašte asmeniui, kuriam pripažintas pažeidimas sukelia teisines pasekmes, ar jo teisėtiems atstovams, turi būti nurodyta priimto sprendimo apskundimo VRK tvarka.

44. Apygardos, savivaldybės komisija, priėmusi sprendimą dėl politinės reklamos pagal Reglamentą (ES) 2024/900, gali taikyti šiame reglamente ir Rinkimų kodekso 194 straipsnio 6 dalyje nurodytas administracinio poveikio priemones – įspėjimą ir (arba) nurodymą nutraukti pažeidimus ir reikalavimą imtis būtinų priemonių, siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi, ir (arba) per nurodytą terminą pašalinti nustatytus politinės reklamos paslaugų teikimo trūkumus. Nustatytas terminas pažeidimui pašalinti gali būti pratęsiamas tik vieną kartą. Reglamento (ES) 2024/900 mažareikšmių pažeidimų pašalinimo terminai yra nustatyti VRK 2025 m. spalio 16 d. sprendimu Nr. Sp-155 „Dėl Mažareikšmių Reglamento (ES) 2024/900 pažeidimų kriterijų ir šių pažeidimų pašalinimo terminų nustatymo“. Sankcijas už Reglamento (ES) 2024/900 nuostatų pažeidimus taiko VRK priimdama sprendimą.

45. Apygardos, savivaldybės komisija per 3 darbo dienas SPI įkelia skenuotus su kiekvienu skundu susijusius dokumentus: priimtą sprendimą, posėdžio protokolą, išvadą, atsakymus ir visą susijusią medžiagą (el. laiškų, informuojančių apie priimtus sprendimus, kopijas, siųstų paklausimų ir gautų atsakymų kopijas (kitokio susirašinėjimo dokumentus), apklausų protokolų kopijas, gautų finansinių dokumentų (sąskaitų, sąskaitų išrašų) ir surinktų susijusių dokumentų, kitos tyrimo medžiagos kopijas).

46. Jeigu apygardos, savivaldybės komisija sprendimu nustato išlaidas dėl politinės reklamos skleidimo ar kitokios Tyrimų grupės išvadoje nurodytos veikos, Tyrimų grupė pateikia informaciją apygardos, savivaldybės komisijos Stebėsenos grupei, ji gautą informaciją turi įtraukti į Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitą.

47. Apygardos, savivaldybės komisijos pirmininkas atsako už Tyrimų grupės išvadų įgyvendinimą ir sprendimo priėmimo terminų kontrolę, atsakymų parengimą ir apygardos, savivaldybės komisijos priimtų sprendimų įkėlimą į SPI bei išsiuntimą suinteresuotiems asmenims.

V SKYRIUS
SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS APYLINKĖS KOMISIJOJE

48. Apylinkės komisija nagrinėja apylinkės rinkėjų ir rinkimų stebėtojų skundus dėl rinkėjo įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą ar jame nustatytų klaidų, balsavimo organizavimo, balsų skaičiavimo, rinkėjų balsų skaičiavimo protokolų surašymo.

49. Apylinkės komisijoje Tyrimų grupė nesudaroma. Skundus nagrinėja pati apylinkės komisija arba atskiri jos nariai apylinkės komisijos pirmininko pavedimu. Apylinkės komisijoje taikomi Aprašo 25.1 – 25.6 papunkčiuose nustatyti pagrindai, pagal kuriuos skundas paliekamas nenagrinėjamas ar jo nagrinėjimas nutraukiamas.

50. Asmenų skundai, priskirti apylinkės komisijai, turi būti išnagrinėti per 7 dienas, išskyrus skundus dėl rinkėjo įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą ar jame nustatytų klaidų – jiems nagrinėti taikomas sutrumpintas 2 dienų terminas. Skundas laikomas išnagrinėtu, kai apylinkės komisija dėl jo priima sprendimą. Išskirtiniais atvejais, jeigu skundo nagrinėjimas yra sudėtingas arba didelės apimties, susijęs

su faktinių duomenų patikrinimu, papildomų įrodymų gavimu ir surinkimu ar kitomis organizacinėmis priemonėmis arba yra kitų objektyvių priežasčių, dėl kurių skundo nagrinėjimas gali užsitęsti ilgiau, apylinkės komisija turi teisę šį terminą pratęsti 7 dienoms, bet ne ilgiau kaip iki balsavimo pabaigos.

51. Apylinkės komisijai priėmus sprendimą, apylinkės komisijos pirmininkas arba apylinkės komisijos pirmininko pavedimu vienas iš apylinkės komisijos narių, pateikdamas priimto sprendimo kopiją, raštu (paštu, elektroniniu paštu) informuoja skundą pateikusį asmenį, taip pat asmenį, dėl kurio yra priimtas sprendimas, ar jų teisėtus atstovus nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 1 darbo dieną nuo sprendimo priėmimo dienos. Rašte asmeniui, kuriam pripažintas pažeidimas sukelia teisines pasekmes, ar jo teisėtiems atstovams turi būti nurodyta priimto sprendimo apskundimo apygardos, savivaldybės komisijai tvarka. Taip pat atliekami Aprašo 45 punkte nurodyti veiksmai.

VI SKYRIUS
RINKIMŲ GINČAI DĖL BALSŲ SKAIČIAVIMO REZULTATŲ, RINKIMŲ REZULTATŲ IR ĮGALIOJIMŲ

52. Rinkimų ginčus dėl balsų skaičiavimo rezultatų ar rinkimų (referendumo) rezultatų sprendžia Komisijos pagal suinteresuotų asmenų skundus.

53. Skundą dėl balsų skaičiavimo rezultatų ar rinkimų (referendumo) rezultatų gali paduoti rinkimų (referendumo) stebėtojas, atstovas rinkimams, referendumo iniciatyvinės grupės koordinatorius, kandidatas, politinė organizacija, iškėlusi kandidatą ar kandidatų sąrašą rinkimuose, dėl kurių balsų skaičiavimo rezultatų ar rinkimų (referendumo) rezultatų yra skundžiama.

54. Skundus dėl apylinkės rinkėjų balsų skaičiavimo protokolo ar balsų skaičiavimo rezultatų nagrinėja apygardos, savivaldybės komisija. Skundas dėl balsų skaičiavimo rezultatų ar rinkimų (referendumo) rezultatų paduodamas per 24 valandas nuo apylinkės komisijos balsų skaičiavimo protokolo surašymo ar atitinkamo apylinkės komisijos veiksmo atlikimo dienos. Šie skundai apygardos, savivaldybės komisijoje turi būti išnagrinėti ne vėliau kaip per 48 valandas nuo jų gavimo dienos, o referendumo atveju – per 24 valandas.

55. Apygardos, savivaldybės komisija, nagrinėdama skundą dėl balsų skaičiavimo rezultatų ar rinkimų (referendumo) rezultatų, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 šios komisijos narių, turi teisę perskaičiuoti dalį ar visus apylinkės komisijos pateiktus rinkimų biuletenius ir (ar) rinkimų (referendumo) dokumentus. Tuo tikslu apygardos, savivaldybės komisija turi teisę pasitelkti apylinkės komisijų narius. Apygardos, savivaldybės komisija, nustačiusi balsų skaičiavimo protokole aritmetinę klaidą, neteisingai suskaičiuotus rinkimų (referendumo) biuletenius, surašo papildomą apylinkės rinkėjų balsų skaičiavimo protokolą ir prideda jį prie tos rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų balsų skaičiavimo protokolo.

VII SKYRIUS
KOMISIJŲ SPRENDIMŲ APSKUNDIMO TVARKA IR TERMINAI

56. Apylinkės komisijos sprendimas per 2 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas apygardos, savivaldybės komisijai.

57. Apygardos, savivaldybės komisijos sprendimas per 3 darbo dienas nuo jo priėmimo dienos gali būti skundžiamas VRK, bet ne vėliau kaip iki galutinių rinkimų rezultatų tvirtinimo dienos, jeigu galimi pažeidimai gali turėti įtakos rinkimų rezultatams, kitais atvejais (sprendimai dėl papirkimo atvejų ar politinės reklamos pažeidimų) – per 30 dienų.

58. Skundai dėl apygardos, savivaldybės komisijos balsų skaičiavimo protokolo surašymo, balsų skaičiavimo rezultatų ir balsų perskaičiavimo per 24 valandas nuo apygardos, savivaldybės komisijos balsų skaičiavimo protokolo surašymo teikiami VRK.

59. Apygardos komisija, išnagrinėjusi skundą dėl apylinkės komisijos priimto sprendimo, turi teisę tokį sprendimą patvirtinti, panaikinti, pakeisti arba grąžinti apylinkės komisijai išnagrinėti skundą per ne vėlesnį kaip 7 dienų terminą.

60. Komisijos sprendime turi būti nurodyta sprendimo apskundimo tvarka (subjektas, kuriam gali būti skundžiama, apskundimo terminas).

61. VRK nagrinėja skundus ir priima sprendimus dėl apygardų, savivaldybių komisijų sprendimų, prireikus – ir dėl apylinkių komisijų sprendimų, panaikina teisės aktų reikalavimų neatitinkančius Komisijų sprendimus arba grąžina nagrinėti iš naujo atitinkamai Komisijai ne vėliau kaip iki rinkimų dienos.

VIII SKYRIUS
INFORMACIJOS APIE GAUTUS SKUNDUS IR PRIIMTUS KOMISIJŲ SPRENDIMUS VIEŠINIMAS

62. Komisijų veikla ir priimami sprendimai, rengiant ir vykdant rinkimus (referendumus), yra vieši, bet turi būti užtikrinta pareiškėjų, kurie nedalyvauja rinkimų (referendumo) procese ir nėra viešieji asmenys, asmens duomenų apsauga.

63. Suvestinė informacija apie Komisijose gautus skundus ir dėl jų priimtus sprendimus yra reguliariai viešinama VRK interneto svetainėje www.vrk.lt (meniu dalies „Teisinė informacija“ skiltyje „Skundų nagrinėjimas“), kurioje lentelės formatu nurodoma: skundo eilės numeris; politinė kampanija; Komisija; skundo gavimo data; SPI suteiktas skundo Nr.; pranešėjas (jeigu fizinis asmuo, – nuasmenintas); skundo esmė; skundo tyrimo statusas; dėl pateikto skundo priimto sprendimo esmė; dėl pateikto skundo priimtas sprendimas. Šie duomenys tampa automatiškai vieši, juos suvedus ir patvirtinus SPI.

IX SKYRIUS
DOKUMENTŲ BYLŲ SUDARYMAS

64. Komisijų tyrimų dokumentai perduodami VRK pasibaigus rinkimams (referendumui), ne vėliau kaip per 14 dienų nuo galutinių rinkimų (referendumo) rezultatų patvirtinimo, vadovaujantis Aprašo 65 punkte nurodyta tvarka ir dokumentų rengimo archyviniam saugojimui bendraisiais reikalavimais, nustatytais Lietuvos vyriausiojo archyvaro.

65. Į dokumentų bylą chronologine tvarka (byla pradedama anksčiausiu dokumentu, baigiama vėliausiu) dedami Komisijos posėdžių, kuriuose nagrinėti klausimai, susiję su papirkimais, politinės reklamos skleidimu ir kitais skundų objektais, protokolai, Komisijos priimti sprendimai, raštai, skundai, iš kitų įstaigų ir asmenų (fizinių ar juridinių) gauti su politinės reklamos skleidimu susiję dokumentai. Į tą pačią bylą prie sprendimo (atitinkamo tyrimo) pateikiami visi tyrimo metu gauti dokumentai (el. laiškų, informuojančių apie priimtus sprendimus, kopijos, siųstų paklausimų ir gautų atsakymų kopijos (kitokio susirašinėjimo dokumentai), apklausų protokolų originalai, gautų finansinių dokumentų (sąskaitų, sąskaitų išrašų) ir surinkti politinės reklamos maketai, taip pat visa kita susijusi medžiaga ir kiti dokumentai, kurie buvo perduoti Komisijoms.

66. Sudarius dokumentų bylą (-as), kiekvienai dokumentų bylai parengiamas bylos apyrašas (1 priedas), kuriame skundų gavimo eilės tvarka (nuo anksčiausio iki vėliausio) nurodomi atlikti tyrimai, priimti sprendimai, jų numeriai, nurodomi pridedami susiję dokumentai, jų lapų skaičius. Kartu gali būti teikiami ir Komisijos Stebėsenos grupės dokumentai.

67. Sudarius bylas, parengiamas Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo aktas (2 priedas) dviem egzemplioriais.

X SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

68. Su skundų nagrinėjimu susiję asmens duomenys tvarkomi tyrimų tikslais, siekiant nustatyti už galimus teisės pažeidimus atsakingus asmenis ir patraukti juos atsakomybėn pagal Reglamento (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo tokių duomenų judėjimo (Bendrojo duomenų apsaugos reglamento) 6 straipsnio 1 dalies c ir e punktus. Skundų nagrinėjimo metu surinkti asmens duomenys tvarkomi vadovaujantis asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašo
1 priedas

(Bylos apyrašo forma)

(apygardos, savivaldybės / apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pavadinimas ir numeris)

BYLOS NR. ( ) APYRAŠAS

(data, vieta)

Apygardos, savivaldybės / apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos priimti sprendimai ir su atliktais tyrimais bei nagrinėtais skundais susiję dokumentai.

Eil. Nr.	Skundo gavimo data	Numeris	Susiję dokumentai (išvada, sprendimas, tyrimo ir kiti dokumentai)	Pastabos	Lapų skaičius
1.			1. 2. ...		
2.			1. 2. ...		
3.			1. 2. ...		

Bylų skaičius ir lapų skaičius byloje

_____.

(*skaitmenimis ir žodžiais*)

(Pareigų pavadinimas) (Parašas) (Vardas ir pavardė)

(Data)

_____

Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašo
2 priedas

(Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo akto forma)

BYLŲ (DOKUMENTŲ) PRIĖMIMO–PERDAVIMO AKTAS

_____
Vilnius

Vadovaudamasi Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2022 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. Sp-97,

_____

(apygardos, savivaldybės ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisija)

perdavė, o Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos Teisės ir tyrimų skyrius priėmė dokumentus ir (ar) daiktus:

Eil. Nr.	Perduodamo objekto pavadinimas	Kiekis
1.		
2.		
3.		

Iš viso perduota _____ (skaitmenimis ir žodžiais) bylos.
Pastabos:
_____
_____.

Perdavė

_____ _____ _____
(*pareigų pavadinimas*) (*parašas*) (*vardas ir pavardė*)

Priėmė

_____ _____ _____
(*pareigų pavadinimas*) (*parašas*) (*vardas ir pavardė*)

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugpjūčio 11 d. sprendimu Nr. Sp-59
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 13 d. sprendimo Nr. Sp-70
redakcija)

3.11. KANDIDATŲ SĄRAŠŲ IR KANDIDATŲ RINKIMŲ PROGRAMŲ SPAUSDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kandidatų sąrašų ir kandidatų rinkimų programų spausdinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma politinių partijų (toliau – partijos), politinių komitetų (toliau – komitetai), koalicijų kandidatų sąrašų ir kandidatų, dėl kurių balsuojama vienmandatėje rinkimų apygardoje (toliau – kandidatai), rinkimų programų spausdinimo ir platinimo rinkėjams tvarka.

2. Rinkimų programos spausdinamos A5 formato spalvotuose leidiniuose. Vienai rinkimų programai (tiek partijos, komiteto, koalicijos kandidatų sąrašo, tiek kandidato) skiriama ne daugiau kaip 1 800 spaudos ženklų (su tarpais).

3. Leidinio apimtis priklauso nuo dalyvaujančių partijų, komitetų, koalicijų ar kandidatų skaičiaus. Leidinio apimtis su viršeliu negali viršyti 36 puslapių (9 spaudos lankų). Vieną spaudos lanką sudaro keturi A5 formato puslapiai. Jeigu rinkimuose dalyvauja nedaug partijų, komitetų, koalicijų ar kandidatų, leidinio apimtis proporcingai mažinama atitinkamai mažinant spaudos lankų skaičių.

4. Spausdinant rinkimų programas, privalo būti laikomasi lygiateisiškumo principo, t. y. visiems partijų, komitetų, koalicijų kandidatų sąrašams ar kandidatams skiriamas vienodas vieno A5 formato puslapio leidinio plotas, naudojamas vienodo dydžio šriftas.

5. Partijos, komitetai, koalicijos, kandidatai rinkimų programas pateikia atitinkamai rinkimų komisijai elektroniniu būdu Lietuvos Respublikos rinkimų kodekse nustatytu laiku (kartu su pareiškiniais dokumentais):

5.1. Pateikta rinkimų programa privalo būti parengta laikantis Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Rinkimų kodekso ir kitų teisės aktų nuostatų bei moralės, teisingumo, visuomenės darnos, sąžiningų ir garbingų rinkimų principų. Rinkimų programos tekste neturi būti kitas partijas, komitetus, koalicijas ar kandidatus kompromituojančios medžiagos, dėl kurios pagal Rinkimų kodekso reikalavimus būtina atsakomoji nuomonė. Rinkimų programa negali būti paneigiamos pamatinės konstitucinės vertybės, ji negali prieštarauti pamatiniams Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo interesams ir joje negali būti skelbiama visuomenę klaidinanti ir (ar) melaginga (tikrovės neatitinkanti) informacija. Rinkimų programos tekste negali būti naudojami Lietuvos Respublikos įstatymais draudžiami simboliai, taip pat Lietuvos Respublikos visuomenės informavimo įstatymu draudžiama skelbti informacija, kurioje: skleidžiama dezinformacija, karo propaganda, kurstomas karas, raginama prievarta pažeisti Lietuvos Respublikos suverenitetą – pakeisti jos konstitucinę santvarką, kėsintis į jos nepriklausomybę arba pažeisti teritorijos vientisumą; skatinami ar kurstomi teroristiniai nusikaltimai; skleidžiama ar kurstoma neapykanta, tyčiojimasis, niekinimas, kurstoma diskriminuoti, smurtauti, fiziškai susidoroti su žmonių grupe ar jai priklausančiu asmeniu dėl amžiaus, lyties, lytinės orientacijos, etninės priklausomybės, rasės, tautybės, pilietybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, negalios, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų ar religijos pagrindu.

5.2. Rinkimų programa leidžiama lietuvių kalba. Visa partijos, komiteto, koalicijos ar kandidato pateikta medžiaga turi atitikti valstybinės lietuvių kalbos reikalavimus.

5.3. Jeigu pateikta rinkimų programa ar kita medžiaga neatitinka Rinkimų kodekse ir Apraše nustatytų reikalavimų, apie tai nedelsiant informuojamas partijos, komiteto, koalicijos, kandidato atstovas rinkimams. Nustatyti trūkumai privalo būti pašalinti ne vėliau kaip likus 70 dienų iki rinkimų dienos, o jei pareiškinių dokumentų trūkumų šalinimo terminas yra pasibaigęs, tai per 48 valandas nuo

informavimo. Jų nepašalinus arba pašalinus tik dalį informacijos su trūkumais, Vyriausioji rinkimų komisija priima sprendimą nespausdinti visos programos ar jos dalies. Tokiu atveju leidinyje atspausdinamas partijos, komiteto, koalicijos pavadinimas, logotipas, kandidato vardas, pavardė, nuotrauka ir reikalavimus atitinkanti rinkimų programos dalis, taip pat informacinio pobūdžio pranešimas, kad rinkimų komisijos sprendimu, nurodant sprendimo priėmimo datą ir numerį, rinkimų programa (jei dėl reikalavimų neatitinkančios visos programos trūkumai buvo nepašalinti) ar jos dalis pripažinta neatitinkančia nustatytų reikalavimų. Taip pat prie informacinio pranešimo leidinyje glaustai nurodomi pagrindiniai rinkimų komisijos sprendimo motyvai, kuriais argumentuojamas atsisakymas spausdinti programą ar jos dalį, sprendime necituojant reikalavimų neatitinkančios rinkimų programos nuostatų.

5.4. Jei už rinkimų programų leidinio sudarymą, redagavimą ir maketavimą yra atsakinga apygardos, savivaldybės rinkimų komisija, apie programos ar jos dalies neatitikimą Rinkimų kodekse ir Apraše nustatytiems reikalavimams ir trūkumų nepašalinimą rinkimų komisija nedelsdama informuoja Vyriausiąją rinkimų komisiją.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-70, 2026-08-13, paskelbta TAR 2026-08-13, i. k. 2026-12729

6. Su spausdinti paruošta (sumaketuota) rinkimų programa supažindinami partijų, komitetų, koalicijų, kandidatų atstovai rinkimams.

7. Už leidinių (partijų, komitetų, koalicijų kandidatų sąrašų rinkimų programų ir kandidatų rinkimų programų) išplatinimą rinkėjams atsakingas savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas. Leidinys privalo būti išplatintas rinkėjams kartu su pranešimu apie rinkimus ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų.

II SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINIAMS LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO RINKIMUOSE IR RINKIMUOSE Į EUROPOS PARLAMENTĄ

I SKIRSNIS
PARTIJŲ, KOMITETŲ, KOALICIJŲ KANDIDATŲ SĄRAŠŲ RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINYS

8. Už daugiamandatėje rinkimų apygardoje Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą dalyvaujančių partijų, komitetų, koalicijų kandidatų sąrašų rinkimų programų leidinio sudarymą, redagavimą ir maketavimą atsakinga Vyriausioji rinkimų komisija.

9. Už pateiktų rinkimų programų turinį atsako jas pateikusios partijos, komitetai, koalicijos, todėl leidinyje nurodoma, kad „Už rinkimų programų turinį atsako jas pateikusios partijos / komitetai / koalicijos.“.

10. Partijos, komiteto, koalicijos kandidatų sąrašui skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta: partijos, komiteto, koalicijos pavadinimas, logotipas, rinkimų numeris, rinkimų šūkis (neprivaloma) ir rinkimų programa. Rinkimų programos išdėstomos burtais nustatytų rinkimų numerių didėjimo tvarka. Leidinyje po visų rinkimų programų privalo būti išspausdinti partijų, komitetų, koalicijų kandidatų sąrašai.

11. Leidinyje taip pat gali būti pateikiama kita rinkėjams svarbi rinkimų informacija.

II SKIRSNIS
KANDIDATŲ, KELIAMŲ AR IŠSIKĖLUSIŲ LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VIENMANDATĖJE RINKIMŲ APYGARDOJE, RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINYS

12. Už vienmandatėje rinkimų apygardoje Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose dalyvaujančių kandidatų rinkimų programų leidinio sudarymą, redagavimą ir maketavimą atsakinga apygardos rinkimų komisija (toliau – Komisija). Komisija rinkimų programas išspausdina leidinyje, kurio pavadinimas turi būti toks: „*Nurodoma rinkimų data* Lietuvos Respublikos Seimo rinkimai vienmandatėje ..... rinkimų apygardoje Nr. ...“.

13. Kandidatui skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta: kandidato vardas, pavardė, nuotrauka, kas iškėlė, partijos logotipas, rinkimų šūkis (neprivaloma) ir rinkimų programa. Kandidatai išdėstomi pagal kandidatų pavardžių pirmąsias raides abėcėlės tvarka.

14. Už pateiktų rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai, todėl leidinyje nurodoma, kad „Už rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai.“.

15. Likusiame leidinio plote Komisija išspausdina Komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir narių vardus ir pavardes, Komisijos patalpų adresą, komisijoms suteiktus telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresą, toje vienmandatėje rinkimų apygardoje esančių rinkimų apylinkių adresus, gali išspausdinti rinkimų apylinkėms suteiktus telefono ryšio numerius. Leidinyje turi būti nurodytas jo tiražas ir informacija, kas jį parengė spaudai (nurodyti, kad tai yra: „..... apygardos Nr. ... rinkimų komisijos informacinis leidinys“).

16. Leidinyje taip pat gali būti pateikiama kita rinkėjams svarbi rinkimų informacija.

17. Komisija suredaguotą ir spausdinti paruoštą (sumaketuotą) leidinį, patvirtintą Komisijos posėdyje, pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai jos nustatytais terminais.

III SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINIAMS LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMUOSE

18. Už savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose dalyvaujančių kandidatų, kandidatų sąrašų rinkimų programų leidinio sudarymą, redagavimą ir maketavimą atsakinga savivaldybės rinkimų komisija (toliau – Komisija). Komisija rinkimų programas išspausdina leidinyje, kurio pavadinimas turi būti toks: „*Nurodoma rinkimų data* savivaldybių tarybų ir merų rinkimai ..... savivaldybėje“.

19. Leidinį sudaro dvi dalys. Pirmoje dalyje spausdinamos kandidatų į merus rinkimų programos (išdėstoma pagal kandidatų pavardžių pirmąsias raides abėcėlės tvarka), antroje dalyje – partijų, komitetų, koalicijų rinkimų programos (išdėstoma burtais nustatytų rinkimų numerių didėjimo tvarka).

20. Kandidatui į merus skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta: kandidato vardas, pavardė, nuotrauka, kas iškėlė (partijos, koalicijos, komiteto logotipas), rinkimų šūkis (neprivaloma) ir rinkimų programa.

21. Partijos, komiteto, koalicijos kandidatų sąrašui skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta partijos, komiteto, koalicijos pavadinimas, rinkimų numeris, rinkimų šūkis (neprivaloma), partijos, komiteto, koalicijos logotipas ir rinkimų programa. Leidinyje po visų rinkimų programų privalo būti išspausdinti partijų, komitetų, koalicijų kandidatų sąrašai.

22. Likusiame leidinio plote Komisija išspausdina Komisijos pirmininko, pirmininko pavaduotojo, sekretoriaus ir narių vardus ir pavardes, Komisijos patalpų adresą, telefono ryšio numerius, elektroninio pašto adresą, toje savivaldybėje esančių rinkimų apylinkių adresus, gali išspausdinti rinkimų apylinkėms suteiktus telefono ryšio numerius. Leidinyje turi būti nurodytas jo tiražas ir informacija, kas jį parengė spaudai (nurodyti, kad tai yra: „..... savivaldybės rinkimų komisijos informacinis leidinys“).

23. Leidinyje taip pat gali būti pateikiama kita rinkėjams svarbi rinkimų informacija.

24. Komisija suredaguotą ir spausdinti paruoštą (sumaketuotą) leidinį, patvirtintą Komisijos posėdyje, pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai jos nustatytais terminais.

IV SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI KANDIDATŲ RINKIMŲ PROGRAMŲ LEIDINIUI RESPUBLIKOS PREZIDENTO RINKIMUOSE

25. Už Respublikos Prezidento rinkimuose dalyvaujančių kandidatų rinkimų programų leidinio sudarymą, redagavimą ir maketavimą atsakinga Vyriausioji rinkimų komisija.

26. Už pateiktų rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai, todėl leidinyje nurodoma, kad „Už rinkimų programų turinį atsako jas pateikę kandidatai.“.

27. Kandidatui į Respublikos Prezidentus skirtame leidinio plote turi būti išspausdinta: kandidato vardas, pavardė, nuotrauka, kas iškėlė (partijos logotipas), rinkimų šūkis (neprivaloma) ir rinkimų programa. Kandidatų rinkimų programos leidinyje išdėstomos pagal kandidatų pavardžių pirmąsias raides abėcėlės tvarka.

28. Leidinyje taip pat gali būti pateikiama kita rinkėjams svarbi rinkimų informacija.

V SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI LEIDINIUI „EASY-TO-READ“ FORMATU

29. Už leidinio „Easy-to-read“ (lengvai skaitoma ir suprantama informacija) formatu (toliau – „Easy-to-read“ leidinys) sudarymą, redagavimą ir maketavimą atsakinga Vyriausioji rinkimų komisija. Šis leidinys yra skirtas intelekto negalią turintiems rinkėjams. Šiame leidinyje pateikiama svarbi rinkimų (referendumo) informacija ir partijų, komitetų, koalicijų, kandidatų sąrašų rinkimų programos pagal rinkimų rūšį:

29.1. savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose – svarbi rinkimų informacija;

29.2. Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą – svarbi rinkimų informacija ir partijų, komitetų, koalicijų kandidatų sąrašų rinkimų programos;

29.3. Respublikos Prezidento rinkimuose – svarbi rinkimų informacija ir kandidatų rinkimų programos;

29.4. referendume – svarbi referendumo informacija.

30. Partijos, komitetai, koalicijos, kandidatai rinkimų programas lengvai skaitoma ir suprantama kalba pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai elektroniniu paštu ne vėliau kaip likus 75 dienoms iki rinkimų dienos. Lengvai skaitoma ir suprantama kalba pateiktai rinkimų programai, be Aprašo I skyriuje „Bendrosios nuostatos“ nustatytų reikalavimų, papildomai taikomi šiame skyriuje nurodyti reikalavimai.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-70, 2026-08-13, paskelbta TAR 2026-08-13, i. k. 2026-12729

31. Už pateiktų rinkimų programų turinį atsako jas pateikusios partijos, komitetai, koalicijos ar kandidatai, todėl leidinyje atitinkamai nurodoma, kad „Už rinkimų programų turinį atsako jas pateikusios partijos /komitetai / koalicijos / kandidatai.“.

32. Rinkimų programos spausdinamos A5 formato spalvotame „Easy-to-Read“ leidinyje. Vienai rinkimų programai skiriama ne daugiau kaip 1 000 spaudos ženklų (su tarpais). Leidinio apimtis priklauso nuo dalyvaujančių partijų, komitetų, koalicijų, kandidatų skaičiaus.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-166, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11859

33. Spausdinant rinkimų programas, privalo būti laikomasi lygiateisiškumo principo, t. y. visoms partijų, komitetų, koalicijų kandidatų sąrašų, kandidatų rinkimų programoms skiriamas vienodas vieno A5 formato puslapio leidinio plotas, naudojamas ne mažesnis kaip 14 dydžio šriftas.

34. Partijų, komitetų, koalicijų, kandidatų pateiktos rinkimų programos turi atitikti tarptautinius standartus. Vartojami trumpi ir aiškūs žodžiai bei sakiniai, viename sakinyje gali būti išdėstyta tik viena mintis. Tekste negali būti vartojami tarptautiniai žodžiai, sutrumpinimai ir procentinės išraiškos.

35. *Neteko galios nuo 2026-09-02*

Punkto naikinimas:

Nr. Sp-70, 2026-08-13, paskelbta TAR 2026-08-13, i. k. 2026-12729

36. *Neteko galios nuo 2026-09-02*

Punkto naikinimas:

Nr. Sp-70, 2026-08-13, paskelbta TAR 2026-08-13, i. k. 2026-12729

37. Už „Easy-to-Read“ leidinio išplatinimą rinkėjams, turintiems intelekto negalią, atsakingos Vyriausioji rinkimų komisija ir savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijos.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

38. Visuose kandidatų, kandidatų sąrašų rinkimų programų leidiniuose privalo būti nurodyta, kad „Kandidatų sąrašai gali pasikeisti Vyriausiajai rinkimų komisijai patikrinus ir išbraukus Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso reikalavimus neatitinkančius kandidatus arba panaikinus kandidatų ar kandidatų sąrašų registravimą. Aktualius kandidatų sąrašus rasite www.vrk.lt ir balsavimo dieną balsavimo patalpose.“.

39. Visuose rinkimų programų leidiniuose privalo būti šis užrašas: „Asmens duomenų valdytoja – Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, adresas: Gynėjų g. 8, Vilnius, tel. (0 5) 239 6902. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų rengimo ir rinkėjų informavimo tikslais. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-70, 2026-08-13, paskelbta TAR 2026-08-13, i. k. 2026-12729

Patvirtinta
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. Sp-101
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2026 m. spalio 8 d. sprendimo Sp-119
redakcija)

3.12. LĖŠŲ, SKIRIAMŲ SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOMS, PLANAVIMO, SKYRIMO, APSKAITOS IR ATSISKAITYMO TVARKOS APRAŠAS[1]

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lėšų, skiriamų savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms, planavimo, skyrimo, apskaitos ir atsiskaitymo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma Lietuvos Respublikos Seimo rinkimams, Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimams, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų rinkimams, Lietuvos Respublikos rinkimams į Europos Parlamentą ir Lietuvos Respublikos referendumams skirtų lėšų planavimo, paskirstymo savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms (toliau – Rinkimų komisijos), finansinės apskaitos tvarkymo ir atskaitomybės rengimo Rinkimų komisijose bei atsiskaitymo Vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) tvarka.

2. Aprašo paskirtis – užtikrinti Rinkimų komisijų išlaidų planavimo skaidrumą, kad joms skirtos lėšos būtų naudojamos teisėtai ir pagrįstai, Rinkimų komisijų finansinės ataskaitos būtų teikiamos VRK nustatyta tvarka ir taip būtų užtikrintas teisingas VRK finansinių ataskaitų rinkinių sudarymas. Lietuvos Respublikos referendumo konstitucinis įstatymas nustato, kad referendumas organizuojamas ir vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodekse nustatyta rinkimų organizavimo ir vykdymo tvarka. Aprašas taip pat taikomas organizuojant ir vykdant referendumus.

3. Rinkimų ir referendumo rengimo ir vykdymo išlaidos apmokamos iš valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų.

3.1. Iš valstybės biudžeto lėšų apmokamos:

3.1.1. Rinkimų komisijų išlaidos rinkimams ir referendumui organizuoti ir vykdyti;

3.1.2. išlaidos Rinkimų komisijų narių ir komisijas aptarnaujančio personalo darbui apmokėti;

3.1.3. išlaidos balsavimo biuletenių ir kitos VRK nustatytos rinkimų medžiagos pritaikymo rinkėjų su negalia poreikiams;

Papunkčio pakeitimai:
Nr. Sp-163, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11759

3.1.4. balsavimo sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus ambulatorines įstaigas), socialinės globos įstaigose, kariniuose vienetuose, teritorinių policijos įstaigų areštinėse, suėmimo vykdymo ir arešto bei laisvės atėmimo bausmių atlikimo vietose organizavimo išlaidos.

3.2. Iš savivaldybių biudžetų lėšų apmokama:

3.2.1. už balsavimo patalpų bei Rinkimų komisijų buveinių išlaikymą;

3.2.2. už VRK nustatyto inventoriaus įsigijimą ir išsaugojimą, balsavimo patalpų įrengimą ir pritaikymą rinkėjų su negalia poreikiams, o jeigu galimybės įrengti balsavimo patalpų ar jų pritaikyti rinkėjų su negalia poreikiams nėra, – už tinkamų patalpų nuomą;

Papunkčio pakeitimai:
Nr. Sp-163, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11759

3.3. iš valstybės ir savivaldybių biudžetų lėšų apmokama už rinkėjų pavėžėjimą į rinkimų ar referendumo apylinkes balsuoti, kai pavėžėjimas organizuojamas VRK nustatyta tvarka.

4. Pirmalaikiams rinkimams, taip pat pakartotiniams rinkimams, kuriems lėšos valstybės biudžete nebuvo numatytos ir asignavimai valstybės biudžete VRK nebuvo skirti, lėšas skiria Vyriausybė.

---

[1] Suvestinė redakcija nuo 2026-12-01.

5. VRK turi teisę sudaryti terminuotas darbo sutartis su darbuotojais, reikalingais pagalbiniams rinkimų ar referendumo organizavimo darbams atlikti. Šias darbo sutartis pasirašo VRK pirmininko įgaliotas Rinkimų komisijos pirmininkas. Šių darbuotojų darbo užmokestis nustatomas terminuotoje darbo sutartyje pagal įstatymų nustatytus darbo apmokėjimo dydžius.

II SKYRIUS
LĖŠŲ, SKIRIAMŲ RINKIMŲ KOMISIJOMS, PLANAVIMAS

6. VRK naudoja Lėšų, skiriamų Rinkimų komisijoms, planavimo metodiką pagal šią struktūrą:

6.1. Rinkimų komisijoms:

6.1.1. lėšų darbo užmokesčiui dydis komisijų nariams nustatomas atsižvelgiant į vieno komisijos nario vidutinį darbo valandų skaičių, įvertinus rinkėjų skaičių ir rinkimų apylinkių skaičių. Planuojamas darbo užmokestis komisijų nariams iš viso ir iš jų 10 proc. skatinimui vienkartine pinigine išmoka;

6.1.2. lėšų darbo užmokesčiui dydis darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotas darbo sutartis – apskaitą tvarkantiems asmenims, kitiems pagalbiniams darbuotojams ir informatikams (specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti), nustatomas pagal darbų pobūdį, atsižvelgiant į rinkimų apylinkių skaičių ir rinkėjų skaičių;

6.1.3. socialinio draudimo įmokoms nuo nustatyto darbo užmokesčio dydžio;

6.1.4. prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms:

6.1.4.1. ryšių paslaugoms pagal VRK nustatytus limitus;

6.1.4.2. transporto išlaikymui, įvertinus rinkėjų skaičių ir rinkimų apylinkių skaičių;

6.1.4.3. kanceliarinėms ir kitoms prekėms, įvertinus rinkėjų skaičių ir rinkimų apylinkių skaičių;

6.1.4.4. kandidatų rinkimų programų parengimo spausdinti išlaidoms pagal VRK nustatytus dydžius;

6.1.4.5. rinkėjų pavėžėjimo išlaidoms pagal VRK nustatytus dydžius;

6.2. apylinkių rinkimų ar referendumo komisijoms (toliau – apylinkių rinkimų komisija):

6.2.1. lėšų darbo užmokesčiui dydis komisijų nariams nustatomas atsižvelgiant į vieno komisijos nario vidutinį darbo valandų skaičių, įvertinus rinkėjų skaičių. Planuojamas darbo užmokestis komisijų nariams iš viso ir iš jų 10 proc. skatinimui vienkartine pinigine išmoka;

6.2.2. socialinio draudimo įmokoms nuo nustatyto darbo užmokesčio dydžio;

6.2.3. prekių ir paslaugų įsigijimo išlaidoms:

6.2.3.1. ryšių paslaugoms pagal VRK nustatytus limitus;

6.2.3.2. transporto išlaikymui, įvertinus rinkėjų skaičių;

6.2.3.3. kanceliarinėms ir kitoms prekėms, įvertinus rinkėjų skaičių.

6.3. balsavimui iki rinkimų dienos organizuoti papildomose balsavimo vietose, jeigu kažkurioje iš savivaldybių, sudarančių rinkimų apygardą, balsavimas iki rinkimų dienos organizuojamas daugiau nei vienoje vietoje. Jeigu rinkimų apygardai priklauso kelių savivaldybių teritorijos, balsavimas organizuojamas visose šiose savivaldybėse. Lėšos skiriamos Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms, dirbančioms iki rinkimų dienos papildomose balsavimo vietose:

6.3.1. lėšų darbo užmokesčiui dydis Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų nariams nustatomas atsižvelgiant į rinkėjų aptarnavimui planuojamą darbo vietų skaičių papildomose balsavimo vietose;

6.3.2. lėšų darbo užmokesčiui dydis Rinkimų komisijų nariams už balsavimo iki rinkimų dienos papildomose balsavimo vietose organizavimą, rinkimų eigos koordinavimą, balsavimo vokų skaičiavimą, paskirstymą ir perdavimą kitoms Rinkimų komisijoms nustatomas pagal darbų pobūdį, atsižvelgiant į vieno komisijos nario vidutinį darbo valandų skaičių;

6.3.3. transporto išlaidoms Rinkimų komisijai, įvertinus rinkimų medžiagos, balsavimo vokų pristatymą į papildomas balsavimo vietas ir iš jų;

6.3.4. kanceliarinėms ir kitoms prekėms Rinkimų komisijai, įvertinus poreikį rinkėjams aptarnauti papildomose balsavimo vietose;

6.4. lėšos darbui organizuoti papildomose balsavimo vietose skiriamos atskiru VRK sprendimu, gavus motyvuotą Rinkimų komisijos, organizuojančios balsavimą ir koordinuojančios rinkimų eigą papildomose balsavimo vietose, pirmininko prašymą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-119, 2026-10-08, paskelbta TAR 2026-10-08, i. k. 2026-15962

III SKYRIUS
LĖŠŲ SKYRIMAS RINKIMŲ KOMISIJOMS

7. VRK nustato lėšų, skiriamų Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms rinkimams ar referendumui rengti, dydį. Planuojamas detalus biudžeto lėšų Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms paskirstymas pagal išlaidų ekonominę paskirtį ir išlaidų darbo užmokesčiui bei kitoms išlaidoms skaičiavimas tvirtinamas atskiru VRK sprendimu.

8. VRK pirmininkas su Rinkimų komisijos pirmininku pasirašo valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui rengti naudojimo sutartį, kurioje nurodoma:

8.1. Rinkimų komisijai pervedamų valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui rengti suma ir VRK programa, pagal kurią skiriamos lėšos;

8.2. valstybės biudžeto lėšų naudojimo tikslinė paskirtis;

8.3. biudžeto lėšų paskirstymas pagal išlaidų ekonominę paskirtį ir išlaidų darbo užmokesčiui skaičiavimas, pridedamas prie sutarties;

8.4. atsiskaitymo VRK už valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui rengti panaudojimą (nurodant išlaidų ekonominę paskirtį) ir lėšų panaudojimą pagrindžiančių finansinės apskaitos dokumentų pateikimo tvarka;

8.5. kitos nuostatos, padedančios VRK užtikrinti programų vykdymo ir paskirtų asignavimų naudojimo teisėtumą, ekonomiškumą, efektyvumą ir rezultatyvumą.

9. VRK Rinkimų komisijoms skirtas valstybės biudžeto lėšas rinkimams ar referendumui rengti perveda į kiekvienai Rinkimų komisijai atidarytą VRK banko sąskaitą pagal VRK Rinkimų komisijoms patvirtintas sąmatas.

IV SKYRIUS
RINKIMŲ KOMISIJŲ FUNKCIJOS IR TEISĖS

10. Rinkimų komisija:

10.1. neviršydama VRK patvirtintos Rinkimų komisijos sąmatos, tvirtina apylinkių rinkimų komisijų išlaidų sąmatas ir kontroliuoja, kaip naudojamos šiose sąmatose numatytos lėšos;

10.2. Rinkimų komisijos posėdyje patvirtina lėšų apylinkių rinkimų komisijoms paskirstymą pagal VRK sprendime nurodytą struktūrą;

10.3. raštu praneša kiekvienai apylinkės rinkimų komisijai apie jai skirtų lėšų darbo užmokesčiui, skatinimui vienkartine pinigine išmoka, ryšių paslaugoms ir transporto išlaikymui sumas.

11. Rinkimų komisijos teisės:

11.1. sudaryti darbo užmokesčio lėšų rezervą, atitinkamai sumažinant VRK sprendimu visoms apylinkių rinkimų komisijoms darbo užmokesčiui patvirtintą bendrą sumą. Sudarytas darbo užmokesčio lėšų rezervas naudojamas balsavimo iki rinkimų dienos savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose, specialiuose balsavimo punktuose (sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus ambulatorines), socialinės globos įstaigose, kariniuose vienetuose, teritorinių policijos įstaigų areštinėse, suėmimo vykdymo ir arešto bei laisvės atėmimo bausmių atlikimo vietose) ir atliekantiems biuletenių perskaičiavimą ar kitus Rinkimų komisijos pavedimus, apmokėti. Darbo užmokesčio lėšų rezervas sudaromas atsižvelgiant į specialiuose balsavimo punktuose sudarytus grafikus, dirbančių apylinkių rinkimų komisijų narių skaičių, planuojamas darbo valandas ir konkretų valandinį įkainį bei planuojamą pasitelkti (jeigu yra poreikis) darbui balsavime iki rinkimų dienos savivaldybės pastate ar (ir) kitose su savivaldy-

bės administracija suderintose patalpose apylinkių rinkimų komisijų narių skaičių, planuojamas darbo valandas ir konkretų valandinį įkainį;

11.2. iš sudaryto darbo užmokesčio rezervo padidinti apylinkių rinkimų komisijoms, vykdančioms balsavimą specialiuose punktuose, ir atskiroms apylinkių rinkimų komisijoms, dalyvaujančioms balsavime iki rinkimų dienos savivaldybės pastate ar (ir) kitose su savivaldybės administracija suderintose patalpose, apylinkių rinkimų komisijoms skiriamų lėšų darbo užmokesčiui dydį. Lėšos darbo užmokesčiui apylinkių rinkimų komisijoms didinamos atsižvelgiant į faktiškai dirbtą laiką ir dirbusių asmenų skaičių balsavime specialiuose punktuose, balsavime iki rinkimų dienos savivaldybės pastate ar (ir) kitose su savivaldybės administracija suderintose patalpose ir vykdant Rinkimų komisijos pavedimus. Sumos dydis nustatomas dirbtų valandų skaičių dauginant iš nustatytų valandinių įkainių ir dirbusių apylinkės rinkimų komisijos narių skaičiaus. Rinkimų komisija praneša atitinkamai apylinkės rinkimų komisijai apie skirtas papildomas lėšas darbo užmokesčiui iš sudaryto rezervo, dirbusių asmenų vardus, pavardes, kokiomis mėnesio dienomis ir kiek valandų dirbo. Šį pranešimą Rinkimų komisija užpildo naudodamasi VRK informacinės sistemos Rinkimų organizavimo posisteme „Darbo užmokestis, tabeliai, sąmatos“ (toliau – posistemė DTS). Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas, gavęs pranešimą, privalo užpildyti Darbo laiko apskaitos žiniaraštį: pranešime nurodytomis mėnesio dienomis dirbtas valandas įrašyti konkrečiam asmeniui;

11.3. skirtas lėšas balsavimo iki rinkimų dienos darbui organizuoti papildomose balsavimo vietose Rinkimų komisijos naudoja pagal VRK sprendimu patvirtintą išlaidų ekonominę paskirtį. Apylinkių rinkimų komisijoms skirtas lėšas darbo užmokesčiui už darbą papildomose balsavimo vietose Rinkimų komisija perkelia į sudaromą darbo užmokesčio rezervą ir iš sudaryto darbo užmokesčio rezervo padidina apylinkių rinkimų komisijoms skiriamų lėšų darbo užmokesčiui dydį. Lėšos darbo užmokesčiui apylinkių rinkimų komisijoms didinamos atsižvelgiant į faktiškai dirbtą laiką ir dirbusių asmenų skaičių. Sumos dydis nustatomas dirbtų valandų skaičių dauginant iš nustatytų valandinių įkainių ir dirbusių apylinkės rinkimų komisijos narių skaičiaus. Rinkimų komisija praneša atitinkamai apylinkės rinkimų komisijai apie skirtas papildomas lėšas darbo užmokesčiui iš sudaryto rezervo, dirbusių asmenų vardus, pavardes, kuriomis mėnesio dienomis ir kiek valandų dirbo. Šį pranešimą Rinkimų komisija užpildo naudodamasi posisteme DTS. Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas, gavęs pranešimą, privalo užpildyti Darbo laiko apskaitos žiniaraštį: pranešime nurodytomis mėnesio dienomis dirbtas valandas įrašyti konkrečiam asmeniui;

11.4. gali perskirstyti apylinkių rinkimų komisijoms transporto išlaidoms skirtas lėšas, atsižvelgiant į apylinkių rinkimų komisijų veiklą bei atstumą nuo Rinkimų komisijos būstinės, neviršijant lėšų paskirstyme patvirtintų transporto išlaidoms bendrų sumų;

11.5. Rinkimų komisijai ir apylinkių rinkimų komisijoms sąmatoje patvirtintas lėšas kanceliarinėms prekėms gali naudoti kanceliarinėms prekėms, organizacinės technikos eksploatacinėms medžiagoms, asmens apsaugos priemonėms ir maišams rinkimų dokumentams pakuoti pirkti. Apylinkių rinkimų komisijoms kanceliarines prekes, organizacinės technikos eksploatacines medžiagas, asmens apsaugos priemones ir maišus rinkimų dokumentams pakuoti Rinkimų komisija privalo pirkti centralizuotai, neviršydama apylinkių rinkimų komisijoms bendros sąmatoje patvirtintos kanceliarinėms prekėms sumos, ir aprūpinti apylinkių rinkimų komisijas reikiamomis prekėmis pagal poreikį. Rinkimų komisija, pirkdama prekes ir paslaugas, turi vadovautis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu ir VRK sprendimu, nustatančiu Rinkimų komisijų viešųjų pirkimų vykdymą. Leidžiama pirkti tik rinkimams ir referendumui organizuoti ir vykdyti reikalingas prekes ir paslaugas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-119, 2026-10-08, paskelbta TAR 2026-10-08, i. k. 2026-15962

V SKYRIUS
DARBO APMOKĖJIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS
RINKIMŲ KOMISIJŲ DARBO APMOKĖJIMAS

12. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams, pirmininko pavaduotojams, rinkimų komisijų sekretoriams ir nariams už darbo dieną Rinkimų komisijose ir apylinkių rinkimų komisijose nustatomas atlyginimas pagal tarifus.

13. Už vieną darbo dieną (8 darbo valandas) Rinkimų komisijų pirmininkams nustatomas 0,067 Lietuvos Respublikos pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio nustatymo ir asignavimų darbo užmokesčiui perskaičiavimo įstatyme nustatyto pareiginės algos (atlyginimo) bazinio dydžio (toliau – pareiginės algos bazinis dydis (BD)) tarifas, Rinkimų komisijų pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams, komisijų nariams ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams nustatomas – 0,054 pareiginės algos bazinio dydžio tarifas. Apylinkių rinkimų komisijų pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir komisijų nariams nustatomas – 0,043 pareiginės algos bazinio dydžio tarifas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-283, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22623

14. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų nariams darbui rinkimų komisijose netaikomi Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyti darbo trukmės ribojimai, tačiau vieno mėnesio dirbtų valandų suma negali būti didesnė, negu nustatytas darbo dienų skaičius per mėnesį, padaugintas iš 8 darbo valandų, atsižvelgiant į viena valanda sutrumpintas darbo dienas prieš šventes (pvz., vasario mėn. – 19 darbo dienų x 8 val. = 152 val., atimama 1 prieššventinė val. = 151 val.). Maksimalus leistinas valandų skaičius apskaičiuojamas kiekvienam mėnesiui atskirai, atsižvelgiant į to mėnesio nustatytą darbo dienų ir valandų skaičių.

15. Atsižvelgiant į tai, kad Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms mokama už faktiškai dirbtą laiką, VRK nustato šiuos valandinius tarifus už veiklą, susijusią su rinkimų ar referendumo rengimu, Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams, jų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams:

15.1. Rinkimų komisijų pirmininkams – 15,06 Eur (BD 1 798,00 Eur x 0,067 : 8 val.);

15.2. Rinkimų komisijų pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams – 12,14 Eur (BD 1 798,00 Eur x 0,054 : 8 val.);

15.3. apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams – 12,14 Eur (BD 1 798,00 Eur x 0,054 : 8 val.);

15.4. apylinkių rinkimų komisijų pirmininkų pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams – 9,66 Eur (BD 1 798,00 Eur x 0,043 : 8 val.)

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-141, 2022-12-15, paskelbta TAR 2022-12-16, i. k. 2022-25706

Nr. Sp-283, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22623

Nr. Sp-49, 2026-07-02, paskelbta TAR 2026-07-03, i. k. 2026-11489

16. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų narių darbo laiko apskaita turi būti tvarkoma Darbo laiko apskaitos žiniaraščiuose. Darbo laiko apskaitos žiniaraščiai pildomi vadovaujantis Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Vyriausiosios rinkimų komisijos 2022 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. Sp-100 „Dėl Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“. Suvesti Darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenys į VRK posistemę DTS naudojami darbo užmokesčiui skaičiuoti. Darbo užmokestis Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų nariams mokamas Aprašo 15 punkte nustatytais valandiniais tarifais už Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje nurodytas dirbtas valandas.

17. Posistemėje DTS formuojami ir spausdinami Darbo užmokesčio žiniaraščiai turi būti pasirašyti Rinkimų komisijos pirmininko ir apskaitą tvarkančio asmens.

18. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkams, pirmininko pavaduotojams, komisijų sekretoriams ir nariams už darbą organizuojant ir vykdant rinkimus ar referendumą atlyginama pagal Darbo laiko apskaitos žiniaraščių duomenis, neviršijant atitinkamai rinkimų komisijai numatytų asignavimų darbo užmokesčiui.

ANTRASIS SKIRSNIS
DARBUOTOJŲ, DIRBANČIŲ RINKIMŲ KOMISIJOSE PAGAL DARBO SUTARTIS, DARBO SANTYKIŲ REGULIAVIMAS IR DARBO APMOKĖJIMAS

19. Rinkimų komisijų pirmininkai sudaro terminuotas darbo sutartis su apskaitą tvarkančiais asmenimis, informatikais (specialistais kompiuterizavimo darbams atlikti) bei kitais pagalbiniais darbuotojais.

20. Atsižvelgiant į tai, kad Rinkimų komisijose pagal terminuotas darbo sutartis dirbantiems apskaitą tvarkantiems asmenims, informatikams (specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti) bei kitiems darbuotojams pagalbiniams darbams atlikti mokama už faktiškai dirbtą laiką, VRK darbuotojams, dirbantiems Rinkimų komisijose pagal terminuotas darbo sutartis, nustato šiuos valandinius tarifus:

20.1. specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti – 12,00 Eur;

20.2. apskaitą tvarkantiems asmenims – 12,00 Eur;

20.3. kitiems darbuotojams pagalbiniams darbams atlikti – 7,10 Eur.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-9, 2025-01-09, paskelbta TAR 2025-01-09, i. k. 2025-00233

Nr. Sp-49, 2026-07-02, paskelbta TAR 2026-07-03, i. k. 2026-11489

21. Darbo užmokestis darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotas darbo sutartis, mokamas neviršijant atitinkamos Rinkimų komisijos patvirtintoje sąmatoje numatytų darbo užmokesčiui lėšų samdomam personalui (apskaitą tvarkančių asmenų ir kitų darbuotojų pagalbiniams darbams atlikti) ir informatikams (specialistų kompiuterizavimo darbams atlikti).

VI SKYRIUS
RINKIMŲ KOMISIJŲ SKATINIMAS

22. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkai, jų pavaduotojai, komisijų sekretoriai ir nariai už labai gerą darbą Rinkimų komisijose ir apylinkių rinkimų komisijose, pasibaigus rinkimams ar referendumui, gali būti skatinami vienkartine pinigine išmoka. Ši išmoka negali būti didesnė kaip 100 procentų per visą darbo Rinkimų komisijose ir apylinkių rinkimų komisijose laikotarpį gautų mėnesinių atlyginimų vidurkio, neviršijant atitinkamos rinkimų komisijos išlaidų sąmatoje skatinimui numatytų lėšų.

23. Sprendimą dėl Rinkimų komisijų pirmininkų skatinimo priima VRK, atsižvelgdama į jų atliktą darbą organizuojant ir vykdant rinkimus ar referendumą ir atsiskaitymą už šioms komisijoms skirtų lėšų panaudojimą. Šių komisijų pirmininkų pavaduotojai, komisijų nariai ir komisijų sekretoriai gali būti skatinami vienkartine pinigine išmoka VRK sprendimu, jeigu yra atitinkamos Rinkimų komisijos pirmininko motyvuotas teikimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-283, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22623

24. Sprendimus dėl apylinkių rinkimų komisijų pirmininkų skatinimo priima Rinkimų komisijos, atsižvelgdamos į jų atliktą darbą organizuojant ir vykdant rinkimus ar referendumą. Šių komisijų pirmininkų pavaduotojai, komisijų nariai ir komisijų sekretoriai gali būti skatinami vienkartine pinigine išmoka atitinkamos Rinkimų komisijos sprendimu, jeigu yra apylinkės rinkimų komisijos pirmininko motyvuotas teikimas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-283, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22623

25. Vienkartinės piniginės išmokos dydis nustatomas atsižvelgiant į atlikto darbo mastą, kokybę ir sudėtingumą.

VII SKYRIUS
APSKAITOS ORGANIZAVIMAS IR TVARKYMAS

26. Rinkimų komisijos nėra juridiniai asmenys (jos sudaromos vadovaujantis Rinkimų kodeksu), todėl jos tvarko supaprastintą apskaitą – Rinkimų komisijos apskaitą tvarko darydamos paprastąjį įrašą.

27. Rinkimų komisijų pirmininkai yra Rinkimų komisijoms ir apylinkių rinkimų komisijoms skirtų lėšų tvarkytojai ir atsako už jų naudojimą pagal paskirtį, tinkamai ir taupiai, neviršijant sąmatoje nustatytų dydžių.

28. Rinkimų komisijų pirmininkai pagal suteiktus įgaliojimus atstovauja VRK santykiuose su banku, su teise valdyti, naudoti banke VRK vardu atidarytoje sąskaitoje esančias lėšas ir jomis disponuoti.

29. VRK pirmininkas su Rinkimų komisijų pirmininkais pasirašo valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis, o Rinkimų komisijų pirmininkai pasirašo lėšų rinkimams ar referendumui organizuoti naudojimo sutartis su apskaitą tvarkančiais asmenimis ir apylinkių rinkimų komisijų pirmininkais.

30. Rinkimų komisijos tvarko supaprastintą apskaitą (apskaitą tvarko darydamos paprastąjį įrašą) pagal VRK parengtus supaprastintos apskaitos registrus. Šių registrų pildymas Rinkimų komisijoms privalomas. Apskaitos registrai pildomi naudojantis posisteme DTS.

31. Rinkimų komisijoms skirtų lėšų apskaita tvarkoma pagal sąmatoje patvirtintus išlaidų straipsnius.

32. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų išlaidos gali būti apmokamos tik pagal juridinę galią turinčius išlaidas pateisinančius dokumentus ir neviršijant tam tikroms išlaidoms VRK nustatytų limitų. Ūkines operacijas pateisinantys dokumentai turi būti tvirtinami Rinkimų komisijų pirmininkų viza „Apmokėti“, data, parašu.

33. Siekiant suvienodinti apskaitos tvarkymą, Rinkimų komisijos apskaitos tvarkybai naudoja VRK parengtus apskaitos dokumentų blankus, apskaitos registrus. Apskaitos ir kitų dokumentų bylos archyviniam saugojimui sudaromos pagal VRK sudarytą bylų sąrašą.

VIII SKYRIUS
FINANSINĖS VEIKLOS KONTROLĖ

34. Finansinės veiklos kontrolės tikslas – užtikrinti Rinkimų komisijų veiklos demokratiškumą, skirtų lėšų naudojimo teisėtumą bei viešumą ir sukurti veiksmingą bei skaidrią finansavimo kontrolę.

35. Rinkimų komisijų finansinę veiklą kontroliuoja VRK ir Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos bei kitos institucijos įstatymų nustatyta tvarka.

36. VRK pirmininkas ir nariai turi teisę tikrinti Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų finansinę veiklą.

37. VRK sekretoriato darbuotojai VRK pirmininko pavedimu gali tikrinti Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų finansinę veiklą.

38. Rinkimų komisijų nariai gali tikrinti apylinkių rinkimų komisijų finansinę veiklą.

IX SKYRIUS
ATSAKOMYBĖ IR ATSKAITOMYBĖ

39. Rinkimų komisijos paskirsto rinkimams ar referendumui skirtas lėšas apylinkių rinkimų komisijoms, sudarius darbo užmokesčio rezervą ir perskirsčius apylinkių rinkimų komisijoms transporto išlaidoms skirtas lėšas, tvirtina apylinkių rinkimų komisijų išlaidų sąmatas. Rinkimų komisijos pirmininkas kontroliuoja, kaip naudojamos rinkimams ar referendumui rengti Rinkimų komisijai skirtos valstybės biudžeto lėšos, ir už jų panaudojimą atsiskaito VRK.

40. Rinkimų komisijų ir apylinkių rinkimų komisijų nariai turi teisę susipažinti su visais komisijos, kurios nariai jie yra, sprendimais ir kitais dokumentais. Komisijų nariai pasirašytinai turi būti supažindinti su komisijai, kurios nariai jie yra, skirtų lėšų paskirstymu.

41. Rinkimų komisijų pirmininkai atsako už saugų, skaidrų, ekonomišką ir racionalų rinkimams ar referendumui skirtų lėšų naudojimą, neviršijant sąmatoje išlaidoms nustatytų dydžių.

42. Rinkimų komisijų pirmininkai turi užtikrinti darbo užmokesčio apskaičiavimo teisėtumą ir teisingumą, atsiskaitymą su komisijų nariais bei darbuotojais, dirbančiais pagal darbo sutartis, apskaičiuotų mokesčių pervedimą atitinkamoms institucijoms laiku bei sumų pagal antstolių patvarkymus apskaičiavimo teisingumą ir pervedimą laiku.

43. Rinkimų komisijų pirmininkai lėšas skirtas prekėms ir paslaugoms gali naudoti tik pagal nustatytus išlaidų straipsnius, neviršijant šioms išlaidoms skirtų sumų bei nustatytų limitų.

44. Atsitiktiniu būdu atrenkama 50 procentų Rinkimų komisijų, kurios turi pateikti Valstybinei mokesčių inspekcijai pateisinamus finansinės apskaitos dokumentus tam, kad būtų patikrinta, ar teisingai apskaičiuotas ir sumokėtas gyventojų pajamų mokestis bei socialinio draudimo įmokos.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-163, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11759

45. Rinkimų komisijų finansinės atskaitomybės pateikimo terminus nustato VRK. Finansinės atskaitomybės formos parengiamos naudojantis posisteme DTS.

46. Rinkimų komisijos sudaro rinkimams ar referendumui skirtų lėšų panaudojimo ataskaitas pagal VRK parengtas formas ir nustatytais terminais pateikia jas VRK. Prie ataskaitų pridedami visi išlaidas pateisinantys dokumentai bei atsitiktiniu būdu atrinktoms Rinkimų komisijoms pateikta Valstybinės mokesčių inspekcijos išvada.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-163, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11759

47. VRK patikrina Rinkimų komisijos pirmininko pateiktą valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui rengti panaudojimo ataskaitą ir šias išlaidas pagrindžiančius dokumentus. Nustačiusi finansavimo, lėšų panaudojimo ar apskaitos pažeidimus, VRK inicijuoja žalos išieškojimą iš kaltų asmenų.

48. Už žalą, atsiradusią valstybės biudžeto lėšų rinkimams ar referendumui rengti naudojimo sutarties galiojimo laikotarpiu, Rinkimų komisijos pirmininkas atsako ir pasibaigus šiai sutarčiai.

49. Pagal VRK pateiktą apskaitos ir kitų dokumentų bylų sąrašą finansiniai dokumentai tvarkingai susegami į segtuvus, lapai sunumeruojami ir pagal perdavimo–priėmimo aktą perduodami VRK archyviniam saugojimui.

3.13. SAVIVALDYBIŲ RINKIMŲ KOMISIJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VYKDYMAS

LIETUVOS RESPUBLIKOS
VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

SPRENDIMAS
DĖL SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJŲ VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ VYKDYMO

2023 m. gruodžio 12 d. Nr. Sp-297
Vilnius

Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 32 straipsnio 1 dalies 2, 5, 24 punktais, Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymo 5 straipsnio 2 dalimi, 25 straipsnio 2 dalimi, n u s p r e n d ž i a:

1. Skirti savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkus pirkimų iniciatoriais ir organizatoriais, kurie gali savarankiškai inicijuoti ir vykdyti prekių ir (ar) paslaugų mažos vertės pirkimus, kai numatoma pirkimo sutarties vertė neviršija 15 000 Eur be PVM, už kurių pirkimo planavimą, procedūrų vykdymą, sutarčių sudarymą ir įgyvendinimą bei kita atsako asmeniškai.

2. Įgalioti savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkus, davusius savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų pirmininkų rašytinius pasižadėjimus, pasirašyti nešališkumo deklaracijas ir konfidencialumo pasižadėjimus (kaip pirkimų iniciatoriai ir organizatoriai) ir juos pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai (1 ir 2 priedai).

3. Įgalioti savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkus, atlikus visas pirkimo procedūras ir sudarius sutartis, užpildyti metinę procedūrų ataskaitą ATN-3 ir ją pateikti Vyriausiajai rinkimų komisijai (3 priedas).

4. Pavesti savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkams atliekant mažos vertės pirkimus vadovautis Viešųjų pirkimų įstatymu ir Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašu, patvirtintu Viešųjų pirkimų tarnybos direktoriaus 2017 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. 1S-97 „Dėl Mažos vertės pirkimų tvarkos aprašo patvirtinimo“.

5. Pripažinti netekusiu galios Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos 2022 m. spalio 27 d. sprendimą Nr. Sp-102 „Dėl savivaldybių (apygardų) rinkimų komisijų viešųjų pirkimų vykdymo“.

Komisijos pirmininkė Lina Petronienė

Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2023 m. gruodžio 12 d. sprendimo Nr. Sp-297
1 priedas

_____

_____

(asmens vardas ir pavardė)

NEŠALIŠKUMO DEKLARACIJA

20__ m._____ d. Nr. VPK- _____

Vilnius

Būdamas (-a) _____, pasižadu:
(viešajame pirkime ar pirkime atliekamų pareigų pavadinimas)

1. Objektyviai, dalykiškai, be išankstinio nusistatymo, vadovaudamasis (-i) visų tiekėjų lygiateisiškumo, nediskriminavimo, proporcingumo, abipusio pripažinimo ir skaidrumo principais, atlikti man pavestas pareigas (užduotis).

2. Nedelsdamas raštu pranešti perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto (toliau kartu – pirkimo vykdytojas) vadovui ar jo įgaliotajam atstovui apie galimą viešųjų ir privačių interesų konfliktą, paaiškėjus bent vienai iš šių aplinkybių:

2.1. pirkimo procedūrose kaip tiekėjas dalyvauja man artimas asmuo arba juridinis asmuo, kuriam vadovauja toks asmuo;

2.2. aš arba man artimas asmuo:

2.2.1. esu (yra) pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens valdymo organų narys;

2.2.2. turiu (-i) pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens įstatinio kapitalo dalį arba turtinį įnašą jame;

2.2.3. gaunu (-a) iš pirkimo procedūrose dalyvaujančio juridinio asmens bet kokios rūšies pajamų;

2.3. dėl bet kokių kitų aplinkybių negaliu laikytis 1 punkte nustatytų principų.

3. Man išaiškinta, kad:

3.1. man artimi asmenys yra: sutuoktinis, mano ir mano sutuoktinio tėvai (įtėviai), vaikai (įvaikiai), broliai (įbroliai), seserys (įseserės), seneliai, vaikaičiai ir jų sutuoktiniai;

3.2. patekęs į interesų konflikto situaciją, privalau nusišalinti ar galiu būti nušalinamas nuo su atitinkamu pirkimu susijusių sprendimų rengimo, svarstymo, priėmimo proceso ar jo stebėjimo vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymu.

_____	_____	_____
(Viešajame pirkime ar pirkime atliekamų pareigų pavadinimas)	(Parašas)	(Vardas ir pavardė)

Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2023 m. gruodžio 12 d. sprendimo Nr. Sp-297
2 priedas

(perkančiosios organizacijos pavadinimas)

_____

(asmens vardas ir pavardė, pareigos)

KONFIDENCIALUMO PASIŽADĖJIMAS

20__ m._____ d.

_____ _____

(vietovės pavadinimas)

Būdamas (-a) _____,

(pareigų pavadinimas)

1. Pasižadu:

1.1. saugoti ir tik įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytais tikslais ir tvarka naudoti visą su pirkimu susijusią informaciją, kuri man taps žinoma, atliekant _____

(pareigų pavadinimas)

pareigas;

1.2. man patikėtus dokumentus saugoti tokiu būdu, kad tretieji asmenys neturėtų galimybės su jais susipažinti ar pasinaudoti;

1.3. neteikti tretiesiems asmenims informacijos, kurios atskleidimas prieštarautų Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams, visuomenės interesams ar pažeistų teisėtus viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių tiekėjų ir (arba) perkančiosios organizacijos interesus;

1.4. nepasilikti jokių man pateiktų dokumentų kopijų.

2. Man žinoma, kad su pirkimu susijusią informaciją, kurią Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų nuostatos numato teikti pirkimo procedūrose dalyvaujančioms arba nedalyvaujančioms šalims, galėsiu teikti tik įpareigotas pirkimo komisijos ar perkančiosios organizacijos vadovo ar jo įgalioto asmens. Konfidencialią informaciją galėsiu atskleisti tik Lietuvos Respublikos įstatymų nustatytais atvejais.

3. Man išaiškinta, kad konfidencialią informaciją sudaro:

3.1. informacija, kurios konfidencialumą nurodė tiekėjas ir jos atskleidimas nėra privalomas pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus;

3.2. visa su pirkimu susijusi informacija ir dokumentai, kuriuos Viešųjų pirkimų įstatymo ir kitų su jo įgyvendinimu susijusių teisės aktų nuostatos nenumato teikti pirkimo procedūrose dalyvaujančioms arba nedalyvaujančioms šalims;

3.3. informacija, jeigu jos atskleidimas prieštarautų Viešųjų pirkimų įstatymo reikalavimams, visuomenės interesams ar pažeistų teisėtus viešuosiuose pirkimuose dalyvaujančių tiekėjų ir (arba) perkančiosios organizacijos interesus arba trukdytų užtikrinti sąžiningą konkurenciją.

4. Esu įspėtas (-a), kad, pažeidęs (-usi) šį pasižadėjimą, turėsiu atlyginti perkančiajai organizacijai ir tiekėjams padarytus nuostolius.

_____ _____

(parašas) *(vardas ir pavardė)*

Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2023 m. gruodžio 12 d. sprendimo Nr. Sp-297
3 priedas

ATASKAITA ATN-3

(perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto pavadinimas)

(įstaigos duomenys)

VIEŠOJO PIRKIMO SUTARČIŲ, PIRKIMO SUTARČIŲ IR VIDAUS SANDORIŲ ATASKAITA

20___ m. _____ d.

Teisinis pagrindas

Ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatymu X

Ataskaita teikiama vadovaujantis Lietuvos Respublikos pirkimų, atliekamų vandentvarkos, energetikos, transporto ar pašto paslaugų srities perkančiųjų subjektų, įstatymu (toliau – Komunalinio sektoriaus pirkimų įstatymas) ◯

I. ATASKAITINIAI KALENDORINIAI METAI

II. PERKANČIOJI ORGANIZACIJA ARBA PERKANTYSIS SUBJEKTAS

Oficialus pavadinimas: LR vyriausioji rinkimų komisija	Juridinio asmens kodas:188607150	
Adresas: Gynėjų g. 8		
Miestas: Vilnius	Pašto kodas: 01109	Šalis: Lietuva
Asmuo ryšiams:	Telefonas:	
El. paštas:	Faksas:	
Interneto adresas (-ai) Pagrindinis adresas: Pirkėjo profilio adresas:		

Perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto tipo kodas: 1

III. MAŽOS VERTĖS PIRKIMAI

1. MAŽOS VERTĖS PIRKIMAI, PO KURIŲ SUDARYTAS SUTARTIS IR (AR) PASIŪLYMUS PRIVALOMA PASKELBTI PAGAL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 86 STRAIPSNIO 9 DALĮ ARBA KOMUNALINIO SEKTORIAUS PIRKIMŲ ĮSTATYMO 94 STRAIPSNIO 9 DALĮ *(išskyrus tokius, kurie atlikti vadovaujantis Viešųjų pirkimų įstatymo 25 straipsnio 3 ir 4 dalimis, taip pat kai pirkimai atlikti iš (ar) per centrinę perkančiąją organizaciją)*

Pirkimo objekto rūšis	Bendra sudarytų sutarčių vertė (Eur)	Bendras įvykdytų pirkimų skaičius	Iš 2 stulpelyje nurodytos vertės – įvykdytų žaliųjų pirkimų sudarytų sutarčių vertė (Eur)	Iš 3 stulpelyje nurodyto skaičiaus – įvykdytų žaliųjų pirkimų skaičius
Prekės				
Paslaugos				
Darbai				
Iš viso				

2. AR BUVO PERKAMOS KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖS ARBA KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONĖMIS TEIKIAMOS KELEIVINIO KELIŲ TRANSPORTO, KELEIVIŲ

VEŽIMO SPECIALIAIS REISAIS, KELEIVIŲ VEŽIMO UŽSAKOMAISIAIS REISAIS, ATLIEKŲ SURINKIMO, PAŠTO SIUNTŲ VEŽIMO KELIAIS, SIUNTINIŲ VEŽIMO, PAŠTO PRISTATYMO IR SIUNTINIŲ PRISTATYMO PASLAUGOS? *(tik mažos vertės pirkimai, išskyrus pirkimus, atliktus iš (ar) per centrinę perkančiąją organizaciją)*

TAIP arba **NE**

Kategorija	**Visų tam tikros kategorijos transporto priemonių (neatsižvelgiant į tai, ar jos yra netaršios, ar ne), kurioms taikytinas Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatymas, skaičius**	**Iš 2 stulpelyje nurodyto skaičiaus – netaršių transporto priemonių, apibrėžtų Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme ir patenkančių į jo taikymo sritį, skaičius**	**Iš 2 stulpelyje nurodyto skaičiaus – visai netaršių N2, N3 ir M3 kategorijų transporto priemonių, apibrėžtų Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme ir patenkančių į jo taikymo sritį, skaičius**
	Šios transporto priemonės perkamos, įsigyjamos išperkamosios nuomos būdu, išsinuomojamos arba perkamos išsimokėtinai arba pagal sutartį įsipareigojama jas naudoti įsigytoms paslaugoms, nurodytoms Lietuvos Respublikos alternatyviųjų degalų įstatyme, teikti		
N1			
N2			
N3			
M1			
M2			
M3			

IV. SUPAPRASTINTI PIRKIMAI, NURODYTI VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 23 STRAIPSNIO 2 DALYJE *(rezervuota teisė dalyvauti pirkimuose)*

Bendra sudarytų sutarčių vertė (Eur)

V. SUPAPRASTINTI PIRKIMAI, NURODYTI VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO 3 IR 4 DALYSE

1. SUTARTYS, SUDARYTOS ATLIEKANT VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO 3 DALYJE NUMATYTUS VIEŠUOSIUS PIRKIMUS *(Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių užsienio valstybėse, Lietuvos Respublikos atstovybių prie tarptautinių organizacijų, konsulinių įstaigų ir specialiųjų misijų, taip pat kitų perkančiųjų organizacijų, kurios užsienyje įsigyja prekių, paslaugų ar darbų, skirtų užsienyje esantiems jų padaliniams, kariniams atstovams ar specialiesiems atašė arba skirtų užsienyje vykdomiems vystomojo bendradarbiavimo ir kitiems projektams, supaprastinti pirkimai)*

Bendra sudarytų sutarčių vertė (Eur)	**Bendras pirkimų skaičius**

2. SUTARTYS, SUDARYTOS ATLIEKANT VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 25 STRAIPSNIO 4 DALYJE NUMATYTUS VIEŠUOSIUS PIRKIMUS *(ypatingos svarbos tarptautiniams renginiams organizuoti reikalingų prekių, paslaugų ar darbų supaprastinti pirkimai)*

Bendra sudarytų sutarčių vertė (Eur)	**Bendras pirkimų skaičius**

VI. PIRKIMAI, PO KURIŲ SUDARYTŲ SUTARČIŲ NEREIKALAUJAMA PASKELBTI PAGAL VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 86 STRAIPSNIO 9 DALĮ ARBA

KOMUNALINIO SEKTORIAUS PIRKIMŲ ĮSTATYMO 94 STRAIPSNIO 9 DALĮ *(išskyrus pirkimus, atliktus iš (ar) per centrinę perkančiąją organizaciją)*

Bendra sudarytų sutarčių, atlikus tarptautinius pirkimus, vertė (Eur)	**Bendra sudarytų sutarčių, atlikus supaprastintus (išskyrus mažos vertės) pirkimus, vertė (Eur)**	**Bendra sudarytų sutarčių, atlikus mažos vertės pirkimus, vertė (Eur)**
Bendras pirkimų skaičius	**Bendras pirkimų skaičius**	**Bendras pirkimų skaičius**

VII. SUPAPRASTINTI PIRKIMAI, NURODYTI VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 72 STRAIPSNIO 3 DALYJE ARBA KOMUNALINIO SEKTORIAUS PIRKIMŲ ĮSTATYMO 80 STRAIPSNIO 2 DALYJE

Bendra sudarytų sutarčių vertė (Eur)	**Bendras pirkimų skaičius**

VIII. VIEŠŲJŲ PIRKIMŲ ĮSTATYMO 10 STRAIPSNYJE ARBA KOMUNALINIO SEKTORIAUS PIRKIMŲ ĮSTATYMO 19 STRAIPSNYJE NURODYTI VIDAUS SANDORIAI

Eil. Nr.	**Perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija, kontroliuojamo subjekto kodas, pavadinimas**		**Perkančiosios organizacijos arba perkančiojo subjekto, kuris yra perkančioji organizacija, kontroliuojamo subjekto pavadinimo patikslinimas**	**Pirkimo objekto pavadini-mas**	**Sutarties sudarymo data**	**Numatoma sutarties įvykdymo data**	**Bendra sudarytos sutarties vertė (Eur)**	**+ / - Grupė**
Iš viso								

IX. KITA INFORMACIJA

1. ASMUO, ATSAKINGAS UŽ ATASKAITOS PILDYMĄ

Vardas, pavardė	
Telefonas	
Elektroninio pašto adresas	

2. PAPILDOMA INFORMACIJA

3. ATASKAITĄ PASIRAŠANTIS ASMUO

(Vadovo arba jo įgalioto asmens pareigų pavadinimas)	*(Parašas)*	*(Vardas, pavardė)*

Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. Sp-100
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2026 m. spalio 8 d. sprendimo Sp-118
redakcija)

3.14. DARBO LAIKO APSKAITOS ŽINIARAŠČIŲ SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) IR APYLINKIŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOSE PILDYMO IR PATEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Darbo laiko apskaitos žiniaraščių savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatomi pagrindiniai darbo laiko apskaitos žiniaraščių (toliau – Žiniaraštis) savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose pildymo ir pateikimo reikalavimai.

2. Aprašas taikomas savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijoms.

3. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose dirbančių komisijų narių, pirmininkų, pirmininko pavaduotojų, komisijų sekretorių, pagal terminuotas darbo sutartis dirbančių specialistų kompiuterizavimo darbams atlikti, apskaitą tvarkančių asmenų ir kitų darbuotojų darbo laiko apskaitai naudojamas Žiniaraštis.

4. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkams, pirmininkų pavaduotojams, šių komisijų sekretoriams ir nariams už darbą rinkimų (referendumo) komisijose apmokama pagal Žiniaraščių duomenis, neviršijant atitinkamai rinkimų (referendumo) komisijai nustatytų asignavimų darbo užmokesčiui.

5. Darbui savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijose netaikomi Lietuvos Respublikos darbo kodekse nustatyti darbo trukmės ribojimai.

II SKYRIUS
ŽINIARAŠČIO PILDYMAS IR PATEIKIMAS

6. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų narių, pirmininkų, pirmininko pavaduotojų, komisijų sekretorių, pagal terminuotas darbo sutartis dirbančių specialistų kompiuterizavimo darbams atlikti, apskaitą tvarkančių asmenų ir kitų darbuotojų darbo laiko apskaita tvarkoma Žiniaraščiuose, nurodant faktiškai dirbtų valandų skaičių kalendorinio mėnesio dienomis. Darbo laikas Žiniaraštyje pildomas kiekvieną faktiškai dirbtą dieną.

7. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija pildo atskirus Žiniaraščius komisijos nariams, specialistams kompiuterizavimo darbams atlikti, apskaitą tvarkantiems asmenims ir kitiems darbuotojams.

8. Apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariams, paskirtiems dirbti balsavime iki rinkimų dienos savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose, specialiuose balsavimo punktuose (sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus ambulatorines), socialinės globos įstaigose, kariniuose vienetuose, teritorinių policijos įstaigų areštinėse, suėmimo vykdymo ir arešto bei laisvės atėmimo bausmių atlikimo vietose) ir atliekantiems biuletenių perskaičiavimą ar kitus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pavedimus, faktiškai dirbtų valandų skaičius atliekant šiuos darbus įrašomas į tos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos, kurios komisijos narys jis yra, Žiniaraštį, gavus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pranešimą.

9. Pranešime nurodoma, kokie atitinkamos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai dirbo vykdant balsavimą iki rinkimų dienos savivaldybės pastate ar kitose su savivaldybės administracija suderintose patalpose, atliko biuletenių perskaičiavimą ar kitus savivaldybės (apygardos) rinkimų

(referendumo) komisijos pavedimus, dalyvavo vykdant balsavimą specialiuose punktuose, kokiomis mėnesio dienomis ir kiek valandų. Už šias dirbtas valandas apmokėti papildomai apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai skiriamos lėšos iš sudaryto darbo užmokesčio lėšų rezervo. Lėšų suma nurodoma pranešime.

10. Žiniaraštyje žymimas dirbtas laikas ir neatvykimas į darbą dėl laikinojo nedarbingumo. Darbo laikas žymimas valandomis (sveikaisiais skaičiais), o laikinasis nedarbingumas dėl ligos, slaugos ar traumų – „L“ raide. Laikinojo nedarbingumo duomenis pagal Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos pranešimus pildo Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) darbuotojai.

11. Pagal Žiniaraščiuose nurodytus duomenis sudaromi Darbo užmokesčio žiniaraščiai atitinkamų rinkimų (referendumo) komisijų nariams ir darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotas darbo sutartis. Darbo užmokestis rinkimų (referendumo) komisijų nariams ir darbuotojams, dirbantiems pagal terminuotas darbo sutartis, mokamas pagal nustatytus valandinius tarifus už Žiniaraštyje nurodytas dirbtas valandas.

12. VRK suteikia programinę įrangą Žiniaraščio duomenims įvesti, pagal įvestus ir patvirtintus duomenis Žiniaraščiui spausdinti.

13. Žiniaraštis ir pranešimas apie apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų narių, dirbusių balsavime iki rinkimų dienos savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose, specialiuose balsavimo punktuose (sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus ambulatorines), socialinės globos įstaigose, kariniuose vienetuose, teritorinių policijos įstaigų areštinėse, suėmimo vykdymo ir arešto bei laisvės atėmimo bausmių atlikimo vietose), atlikusių biuletenių perskaičiavimą ar kitus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pavedimus, pildomas naudojantis VRK informacinės sistemos Rinkimų organizavimo posisteme „Darbo užmokestis, tabeliai, sąmatos“ (toliau – posistemė DTS).

14. Žiniaraštį pildo atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo pavedimu kitas komisijos narys. Už įvedamų duomenų teisingumą atsako atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas.

15. Savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai ir nariai, kurie pildys Žiniaraščio duomenis posistemėje DTS, privalo autentifikuotis naudodamiesi Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platforma (VIISP).

16. Atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo pavedimu kitas komisijos narys pildo, peržiūri ir spausdina Žiniaraštį. Komisijos pirmininkas parašu tvirtina Žiniaraštį ir supažindina visus komisijos narius su Žiniaraščio duomenimis. Kiekvienas komisijos narys turi būti supažindintas su Žiniaraštyje visiems komisijos nariams nurodytomis dirbtomis valandomis ir tai patvirtinti savo parašu. Visiems pasirašius spausdintą Žiniaraštį, duomenys tvirtinami posistemėje DTS, o pasirašytas Žiniaraštis pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos apskaitą tvarkančiam asmeniui ne vėliau kaip iki kito mėnesio 4 dienos.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-118, 2026-10-08, paskelbta TAR 2026-10-08, i. k. 2026-15974

17. Jeigu komisijos narys negali atvykti ir pasirašyti Žiniaraščio dėl svarbių pateisinamų (ligos ar kitų atvejų) priežasčių, atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas kitoje Žiniaraščio pusėje nurodo priežastį, kodėl rinkimų (referendumo) komisijos narys nepasirašė, ir tai patvirtina savo parašu.

18. Jeigu komisijos narys nesutinka su Žiniaraščio duomenimis, tai jis susipažinimą su Žiniaraščiu patvirtina savo parašu su išlyga, nurodydamas motyvus ar (ir) priežastis.

19. Ginčai, kilę dėl Žiniaraščio pildymo, pasirašymo ir kitų priežasčių, nagrinėjami rinkimų (referendumo) komisijų posėdžiuose:

19.1. Ginčas, kilęs tarp apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių, nagrinėjamas atitinkamos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje dalyvaujant komisijos nariams. Posėdžio eiga protokoluojama, sprendimas priimamas balsų dauguma. Pagal priimtą sprendimą (jeigu reikia) darbo laikas koreguojamas Žiniaraštyje. Posėdžio protokolas pridedamas prie Žiniaraščio ir pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai. Ginčo neišsprendus, apylinkės rin-

kimų (referendumo) komisijos pirmininkas apie tai informuoja atitinkamos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisiją, kuri ginčą nagrinėja į posėdį kviesdama tos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narius. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos posėdžio protokolas pridedamas prie Žiniaraščio ir pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos apskaitą tvarkančiam asmeniui.

19.2. Ginčas, kilęs tarp savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narių, nagrinėjamas atitinkamos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje dalyvaujant komisijos nariams. Posėdžio eiga protokoluojama, sprendimas priimamas balsų dauguma. Pagal priimtą sprendimą (jeigu reikia) darbo laikas koreguojamas Žiniaraštyje. Posėdžio protokolas pridedamas prie Žiniaraščio ir pateikiamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos apskaitą tvarkančiam asmeniui.

19.3. Apie ginčo nagrinėjimą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje bei nagrinėjimo rezultatus informuojamas VRK paskirtas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos kuratorius.

20. Atitinkamų savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai ir apskaitą tvarkantys asmenys savo apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pateiktus Žiniaraščius patikrina, patvirtina ar atmeta, jeigu Žiniaraštis užpildytas neteisingai ar spausdinto Žiniaraščio duomenys nesutampa su duomenimis, pateiktais posistemėje DTS.

21. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos apskaitą tvarkantis asmuo patvirtintų Žiniaraščių duomenis naudoja darbo užmokesčiui skaičiuoti posistemėje DTS tik tuo atveju, kai yra visų komisijos narių parašai. Jeigu nėra komisijos nario parašo, kitoje Žiniaraščio pusėje turi būti atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko nurodyta nepasirašymo priežastis, patvirtinta jo parašu, arba prie Žiniaraščio turi būti pridėtas atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos protokolas dėl darbo užmokesčio mokėjimo nesant parašo.

22. Pagal Žiniaraštyje nurodytus duomenis kontroliuojama atitinkamai rinkimų (referendumo) komisijai numatytų asignavimų darbo užmokesčiui suma.

III SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

23. Už Žiniaraščiuose pateiktų duomenų teisingumą atsako atitinkamos rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas.

24. VRK kontroliuoja, kaip laikomasi Apraše nustatytų reikalavimų.

25. Ginčai, kylantys dėl Aprašo pažeidimų, sprendžiami Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 20 d. sprendimu Nr. Sp-94

3.15. MOKYMŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) ORGANIZATORIAMS IR DALYVIAMS ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokymų rinkimų (referendumo) organizatoriams ir dalyviams organizavimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkimų (referendumo) organizatorių (apygardų (savivaldybių), apylinkių rinkimų (referendumo) ir balsavimo komisijų narių bei darbuotojų (apygardų (savivaldybių) informatikų ir buhalterių) (toliau – organizatoriai) ir rinkimų (referendumo) dalyvių (toliau – dalyviai) mokymų tvarka, kuria siekiama įgyvendinti vieną iš prioritetinių Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – Komisija) tikslų – siekti, kad rinkimus (referendumą) rengtų ir vykdytų bei rinkimų (referendumo) procesą kontroliuotų apmokyti profesionalūs ir kompetentingi asmenys.

2. Organizatorių ir dalyvių mokymą pagal Komisijos nustatytus mokymo prioritetus ir prioritetines grupes organizuoja Komisijos sekretoriato Mokymų ir komunikacijos skyrius (toliau – Mokymų ir komunikacijos skyrius).

3. Siekiant užtikrinti veiksmingesnį mokymų organizavimą ir gerinti jų kokybę, mokymų poreikis nustatomas, mokymai organizuojami ir vertinami vadovaujantis Aprašu. Mokymų nauda turi būti vertinama ne tik pagal statistinius rodiklius, bet ir pagal atskirų sričių specialistų įgytų žinių grąžą ir jų pritaikymą rinkimų organizavimo ir vykdymo darbe.

II SKYRIUS
MOKYMŲ POREIKIO NUSTATYMAS IR MOKYMO PLANO SUDARYMAS

4. Mokymų poreikis nustatomas atsižvelgiant į svarbiausius rinkimų (referendumo) rengimo ir vykdymo darbus, ir (ar) apklausiant organizatorius ir dalyvius.

5. Mokymų ir komunikacijos skyrius parengia mokymų planą. Mokymai organizuojami pagal Komisijos pirmininko įsakymu patvirtintą mokymų planą.

6. Mokymo lėšų poreikį, suderinęs su Komisijos sekretoriato Finansų skyriumi, planuoja ir tikslingą jų panaudojimą kontroliuoja Mokymų ir komunikacijos skyrius.

III SKYRIUS
MOKYMŲ RŪŠYS

7. Mokymų ir komunikacijos skyrius organizuoja šiuos mokymus:

7.1. **Įvadinę konferenciją**. Komisija, sudariusi apygardų (savivaldybių) rinkimų (referendumo) komisijas, organizuoja konferenciją, į kurią kviečiami apygardų (savivaldybių) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai ir nariai, taip pati Komisijos nariai. Konferencijos metu supažindinama su rinkimų (referendumo) naujovėmis, aptariami svarbiausi rinkimų (referendumo) rengimo ir vykdymo klausimai.

7.2. **Organizatorių mokymus**. Šiuose mokymuose dalyvauja apygardų (savivaldybių) rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai; apygardų (savivaldybių), apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų ir balsavimo komisijų nariai; apygardų (savivaldybių) komisijų informatikai; apygardų (savivaldybių) komisijų buhalteriai. Šių mokymų tikslas – supažindinti minėtus subjektus su Lietuvos Respublikos teisės aktais, reglamentuojančiais rinkimų (referendumo) rengimą ir vykdymą, kaip tinkamai atlikti rinkimų (referendumo) procedūras, organizuoti rinkimų (referendumo) komisijų darbą, naudoti valstybės biudžeto lėšas, naudotis Komisijos informacine sistema. Organizatoriai privalo

būti susipažinę su atitinkamiems rinkimams (referendumui) aktualiais juos reglamentuojančiais teisės aktais:

7.2.1. Lietuvos Respublikos Konstitucija;

7.2.2. Lietuvos Respublikos rinkimų kodeksu;

7.2.3. Lietuvos Respublikos referendumo konstituciniu įstatymu;

7.2.4. Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimais.

7.3. **Dalyvių mokymus**. Šiuose mokymuose dalyvauja rinkimuose (referendume) dirbantys Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos, Lietuvos Respublikos ambasadų ir konsulinių įstaigų darbuotojai; kitų įstaigų darbuotojai; socialiniai partneriai, planuojantys stebėti rinkimus (referendumą); politinių organizacijų atstovai (iždininkai, auditoriai ir kt.) ir kt.

7.4. **Generalinę repeticiją**. Šiuose mokymuose privalo dalyvauti organizatoriai. Generalinę repeticiją organizuoja Mokymų ir komunikacijos skyrius likus ne mažiau kaip 7 kalendorinėms dienoms iki rinkimų (referendumo) dienos. Prireikus, Mokymų ir komunikacijos skyriui kiti Komisijos sekretoriato skyriai ir darbuotojai teikia prašomą informaciją ir tarnybinę pagalbą.

8. Mokymai gali būti organizuojami šiais būdais:

8.1. **Nuotoliniai mokymai**. Šie mokymai gali būti organizuojami pasitelkus:

8.1.1. Komisijos informacinės sistemos mokymų aplinką;

8.1.2. vaizdo konferencijas;

8.1.3. kitas komunikacijos (technines) priemones.

8.2. **Išvažiuojamieji mokymai**. Jie organizuojami Komisijos atstovams nuvykus į apygardų (savivaldybių) rinkimų (referendumo) komisijas ar kitas mokymams parengtas vietas.

8.3. **Dalijimasis gerąja praktika**. Kiekvienas mokymuose dalyvavęs asmuo pasidalija įgytomis žiniomis su kolegomis.

8.4. **Saviugda**. Kiekvienas organizatorius turi pats domėtis rinkimų srities naujovėmis, skaityti naujausius teisės aktus ir kitą aktualią informaciją, reikalingą darbui rinkimuose.

IV SKYRIUS
MOKYMŲ ORGANIZAVIMAS

9. Mokymuose gali būti naudojama įvairaus pobūdžio mokomoji medžiaga: mokomieji filmukai, mokomieji plakatai, lankstinukai, atmintinės, naudotojų vadovai, rinkimų (referendumo) organizatoriaus knyga (svarbiausių teisės aktų rinkinys), pratybos ir t. t. Dėl mokymų medžiagos, mokymo metodų ir pan. sprendimus priima Mokymų ir komunikacijos skyrius.

10. Komisija, rengdamasi kiekvieniems rinkimams, išleidžia svarbiausių rinkimų dokumentų, rekomendacijų, aprašų rinkinį – rinkimų (referendumo) organizatoriaus knygą. Leidinio parengimą organizuoja Mokymų ir komunikacijos skyrius.

11. Mokomąją medžiagą parengia ir ją išplatina organizatoriams Mokymų ir komunikacijos skyrius. Prireikus, kiti Komisijos sekretoriato skyriai ir darbuotojai teikia Mokymų ir komunikacijos skyriui reikiamą tarnybinę pagalbą ir ekspertines žinias.

12. Komisijos sekretoriato Kompiuterinių technologijų skyrius atsako už:

12.1. tinkamą ir laiku Komisijos informacinės sistemos, mokymosi aplinkų bei prisijungimo prie informacinės sistemos duomenų parengimą mokymams;

12.2. už mokymų organizatoriams visos tuo metu reikalingos tarnybinės ir techninės pagalbos suteikimą, technikos ir programinių priemonių, reikalingų mokymams, parengimą.

13. Dalyvauti mokymuose turi Komisijos sekretoriato atitinkamo skyriaus, kurio kompetencijos klausimais yra organizuojami mokymai, bent vienas valstybės tarnautojas ar darbuotojas.

14. Mokymuose organizatoriai ir dalyviai supažindinami su Komisijos patvirtintomis tvarkų aprašais, skirtais rinkimams (referendumui) rengti ir vykdyti, mokomi, kaip naudotis Komisijos informacine sistema, aptariami kiti rinkimams (referendumui) rengti ir vykdyti aktualūs klausimai.

15. Apygardų (savivaldybių) rinkimų (referendumo) komisijos mokymus organizuoja jų teritorijoje esančioms apylinkių rinkimų (referendumo) ir balsavimo komisijoms. Šių mokymų vykdymą koordinuoja Mokymų ir komunikacijos skyrius.

3.16. SAVIVALDYBĖS RINKIMŲ KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLO PAVYZDYS

____ SAVIVALDYBĖS NR. __

RINKIMŲ KOMISIJA

KOMISIJOS POSĖDŽIO PROTOKOLAS

20 – – Nr. 0–00
Vilnius

Posėdis įvyko _____
(laikas)

Posėdžio pirmininkas *(Vardas, pavardė).*
Posėdžio sekretorius *(Vardas, pavardė).*
Dalyvauja: *(Komisijos narių, atstovų, stebėtojų, kviestųjų vardai, pavardės).*
.....
Nedalyvauja: *(Komisijos narių vardai, pavardės)*.....
.....

Darbotvarkė:
1.
2.
1. SVARSTYTA. *(Darbotvarkės klausimas)*.
Pranešėjas *(Vardas, pavardė, pranešimo turinys)*.....
.....
(Kalbėjusiųjų vardai, pavardės, kalbų turinys).....
.....
NUTARTA:
1.
2.

2. SVARSTYTA. *(Darbotvarkės klausimas)*.
Pranešėjas *(Vardas, pavardė, pranešimo turinys)*.....
.....
(Kalbėjusiųjų vardai, pavardės, kalbų turinys).....
.....
NUTARTA:
1.
2.

Posėdžio pirmininkas *(Parašas)* *(Vardas, pavardė)*

Posėdžio sekretorius *(Parašas)* *(Vardas, pavardė)*

3.17. SAVIVALDYBĖS RINKIMŲ KOMISIJOS RAŠTO FORMOS PAVYZDYS

_____ SAVIVALDYBĖS NR. __

RINKIMŲ KOMISIJA

Gatvės pav. g. 00, LT-00000 Miestas, tel. (0~000) 00000, el. p. xxx@pastas.lt

---

Adresatas

20 – – Nr. 00-00
Į 20 – – Nr. 00-00

DĖL .....(SIUNČIAMO RAŠTO PAVADINIMAS)

Rašto turinys

Pirmininkas Vardas Pavardenis

3.18. VRK INFORMACINĖS SISTEMOS NAUDOJIMAS RINKIMUOSE

2027 m. kovo 7 d. savivaldybių tarybų narių ir merų rinkimų metu savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijos naudos Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (toliau – VRKIS) posistemes, skirtas darbui su rinkėjų sąrašais, darbo laiko apskaita ir balsų skaičiavimo protokolų duomenų perdavimu. Kaip ir ankstesnių rinkimų metu, visoms apylinkių ir savivaldybių rinkimų komisijoms bus sukuriamos VRK el. pašto dėžutės ir suteikiami abonentiniai numeriai skambučių peradresavimui į savivaldybių, apylinkių rinkimų komisijų pirmininkų asmeninius numerius.

Pradedant darbą VRKIS būtina susipažinti su asmens duomenų tvarkymo taisyklėmis ir įsipareigoti jų laikytis. VRKIS fiksuoja duomenų tvarkymo veiksmus (įrašymą ar pakeitimą), taip pat kas ir kada juos atliko. Visos VRKIS posistemės, skirtos apylinkių ir savivaldybių rinkimų komisijoms, yra pasiekiamos adresu: https://org.rinkejopuslapis.lt/. Prisijungimas prie portalo „Rinkėjo puslapis“ dalies, skirtos rinkimų organizatoriams, vyksta per Elektroninius valdžios vartus, kur asmens tapatybės nustatymui naudojama elektroninė bankininkystė, elektroninis parašas, mobilus parašas, asmens tapatybės kortelė ir kiti asmens tapatybės nustatymo būdai. Prisijungimui taip pat gali būti naudojamos VRK priemonės – el. pašto adresas ir slaptažodis.

Pateikiame trumpą šių VRKIS posistemių aprašymą ir supažindiname su pagrindinėmis jų funkcijomis. Išsamūs naudotojo vadovai ir darbo su VRKIS posistemėmis aprašymai pateikiami VRK interneto svetainėje adresu https://www.vrk.lt/mokomoji-medziaga.

RINKIMŲ DIENOS VEDLYS, IŠANKSTINIS BALSAVIMAS

VRKIS funkcionalumas Rinkimų dienos vedlys, išankstinis balsavimas (toliau – Rinkimų dienos vedlys) sudaro galimybę savivaldybių ir apylinkių komisijų nariams pildyti balsų skaičiavimo protokolus ir perduoti suvestus duomenis VRK.

Savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijų teisių tvarkyti duomenis sąrašas pateikiamas 1 lentelėje. 1 lentelė:

1 lentelė: Rinkimų dienos vedlio *funkcionalumas savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijose*

Apylinkės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų apylinkės duomenys (pirmininkas, nariai)	**Savivaldybės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų savivaldybės ir savų rinkimų apylinkių duomenys (pirmininkas, nariai, darbuotojai)**
• rinkimų biuletenių išdavimo komisijos nariams ir grąžinimo apskaita; • rinkimų stebėtojų atvykimo į balsavimo patalpą ir išvykimo iš jos registravimas; • balsų skaičiavimo protokolų surašymas, atspausdinimas ir perdavimas savivaldybės rinkimų komisijai ir VRK.	• rinkimų apylinkių balsų skaičiavimo protokolų pildymo eigos stebėjimas ir kontrolė; • savivaldybės balsų skaičiavimo protokolų sudarymas ir atspausdinimas; • internetu perduotų balsų skaičiavimo protokolo duomenų patikrinimas ir patvirtinimas, kad duomenys atitinka komisijos narių bei stebėtojų pasirašytus ir savivaldybės rinkimų komisijai perduotų protokolų duomenis.

DARBO UŽMOKESTIS, TABELIAI IR SĄMATOS (DTS)

2 lentelė: DTS *funkcionalumas savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijose*

Apylinkės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų apylinkės duomenys (pirmininkas, nariai)	**Savivaldybės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų savivaldybės ir savų rinkimų apylinkių duomenys (pirmininkas, nariai, darbuotojai)**
Darbo laiko apskaita: • apylinkės rinkimų komisijos narių, darbo pradžios (priesaikos davimo) ir pabaigos datų įvedimas ir perdavimas;	**Darbo laiko apskaita:** • rinkimų apylinkių darbo su DTS duomenimis kontrolė: ar įvesti rinkimų komisijos narių banko sąskaitų numeriai, ar nurodytos komisijos narių darbo pradžios ir pabaigos datos, kaip pildomi apylinkės darbo laiko apskaitos žiniaraščio duomenys;

Apylinkės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų apylinkės duomenys (pirmininkas, nariai)	Savivaldybės rinkimų komisijos tvarkomi savo rinkimų savivaldybės ir savų rinkimų apylinkių duomenys (pirmininkas, nariai, darbuotojai)
• apylinkės darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymas ir perdavimas; • susipažinimas su rinkimų apylinkės darbo užmokesčio fondo duomenimis.	• lėšų, skiriamų apylinkių rinkimų komisijoms, planavimas; • savivaldybės rinkimų komisijos narių darbo pradžios (priesaikos davimo) ir pabaigos datų įvedimas ir perdavimas; • savivaldybės darbo laiko apskaitos žiniaraščio pildymas.

RINKĖJAI (IKI RINKIMŲ DIENOS)

VRKIS Rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemės dalis RINKĖJAI (IKI RINKIMŲ DIENOS) (toliau – RINKĖJAI) skirta iki rinkimų dienos atlikti šiuos pagrindinius veiksmus:

- *susipažinimas ir informacijos teikimas rinkėjams apie išankstinį rinkėjų sąrašą (rinkėjams gali būti teikiami tik jų pačių duomenys);*
- *rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumo tvarkymas;*
- *pranešimų apie rinkimus platinimo registravimas;*
- *prašymų įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) registravimas, automatizuotas informacijos apie tai siuntimas savivaldybės rinkimų komisijai, ir, gavus iš jos sutikimą dėl rinkėjų sąrašų pakeitimo, informacinės kortelės spausdinimas;*
- *balsuosiančių namuose prašymų (forma P6) registravimas ir balsuojančių namuose rinkėjų sąrašo sudarymas;*
- *pakeitimų išankstiniame rinkėjų sąraše, galutinio rinkėjų sąrašo spausdinimas;*
- *informacinės kortelės naujai įrašytiems rinkėjams spausdinimas*
- *rinkėjų, balsuojančių ne rinkimų dieną, sąrašų sudarymas ir balsavimo fakto registravimas (spec. ženklo įvedimas)*

Savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijų atliekamų funkcijų sąrašas pasiruošimo rinkimams laikotarpiu pateikiamas 3 *lentelėje*.

3 lentelė. *Funkcionalumas RINKĖJAI* ***pasiruošimo rinkimams laikotarpiu*** *savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijose*

Eil. Nr.	Laikotarpis	Užduotis	Apylinkės rinkimų komisijos darbai	Savivaldybės rinkimų komisijos darbai
1.	***Išankstinio rinkėjų sąrašo sudarymo laikotarpis***	• Rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumo tvarkymas.	• Išankstinio apylinkės rinkėjų sąrašo surūšiavimas pagal apylinkės rinkimų komisijos poreikius (rinkėjo adresą, pavardę) iki bus atspausdintas išankstinis pagalbinis rinkėjų sąrašas.	• Visų savo rinkimų apylinkių atliktų išankstinio rinkėjų sąrašo eiliškumo pakeitimų peržiūra. • Galimybė surūšiuoti visų savo rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašą pagal rinkėjo adresą, pavardę, jei apylinkė neatliko to pati.
2.	***Pranešimų apie rinkimus platinimo laikotarpis***	• Pranešimų apie rinkimus platinimo informacijos registravimas.	• Rinkėjų gyvenamųjų adresų, kuriais buvo išplatinti pranešimai apie rinkimus, pažymėjimas. Žymint pranešimo įteikimą, būtina pažymėti įteikimo faktą, įteikusį komisijos narį, įteikimo data arba pranešimo neįteikimo faktą ir nurodyti priežastį iš sąrašo.	• Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra. • Informacijos apie pranešimų apie rinkimus platinimą savivaldybėje perdavimas VRK.

Eil. Nr.	Laikotarpis	Užduotis	Apylinkės rinkimų komisijos darbai	Savivaldybės rinkimų komisijos darbai
3.	***Balsuojančių namuose sąrašo sudarymo laikotarpis*** *(ne vėliau nei iki paskutinio ketvirtadienio iki rinkimų dienos)*	• Prašymų balsuoti namuose registravimas (forma P6).	• Prašymų balsuoti namuose registravimas, pažymint rinkėjus, kurie išreiškė norą balsuoti namuose ir užpildė *P6* formą. • Galimybė atsispausdinti ir eksportuoti rinkėjų, užpildžiusių *P6* formą, sąrašą į duomenų bylą. • Sudarius balsavusių namuose sąrašą reikia pažymėti „Darbas su P6 baigtas“.	• Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra. • Patikrinimas ar visos apylinkės sudarė balsuojančiųjų namuose sąrašus ir pažymėjo „Darbas su P6 baigtas“.
4.	***Balsavimas iš anksto***	• Rinkėjų, balsuojančių ne rinkimų dieną, sąrašų sudarymas. • Rinkėjų, balsuojančių ne rinkimų dieną, balsavimo fakto registravimas.	• Išankstinio balsavimo lakšto formavimas ir spausdinimas. • Kiekvieno balsavusiojo rinkėjo lakšto pirmojoje dalyje esančio specialaus ženklo numerio registravimas.	• Įstaigų, kuriose bus sudaromi specialūs balsavimo punktai ir bus vykdomas balsavimas iš anksto, registras. • Rinkėjų, balsuojančių specialiuose balsavimo punktuose, sąrašo sudarymas. • Išankstinio balsavimo lakšto formavimas ir spausdinimas. • Kiekvieno balsavusiojo rinkėjo lakšto pirmojoje dalyje esančio specialaus ženklo numerio registravimas.
5.	***Rinkėjų sąrašų tikslinimo laikotarpis***	• Prašymų įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą registravimas, automatizuotas informacijos apie tai siuntimas savivaldybių rinkimų komisijai, ir, gavus sutikimą dėl rinkėjų sąrašų pakeitimo, informacinės kortelės spausdinimas. • Informacijos apie pakeitimus išankstiniame rinkėjų sąraše suformavimas ir pateikimas apylinkės rinkimų komisijai. Informacijos apie pakeitimus išankstiniame rinkėjų sąraše spausdinimas.	• Rinkėjų, pateikusių prašymą įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir užpildžiusių formą F5, įrašymas į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą. *(Rinkimų apylinkė įrašo rinkėją į savo apylinkės rinkėjų sąrašą, o savivaldybės rinkimų komisija patvirtina arba atmeta* šį įrašymą. Tik po *savivaldybės rinkimų komisijos* ***patvirtinimo****, rinkėjas yra perkeliamas į naujos apylinkės rinkėjų sąrašą.)* ***Pastaba.*** Į apylinkės rinkėjų sąrašą įrašant *asmenis, įtrauktus į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, asmenis, nedeklaravusius gyvenamosios vietos, ir asmenis, ilgiau kaip vienerius metus iki rinkimų dienos neturinčius nei vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento, savivaldybės rinkimų komisijos patvirtinimas* ***nereikalingas****.* • Rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo su atliktais pakeitimais spausdinimas. • Rinkėjų apylinkės rinkėjų sąraše atliktų pakeitimų spausdinimas.	• Patvirtinti arba atmesti rinkimų apylinkės atliktą rinkėjo įrašymą į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir užpildžiusius formą F5. • Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra. • Visų savo rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašų su atliktais pakeitimais spausdinimas. • Visų savo rinkimų apylinkių rinkėjų sąraše atliktų pakeitimų spausdinimas.

ABRIS – RINKĖJAI (RINKIMŲ DIENA)

VRKIS modulis ABRIS – RINKĖJAI (rinkimų diena) (toliau – ABRIS) skirta:

- *rinkimų dieną atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimui;*
- *rinkėjų prašymų balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje registravimui ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registravimui ir rinkimų biuletenių išdavimo dokumentų automatiniam sudarymui ir spausdinimui.*

Svarbu: *Savivaldybių tarybų ir merų rinkimų metu galima balsuoti tik savo savivaldybės kitoje rinkimų apylinkėje.*

Iškilus trumpalaikiams ryšio sutrikimams, atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimas gali būti vykdomas rinkimų apylinkės kompiuteryje esančiame elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, kuris galės būti pasiekiamas nenaudojant elektroninio ryšio.

4 lentelė. *ABRIS funkcionalumas* ***rinkimų dieną*** *savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijose*

Užduotis	Apylinkės rinkimų komisijos darbai	Savivaldybės rinkimų komisijos darbai
• Rinkimų dieną atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimas. • Rinkėjų, balsavusių vokais pagal juose esančias informacines korteles, žymėjimas. • Rinkėjo pagal jo pateiktą asmens tapatybės dokumentą elektroniniame Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše paieška. • Rinkėjų prašymų balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje registravimas ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registravimas ir rinkimų biuletenių išdavimo dokumentų automatinis sudarymas ir spausdinimas. • Pranešimų, kad šios rinkimų apylinkės rinkėjas pakeitė gyvenamąją vietą, ją deklaravo ir Įstatymo nustatyta tvarka balsavo kitoje rinkimų apylinkėje, registravimas. • Ataskaitų, apie padarytus pakeitimus apylinkės rinkėjų sąraše, spausdinimas. • Informacijos apie rinkėjų skaičių sąraše sutikrinamas.	• Atvykusius balsuoti rinkėjų į rinkimų apylinkę žymėjimas elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše. • Rinkėjų, kurių balsai buvo gauti balsavimo vokais, žymėjimas elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše. • Rinkėjų prašymų (tik savo savivaldybės) balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje registravimas ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registravimas ir rinkimų biuletenių išdavimo dokumentų automatinis sudarymas ir spausdinimas: - *išsiųsti pranešimą (paklausimą) apylinkei, kurios sąrašuose įrašytas atvykęs balsuoti rinkėjas ir gauti teigiamą arba neigiamą atsakymą dėl šio rinkėjo įtraukimo į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą. Atsispausdinti siunčiamus ir gaunamus pranešimus (atsakymus);* - *priimti kitos rinkimų apylinkės analogišką pranešimą (prašymą) dėl sutikimo leisti balsuoti rinkėjui kitoje rinkimų apylinkėje ir suformuoti teigiamą arba neigiamą atsakymą. Nurodyti šio sprendimo priežastį pastabų laukelyje;* - *gavus teigiamą atsakymą (sutikimą) rinkėjas automatiškai įrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašą ir atsiranda galimybė pažymėti jo atvykimą balsuoti. Gavus neigiamą atsakymą, rinkėjas lieka savo apylinkės rinkėjų sąraše;* - *informacijos apie susirašinėjimą su kitomis rinkimų apylinkėmis kaupimas ir atvaizdavimas. Naudotojo darbo lange rodoma aktuali informacija: naujai atėjusių pranešimų skaičius, išsiųstų ir laukiančių atsakymo pranešimų skaičius; atvykusių iš kitų rinkimų apylinkių balsuoti šioje apylinkėje rinkėjų skaičius ir šios rinkimų apylinkės rinkėjų, balsavusių kitose rinkimų apylinkėse skaičius).*	• Panaikinti apylinkės rinkimų komisijos klaidingai padarytą žymą dėl rinkėjo atvykimo balsuoti; • Anuliuoti rinkimų apylinkės darbuotojo klaidingai suformuotą neigiamą arba teigiamą atsakymą į paklausimą; • Vykdyti apylinkių darbo vietų monitoringą (apylinkė prisijungusi (neprisijungusi) prie elektroninio rinkėjų sąrašo, laikas, kada paskutinį kartą buvo perduota informacija, ar per paskutines 10 min. buvo atliekami veiksmai); • Visų savo rinkimų apylinkių atliktų žymėjimų peržiūra.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2023 m. vasario 6 d. sprendimu Nr. Sp-39
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2024 m. birželio 20 d. sprendimo Sp-
157 redakcija)

3.19. RINKĖJŲ PAVĖŽĖJIMO Į RINKIMŲ (REFERENDUMO) APYLINKES BALSUOTI RINKIMŲ (REFERENDUMO) DIENĄ ORGANIZAVIMO TVARKOS APRAŠAS

1. Rinkėjams, kurie gyvena toli nuo rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpų ar dėl kitų priežasčių, galinčių trukdyti rinkėjams atvykti į balsavimo patalpas, gali būti organizuojamas rinkėjų pavėžėjimas.

2. Savivaldybės administracija kartu su savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijomis parenka rinkėjų pavėžėjimo į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti maršrutus, kad parinkti maršrutai labiausiai atitiktų rinkėjų poreikius.

3. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija ne vėliau kaip likus 18 dienų iki rinkimų (referendumo) dienos pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai paraišką (1 priedas), raštu suderintą su savivaldybės administracija, nurodydama numatomą pavėžėti rinkėjų skaičių, maršrutų skaičių, šiems maršrutams numatomą kilometrų skaičių, preliminarų lėšų poreikį už transporto priemonėms numatomus sunaudoti degalus.

4. Vyriausioji rinkimų komisija, apibendrinusi gautas paraiškas, priima sprendimą dėl rinkėjams pavėžėti į rinkimų (referendumo) apylinkes lėšų skyrimo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas papildomai skirtas lėšas rinkėjams pavėžėti naudoja ir už jas atsiskaito vadovaudamasis pasirašytos Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutarties nuostatomis.

5. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija ne vėliau kaip likus 18 dienų iki rinkimų (referendumo) dienos įkelia į Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinę sistemą (VRKIS) sudarytus konkrečius maršrutus ir grafikus (2 priedas). Šie grafikai su maršrutais skelbiami Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-157, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11278

6. Sudaryti konkretūs maršrutai ir grafikai paskelbiami vietovėse (kaimuose, miesteliuose), iš kurios ir į kurią bus vykdomas rinkėjų pavėžėjimas į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti, taip pat kitose rinkėjams prieinamose vietose, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos skelbimų lentoje. Įteikiant rinkėjams pranešimus apie rinkimus kartu rinkėjams pateikiama rašytinė informacija apie organizuojamą pavėžėjimą toje vietovėje (maršrutas ir išvykimo laikas).

7. Pagal galimybes rinkėjų pavėžėjimo į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti maršrutai ir grafikai paskelbiami vietos spaudoje.

8. Rinkėjų pavėžėjimo į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti maršrutai, grafikai ir rinkėjams pavėžėti numatomų naudoti transporto priemonių valstybiniai numeriai perduodami savivaldybės policijos komisariatui.

9. Kiekviena rinkėjams pavėžėti skirta transporto priemonė turi turėti informacinį lapą, pritvirtintą prie priekinio stiklo. Informaciniame lape privalo būti nurodyta, kad vykdomas rinkėjų pavėžėjimas, maršrutas ir jo numeris, važiavimo grafikas, transporto priemonės valstybinis numeris. Informacinis lapas turi būti antspauduotas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos antspaudu.

10. Už rinkėjų pavėžėjimą į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti, kai pavėžėjimas organizuojamas pagal šį aprašą, apmokama iš Vyriausiosios rinkimų komisijos skirtų lėšų ir savivaldybių biudžetų. Savivaldybės administracija po kiekvieno rinkimų turo ar vykdyto referendumo ne vėliau kaip per 5 dienas pateikia savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai sąskaitą faktūrą sunaudotų degalų išlaidoms apmokėti.

11. Savivaldybės (apygardos) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos turi kontroliuoti ir užtikrinti, kad transporto priemonėse, kurios rinkimų (referendumo) dieną pavėžės rinkėjus, nebūtų vykdoma rinkimų (referendumo) agitacija, nebūtų diskutuojama, už ką žada balsuoti rinkėjai, nebūtų dalijama ar skelbiama agitacinė medžiaga ir papirkinėjami rinkėjai.

12. Transporto priemonėje gali važiuoti rinkimų (referendumo) stebėtojai, turintys stebėtojo pažymėjimą. Jeigu transporto priemonėje trūksta vietų rinkėjams, stebėtojų skaičius transporto priemonėje, kurioje yra iki 20 sėdimųjų vietų, gali būti ribojamas iki dviejų stebėtojų, jeigu mažiau sėdimųjų vietų, – iki vieno stebėtojo.

13. Rinkėjams pavėžėti naudojamos transporto priemonės privalo būti techniškai tvarkingos, švarios, turėti galiojantį transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo liudijimą (polisą). Rinkėjams pavėžėti skirtoje transporto priemonėje turi būti ne mažiau kaip 6 sėdimosios vietos keleiviams.

14. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija po kiekvieno rinkimų turo ar vykdyto referendumo ne vėliau kaip per 5 dienas pateikia Vyriausiajai rinkimų komisijai ataskaitą (3 priedas) apie rinkėjų pavėžėjimą, nurodydama pavėžėtų rinkėjų skaičių, maršrutų skaičių, bendrą nurodytais maršrutais nuvažiuotų kilometrų skaičių, panaudotų lėšų už transporto priemonėms sunaudotų degalų sumą, pastabas ir pasiūlymus dėl pavėžėjimo organizavimo.

Rinkėjų pavėžėjimo į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti rinkimų (referendumo) dieną organizavimo tvarkos aprašo
1 priedas

XXXXXXXXXXXXXXXXXX SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJA

PARAIŠKA
DĖL LĖŠŲ SKYRIMO RINKĖJŲ PAVĖŽĖJIMUI
20xx-xx-xx

Rinkimų (referendumo) data	Numatomas pavėžėti rinkėjų skaičius	Maršrutų skaičius	Maršrutams numatomas kilometrų skaičius	Preliminarus lėšų poreikis už transporto priemonėms numatomus sunaudoti degalus (eurais)	Pastabos
Iš viso					

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos
pirmininkas (-ė) _____
(parašas, vardas, pavardė)

SUDERINTA

XXXXXXXXX savivaldybės
administracijos direktorius (-ė) _____
(parašas, vardas, pavardė)

Rinkėjų pavėžėjimo į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti rinkimų (referendumo) dieną organizavimo tvarkos aprašo
2 priedas

savivaldybės (apygardos) pavadinimas

Mašruto kodas	Vyksta į apylinkę	Vietovė, iš kurios išvykstama	Išvykimo laikas	Grįžimo laikas iš apylinkės

Rinkėjų pavėžėjimo į rinkimų (referendumo) apylinkes balsuoti rinkimų (referendumo) dieną organizavimo tvarkos aprašo
3 priedas

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJA

ATASKAITA
APIE RINKĖJŲ PAVĖŽĖJIMĄ Į RINKIMŲ (REFERENDUMO) APYLINKES BALSUOTI
20 - -

Rinkimų (referendumo) data	Pavėžėtų rinkėjų skaičius	Maršrutų skaičius	Bendras nurodytais maršrutais nuvažiuotų kilometrų skaičius	Panaudotų lėšų už transporto priemonėms sunaudotus degalus suma (eurais)	Pastabos ir pasiūlymai dėl pavėžėjimo organizavimo
Iš viso					

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas (-ė)

_____

(parašas, vardas, pavardė)

4. POLITINĖ REKLAMA IR JOS STEBĖSENA

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2023 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. Sp-151
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. liepos 9 d. sprendimo Nr. Sp-55
redakcija)

4.1. POLITINĖS KAMPANIJOS POLITINĖS REKLAMOS STEBĖSENOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Politinės kampanijos politinės reklamos stebėsenos tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma politinės kampanijos politinės reklamos stebėsenos ir jos metu sukauptų duomenų teikimo Lietuvos Respublikos vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) tvarka.

2. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodeksu, Lietuvos Respublikos referendumo konstituciniu įstatymu, 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo (toliau – Reklamos reglamentas (ES) 2024/900), 2025 m. liepos 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2025/1410 dėl politinės reklamos skelbimų žymėjimo ir skaidrumo pranešimų formato, šablonų ir techninių specifikacijų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/900 11 ir 12 straipsnius (toliau – Reklamos žymėjimo reglamentas (ES) 2025/1410) ir kitais Reklamos reglamentą (ES) 2024/900 įgyvendinančiais teisės aktais. Rinkimų kodekso reikalavimai taikomi tiek rinkimų, tiek referendumų politinėms kampanijoms. Rinkimų politinės kampanijos ir referendumų politinės kampanijos yra suprantamos ir vadinamos politinėmis kampanijomis.

3. Apraše vartojamos sąvokos:

3.1. Reklamos reglamento (ES) 2024/900 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta: politinė reklama – bet kokiomis priemonėmis rengiamas, rodomas, skleidžiamas, publikuojamas, pateikiamas ar platinamas pranešimas, kuris paprastai teikiamas už atlygį, vykdant vidaus veiklą arba kaip politinės reklamos dalis:

3.1.1. paties politinio subjekto ar kito asmens už jį arba jo vardu, išskyrus grynai privataus arba komercinio pobūdžio pranešimą, arba (3 straipsnio 2 dalies a punktas)

3.1.2. kuris gali turėti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui Sąjungos, nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu ir yra skirtas tokiai įtakai daryti ir kuris neapima: (3 straipsnio 2 dalies b punktas)

3.1.2.1. valstybių narių arba Sąjungos oficialių šaltinių pranešimų, susijusių griežtai tik su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose organizavimu ir sąlygomis, įskaitant kandidatūrų ar referendumui spręsti pateikto klausimo paskelbimą, arba su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose skatinimu, (3 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktis)

3.1.2.2. valstybės narės valdžios institucijos ar Sąjungos, už ją arba jos vardu vykdomos viešos komunikacijos, įskaitant valstybės narės vyriausybės narių, už juos arba jų vardu vykdomą komunikaciją, kurios tikslas yra visuomenei pateikti oficialią informaciją, jeigu ta komunikacija negali daryti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui ir nėra tam skirta ir (3 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktis)

3.1.2.3. kandidatų pristatymo nurodytose viešosiose erdvėse arba žiniasklaidos priemonėse, kurios aiškiai numatytos teisės aktuose ir suteikiamos nemokamai, kartu užtikrinant vienodas sąlygas kandidatams. (3 straipsnio 2 dalies b punkto iii papunktis).

Papunkčio pakeitimai:
Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

3.2. **Išorinė politinė reklama** suprantama kaip reklama, kurios įvairios specialios pateikimo priemonės (ekranai, stendai, skydai, stulpai, vitrinos ir panašiai) ir pritaikytos pateikimo priemonės (pastatų sienos, langai, durys, stogai, laikinieji statiniai, transporto priemonės, oro balionai ir panašiai) yra ne patalpose. Išorine politine reklama taip pat laikoma:

3.2.1. reklama, kurios pateikimo priemonė yra patalpose (vitrinose, langų ir (arba) durų vidinėse pusėse), tačiau ši reklama matoma iš lauko pusės;

3.2.2. pastato ar transporto priemonės viduje viešai pateikiama informacija (skelbimų lentos, iškabos ir panašiai).

3.3. **Politinės reklamos stebėsena** (toliau – ir stebėsena) – duomenų apie politinę reklamą, jos apimtį, sklaidą, žymėjimą ir įkainius, taip pat su politinės reklamos skaidrumu susijusios informacijos, įskaitant duomenis apie reklamos užsakovą, rengėją (spaustuvė, maketuotojas ir pan.), skleidėją ir kai taikoma, atrankųjį adresavimą, rinkimas, kaupimas, analizė, vertinimas ir fiksavimas Apraše nustatyta tvarka.

3.4. **Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaita** (toliau – Ataskaita) – VRK patvirtintos formos ataskaita, kurioje pateikiama informacija apie vietinėse ir regioninėse visuomenės informavimo priemonėse (spaudoje, radijuje, televizijoje, internete (įskaitant socialinius tinklus) ir kitomis priemonėmis (lankstinukais, plakatais ir pan.) paskleistą politinę reklamą, jos apimtį, galimą kainą, taip pat su politinės reklamos skaidrumu susijusi informacija, įskaitant duomenis apie reklamos užsakovą, rengėją (spaustuvė, maketuotojas ir pan.), skleidėją ir kai taikoma, atrankųjį adresavimą, ir kuri pildoma VRK informacinėje sistemoje.

4. Rinkimų kodekse nustatytais tikslais politinės reklamos stebėsena vykdoma nuolat. Politinės kampanijos laikotarpiu iki paskelbiant galutinius rinkimų (referendumo) rezultatus, politinės reklamos stebėseną vykdo VRK ir apygardų ar savivaldybių rinkimų komisijos (toliau – ARK).

5. VRK, vykdydama politinės reklamos stebėseną, turi teisę teisės aktų nustatyta tvarka pirkti stebėsenos paslaugas.

6. VRK gautuose skunduose, prašymuose, pranešimuose pateikta informacija apie paskleistą politinę reklamą laikoma politinės reklamos stebėsenos dalimi.

7. VRK turi teisę kreiptis į Lietuvos radijo ir televizijos komisiją, Visuomenės informavimo etikos komisiją, žurnalistų etikos inspektorių dėl paskleistos informacijos turinio vertinimo politinės reklamos aspektu.

8. VRK, vykdydama politinės reklamos stebėseną ir tirdama informaciją dėl galimų politinės reklamos skleidimo pažeidimų, turi teisę susipažinti su informacija, susijusia su tiriamu klausimu, ir gauti iš visų valstybės valdžios ir valdymo institucijų, Lietuvos banko, valstybės ir savivaldybių įmonių (taip pat ir jų kontroliuojamų), įstaigų ir organizacijų, juridinių ir fizinių asmenų dokumentus, duomenis ar informaciją, taip pat gauti pirminius ir kitus dokumentus, kuriuose šie duomenys ar informacija užfiksuoti, gauti pirmiau nurodytų asmenų paaiškinimus, informaciją ar duomenis žodžiu ar raštu.

9. VRK, stebėsenos metu pastebėjusi, kad politinė reklama paskleista galimai pažeidžiant Rinkimų kodeksą, Reklamos reglamentą (ES) 2024/900, Reklamos žymėjimo reglamentą (ES) 2025/1410, kitus įstatymus ir jų įgyvendinamuosius teisės aktus, gali pati tirti ir vertinti aplinkybes arba pavesti tai atlikti ARK.

II SKYRIUS
STEBĖSENOS VYKDYTOJAI, OBJEKTAI IR SUBJEKTAI

10. ARK savo apygardos (savivaldybės) teritorijoje atlieka viešai skleidžiamos politinės reklamos stebėseną ir politinės reklamos faktus fiksuoja Ataskaitoje.

11. ARK stebėsenos laikotarpis prasideda ARK sudarius Stebėsenos grupę ir baigiasi VRK patvirtinus ir paskelbus galutinius rinkimų rezultatus.

12. Skleidžiamos politinės reklamos stebėseną Aprašo 11 punkte nurodytu laikotarpiu atlieka ARK pirmame posėdyje protokoliniu sprendimu sudaryta Stebėsenos grupė, kurią sudaro ne mažiau kaip 3 tos ARK nariai. Stebėsenos grupė atskaitinga ARK pirmininkui. Stebėsenos grupės darbo laiko apskaita tvarkoma atitinkamos ARK Darbo laiko apskaitos žiniaraštyje.

13. ARK pirmininkas arba jo pavedimu informatikas Stebėsenos grupės narius nedelsdami nurodo VRK informacinėje sistemoje.

14. Stebėsenos objektai:

14.1. vietinėse ir regioninėse visuomenės informavimo priemonėse (spaudoje, radijuje, televizijoje, internete, įskaitant socialinius tinklus, taip pat apygardos (savivaldybės) teritorijoje matomuose, girdimuose užsienio transliuotojų kanaluose skleidžiama politinė reklama;

14.2. išorinė politinė reklama;

14.3. kitomis priemonėmis (lankstinukais, kalendoriukais, atvirukais ir panašiai) skleidžiama politinė reklama;

14.4. viešai skleidžiama informacija apie politinės kampanijos dalyvių, kandidatų ar suinteresuotųjų asmenų susitikimus su rinkėjais arba politinės kampanijos dalyvių, kandidatų ar suinteresuotųjų asmenų dalyvavimą įvairiuose su rinkimais (referendumu) susijusiuose ir nesusijusiuose renginiuose;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

14.5. politinė reklama, skleidžiama naudojant skaitmenines technologijas.

15. Stebėsenos subjektai:

15.1. ARK sudarytos Stebėsenos grupės nariai;

15.2. bet kurie kiti ARK nariai, kurie apie pastebėtus politinės reklamos skleidimo faktus informuoja Stebėsenos grupės narius ir, esant galimybei, pateikia politinės reklamos gaminius, nuotraukas ar kitą informaciją.

III SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS SKLEIDIMO REIKALAVIMAI IR RIBOJIMAI

16. Su politine kampanija susijusią atlygintiną politinę reklamą gali apmokėti tik pats politinės kampanijos dalyvis arba suinteresuotasis asmuo, kaip apibrėžta Rinkimų kodekso 103 straipsnyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

17. Atlygintina politinė reklama turi būti pažymėta pagal Reklamos žymėjimo reglamento (ES) 2025/1410 politinės reklamos žymėjimo ir skaidrumo pranešimų reikalavimus:

17.1. politinės reklamos žyma, kurioje nurodoma, kad tai politinės reklamos skelbimas, užsakovas, užsakovą kontroliuojantis asmuo, rinkimų, su kuriais susijęs skelbimas, pavadinimas ir skaidrumo pranešimas. Jeigu skaidrumo pranešimas nėra politinės reklamos žymos dalis, žymoje turi būti pateiktas QR kodas, nuoroda ar kt., tiesiogiai nukreipianti į skaidrumo pranešimą (Reklamos žymėjimo reglamento (ES) 2025/1410 II priedo 1–2 punktai);

17.2. skaidrumo pranešimas – tai politinės reklamos žymos dalis. Pranešimo šablonas yra nustatytas Reklamos žymėjimo reglamento (ES) 2025/1410 II priedo 3 punkte, jį sudaro tokie elementai kaip užsakovas, užsakovą kontroliuojantis subjektas, už politinės reklamos skelbimą mokantis subjektas, reklamos skelbimo laikotarpis, politinės reklamos išlaidų sumos ir kita informacija.

18. Rinkimų (referendumo) politinės kampanijos stebėsenos, finansavimo skaidrumo ir kontrolės tikslais politinės kampanijos laikotarpiu:

18.1. politinės reklamos skelbimo žymėjime papildomai turi būti nurodomas tiražas (egzempliorių skaičius) visuose politinei reklamai skirtuose spausdintuose gaminiuose (tentuose, plakatuose, reklaminiuose laikraščiuose, lankstinukuose, skrajutėse, kalendoriukuose ir pan.), skirtuose politinei kampanijai;

18.2. turi būti žymima pačios politinės organizacijos ir (ar) kandidato, suinteresuotojo asmens, kaip apibrėžta Rinkimų kodekso 103 straipsnio 1 dalyje, ištekliais pasigaminta ar platinama spausdintinė politinė reklama (tentai, plakatai, reklaminiai laikraščiai, lankstinukai, skrajutės, kalendoriukai ir pan.), skirta politinei kampanijai. Tokia politinė reklama žymima įvardijant, kad tai politinės reklamos skelbimas, nurodant subjektą, kurio vardu (interesais) yra skelbiama reklama (politinės kampanijos dalyvis, kandidato vardas, pavardė), taip pat susijusių rinkimų (referendumo) politinės kampanijos pavadinimą, tiražą (egzempliorių skaičių), užsakymo numerį (kai taikytina) arba apskaitos dokumento numerį (kai taikytina) bei paslaugos teikėjo (gamintojo) pavadinimą arba tai, kad

pasigamino pats politinės kampanijos dalyvis**,** kandidatas ar suinteresuotasis asmuo (vardas, pavardė arba pavadinimas). Skaidrumo pranešimas nurodytais atvejais nėra pildomas.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

19. Nuo politinės kampanijos pradžios iki paskelbiant galutinius rinkimų (referendumo) rezultatus viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams ar suinteresuotiesiems asmenims vienodus politinės reklamos įkainius ir sąlygas, kurie skelbiami VRK interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

20. Draudžiama skleisti politinę reklamą:

20.1. jeigu jos skleidimas prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, įstatymams;

20.2. neatlygintinai, išskyrus specialiąsias ar diskusijų laidas;

20.3. pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje.

21. Draudžiama įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą:

21.1. ant statinių, kuriuose veikia valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos;

21.2. valstybės ar savivaldybių valdomų įmonių naudojamose viešojo transporto priemonėse ir ant jų, išskyrus atvejus, kai reklamos plotai ar vaizdo transliavimo įrenginiai priklauso ar yra perduoti naudotis tretiesiems asmenims, kuriems valstybės ar savivaldybės įmonės negali daryti tiesioginio ar netiesioginio lemiamo poveikio;

21.3. automobilių keliuose ir jų sanitarinės apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti techninės eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį ir taip kelti pavojų eismo dalyviams, taip pat jeigu ji imituoja kelio ženklus;

21.4. ant skulptūrų ir paminklų;

21.5. 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

21.6. neturint žemės, statinių ar kitų objektų, ant kurių ar kuriuose ji įrengiama, savininko rašytinio sutikimo. Fiziniai asmenys, leidžiantys įrengti išorinę politinę reklamą ant turimų reklamai skleisti skirtų specialių pateikimo priemonių (stendų, skydų, stulpų, vitrinų ir panašiai), ir juridiniai asmenys negali duoti sutikimo įrengti ar skleisti išorinę politinę reklamą neatlygintinai, išskyrus skelbimo lentas, kuriose visų asmenų skelbimai įprastai skelbiami neatlygintinai;

21.7. saugomose teritorijose ir nekilnojamosiose kultūros vertybėse, taip pat jų teritorijose, išskyrus institucijos, atsakingos už kultūros vertybių apsaugą, ir saugomos teritorijos valdytojo nustatytas vietas.

22. Išorinė politinė reklama skleidžiama vadovaujantis Išorinės politinės reklamos taisyklėmis, patvirtintomis VRK 2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. Sp-66 „Dėl Išorinės politinės reklamos taisyklių patvirtinimo“. Savivaldybių institucijos gali reglamentuoti išorinės politinės reklamos įrengimą savivaldybėse tiek, kiek tai neprieštarauja Rinkimų kodekso ir Išorinės politinės reklamos taisyklių nuostatoms, laikantis politinės kampanijos dalyvių, kandidatų lygiateisiškumo principų.

23. Balsavimo iki rinkimų dienos metu ir rinkimų dieną rinkimų agitacija, įskaitant ir kitų tuo pačiu metu vykstančių rinkimų ar referendumų agitaciją, draudžiama balsavimo patalpoje ir 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsuojama.

23.1. Rinkimų agitacija nelaikoma informacija apie vykstančius rinkimus, rinkimų svarbą valstybės gyvenimui, atvykusių balsuoti rinkėjų skaičių, dokumentus, kuriuos būtina turėti balsuojant, ar kita informacija, kuria nėra raginama nedalyvauti rinkimuose, balsuoti už arba prieš kandidatą ar kandidatų sąrašą, taip pat ne rinkimų politinės kampanijos dalyvio kvietimas dalyvauti rinkimuose.

23.2. Informacija apie vykstantį referendumą, jo svarbą Valstybės ir Tautos gyvenimui, atvykusių balsuoti referendume piliečių skaičių, dokumentus, kuriuos būtina turėti balsuojant referendume, kvietimas atvykti balsuoti ar kita informacija, kuria neraginama nedalyvauti referendume, balsuoti už arba prieš referendumui teikiamo sprendimo priėmimą, nelaikoma referendumo agitacija.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

IV SKYRIUS
STEBĖSENOS GRUPĖS FUNKCIJOS

24. Stebėsenos grupė atlieka šias funkcijas:

24.1. nuolat fiksuoja viešai skleidžiamos politinės reklamos faktus (fiksuojant politinę reklamą, turi būti matomas politinės reklamos žymėjimo užrašas su QR kodu, nuoroda ar kt. į skaidrumo pranešimą arba pats skaidrumo pranešimas, kai jis pateikiamas kartu su politinės reklamos žyma) ir registruoja juos Ataskaitoje;

24.2. informuoja ARK pirmininką apie fiksuotą viešai skleidžiamą informaciją, turinčią politinės reklamos požymių, bet nepažymėtą kaip politinė reklama ir (arba) be skaidrumo pranešimo. Sprendimą dėl Stebėsenos grupės perduotos informacijos kaip galimos politinės reklamos vertinimo priima ARK;

24.3. renka ir fiksuoja informaciją apie organizuojamus susitikimus su rinkėjais ir (arba) kandidatų, politinės kampanijos dalyvių, suinteresuotųjų asmenų dalyvavimą įvairiuose su rinkimais (referendumu) susijusiuose ir nesusijusiuose renginiuose (kvietimus į susitikimus, susitikimų organizavimą: dalyvius, patalpų ar kitų susitikimų erdvių nuomą, susitikimų metu platinamą informaciją ir kita) ir fiksuoja ją Ataskaitoje (registruojant lauke „Viešosios informacijos rengėjas / skleidėjas“ pasirenkama reikšmė „Susitikimas su rinkėjais / renginys“, o lauke „Papildoma informacija“ nurodoma susitikimo / renginio data, laikas, dalyviai, vieta);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

24.4. nuolat tikslina ir pildo surinktą informaciją, jeigu matoma, kad politinė reklama nėra tinkamai pažymėta arba trūksta duomenų, kad informacija apie politinę reklamą būtų tinkamai įtraukta į pildomą Ataskaitą;

24.5. nuolat stebi ir kontroliuoja, ar politinės kampanijos dalyviai, suinteresuotieji asmenys ir viešosios informacijos rengėjai ir (ar) skleidėjai laikosi Aprašo III skyriuje nurodytų politinės reklamos skleidimo reikalavimų ir ribojimų, apie galimus pažeidimus nurodo Ataskaitoje:

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

24.5.1. jeigu pagal žymėjimą nėra žinomas politinės reklamos finansavimo šaltinis, išorinės politinės reklamos ploto (gali būti nuosavo namo langas, vitrina ar panašiai), ant kurio yra iškabinta politinė reklama, savininkas, Stebėsenos grupė aiškinasi ir trūkstamą informaciją nurodo Ataskaitoje;

24.5.2. jeigu nustatoma, kad nebuvo laikytasi rinkimų (referendumo) agitacijos draudimo, nedelsdama (prieš tai įrodymus užfiksavus taip, kad būtų matomi laikas, data ir kita galimai reikšminga informacija) kreipiasi į asmenį, rinkimų (referendumo) agitacijos draudimo laikotarpiu paskleidusį rinkimų (referendumo) agitaciją, su prašymu pašalinti paskelbtą rinkimų (referendumo) agitaciją (susirašinėjimas taip pat turi būti saugomas ir fiksuojamas, o jeigu asmuo įrašą pašalina, turi būti fiksuotas įrašo pašalinimas);

24.5.3. informuoja ARK pirmininką apie politinę reklamą, skleidžiamą galimai pažeidžiant Rinkimų kodekso, Reklamos reglamento (ES) 2024/900, Reklamos žymėjimo reglamento (ES) 2025/1410 nuostatas. Sprendimą pradėti pažeidimo nagrinėjimą priima ARK;

24.6. fiksuoja viešai skleidžiamos politinės reklamos apimtį ir nurodo skaidrumo pranešime pateiktą politinės reklamos kainą arba pati įvertina galimą kainą, jeigu skaidrumo pranešime ji nėra pateikta;

24.7. informuoja ARK apie savo veiklą;

24.8. teikia VRK stebėsenos metu surinktos Ataskaitoje registruotos politinės reklamos pavyzdžius ir skaidrumo pranešimų kopijas (galima teikti ir iki stebėsenos laikotarpio fiksuotą vykstančių rinkimų (referendumo) politinę reklamą), laikydamasi Apraše nustatytų reikalavimų.

V SKYRIUS
STEBĖSENOS DUOMENŲ ATASKAITOS PILDYMAS

25. Stebėsenos metu sukaupti duomenys apie Aprašo 14 punkte nurodytą politinę reklamą ir informaciją turi būti nedelsiant įvedami į VRK informacinės sistemos Politinių organizacijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės posistemę (toliau – Finansavimo posistemė), kuri pagal įvestus duomenis formuoja VRK nustatytos formos Ataskaitą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

26. Prie Finansavimo posistemės jungiamasi per Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformą, skirtą tapatybei nustatyti, tai yra per Elektroninius valdžios vartus. Pirmą kartą jungdamasis prie Finansavimo posistemės, Stebėsenos grupės narys su VRK pasirašo sutartį dėl informacijos teikimo elektroniniu būdu. Pasibaigus šios sutarties galiojimui, pasirašoma nauja sutartis.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

27. Stebėsenos grupė (jos nariai), rengdama Ataskaitą:

27.1. kiekvieną politinės reklamos, nurodytos Aprašo 14 punkte, faktą Ataskaitoje pildo atskiru įrašu. Kai nesutampa politinės reklamos rengėjas (gamintojas) ir skleidėjas (nurodyti skirtingi politinės reklamos žymėjime arba kai pagal skleidimo būdą žinomas informacijos skleidėjas nesutampa su nurodytu reklamos žymėjime, pvz., išorinės reklamos tentą atspausdinęs asmuo nesutampa su stendo savininku ir pan.), pildomi du atskiri įrašai (apie reklamos rengimą (gaminimą) ir skleidimą);

27.2. kurdama Ataskaitos įrašą, užpildo visus privalomus laukus, neprivalomi laukai yra paliekami nepildyti, jeigu jie nėra tinkami konkrečiam reklamos atvejui;

27.3. sukurtą įrašą Ataskaitoje nedelsdama papildo nauja informacija ar aplinkybėmis, kai tik jos paaiškėja;

27.4. nurodo skaidrumo pranešime pateiktą politinės reklamos kainą, o jeigu kaina nėra pateikta skaidrumo pranešime, galimą politinės reklamos kainą nustato atsižvelgdama į viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų VRK pateiktus politinės reklamos įkainius ir sąlygas, esančius Finansavimo posistemėje ir skelbiamus VRK interneto svetainėje (Ataskaitoje, stulpelyje „Įkainis“, rodoma reikšmė „Nedeklaruotas įkainis“, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas, paskleidęs politinę reklamą, nėra VRK pateikęs savo politinės reklamos įkainių ir sąlygų; reikšmė „Nenustatytas įkainis“ rodoma, jeigu viešosios informacijos rengėjas ir (ar) skleidėjas yra pateikęs politinės reklamos įkainius ir sąlygas, tačiau Stebėsenos grupė įkainio nenurodė);

27.5. galima paskelbtos politinės reklamos kaina apskaičiuojama nustatytą politinės reklamos apimtį dauginant iš kiekio ir pateikto politinės reklamos įkainio. Stebėtojų grupės nustatyta politinės reklamos kaina nebūtinai turi sutapti su viešosios informacijos rengėjo ir (ar) skleidėjo deklaruota politinės reklamos kaina;

27.6. pildydama Ataskaitos įrašą apie socialiniuose tinkluose paskleistą politinę reklamą, lauke „Papildoma informacija“ nurodo, ar paskleista politinė reklama buvo mokama (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“). Ataskaita pildoma socialiniuose tinkluose paskleistos politinės reklamos faktais šiais atvejais:

27.6.1. kai politinė reklama skleidžiama mokamai;

27.6.2. kai politinė reklama skleidžiama nemokamai, tačiau:

27.6.2.1. įraše matoma politinė reklama, kuriai pagaminti buvo naudojamos piniginės lėšos, pavyzdžiui: profesionalų rengti leidinių maketai, išoriniuose lauko reklamos stenduose skleidžiama politinė reklama, transporto priemonės, ant kurių įrengta politinė reklama ir pan.;

27.6.2.2. įraše skelbiami politinės kampanijos dalyvių kvietimai į susitikimus su rinkėjais ar dalinamasi informacija apie įvykusį susitikimą;

27.7. pildydama Ataskaitos įrašą apie išorinę politinę reklamą, lauke „Papildoma informacija“ nurodo adresą, kuriuo buvo skleidžiama politinė reklama, valstybinį transporto priemonės, ant kurios įrengta politinė reklama, numerį ir politinės reklamos gamintoją. Jei registruojama išorinė politinė reklama, paskelbta skelbimų lentoje, kurioje visų asmenų skelbimai įprastai skelbiami neatlygintinai, lauke „Papildoma informacija“ būtina tai nurodyti;

27.8. nustačiusi galimus politinės reklamos skleidimo pažeidimus (nepažymėta ar nepilnai / netinkamai pažymėta ir (arba) be skaidrumo pranešimo politinė reklama, politinė reklama pirmame periodinio spaudos leidinio puslapyje, politinė reklama agitacijos draudimo laikotarpiu), pildo Ataskaitos laukus „Politinės reklamos žymėjimas“ ir „Politinės reklamos pastabos“ (Ataskaitoje rodomi stulpelyje „Pastabos“);

27.9. gavusi skundą, užpildo lauką „Skundas“ (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

27.10. jeigu dėl konkretaus politinės reklamos skleidimo atvejo buvo priimtas ARK sprendimas, sprendimo priėmimo datą ir numerį nurodo lauke „Rinkimų komisijos sprendimas“ (Ataskaitoje rodoma stulpelyje „Papildoma informacija“);

27.11. lauke „Papildoma informacija“ pateikia skaidrumo pranešimo nuorodą (jeigu taikyta);

Papildyta papunkčiu:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

27.12. prie kiekvieno Ataskaitos įrašo gali prisegti tos politinės reklamos pavyzdį (galima įkelti kelis failus) ir skaidrumo pranešimo kopiją (jeigu yra). Rekomenduojama politinės reklamos pavyzdžius ir skaidrumo pranešimo kopijas (jeigu yra) teikti per Finansavimo posistemę, prisegant juos prie atitinkamų Ataskaitos įrašų (jeigu reklama periodinėje spaudoje, – reklama nuskenuojama arba nufotografuojama, jeigu reklama internete, – padaroma ekrano vaizdo nuotrauka, jeigu išorinė reklama, – nufotografuojama, ir panašiai). Teikiant politinės reklamos pavyzdžius tik tokiu būdu, labai svarbu, kad būtų matomas politinės reklamos žymėjimo užrašas, QR kodas, nuoroda ar kt. į skaidrumo pranešimą arba pats skaidrumo pranešimas, kai jis pateikiamas kartu su politinės reklamos žyma, todėl rekomenduojama nufotografuoti ir įkelti ne tik bendrą reklamos vaizdą, bet ir atskirai gerai matomą žymėjimo užrašą su QR kodu arba nuoroda į skaidrumo pranešimą ir paties skaidrumo pranešimo kopiją;

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

27.13. užpildžiusi visus privalomus laukus, patikrina, ar nepateikti neviešinami asmens duomenys, ir Ataskaitos įrašą išsaugo.

Papunkčio numeracijos pakeitimas:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

28. Jeigu ARK sprendimu nustato išlaidas (arba pripažįsta, kad jos galėjo būti patirtos) dėl politinės reklamos skleidimo ar kitokios veiklos, tokia informacija pateikiama ARK Stebėsenos grupei, ji gautą informaciją turi įtraukti į Ataskaitą.

29. Ataskaitoje teikiami duomenys skelbiami viešai, todėl reikia įvesti tik prašomą pateikti informaciją, nepaliekant nereikalingų asmens duomenų.

30. Ataskaita, įvedus informaciją apie Aprašo 14 punkte nurodytą politinę reklamą ir informaciją, ją patvirtinus Finansavimo posistemėje (Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos tvarkymo lange paspaudus mygtuką „Patvirtinti galutinę ataskaitą“), tai yra patvirtinus ir paskelbus galutinius rinkimų (referendumo) rezultatus, pateikiama VRK. Nepatvirtinus Ataskaitos, laikoma, kad ji VRK nepateikta.

VI SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS PAVYZDŽIŲ IR DOKUMENTŲ BYLŲ SUDARYMAS

31. ARK turi VRK pateikti visus Ataskaitoje registruotos politinės reklamos pavyzdžius ir jos skaidrumo pranešimų kopijas (jeigu yra). Teikti galima per Finansavimo posistemę prisegant prie atitinkamų Ataskaitos įrašų, popierine forma arba mišriu būdu.

32. Kai teikiama popierine forma, stebėsenos metu surinkti politinės reklamos pavyzdžiai kartu su skaidrumo pranešimų kopijomis (jeigu yra) ir kiti dokumentai dedami į atskiras bylas.

33. Periodiniai leidiniai (laikraščiai ir žurnalai), kuriuose buvo paskleista politinė reklama, į bylą dedami chronologine tvarka (byla pradedama anksčiausiu leidiniu, baigiama vėliausiu). Dedami pirmi ir paskutiniai leidinių puslapiai ir puslapiai, kuriuose buvo paskleista politinė reklama bei pateiktas skaidrumo pranešimas (jeigu yra). Politinė reklama pažymima ryškios spalvos žymekliu, apibraukiant ar kitaip pažymint.

34. Jeigu politinės reklamos pavyzdžiai ir skaidrumo pranešimų kopijos (jeigu yra) pateikti per Finansavimo posistemę, jų nuotraukas, ekrano vaizdo nuotraukas ir panašiai Ataskaitos pildymo metu prisegant prie atitinkamų Ataskaitos įrašų, šių politinės reklamos pavyzdžių ir skaidrumo pranešimų kopijų (jeigu yra) po rinkimų teikti VRK nebūtina. Politinės reklamos pavyzdžiai ir skaidrumo pranešimų kopijos (jeigu yra), kurie nebuvo pateikti per Finansavimo posistemę, turi būti pateikti fiziškai.

35. Į dokumentų bylą dedama iš Finansavimo posistemės patvirtinta ir atspausdinta bei pasirašyta Ataskaita, toliau chronologine tvarka (pradedama anksčiausiu dokumentu, baigiama vėliausiu) dedami ARK posėdžių, kuriuose nagrinėti klausimai, susiję su politinės reklamos stebėsena, protokolai,

ARK priimti sprendimai, gauti raštai, skundai, iš kitų įstaigų ir asmenų (fizinių ar juridinių) gauti su politinės reklamos stebėsena susiję dokumentai.

36. Sudarius bylas, dviem egzemplioriais parengiamas Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo aktas (Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašo, patvirtinto VRK 2022 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. Sp-97 „Dėl Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašo patvirtinimo“, 2 priedas). Bylas galima pateikti kartu su ARK Tyrimų grupės dokumentais, tokiu atveju atskiras Bylų (dokumentų) priėmimo–perdavimo aktas nerengiamas.

VII SKYRIUS
ATASKAITŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ PATEIKIMAS

37. VRK teikiamos Ataskaitos turi būti patvirtintos Finansavimo posistemėje ir atspausdintos iš Patvirtintų politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitų peržiūros ir atblokavimo lango. Ataskaitos turi būti pasirašytos Stebėsenos grupės narių ir ARK pirmininko.

38. Ataskaitos teikiamos:

38.1. ne vėliau kaip likus 10 dienų iki rinkimų (referendumo) ir likus 5 dienoms iki pakartotinio balsavimo (tik tose apygardose, savivaldybėse, kuriose vyksta pakartotinis balsavimas) Ataskaitos teikiamos VRK informacinėje sistemoje;

38.2. ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo galutinių rinkimų (pakartotinių rinkimų) (referendumo) rezultatų paskelbimo dienos.

39. Ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo galutinių rinkimų (referendumo) rezultatų paskelbimo dienos VRK sekretoriato Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyriui (Gynėjų g. 8, Vilnius) pateikiami pasirašyti Ataskaitų originalai kartu su politinės reklamos pavyzdžiais ir skaidrumo pranešimų kopijomis (jeigu yra) (jeigu nebuvo pateikti per Finansavimo posistemę Ataskaitos pildymo metu) ir kitais dokumentais, kaip nurodyta Aprašo VI skyriuje.

40. Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus valstybės lygio ekstremaliąją situaciją ar karantiną, VRK gali nustatyti kitą Ataskaitų originalų ir politinės reklamos pavyzdžių pateikimo formą ir terminus.

VIII SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS STEBĖSENOS DUOMENŲ VIEŠINIMAS IR PANAUDOJIMAS

41. VRK savo interneto svetainėje nuolat skelbia patvirtintas ARK ataskaitas ir kartą per mėnesį viešina apibendrintus duomenis, nurodydama politinės kampanijos dalyvį, kurio interesais paskleista politinė reklama, užsakovą, viešosios informacijos rengėją ir (ar) skleidėją, fiksuotos reklamos faktą ir apimtį, pagal gautus duomenis iš tiekėjo, iš kurio nupirktos politinės reklamos stebėjimo paslaugos.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-84, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-31, i. k. 2026-13477

42. Finansavimo kontrolę vykdančioms institucijoms pagal kompetenciją teikiami detalūs stebėsenos duomenys, politinės kampanijos dalyviui – tik jo politinės kampanijos stebėsenos duomenys.

43. Politinės reklamos stebėsenos duomenų pagrindu VRK nustato politinės reklamos skleidimo pažeidimus.

44. Gavusi politinės kampanijos finansavimo ataskaitas, VRK analizuoja duomenis apie politinę reklamą, gautus iš trijų šaltinių (politinės kampanijos dalyvių ar suinteresuotųjų asmenų, viešosios informacijos rengėjų ir (ar) skleidėjų bei politinės reklamos stebėsenos), siekdama nustatyti nedeklaruotas politinės kampanijos dalyvių ar suinteresuotųjų asmenų išlaidas ir jų finansavimo šaltinius. Nustačius, kad politinės kampanijos dalyvis ar suinteresuotasis asmuo nedeklaravo politinės kampanijos išlaidų (jų dalies) ir (ar) jų finansavimo šaltinių (jų dalies), priimamas VRK sprendimas dėl politinės kampanijos finansavimo ataskaitos papildymo.

Forma patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2023 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. Sp-151

(Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos forma)

_____
(politinė kampanija)

_____
(politinės reklamos stebėtojas)

POLITINĖS REKLAMOS STEBĖSENOS DUOMENŲ ATASKAITA

_____
(data)

Eil. Nr.	Politinės kampanijos dalyvis, kurio interesais politinė reklama buvo paskleista	Viešosios informacijos rengėjas ar skleidėjas, paskleidęs politinę reklamą	Politinės reklamos pavadinimas; rubrika / laida, kurioje rodyta	Politinės reklamos data (laikas); periodinio spaudos leidinio numeris	Užsakymo / sutarties numeris	Politinės reklamos forma	Apimtis	Kiekis	Įkainis	Politinės reklamos kaina, Eur	Pastabos	Papildoma informacija
									Iš viso			

Politinės reklamos stebėtojui pateikta pastebėjimų _____, iš kurių į _____ atsižvelgta, į _____ neatsižvelgta.

Stebėsenos grupė

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

SUSIPAŽINAU

Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

20 m._____ ___ d.

Politinės reklamos stebėsenos duomenų ataskaitos priedas

_____
(politinė kampanija)

_____
(politinės reklamos stebėtojas)

POLITINĖS REKLAMOS STEBĖSENOS DUOMENŲ ATASKAITOS SUVESTINĖ

_____
(data)

Eil. Nr.	Politinės kampanijos dalyvis	Ataskaitos eilučių skaičius	Politinės reklamos kaina, Eur	Pastabos	Papildoma informacija
Iš viso					

Stebėsenos grupė

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

_____ _____ _____
(pareigos) (parašas) (vardas, pavardė)

SUSIPAŽINAU
Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

20 m._____ ___ d.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2025 m. spalio 16 d. sprendimu Nr. Sp-154
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 28 d. sprendimo Nr. Sp-81 redakcija)

4.2. POLITINĖS REKLAMOS ŽYMĖJIMO, STEBĖSENOS IR SKAIDRUMO REIKALAVIMŲ VYKDYMO KONTROLĖS TVARKOS IR METODŲ PAGAL REGLAMENTĄ (ES) 2024/900 APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šis aprašas nustato Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos bei apygardų ir savivaldybių rinkimų komisijų politinės reklamos žymėjimo, stebėsenos ir skaidrumo reikalavimų vykdymo kontrolės tvarką ir metodus pagal 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo tiek politinių kampanijų metu, tiek laikotarpiais tarp jų.

2. Politinė reklama reglamentuojama Reglamento (ES) 2024/900 nuostatomis, o jos žymėjimas vykdomas pagal 2025 m. liepos 9 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) 2025/1410 dėl politinės reklamos skelbimų žymėjimo ir skaidrumo pranešimų formato, šablonų ir techninių specifikacijų pagal Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/900 11 ir 12 straipsnius, kuris nustato aiškius žymėjimo reikalavimus, šablonus ir technines specifikacijas.

II SKYRIUS
POLITINĖS REKLAMOS STEBĖSENA

3. Politinės kampanijos laikotarpiu politinės reklamos stebėsenos tvarką ir metodus nustato Politinės kampanijos politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašas, patvirtintas Vyriausiosios rinkimų komisijos 2023 m. gegužės 26 d. sprendimu Nr. Sp-151 „Dėl Politinės kampanijos politinės reklamos stebėsenos tvarkos aprašo patvirtinimo“.

4. Politinės kampanijos politinės reklamos stebėsenos tvarkos apraše nustatomos Vyriausiosios rinkimų komisijos, apygardų ir savivaldybių rinkimų komisijų funkcijos, veiklos principai ir kontrolės mechanizmai. Ne politinės kampanijos laikotarpiu stebėseną vykdo Vyriausioji rinkimų komisija, *mutatis mutandis* taikydama nurodytame apraše nustatytą tvarką.

4^1. Rinkimų (referendumo) politinės kampanijos stebėsenos, finansavimo skaidrumo ir kontrolės tikslais politinės kampanijos laikotarpiu:

4^1.1. politinės reklamos skelbimo žymėjime papildomai turi būti nurodomas tiražas (egzempliorių skaičius) visuose politinei reklamai skirtuose spausdintuose gaminiuose (tentuose, plakatuose, reklaminiuose laikraščiuose, lankstinukuose, skrajutėse, kalendoriukuose ir pan.), skirtuose politinei kampanijai;

4^1.2. turi būti žymima pačios politinės organizacijos ir (ar) kandidato, suinteresuotojo asmens, kaip apibrėžta Rinkimų kodekso 103 straipsnio 1 dalyje, ištekliais pasigaminta ar platinama spausdintinė politinė reklama (tentai, plakatai, reklaminiai laikraščiai, lankstinukai, skrajutės, kalendoriukai ir pan.), skirta politinei kampanijai. Tokia politinė reklama žymima įvardijant, kad tai politinės reklamos skelbimas, nurodant subjektą, kurio vardu (interesais) yra skelbiama reklama (politinės kampanijos dalyvis, kandidato vardas, pavardė), taip pat susijusių rinkimų (referendumo) politinės kampanijos pavadinimą, tiražą (egzempliorių skaičių), užsakymo numerį (kai taikytina) arba apskaitos dokumento numerį (kai taikytina) bei paslaugos teikėjo (gamintojo) pavadinimą arba tai, kad pasigamino pats politinės kampanijos dalyvis**,** kandidatas ar suinteresuotasis asmuo (vardas, pavardė arba pavadinimas). Skaidrumo pranešimas nurodytais atvejais nėra pildomas.

Papunkčio pakeitimai:
Nr. Sp-81, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-28, i. k. 2026-13332
Papildyta punktu:
Nr. Sp-54, 2026-07-09, paskelbta TAR 2026-07-09, i. k. 2026-11734

III SKYRIUS
PRANEŠIMŲ IR SKUNDŲ NAGRINĖJIMAS

5. Politinės reklamos žymėjimo ar skaidrumo pažeidimų tyrimas atliekamas pagal kompetenciją – skundus ir pranešimus nagrinėja ta rinkimų komisija, kuriai priskirta spręsti dėl konkretaus pažeidimo, vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 184 straipsniu.

6. Komisijos, nagrinėjančios skundus, veikia vadovaudamosi tiek nacionaliniais teisės aktais, tiek Reglamento (ES) 2024/900 nuostatomis, kurios įpareigoja užtikrinti greitą, veiksmingą ir skaidrią politinės reklamos kontrolę bei pažeidimų tyrimą.

7. Politinės kampanijos laikotarpiu skundų, prašymų ir pranešimų dėl galimų politinės reklamos žymėjimo ar skaidrumo reikalavimų pažeidimų priėmimą ir nagrinėjimą vykdo apygardų ar savivaldybių rinkimų komisijos, vadovaudamosi Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašu, patvirtintu Vyriausiosios rinkimų komisijos 2022 m. spalio 27 d. sprendimu Nr. Sp-97 „Dėl Skundų, prašymų ir pranešimų priėmimo ir nagrinėjimo rinkimų (referendumo) komisijose tvarkos aprašo patvirtinimo“.

IV SKYRIUS
SPRENDIMŲ PRIĖMIMAS IR SANKCIJOS

8. Vyriausioji rinkimų komisija taiko sankcijas už Reglamento (ES) 2024/900 5–17, 20 ir 21 straipsnių pažeidimus, vadovaudamasi Reglamento 25 straipsnio 4 ir 5 dalyse nustatytais kriterijais, įvertindama atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes (Rinkimų kodekso 194 straipsnio 1–3 dalys).

9. Bauda skiriama ne didesnė kaip Reglamento (ES) 2024/900 25 straipsnio 2 dalyje nustatyta maksimali suma su galimybe mažinti baudos dydį 50 procentų, jeigu yra atsakomybę lengvinančių aplinkybių, arba didinti iki maksimalaus dydžio, jeigu yra atsakomybę sunkinančių aplinkybių (Rinkimų kodekso 194 straipsnio 4 dalis).

10. Už Reglamento (ES) 2024/900 pažeidimus taip pat gali būti skiriamos ir administracinės priemonės: įspėjimas ir (arba) nurodymas nutraukti pažeidimus ir reikalavimas imtis būtinų priemonių, siekiant užtikrinti šio reglamento laikymąsi, ir (arba) pašalinti nustatytus politinės reklamos paslaugų teikimo trūkumus (Rinkimų kodekso 194 straipsnio 6 dalis).

11. Apygardų, savivaldybių rinkimų komisijos sprendimu gali įspėti, nurodyti nutraukti pažeidimą ir reikalauti imtis būtinų priemonių, kad būtų užtikrintas Reglamento (ES) 2024/900 laikymasis, ir (arba) pašalinti nustatytus politinės reklamos paslaugų teikimo trūkumus.

12. Nustačiusi Reglamento (ES) 2024/900 5–17, 20 ar 21 straipsniuose nustatytų reikalavimų nesilaikymo ar netinkamo vykdymo faktą, kuris vertintinas kaip mažareikšmis šių reikalavimų pažeidimas, Vyriausioji rinkimų komisija priima motyvuotą sprendimą sankcijų netaikyti, pareikšdama žodinę pastabą, kai pažeidimas pašalinamas nedelsiant, arba pateikdama rašytinį nurodymą per jos nustatytą protingą terminą pašalinti pažeidimą, kai jis nepašalinamas nedelsiant. Nustatytas terminas pažeidimui pašalinti gali būti pratęsiamas tik vieną kartą (Rinkimų kodekso 194 straipsnio 7 dalis).

13. Tam tikri pažeidimai, pavyzdžiui, susiję su politinės kampanijos finansavimu ar kitais Rinkimų kodekso pažeidimais, be Reglamente (ES) 2024/900 nustatytų sankcijų, gali būti vertinami individualiai ir už juos taikomos sankcijos pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

14. Šiame apraše nustatyta tvarka taikoma visais atvejais, kai Vyriausioji rinkimų komisija vykdo Reglamento (ES) 2024/900 reikalavimų laikymosi priežiūrą ir sprendžia dėl sankcijų taikymo.

15. Jeigu Europos Sąjungos ar Lietuvos Respublikos teisės aktai būtų pakeisti taip, kad šio aprašo nuostatos jiems prieštarautų, taikomos aukštesnės galios teisės aktų nuostatos.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. Sp-66
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 28 d. sprendimo Nr. Sp-79 redakcija)

4.3. IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS TAISYKLĖS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Išorinės politinės reklamos taisyklėse (toliau – Taisyklės) nustatoma išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo tvarka bei sąlygos rinkimų ir referendumų politinių kampanijų laikotarpiu ir laikotarpiu tarp politinių kampanijų. Rinkimų politinės kampanijos ir referendumų politinės kampanijos yra suprantamos ir vadinamos politinėmis kampanijomis.

2. Taisyklės parengtos vadovaujantis 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo, Lietuvos Respublikos rinkimų kodeksu ir Lietuvos Respublikos referendumo konstituciniu įstatymu.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-148, 2025-10-02, paskelbta TAR 2025-10-02, i. k. 2025-16626

3. Politinės reklamos žymėjimo ir skaidrumo reikalavimai nustatyti Reglamente (ES) 2024/900 ir jį įgyvendinančiuose teisės aktuose. Papildomi politinės reklamos politinės kampanijos laikotarpiu žymėjimo reikalavimai yra nustatyti Vyriausiosios rinkimų komisijos 2025 m. spalio 16 d. sprendimu Nr. Sp-154 „Dėl Politinės reklamos žymėjimo, stebėsenos ir skaidrumo reikalavimų vykdymo kontrolės tvarkos ir metodų pagal Reglamentą (ES) 2024/900 aprašo patvirtinimo“. Šios Taisyklės *mutatis mutandis* taikomos ir suinteresuotųjų asmenų veiklai.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-148, 2025-10-02, paskelbta TAR 2025-10-02, i. k. 2025-16626
Nr. Sp-79, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-28, i. k. 2026-13334

4. Savivaldybių institucijos gali reglamentuoti išorinės politinės reklamos įrengimą savivaldybėse tiek, kiek tai neprieštarauja Rinkimų kodekso ir Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintų išorinės politinės reklamos taisyklių nuostatoms, laikantis politinės kampanijos dalyvių, kandidatų lygiateisiškumo principų.

5. Išorinė politinė reklama suprantama kaip reklama, kurios įvairios specialios pateikimo priemonės (ekranai, stendai, skydai, stulpai, vitrinos ir panašiai) ir pritaikytos pateikimo priemonės (pastatų sienos, langai, durys, stogai, laikinieji statiniai, transporto priemonės, oro balionai ir panašiai) yra ne patalpose. Išorine politine reklama taip pat laikoma:

5.1. reklama, kurios pateikimo priemonė yra patalpose (vitrinose, langų ir (arba) durų vidinėse pusėse), tačiau ši reklama matoma iš lauko pusės;

5.2. pastato ar transporto priemonės viduje viešai pateikiama informacija (skelbimų lentos, iškabos ir panašiai).

II SKYRIUS
IŠORINEI POLITINEI REKLAMAI TAIKOMI PRINCIPAI IR REIKALAVIMAI

6. Draudžiama įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą:

6.1. ant statinių, kuriuose veikia valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos;

6.2. valstybės ar savivaldybių valdomų įmonių naudojamose viešojo transporto priemonėse ir ant jų, išskyrus atvejus, kai reklamos plotai ar vaizdo transliavimo įrenginiai priklauso ar yra perduoti naudotis tretiesiems asmenims, kuriems valstybės ar savivaldybės įmonės negali daryti tiesioginio ar netiesioginio lemiamo poveikio;

6.3. automobilių keliuose ir jų sanitarinės apsaugos zonose, taip pat gatvėse ir prie jų, jeigu ji gali užstoti technines eismo reguliavimo priemones, kelio ženklus, pabloginti matomumą, akinti eismo dalyvius, atitraukti jų dėmesį ir taip kelti pavojų eismo dalyviams, taip pat jeigu ji imituoja kelio ženklus;

6.4. ant skulptūrų ir paminklų;

6.5. 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa;

6.6. neturint žemės, statinių ar kitų objektų, ant kurių ar kuriuose ji įrengiama, savininko rašytinio sutikimo. Fiziniai asmenys, leidžiantys įrengti išorinę politinę reklamą ant turimų reklamai skleisti skirtų specialių pateikimo priemonių (stendų, skydų, stulpų, vitrinų ir panašiai), ir juridiniai asmenys negali duoti sutikimo įrengti ar skleisti išorinę politinę reklamą neatlygintinai, išskyrus skelbimo lentas, kuriose visų asmenų skelbimai įprastai skelbiami neatlygintinai;

6.7. saugomose teritorijose ir nekilnojamosiose kultūros vertybėse, taip pat jų teritorijose, išskyrus institucijos, atsakingos už kultūros vertybių apsaugą, ir saugomos teritorijos valdytojo nustatytas vietas.

7. Jeigu statinio dalyje veikia valstybės ar savivaldybės institucija ar įstaiga, draudimas įrengti ir skleisti išorinę reklamą ant pastato galioja visam statiniui. Jeigu statinių, kuriuose veikia valstybės ir savivaldybių institucijos ir įstaigos, viduje (jeigu ten yra įrengtos tradicinės vietos įvairiems skelbimams neatlygintinai skelbti) leidžiama skleisti išorinę politinę reklamą, turi būti sudarytos vienodos sąlygos visiems politinės kampanijos dalyviams.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-286, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

8. Pareiga nuimti išorinę politinę reklamą tenka šią reklamą paskelbusiam asmeniui per vieną mėnesį nuo galutinių rinkimų ar referendumo rezultatų paskelbimo arba nuo Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimo pripažinti referendumo paskelbimo iniciatyvą nutraukta įsigaliojimo dienos (toliau – referendumo rezultatų paskelbimas), išskyrus atvejus, kai politinė reklama turi būti pašalinta anksčiau dėl rinkimų agitacijos ribojimo vykstant balsavimui iš anksto ir rinkimų dieną.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-286, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

9. Jeigu išorinė politinė reklama įrengiama stenduose, vaizdo ekranuose ar kituose įrenginiuose, kurie yra skirti reklamai skleisti, įrenginių valdytojai (juridiniai ar fiziniai asmenys) laikomi viešosios informacijos skleidėjais. Nuo politinės kampanijos pradžios iki paskelbiant galutinius rinkimų ar referendumo rezultatus viešosios informacijos rengėjai ar skleidėjai politinę reklamą gali skleisti tik pagal visiems politinės kampanijos dalyviams vienodus politinės reklamos įkainius ir sąlygas, kurie skelbiami Vyriausiosios rinkimų komisijos interneto svetainėje. Politinei reklamai taikomi įkainiai ir sąlygos teikiami ne vėliau kaip likus 30 dienų iki rinkimų ar referendumo dienos Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka.

9.1. Asmenims, pagal Rinkimų kodeksą neturintiems teisės finansuoti politinės kampanijos dalyvių (finansuoti draudžiama juridiniams asmenims, taip pat fiziniams asmenims, kuriems tokie apribojimai yra numatyti Rinkimų kodekse, priklausomai nuo politinės kampanijos rūšies), draudžiama politines kampanijas remti bet kokia forma, įskaitant leidimą įsirengti ir skleisti išorinę politinę reklamą neatlygintinai.

9.2. Politinės kampanijos dalyviui politinės kampanijos reikmėms įsigijus prekių ir gavus paslaugų žemesne negu rinkos kaina, kainos skirtumas laikomas nepinigine auka.

9.3. Išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo atlygintinumas:

9.3.1. Fizinis asmuo jam priklausančiame objekte (sklype, statinyje, kitame objekte), laikydamasis savanoriškumo principo, gali neatlygintinai duoti rašytinį sutikimą įrengti išorinę politinę reklamą kitose negu Taisyklių 6.6 papunktyje nurodytose vietose, tai yra tokiose, kuriose nereikalingos specialios išorinės reklamos pateikimo priemonės (ant langų, tvorų ir panašiai), arba leisti politinės kampanijos dalyviui savo lėšomis įsirengti specialias išorinės reklamos pateikimo priemones. Tokiu atveju išorinės politinės reklamos įrengimo išlaidos turi būti apmokėtos iš politinės kampanijos sąskaitos.

9.3.2. Jeigu fizinis asmuo Taisyklių 9.3.1 papunktyje nurodytą objektą nuomos, panaudos ar kitu pagrindu yra perdavęs naudotis juridiniam asmeniui arba jame (dalyje objekto) pats ar kitas asmuo

vykdo komercinę veiklą (pavyzdžiui, dalis ar visas pastatas nuomojamas parduotuvei, kirpyklai, teikiamos apgyvendinimo paslaugos ir panašiai), turi būti sudaryta atlygintinė sutartis.

9.3.3. Juridinis asmuo, nepriklausomai nuo reklamos pateikimo priemonės klasifikacijos (speciali ar pritaikyta priemonė), negali duoti rašytinio sutikimo skleisti išorinę politinę reklamą neatlygintinai. Visais atvejais turi būti sudaryta atlygintinė sutartis.

9.3.4. Įrengti išorinę politinę reklamą ant daugiabučio gyvenamojo namo galima tik turint daugiabučio gyvenamojo namo butų ir kitų patalpų savininkų sprendimą dėl sutikimo įrengti išorinę politinę reklamą, priimtą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso 4.85 straipsnyje nustatyta tvarka, išskyrus atvejus, kai tokia reklama skleidžiama buto savininkui priklausančiame lange, balkone, ant buto durų.

9.3.5. Fizinio asmens rašytiniame sutikime neatlygintinai įrengti ir skleisti išorinę politinę reklamą turi būti nurodyta, kad sutikimas duotas neatlygintinai, sutikimą davusio asmens vardas, pavardė, jo kontaktiniai duomenys ryšiui palaikyti, reklamos įrengimo adresas, sutikimo galiojimo laikotarpis, ar asmuo yra savininkas (jeigu ne savininkas, kokiu pagrindu valdo objektą, kuriame ar ant kurio bus įrengta išorinė politinė reklama, ir kad nėra nustatyta apribojimų trečiųjų asmenų veiklai). Be to, gali būti nurodyta numatoma reklamos įrengimo data, jos pašalinimo sąlygos ir kita informacija.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-79, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-28, i. k. 2026-13334

9.3.6. Jeigu politinės kampanijos dalyvis nepateikia sutikimo ar sutarties dėl išorinės politinės reklamos įrengimo, nedeklaruoja politinės reklamos įrengimo išlaidų, nors jos buvo patirtos, tai Vyriausioji rinkimų komisija sprendimu nustato nepiniginės aukos vertę ir politinės kampanijos išlaidas viešosios informacijos rengėjų ir skleidėjų deklaruotais politinės reklamos įkainiais ir papildo politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštį.

9.4. Skelbimo lentose, kuriose visų asmenų skelbimai įprastai skelbiami neatlygintinai, išorinė politinė reklama gali būti skelbiama tik tuo atveju, jeigu skelbimo lenta yra toje vietoje, kurioje nedraudžiama skelbti politinę reklamą. Skelbimo lentose išorinė politinė reklama gali būti skelbiama gavus skelbimo lentos valdytojo rašytinį sutikimą ar nesant jo išreikštos valios, kad draudžiama skelbti politinę reklamą (pavyzdžiui, užrašas skelbimo lentoje, kad skelbti politinę reklamą draudžiama). Skelbimo lentos valdytojas, sutikdamas ar nesutikdamas dėl politinės reklamos skleidimo, privalo laikytis politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumo principo. Politinės kampanijos dalyviai privalo laikytis skelbimų dydžių ribojimų, jeigu tokie nurodyti.

9.5. Transporto priemonių ir kitų judančių bei kilnojamųjų pagal pirminę paskirtį objektų (automobilio, priekabos) pastatymas, kai ant jų yra įrengta politinė reklama, negali pažeisti įstatymų ar kitų galiojančių teisės aktų, žemės savininko ar valdytojo nustatytų taisyklių, teisių ar teisėtų interesų. Pavyzdžiui, šalia prekybos centrų esančiose automobilių stovėjimo aikštelėse neturėtų būti paliekamas automobilis ilgiau, negu protingai yra reikalinga naudotis aikštele. Ilgalaikis transporto priemonių ir kitų judančių bei kilnojamųjų pagal pirminę paskirtį objektų pastatymas galimas tik sudarius atlygintinę sutartį arba gavus sutikimą (kaip nurodyta Taisyklių 9.3 papunktyje). Pavyzdžiui, kai sutariama su privačios aikštelės savininku palikti transporto priemonę sutartam laikotarpiui už sutartą kainą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-286, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

III SKYRIUS
IŠORINĖS POLITINĖS REKLAMOS SKLEIDIMAS RINKIMŲ AGITACIJOS DRAUDIMO LAIKOTARPIU

10. Balsavimo iki rinkimų dienos metu ir rinkimų dieną rinkimų agitacija, įskaitant ir kitų tuo pačiu metu vykstančių rinkimų ar referendumų agitaciją, draudžiama balsavimo patalpoje ir 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsuojama.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-79, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-28, i. k. 2026-13334

11. Balsavimo patalpoje, perėjime į balsavimo patalpą (koridoriuje), taip pat 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, turi būti pašalinta rinkimų (referendumo) agitacijos ar kita rinkėjų informavimo medžiaga, išskyrus tą, kurią išleido Vyriausioji rinkimų komisija.

12. *Neteko galios nuo 2026-09-01*

Punkto naikinimas:

Nr. Sp-79, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-28, i. k. 2026-13334

13. Rinkimų (referendumo) komisijos nariai po balsavimo patalpos įrengimo pastebėję Taisyklių 10, 11 ir 12 punktuose nurodytą draudžiamą politinę reklamą turi teisę kreiptis į politinės kampanijos dalyvį arba politinę reklamą paskelbusį asmenį (jeigu šį asmenį įmanoma nustatyti pagal reklamos paskelbimo vietą), kad politinė reklama būtų pašalinta. Jeigu politinės reklamos pašalinimas nereikalauja specialių priemonių, ją gali pašalinti rinkimų (referendumo) komisijos nariai.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-286, 2023-11-23, paskelbta TAR 2023-11-24, i. k. 2023-22622

14. Balsavimo iki rinkimų (referendumo) dienos metu ir rinkimų (referendumo) dieną transporto priemonės ar kiti judantys objektai ar įrenginiai, ant kurių yra įrengta politinė reklama, negali būti naudojami ir laikomi viešosiose vietose ir (ar) arčiau kaip 50 metrų atstumu aplink pastatą, kuriame yra balsuojama.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-79, 2026-08-28, paskelbta TAR 2026-08-28, i. k. 2026-13334

IV SKYRIUS
REIKALAVIMŲ, KELIAMŲ IŠORINEI POLITINEI REKLAMAI, PRIEŽIŪRA

15. Vyriausioji rinkimų komisija kontroliuoja, kaip laikomasi Taisyklių reikalavimų.

16. Apygardos, savivaldybių ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos prižiūri, kaip laikomasi Taisyklių reikalavimų jų apygardos, savivaldybės ar apylinkės teritorijoje.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Asmenys, pažeidę Taisyklėse nustatytus išorinės politinės reklamos įrengimo ir skleidimo tvarkos reikalavimus, atsako Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

18. Visus ginčus dėl rinkimų (referendumo) agitacijos ir politinės reklamos skleidimo sprendžia Vyriausioji rinkimų komisija bei apygardos, savivaldybių rinkimų (referendumo) komisijos pagal kompetenciją.

4.4. POLITINĖS REKLAMOS ŽYMĖJIMO ATMINTINĖ

Nuo 2025 m. spalio 10 d. visose Europos Sąjungos valstybėse narėse taikomas Reglamentas (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo. Reglamentu nustatyti nauji politinės reklamos skaidrumo, žymėjimo ir informacijos pateikimo reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti aiškų politinės reklamos atpažįstamumą, didesnį visuomenės informuotumą bei skaidresnį politinės reklamos skleidimą.

Teisės aktai, reglamentuojantys politinės reklamos skleidimą:
https://www.vrk.lt/politine-reklama

Šioje atmintinėje pateikiami bendrieji politinės reklamos žymėjimo reikalavimai, televizijai ir radijui taikomi konkretūs reikalavimai, specialieji reikalavimai spausdintinei žiniasklaidai ir skaitmeninei terpei, taip pat spausdintos politinės reklamos, vaizdinio ir garsinio žymėjimo šablonai.

KĄ SVARBU ŽINOTI?

Politinė reklama turi būti žymima nuolat, tiek politinės kampanijos laikotarpiu, tiek jai nevykstant. Politinės kampanijos laikotarpiu taikomi papildomi žymėjimo reikalavimai spausdintai reklamai pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytą tvarką.

Politinė reklama turi būti žymima tais atvejais, kai jos sklaida vykdoma už atlygį – pagal mokamos paslaugos užsakymą, sutartinių santykių pagrindu arba gaunant piniginį ar kitokios formos atlygį, įskaitant nepiniginę naudą.

Atlygintina politine reklama laikoma tokia, kuri rengiama, gaminama ar skleidžiama už užmokestį arba kuriai rengti, gaminti ar skleisti naudojami finansiniai resursai, pasitelkiami įprastai tokias paslaugas atlygintinai teikiantys asmenys.
Neatlygintinos politinės reklamos, pavyzdžiui, nemokamų įrašų socialiniuose tinkluose, žymėti nereikia.

Naujovė – skaidrumo pranešimas, kurį reikia skelbti kartu su politinės reklamos žymėjimu.

Jei iki politinės kampanijos pradžios patyrėte išlaidų, susijusių su politine kampanija, šias išlaidas reikia deklaruoti registruojantis politinės kampanijos dalyviu ir užregistruoti Politinės kampanijos finansavimo apskaitos žiniaraštyje (rekomenduojama per 10 darbo dienų nuo sprendimo dėl savarankiško politinės kampanijos dalyvio registravimo priėmimo). Iki politinės kampanijos pradžios politinės kampanijos išlaidos gali būti apmokėtos tik politinės organizacijos arba kandidato lėšomis. Politinės kampanijos išlaidos turi būti pagrįstos sąskaitomis faktūromis, sutartimis, banko išrašais, banko pavedimais, kasos aparato kvitais, darbų perdavimo – priėmimo aktais ar kitais apskaitos dokumentais.

POLITINĖS REKLAMOS SKELBIMŲ ŽYMĖJIMAS

Bendrieji reikalavimai

- Žymėjimas turi būti aiškus, suprantamas, nedviprasmiškas ir matomas.
- Vaizdinis žymėjimas ir skaidrumo pranešimai turi būti įskaitomi, tinkamo dydžio ir formos šrifto.
- Garsinis žymėjimas turi būti aiškiai ir išraiškingai ištariamas oficialiu tonu. Garsiniame žymėjime neturi būti jokių foninių garsų.
- Jei nuorodai į skaidrumo pranešimo vietą pateikti naudojamas tinklalapio saitas, QR kodas arba lygiavertės naudotojui patogios techninės priemonės, jais pasinaudojus ***skaidrumo pranešimas turi atsidaryti tiesiogiai.*** QR kodai turi aiškiai skirtis nuo žymėjimo fono ir būti tokio dydžio, kad būtų lengvai nuskaitomi įprastai naudojamais QR skaitytuvais.

Televizijai ir radijui taikomi konkretūs reikalavimai

1. Vaizdinis žymėjimas turi būti rodomas visą politinės reklamos skelbimo rodymo laiką. Arba vaizdinis žymėjimas gali būti rodomas per visą ekraną politinės reklamos skelbimo pradžioje ar pabaigoje, jei:

a) jo rodymo trukmė yra bent 3 sekundės;

b) pareiškimas, kad tai yra politinės reklamos skelbimas, užsakovo vardas ir pavardė (pavadinimas) ir tinklalapio saitas į skaidrumo pranešimą yra aiškiai, suprantamai ir nedviprasmiškai pateikti ir matomi visą politinės reklamos skelbimo rodymo laiką.

2. Garsinis žymėjimas turi būti pateikiamas politinės reklamos skelbimo pradžioje arba pabaigoje.

Specialieji reikalavimai, taikomi spausdintiems gaminiams (pvz., lankstinukams, skrajutėms, plakatams, tentams, reklaminiams laikraščiams, kalendoriukams, lipdukams, kt.)

1. Paprastai žymėjimas turi būti pateikiamas viename langelyje.
2. Jei skaidrumo pranešimas pateikiamas toje pačioje spausdintoje medžiagoje, kaip ir politinės reklamos skelbimas, jis paprastai turi būti pateikiamas viename langelyje.
3. Žymėjimas ir skaidrumo pranešimas turi aiškiai išsiskirti iš fono.
4. Politinės kampanijos laikotarpiu, siekiant užtikrinti finansavimo skaidrumą ir kontrolę, papildomai turi būti nurodomas tiražas (egzempliorių skaičius).

Specialieji reikalavimai, taikomi skaitmeninei terpei (pvz., interneto svetainės, internetinės reklamjuostės (angl. *banner*) skaitmeniniai ekranai, LED stendai, tinklalaidžių reklama, kt.)

1. Kai politinės reklamos skelbimai pateikiami **vaizdo įrašu, galima pasirinkti vieną iš dviejų alternatyvių žymėjimo būdų:**

I būdas

Visą politinės reklamos skelbimo laiką rodyti politinės reklamos žymą, kurioje yra tinkamai pateikta informacija. Rodomas vaizdinis žymėjimas turi būti įskaitomas, tinkamo dydžio ir formos šrifto, pritaikant prie publikavimo priemonės, nustatant pakankamą kontrastą ir taikant tinkamus raidžių, eilučių ir pastraipų intervalus.

Pavyzdys, jei reklama netaikoma rinkimams, teisėkūrai, reguliavimo procesui:

„Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas – Krištolo skaidrumo partija. Daugiau informacijos rasite – [nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą].“

Pavyzdys, jei reklama taikoma rinkimams:

„Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas – Krištolo skaidrumo partija. Skirta 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimams. Daugiau informacijos – [nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą].“

II būdas

Per visą ekraną politinės reklamos skelbimo pradžioje ar pabaigoje ***bent 3 sekundes*** rodyti politinės reklamos žymą, kurioje yra tinkamai pateikta informacija, ir ***visą reklamos skelbimo laiką*** aiškiai, suprantamai ir nedviprasmiškai rodyti vaizdinį žymėjimą, kurį sudaro 3 elementai (pareiškimas, kad tai yra politinės reklamos skelbimas, užsakovo vardas ir pavardė (pavadinimas) ir tinklalapio nuoroda į skaidrumo pranešimą).

Pavyzdys, jei reklama netaikoma rinkimams, teisėkūros ar reguliavimo procesui:

„Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas – Krištolo skaidrumo partija. Daugiau informacijos – [nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą].“

Pavyzdys, jei reklama taikoma rinkimams:

„Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas – Krištolo skaidrumo partija. Skirta 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimams. Daugiau informacijos – [nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą].“

Visas tekstas rodomas bent 3 sekundes, neįvardinant rinkimų – visą reklamos skelbimo laiką.

! Atkreiptinas dėmesys, kad visais atvejais visą reklamos skelbimo laiką turi būti pateikiami bent trys politinės reklamos žymėjimo elementai: aiškus nurodymas, kad tai yra politinės reklamos skelbimas, užsakovo vardas ir pavardė (arba pavadinimas) ir nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą. Vien tik užrašas „Politinės reklamos skelbimas“ arba „Politinė reklama“ nėra pakankamas žymėjimas.

2. Kai politinės reklamos skelbimai pateikiami **garso formatu**, žymėjimas gali būti pateikiamas garso formatu, jei jis:

a) girdimas nesiimant jokių papildomų veiksmų;

b) pateikiamas politinės reklamos skelbimo pradžioje arba pabaigoje.

SPAUSDINTOS POLITINĖS REKLAMOS ŽYMĖJIMO ŠABLONAS

Politinės reklamos skelbimas (taikomas asmens duomenimis grindžiamas atrankusis adresavimas). Užsakovas yra [a) juridinio asmens oficialus pavadinimas arba b) fizinio asmens vardas ir pavardė]. Skelbimas susijęs su [rinkimų pavadinimas ir data] arba [teisėkūros ar reguliavimo iniciatyvos pavadinimas]. Daugiau informacijos – [tinklalapio nuoroda].

Politinės reklamos žymėjime turi būti:

1. Pareiškimas, kad tai **„Politinės reklamos skelbimas“**.
2. **Užsakovas** (pavadinimas arba vardas/pavardė, jei yra – ir kontroliuojantis subjektas).
3. Jei taikoma – kokiems **rinkimams ar teisėkūros, reguliavimo procesui** skirta reklama (pavyzdžiui: „2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimai“; „teisėkūros procesas: Švietimo įstatymo projektas“; „Piliečių įstatymų leidybos iniciatyva“; „reguliavimas: „Viešojo valdymo reforma“).
4. **Nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą,** kur bus visa papildoma informacija (laikotarpis, sumos, mokėtojas ir pan.).

Pavyzdys, jei reklama netaikoma rinkimams, teisėkūros, reguliavimo procesui:

„Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas – Krištolo skaidrumo partija. Daugiau informacijos – [nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą].“

Pavyzdys, jei reklama taikoma rinkimams politinės kampanijos laikotarpiu:

„Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas – Krištolo skaidrumo partija. Skirta 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimams. Tiražas X vnt. Daugiau informacijos – [nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą]. "

Pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos 2025 m. spalio 16 d. sprendimu Nr. Sp-154 patvirtinto Politinės reklamos žymėjimo, stebėsenos ir skaidrumo reikalavimų vykdymo kontrolės tvarkos ir metodų pagal reglamentą (ES) 2024/900 aprašo 4(1) punktą, rinkimų (referendumo) politinės kampanijos stebėsenos, finansavimo skaidrumo ir kontrolės tikslais politinės kampanijos laikotarpiu:

4(1).1. politinės reklamos skelbimo žymėjime papildomai turi būti nurodomas tiražas (egzempliorių skaičius) visuose politinei reklamai skirtuose spausdintuose gaminiuose (tentuose, plakatuose, reklaminiuose laikraščiuose, lankstinukuose, skrajutėse, kalendoriukuose ir pan.), skirtuose politinei kampanijai;

4(1).2. turi būti žymima pačios politinės organizacijos ir (ar) kandidato, suinteresuotojo asmens, kaip apibrėžta Rinkimų kodekso 103 straipsnio 1 dalyje, ištekliais pasigaminta ar platinama spausdintinė politinė reklama (tentai, plakatai, reklaminiai laikraščiai, lankstinukai, skrajutės, kalendoriukai ir pan.), skirta politinei kampanijai. Tokia politinė reklama žymima įvardijant, kad tai politinės reklamos skelbimas, nurodant subjektą, kurio vardu (interesais) yra skelbiama reklama (politinės kampanijos dalyvis, kandidato vardas, pavardė), taip pat susijusių rinkimų (referendumo) politinės kampanijos pavadinimą, tiražą (egzempliorių skaičių), užsakymo numerį (kai taikytina) arba apskaitos dokumento numerį (kai taikytina) bei paslaugos teikėjo (gamintojo) pavadinimą arba tai, kad pasigamino pats politinės kampanijos dalyvis, kandidatas ar suinteresuotasis asmuo (vardas, pavardė arba pavadinimas). Skaidrumo pranešimas nurodytais atvejais nėra pildomas.

VAIZDINIO ŽYMĖJIMO ŠABLONAS

> Politinės reklamos skelbimas (taikomas asmens duomenimis grindžiamas atrankusis adresavimas). Užsakovas yra [a) juridinio asmens oficialus pavadinimas arba b) fizinio asmens vardas ir pavardė)]. Skelbimas susijęs su [rinkimų pavadinimas ir data] arba [teisėkūros ar reguliavimo iniciatyvos pavadinimas]. Daugiau informacijos – [tinklalapio nuoroda].

Žymėjimo informaciją pateikti stačiakampio formos juodos spalvos langelyje neprivaloma. Rekomenduojama naudoti paryškintąjį tekstą ir (arba) didžiąsias raides, visų pirma taip išskiriant teiginį, kad tai yra politinės reklamos skelbimas, informaciją apie asmens duomenimis grindžiamą atrankųjį adresavimą (jei taikoma), taip pat užsakovo vardą ir pavardę (pavadinimą) ir tinklalapio nuorodą.

Politinės reklamos žymėjime turi būti:

1. Pareiškimas, kad tai yra **politinės reklamos skelbimas**. Gali būti vartojama ir kita panaši formuluotė (pvz. „Politinė reklama“).
2. Kai taikytina, privaloma teikti informaciją apie asmens duomenis grindžiamą atrankųjį adresavimą.
3. **Užsakovas**, kurio prašymu arba kurio vardu politinės reklamos skelbimas yra publikuojamas, pateikiamas ar platinamas (pavadinimas arba vardas/pavardė), pvz. „užsakovas yra“. Informacija apie užsakovą gali būti pateikiama kartu su užsakovo politiniu logotipu, pvz., partijos logotipu arba rinkimų simboliu.
4. Informacija apie politinės reklamos skelbimo **sąsają su rinkimais arba teisėkūros ar reguliavimo iniciatyva**, jei sąsaja su rinkimais arba teisėkūros ar reguliavimo iniciatyva yra aiški ir esminė. Rinkimų pavadinimas gali būti pateikiamas nurodant renkamų valdžios institucijų kategoriją (pvz., „savivaldybių tarybų ir merų rinkimai“). Teisėkūros ar reguliavimo iniciatyvos pavadinimas gali būti sutrumpintas.
5. **Nuoroda arba QR kodas, nukreipiantys į skaidrumo pranešimą**. Jei internetiniame žymėjime pateikiamas tinklalapio saitas, saito tekstas turi būti pateikiamas paryškintosiomis raidėmis arba spalva, kuri skiriasi nuo kito žymėjimo teksto spalvos, ir apibūdinamas kaip „skaidrumo pranešimas“. Siekiant išryškinti skaidrumo pranešimą ir jį padaryti patogesnį naudotojui, gali būti naudojami efektai arba animacija.

Pavyzdys: „Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas yra Krištolo skaidrumo partija.
Skelbimas susijęs su 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimais. Daugiau informacijos – [tinklalapio nuoroda į skaidrumo pranešimą].“

Pavyzdys: „Politinė reklama. Užsakovas yra Krištolo skaidrumo partija.
Skelbimas susijęs su 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimais. Daugiau informacijos – [tinklalapio nuoroda į skaidrumo pranešimą].“

GARSINIO ŽYMĖJIMO ŠABLONAS

Tai politinės reklamos skelbimas (kurį teikiant taikomi asmens duomenimis grindžiami atrankiojo adresavimo ir (arba) reklamos skelbimų pateikimo metodai). Užsakovas yra [juridinio asmens oficialus pavadinimas arba fizinio asmens vardas ir pavardė]. (Skelbimas susijęs su [rinkimų pavadinimas ir data] arba [iniciatyvos pavadinimas]). Daugiau informacijos – [tinklalapio nuoroda].

Politinės reklamos žymėjime turi būti:

1. Pareiškimas, kad tai yra **politinės reklamos skelbimas.**
2. Kai taikytina – informacija apie asmens duomenimis grindžiamą atrankųjį adresavimą.
3. **Užsakovas**, kurio prašymu arba kurio vardu politinės reklamos skelbimas yra pateikiamas ar platinamas (pavadinimas arba vardas, pavardė), pvz.: „užsakovas yra [...]“.
4. Informacija apie politinės reklamos skelbimo sąsają su rinkimais arba teisėkūros ar reguliavimo iniciatyva, jei **sąsaja su rinkimais arba teisėkūros ar reguliavimo iniciatyva** yra aiški ir esminė. Rinkimų pavadinimas gali būti pateikiamas nurodant renkamų institucijų kategoriją (pvz., „savivaldybių tarybų ir merų rinkimai“). Teisėkūros ar reguliavimo iniciatyvos pavadinimas gali būti sutrumpintas.
5. **Daugiau informacijos pateikiama** [skaidrumo pranešimo adresas].

Adresas turėtų būti trumpas, kurį surinkus skaidrumo pranešimas turi atsidaryti tiesiogiai.

Pavyzdys: „Politinės reklamos skelbimas. Užsakovas yra Krištolo skaidrumo partija.

Skelbimas susijęs su 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimais. Daugiau informacijos – adresu: [tinklalapio nuoroda į skaidrumo pranešimą]*“.*

PRANEŠIMAI SKLEIDŽIAMI ĮGYVENDINANT VIDAUS VEIKLĄ

Skleidžiama informacija laikoma politine reklama ir tais atvejais, kai politinės organizacijos (partijos, politiniai komitetai), jų skyriai ar politikai žinutes rengia, skelbia ar platina pasitelkdami savo vidinius išteklius (pvz., politinių organizacijų narius, sekretoriatų darbuotojus ir kt.), o ne išorės paslaugų teikėjus.
Pavyzdžiui, kai politinės organizacijos sekretoriato komanda pati rengia pranešimų turinį, kuria vaizdinę medžiagą ir skelbia pranešimus tiesiogiai politinės organizacijos socialinių tinklų paskyrose ar interneto svetainėje, tokie pranešimai laikomi politine reklama, rengiama ir skelbiama vykdant vidaus veiklą. Tokiais atvejais politinės reklamos ženklinimas ir skaidrumo pranešimas nėra privalomi.

Politinės kampanijos laikotarpiu, siekiant užtikrinti finansavimo skaidrumą ir kontrolę, turi būti žymima pačios politinės organizacijos ir (ar) kandidato ištekliais pasigaminta ar platinama spausdinta politinė reklama (tentai, plakatai, reklaminiai laikraščiai, lankstinukai, skrajutės, kalendoriukai, kt.), skirta politinei kampanijai. Tokia politinė reklama žymima įvardijant, kad tai politinės reklamos skelbimas, nurodant subjektą, kurio vardu (interesais) yra skelbiama reklama (politinės kampanijos dalyvis, kandidato vardas, pavardė), taip pat susijusių rinkimų (referendumo) politinės kampanijos pavadinimą, tiražą (egzempliorių skaičių), užsakymo numerį (kai taikytina) arba apskaitos dokumento numerį (kai taikytina) bei paslaugos teikėjo (gamintojo) pavadinimą arba tai, kad pasigamino pats politinės kampanijos dalyvis ar kandidatas. Skaidrumo pranešimas nurodytais atvejais nėra pildomas.

Politinės reklamos, pagamintos politinės kampanijos dalyvio ar paties kandidato ištekliais, išlaidos įtraukiamos į rinkimų politinės kampanijos išlaidas (pvz., popieriaus įsigijimo išlaidos, spausdintuvo dažų įsigijimo išlaidos, kt.).

Pavyzdžiai spausdintos politinės reklamos, politinės kampanijos laikotarpiu pagamintos ar platinamos pačios politinės organizacijos ištekliais:

„Politinės reklamos skelbimas. Krištolo skaidrumo partija. Skirta 2027 m. savivaldybių tarybų ir merų rinkimams. Tiražas X vnt. Užs. Nr. XY. Gamintojas UAB XY.“

„Politinės reklamos skelbimas. Migdolų pieno sąjungos Skuodo rajono kandidatų sąrašas. Skirta 2027 m. savivaldos rinkimams. Tiražas X vnt. Užs. Nr. XY. Gamintojas UAB XY.“

Pavyzdys spausdintos politinės reklamos, politinės kampanijos laikotarpiu pagamintos ar platinamos kandidato ištekliais:

„Politinės reklamos skelbimas. Krištolas Skaidraitis. Skirta 2027 m. mero rinkimams. Tiražas X vnt. Užs. Nr. XY. Pasigamino pats kandidatas.“

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos vyriausiosios
rinkimų komisijos 2026 m. rugpjūčio 4 d.
sprendimu Nr. Sp-67

4.5. REKOMENDACIJOS DĖL VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBIŲ INSTITUCIJŲ IR ĮSTAIGŲ VEIKLOS VIEŠINIMO ATSKYRIMO NUO POLITINĖS REKLAMOS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Nuo 2025 m. spalio 10 d. visose Europos Sąjungos valstybėse narėse taikomas 2024 m. kovo 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo (toliau – Reklamos reglamentas). Reklamos reglamentu nustatyti nauji politinės reklamos skaidrumo, žymėjimo ir informacijos pateikimo reikalavimai, kuriais siekiama užtikrinti aiškų politinės reklamos atpažįstamumą, didesnį visuomenės informuotumą bei skaidresnį politinės reklamos skleidimą.

2. Vyriausioji rinkimų komisija (toliau – VRK) gauna daug politikų paklausimų dėl planuojamos skleisti informacijos vertinimo politinės reklamos požiūriu.

3. Siekdama užtikrinti aiškumą ir politinės kampanijos dalyvių lygiateisiškumą, išvengti naudojimosi tarnybine padėtimi ir teisės aktų pažeidimų, VRK parengė šias Rekomendacijas dėl valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklos viešinimo atskyrimo nuo politinės reklamos.

4. Šios rekomendacijos skirtos padėti valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms (toliau – institucijos), kurios viešina savo veiklą ir vykdo oficialų visuomenės informavimą, tinkamai taikyti teisės aktų nuostatas ir principus, užtikrinant skaidrų veiklos viešinimą ir stiprinant visuomenės pasitikėjimą.

5. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodeksu ir Reklamos reglamentu, VRK yra paskirta priežiūros institucija politinės reklamos srityje.

6. VRK Rinkimų kodekso ir Reklamos reglamento pagrindu vykdo politinės reklamos stebėseną ir kontrolę, konsultuoja politinės reklamos klausimais, nagrinėja gautus skundus ir pranešimus, kurie yra vertinami individualiai pagal nustatytas faktines aplinkybes. VRK nėra atsakinga už institucijų veiklos viešinimo ir visuomenės informavimo kontrolę, tačiau yra atsakinga už politinės reklamos stebėseną ir kontrolę.

II SKYRIUS
INFORMACIJOS IR POLITINĖS REKLAMOS REGLAMENTAVIMAS

7. Reklamos reglamento 3 straipsnio 2 dalyje nustatyta: *politinė reklama – bet kokiomis priemonėmis rengiamas, rodomas, skleidžiamas, publikuojamas, pateikiamas ar platinamas pranešimas, kuris paprastai teikiamas už atlygį, vykdant vidaus veiklą arba kaip politinės reklamos dalis:*

7.1. *paties politinio subjekto ar kito asmens už jį arba jo vardu, išskyrus grynai privataus arba komercinio pobūdžio pranešimą, arba* (3 straipsnio 2 dalies a punktas)

7.2. *kuris gali turėti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui Sąjungos, nacionaliniu, regioniniu ar vietos lygmeniu ir yra skirtas tokiai įtakai daryti ir kuris neapima:* (3 straipsnio 2 dalies b punktas)

7.2.1. *valstybių narių arba Sąjungos oficialių šaltinių pranešimų, susijusių griežtai tik su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose organizavimu ir sąlygomis, įskaitant kandidatūrų ar referendumui spręsti pateikto klausimo paskelbimą, arba su dalyvavimo rinkimuose ar referendumuose skatinimu,* (3 straipsnio 2 dalies b punkto i papunktis)

7.2.2. ***valstybės narės valdžios institucijos ar Sąjungos, už ją arba jos vardu vykdomos viešos komunikacijos, įskaitant valstybės narės vyriausybės narių, už juos arba jų vardu vykdomą komu-***

nikaciją, kurios tikslas yra visuomenei pateikti oficialią informaciją, jeigu ta komunikacija negali daryti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui ir nėra tam skirta ir (3 straipsnio 2 dalies b punkto ii papunktis)

7.2.3. *kandidatų pristatymo nurodytose viešosiose erdvėse arba žiniasklaidos priemonėse, kurios aiškiai numatytos teisės aktuose ir suteikiamos nemokamai, kartu užtikrinant vienodas sąlygas kandidatams.* (3 straipsnio 2 dalies b punkto iii papunktis)

8. Gairėse, padėsiančiose įgyvendinti Reglamentą (ES) 2024/900 dėl politinės reklamos skaidrumo ir atrankiojo adresavimo, (toliau – Gairės) nurodyta, kad *vieša komunikacija gali būti įvairių formų ir ją gali naudoti įvairūs subjektai, įskaitant komercinius prekių ženklus. Reglamente (ES) 2024/900 išvardyti keli kriterijai, kuriuos reikia įvykdyti, kad būtų galima pasinaudoti išimtimi. Jei šie kriterijai neįvykdomi, vieša komunikacija gali būti laikoma politine reklama.* Gairėse nurodoma, kad: *Vieša komunikacija 1) turi būti vykdoma valstybių narių valdžios institucijų ar ES arba valstybių narių vyriausybių narių, 2) turi būti skirta oficialiai informacijai teikti ir 3) negali daryti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui ir nėra tam skirta.*

9. Gairėse yra pateikti šie pavyzdžiai (situacijos), kai valdžios institucijų veiklos viešinimas nelaikomas politine reklama:

9.1. *Ministerijos rengiamas techninio pobūdžio informacinis pranešimas, kuriame pateikiama išsami informacija apie siūlomu teisės aktu priimtinus politinius sprendimus, paprastai būtų grindžiamas faktais ir juo nebūtų siekiama daryti įtakos teisėkūros procesui, todėl tai nebūtų politinė reklama (antroji išimtis)* (20 pavyzdys);

9.2. Pranešimai spaudai, kuriuose paaiškinamas ministerijos arba jos ministro priimtas sprendimas, įskaitant reaguojamojo pobūdžio pareiškimus, kuriais siekiama išspręsti problemas arba ištaisyti netikslią ar klaidinančią informaciją viešojoje erdvėje, nėra politinė reklama, nes paprastai jie būtų grindžiami faktais ir jais būtų siekiama visuomenei pateikti oficialią informaciją, net jei tokia informacija būtų skelbiama rinkimų laikotarpiu arba vykstant sprendimų priėmimo procesui (antroji išimtis) (21 pavyzdys);

9.3. *Ministerijos ar jos ministro rengiama visuomenės informavimo kampanija, kuria siekiama informuoti apie viešas konsultacijas dėl rengiamo pasiūlymo dėl teisėkūros procedūra priimamo akto, nėra politinė reklama (antroji išimtis)* (22 pavyzdys);

9.4. *ES institucijos pradėta visuomenės informavimo kampanija, vykdoma kelionių piko laikotarpiu, siekiant informuoti piliečius apie jų laisvo judėjimo teises, nėra politinė reklama (antroji išimtis)* (23 pavyzdys);

9.5. *Vadovai ar žinynai, kuriais dalijamasi internetu arba fizine forma ir kuriais siekiama tik paaiškinti visuomenei, kaip laikytis taisyklių ar procedūrų, nėra politinė reklama (antroji išimtis)* (24 pavyzdys).

10. Rengiant šias rekomendacijas atsižvelgta į specialiuosius teisės aktus:

10.1. Visuomenės informavimo apie ministro veiklą taisyklių, patvirtintų 2004 m. liepos 16 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 908 „Dėl Visuomenės informavimo apie ministro veiklą taisyklių patvirtinimo“, 4.3 papunktyje nustatyta: *Draudžiama informacijos apie ministro veiklą turinyje naudoti politinę reklamą.*

10.2. Lietuvos Respublikos Seimo narių lėšų su parlamentine veikla susijusioms išlaidoms skyrimo, naudojimo ir atsiskaitymo už jas tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. gegužės 11 d. sprendimu Nr. SV-S-1526 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo narių lėšų su parlamentine veikla susijusioms išlaidoms skyrimo, naudojimo ir atsiskaitymo už jas tvarkos aprašo patvirtinimo“, 8.8 papunktyje yra nustatyta: *Seimo nario veiklos ataskaitos, kitos su Seimo nario parlamentine veikla susijusios informacijos (įskaitant skaitmeninį turinį),* ***kuria nėra siekiama daryti įtaką rinkėjų elgsenai ir (ar) rinkimų rezultatams****, parengimo (pagaminimo) ir sklaidos išlaidos, taip pat išlaidos viešosios informacijos rengėjų teikiamoms paslaugoms,* ***kuriomis nėra siekiama daryti įtaką rinkėjų elgsenai ir (ar) rinkimų rezultatams****, apmokėti, kai skelbiant šiame papunktyje numatytą turinį nurodyta, kad jis apmokėtas iš konkretaus Seimo nario parlamentinei veiklai patirtoms išlaidoms kompensuoti skiriamų lėšų, o toks viešai skelbiamas turinys yra* ***pažymėtas kaip***

Seimo nario pranešimas (Seimo nario veiklos ataskaita *atitinkamai turi būti pažymėta kaip Seimo nario veiklos ataskaita)*.

11. Institucijos, viešindamos savo veiklą ir vykdydamos oficialų visuomenės informavimą, turi vadovautis minėtais teisės aktais. Šie teisės aktai:

11.1. draudžia valstybės ar savivaldybių biudžeto lėšas, skirtas visuomenei informuoti apie institucijų veiklą, naudoti vadovaujančių asmenų asmeniniam politiniam įvaizdžiui formuoti – nurodyti jų asmeninius laimėjimus ar institucijų, jų vadovų veiklos rezultatus pateikti kaip politinę reklamą;

11.2. numato, kad tokia institucijų vieša komunikacija, kuri nėra skirta tik oficialiai informacijai teikti (pavyzdžiui, teikiama informacija ne apie institucijos veiklą, o apie jos vadovo asmenines savybes, asmeninius reikalus ir problemas) ir (ar) daro įtaką rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai arba teisėkūros ar reguliavimo procesui (pavyzdžiui, pabrėžiant institucijos vadovo kompetenciją ir nurodant jo planus dalyvauti ateinančiuose rinkimuose arba politines pažiūras, programines nuostatas ir pan.), laikytina politine reklama, kurios skleisti institucijos vykdydamos savo veiklą negali;

11.3. numato, kad institucijos, vykdydamos oficialų visuomenės informavimą (pavyzdžiui, skleisdamos pranešimus žiniasklaidai), tais atvejais, kai toks informavimas vykdomas iš valstybės ar savivaldybių biudžetų lėšų, turi nurodyti, kas yra užsakomos informacijos užsakovas ir iš kokių lėšų tokia informacija yra skleidžiama (pavyzdžiui, *Informacija skelbiama [nurodoma konkrečios savivaldybės pavadinimas] administracijos lėšomis*; *Seimo nario pranešimas iš parlamentinei veiklai skirtų lėšų* ir pan.).

III SKYRIUS
INFORMACIJOS IR POLITINĖS REKLAMOS ATSKYRIMO KRITERIJAI

12. Formuojant užduotis parengti oficialią institucijų informaciją apie jų veiklą, sutartyse ar užsakymuose su viešųjų ryšių agentūromis, nuomonės formuotojais, rinkodaros agentūromis, skaitmeninių konsultacijų bendrovėmis būtina tiksliai apibrėžti informavimo dalyką, t. y. oficialų visuomenės informavimą apie institucijų veiklą, kad nebūtų kuriamas turinys, skirtas vadovaujančių asmenų asmeniniam politiniam įvaizdžiui formuoti ar turintis politinės reklamos požymių. Pavyzdžiui, išskirtinai tik apie Seimo nario, ministro, mero asmenines savybes ir jo planus toliau tuos darbus tęsti po rinkimų, leidžiant numanyti apie jo dalyvavimą ateinančiuose rinkimuose.

13. Rengiant oficialią institucijų informaciją apie jų veiklą rekomenduojama įsitikinti, ar joje nėra politinės reklamos požymių, įvertinant:

13.1. **Pranešimo tikslą** – visos teikiamos informacijos tikslas turi būti viešasis interesas: objektyvus, laiku atliekamas ir skaidrus visuomenės informavimas apie institucijų oficialią veiklą, priimtus sprendimus, teikiamas paslaugas ar viešojo valdymo pokyčius. Oficiali komunikacija negali būti naudojama institucijai vadovaujančių, joje dirbančių ar politines pareigas einančių asmenų asmeniniam politiniam įvaizdžiui kurti, reitingams kelti ar žinomumui didinti. Neturi būti siekiama sudaryti įspūdį, kad institucijos veiklos rezultatai, priimti sprendimai, įgyvendinti projektai, skirtas finansavimas ar pastatyti objektai yra vieno asmens (pavyzdžiui, ministro, mero, administracijos direktoriaus ir pan.) asmeninis nuopelnas ar kaip „dovana“ visuomenei. Visi sprendimai ar pasiekimai turi būti pristatomi kaip institucijos ar jos padalinių veiklos rezultatas, užtikrinant institucinį tęstinumą. Pranešimu neturi būti siekiama skleisti ar propaguoti politiko asmeninius rinkimų pažadus ar politinės organizacijos programos nuostatas.

13.2. **Pranešimo turinį** – jis turi būti skirtas skleisti oficialiai informacijai apie institucijos veiklą, jos atliekamas funkcijas ir kuruojamas sritis.

13.3. **Vaizdinę informaciją** – prioritetas turi būti teikiamas institucijos logotipui, pavadinimui ir oficialiam vizualiniam identitetui. Vaizdinė medžiaga turi atitikti pateikiamos informacijos tikslą, vengiant su pranešimo turiniu nesusijusių vizualinių elementų. Vaizdinėje medžiagoje (nuotraukose, infografikuose, vaizdo įrašuose) neturėtų būti naudojama politinių organizacijų ar kandidatų atributika, logotipai ir šūkiai, nuorodos, žymos ar QR kodai, vedantys į asmenines ar politikų ir kandidatų

socialinių tinklų paskyras, taip pat politinės reklamos pobūdžio vaizdo ar garso intarpai, išskyrus atvejus, kai skelbiama informacija apie visą renkamos institucijos sudėtį ar balsavimo rezultatus pagal frakcijas ir pan. išimtiniais atvejais.

13.4. **Pranešimo kalbą** – informacija teikiama oficialiu, neutraliu, dalykiniu, ne agitaciniu stiliumi.

13.5. **Priemones**, kuriomis pranešimas rengiamas, rodomas, skleidžiamas, publikuojamas, pateikiamas ar platinamas. Oficialiai informacijai skleisti turėtų būti naudojami tik įprastiniai institucijos veiklai būdingi informavimo kanalai (institucijos oficiali interneto svetainė, socialinių tinklų paskyros, pranešimai žiniasklaidai, straipsniai visuomenės informavimo priemonėse ir pan.).

13.6. **Tikslinę auditoriją** – informacija turi būti skirta visiems šalies ar atitinkamos savivaldybės gyventojams, atsižvelgiant į institucijų atliekamų funkcijų apimtį, kuruojamas sritis ir viešojo intereso tikslą. Informacijos sklaida negali būti nukreipta į išskirtines rinkėjų grupes, siekiant jose sukurti palankesnę nuomonę apie politikus.

13.7. **Platinimo laikotarpį** – rinkimų kampanijos laikotarpiu (nuo jos paskelbimo iki galutinių rezultatų patvirtinimo) institucijos komunikacijos apimtis, dažnumas ir finansavimas neturėtų reikšmingai skirtis nuo ankstesnės nusistovėjusios praktikos (palyginti su atitinkamu ne rinkimų kampanijos laikotarpiu). Reikšmingas komunikacijos intensyvumo padidėjimas galimas tik esant objektyviai pagrįstoms aplinkybėms, tokioms kaip, pavyzdžiui, ekstremaliosios situacijos, krizės valdymas, skubūs visuomenės saugumo reikalavimai, neplanuoti esminiai teisės aktų pokyčiai ir pan. Rinkimų kampanijos laikotarpiu rekomenduojama susilaikyti nuo lėšų, skiriamų pranešimų žiniasklaidoje (užsakomųjų straipsnių) sklaidai ar mokamai reklamai socialiniuose tinkluose, dirbtinio padidinimo. Jei institucija leidžia savo informacinius leidinius, rinkimų kampanijos laikotarpiu neturėtų būti didinamas jų tiražas, puslapių skaičius ar leidybos dažnumas, jeigu tai nėra objektyviai pagrįsta.

14. Vertinant, ar institucijos skleidžiama informacija gali turėti įtakos rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai, gali būti atsižvelgiama į šiuos ***papildomus*** kriterijus:

14.1. pranešime ar jo vizualinėje medžiagoje naudojami rinkimų šūkiai, politinės organizacijos ar kandidato simbolika, nuorodos į dalyvavimą rinkimuose, rinkimų numeriai ar rinkimų programos nuostatos;

14.2. pagrindinis ar neproporcingai didelis dėmesys skiriamas ne pačiai institucijai, jos vykdomai funkcijai, kuruojamai sričiai ar aptariamai temai, o konkrečiam asmeniui, kurio veiklos ir savybių pristatymas atitinka rinkimų agitacijos požymius;

14.3. institucijos rinkimų kampanijos laikotarpiu keičia savo įprastinius viešojo informavimo įpročius ir (ar) būdus. Pavyzdžiui, informacija pradedama viešinti neįprastai dažnai, be objektyvaus institucinio poreikio. Nuo oficialaus, neutralaus, reprezentacinio stiliaus pereinama prie neoficialaus, neformalaus, emocingo ar asmeninio santykio kūrimo;

14.4. skelbiama ne visa arba vienpusiška informacija apie institucijos priimtus sprendimus, balsavimo rezultatus. Išskiriamas tik vienas ar keli institucijos atstovai, viena frakcija ar komitetas, nuslepiant kitų balsavusių ar prie sprendimo rengimo prisidėjusių asmenų poziciją ir (ar) indėlį.

IV SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Šios rekomendacijos skirtos institucijoms įsivertinti jų vykdomos veiklos viešinimo santykį su politine reklama, siekiant užtikrinti, kad tokia informacija atitiktų viešosios informacijos standartus ir viešinimas būtų vykdomas skaidriai.

16. Institucijos veiklos viešinimas negali būti naudojamas vadovaujančių asmenų asmeniniam politiniam įvaizdžiui formuoti ar skirtas daryti poveikį rinkimų ar referendumo rezultatams, rinkėjų elgsenai. Tuos atvejus, kai institucijos veiklos viešinimas vykdomas nesilaikant šių rekomendacijų, tiria ir vertina VRK, atsižvelgdama į visas aktualias aplinkybes.

5. RINKĖJŲ SĄRAŠAI

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. Sp-80
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2025 m. sausio 9 d. sprendimo Sp-7
redakcija)

5.1. ASMENŲ, TURINČIŲ TEISĘ RINKTI, SĄRAŠO IR RINKĖJŲ SĄRAŠŲ SUDARYMO, TVARKYMO IR TIKSLINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų sudarymo, tvarkymo ir tikslinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų forma, jų sudarymo būdas, tvarkymo ir tikslinimo tvarka, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Konstitucijos, Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso nuostatas rengiant ir vykdant Lietuvos Respublikos Seimo, Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimus ir rinkimus į Europos Parlamentą.

2. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų sudarymą, tvarkymą ir tikslinimą atlieka Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, remdamasi valstybės, savivaldybių institucijų ir įstaigų, apygardų, savivaldybių rinkimų komisijų pateikta informacija.

3. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašui ir rinkėjų sąrašams sudaryti, tvarkyti ir tikslinti naudojama Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinė sistema (toliau – VRKIS).

II SKYRIUS
ASMENŲ, TURINČIŲ TEISĘ RINKTI, SĄRAŠAS

4. Pagal Gyventojų registro duomenis yra sudaromas Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašas, į kurį turi būti įrašytas kiekvienas asmuo, turintis teisę rinkti bent vienuose Apraše nurodytuose rinkimuose arba šią teisę turėsiantis sukakęs 18 metų, likus ne mažiau kaip pusei metų iki rinkimų.

5. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašą VRKIS sudaro ir nuolat tvarko Vyriausioji rinkimų komisija.

6. Niekas negali būti įrašytas į Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašą daugiau kaip vieną kartą.

7. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąraše tvarkomi šie asmens duomenys:

7.1. vardas, pavardė;

7.2. asmens kodas;

7.3. gimimo data;

7.4. pilietybė (pilietybės netekimas), pilietybės netekimo data;

7.5. gyvenamosios vietos deklaravimo duomenys: gyvenamosios vietos deklaravimo data; išvykimo iš Lietuvos Respublikos data; įtraukimo į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą data; gyvenamosios vietos adresas, nurodomas rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše;

7.6. duomenys apie gyvenamosios vietos duomenų taisymą, keitimą, naikinimą;

7.7. duomenų pakeitimo istorija.

8. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąraše taip pat gali būti nurodomi šie duomenys:

8.1. rinkimai, kuriuose asmuo turi teisę dalyvauti arba ją įgis sukakęs nustatytą amžių;

8.2. rinkimų apygarda, rinkimų apylinkė, Lietuvos diplomatinė atstovybė ar konsulinė įstaiga;

8.3. apie mirties faktą – data;

8.4. apie teisės rinkti netekimą ar apribojimą – data;

8.5. apie negalią – data;

Papunkčio pakeitimai:
Nr. Sp-154, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11276

8.6. apie leidimą nuolat gyventi Lietuvoje – dokumento pavadinimas ir data;

8.7. apie asmens įrašymą į kitos Europos Sąjungos valstybės narės rinkėjų sąrašus – vietovė, rinkimų apygarda, kurioje asmuo buvo įrašytas paskutinį kartą;

8.8. patvirtinimas, kad Lietuvos Respublikos pilietis balsavimo teise rinkimuose į Europos Parlamentą naudosis (ar pasinaudojo) rinkdamas Europos Parlamento narius kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje; faktas, kad Lietuvos Respublikos pilietis, dėl kurio yra pagrindas tvirtinti (gautas pranešimas apie jo įrašymą į kitos Europos Sąjungos valstybės narės rinkėjų ar kandidatų sąrašą, jis nuolat gyvena kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir kita), kad jis balsavimo teise rinkimuose į Europos Parlamentą naudosis (ar pasinaudojo) rinkdamas Europos Parlamento narius kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje; faktas apie tai, kad jis atsisako patvirtinti ar nepatvirtino, kad balsavimo teise naudosis rinkdamas Europos Parlamento narius tik Lietuvos Respublikoje; informacija, kad rinkėjas prarado teisę rinkti Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurios pilietis jis yra; faktas, kad asmuo yra netekęs Lietuvos Respublikos pilietybės ir neturi kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybės, taip pat pilietybės praradimo data; faktas, kad nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje asmuo yra netekęs Europos Sąjungos valstybės narės pilietybės, taip pat pilietybės praradimo data; faktas, kad nuolat gyvenantis Lietuvos Respublikoje Europos Sąjungos valstybės narės pilietis atsisako deklaruoti ar nedeklaravo, kad balsavimo teise rinkimuose į Europos Parlamentą naudosis rinkdamas Europos Parlamento narius tik Lietuvos Respublikoje arba kad Europos Sąjungos valstybėje narėje, kurios pilietis jis yra, jam nėra apribota balsavimo teisė;

8.9. duomenys apie rinkėjo balsavimą namuose, specialiuose balsavimo punktuose, Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, konsulinėse įstaigose, papildomose balsavimo vietose užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos, su Lietuvos valstybės vėliava plaukiojančiuose laivuose, kitose balsavimo vietose.

III SKYRIUS
RINKĖJŲ SĄRAŠAI

9. Rinkimams rengti ir vykdyti sudaromi šie rinkėjų sąrašai:

9.1. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas;

9.2. rinkimų apygardų rinkėjų sąrašai;

9.3. rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai.

10. Rinkėjų sąrašai sudaromi du kartus – išankstiniai ir galutiniai. Šie sąrašai gali būti naudojami tik rinkimams rengti ir vykdyti. Išankstiniai rinkėjų sąrašai naudojami supažindinant su rinkėjų sąrašais, tikslinant rinkėjų sąrašus, tvarkant pranešimų apie rinkimus įteikimo apskaitą, sudarant balsuojančių iš anksto ir balsuojančių namuose rinkėjų sąrašus. Galutiniai rinkėjų sąrašai naudojami išduodant rinkimų biuletenius ir tikrinant balsavusių iš anksto ir balsuojančių namuose rinkėjų gautus vokus.

11. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas sudaromas pagal Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo duomenis, į jį įtraukiant tuos asmenis, kurie turi teisę rinkti atitinkamuose rinkimuose. Kai tuo pačiu metu vyksta keli rinkimai, į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą įtraukiami tie asmenys, kurie turi teisę rinkti bent vienuose rinkimuose. Visuose rinkėjų sąrašuose yra nurodoma į kurių rinkimų rinkėjų sąrašus asmuo yra įtrauktas.

12. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje deklaravęs rinkėjas priskiriamas vienmandatei rinkimų apygardai arba savivaldybei ir rinkimų apylinkei pagal deklaruotos gyvenamosios vietos adresą.

13. Išankstinis apygardos rinkėjų sąrašas sudaromas apygardos rinkimų ir savivaldybių rinkimų komisijų veiklos teritorijoje. Išankstinius kiekvienos apygardos rinkėjų sąrašus su atitinkamų rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašais Vyriausioji rinkimų komisija elektroninių ryšių priemonėmis perduoda apygardų rinkimų ir savivaldybių rinkimų komisijoms ne vėliau kaip likus 39 dienoms iki rinkimų dienos.

14. Likus ne daugiau kaip 7 dienoms iki rinkimų, išankstiniai rinkėjų sąrašai su juose padarytais ir Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka pripažintais pakeitimais tvirtinami kaip galutiniai rinkėjų sąrašai. Galutiniai rinkėjų sąrašai gali būti keičiami tik Vyriausiajai rinkimų komisijai sutikus. Elektroninis Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas, pasibaigus rinkimams, yra saugomas ir naudojamas Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytais terminais ir tvarka.

IV SKYRIUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKĖJŲ SĄRAŠAS LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS PREZIDENTO RINKIMUOSE

15. Į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą pagal Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo duomenis įtraukiami Lietuvos Respublikos piliečiai, kuriems rinkimų dieną yra sukakę 18 metų.

16. Asmenys, kuriems 18 metų sukaks tik pakartotinio balsavimo dieną, taip pat įrašomi į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą, bet visuose rinkėjų sąrašuose yra nurodoma, kad balsuoti jie galės tik pakartotiniame balsavime. Spausdintuose rinkėjų sąrašuose prie rinkėjų pavardžių esantys laukeliai, skirti pasirašyti dėl balsavimo rinkimų dieną, perbraukiami įstrižai.

17. Vyriausioji rinkimų komisija iš Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo po jo sudarymo išbraukia:

17.1. mirusius rinkėjus;

17.2. asmenis, netekusius Lietuvos Respublikos pilietybės;

17.3. asmenis, kuriems įsiteisėjo teismo sprendimas pripažinti juos neveiksniais rinkimų srityje: apribota aktyvioji rinkimų teisė (teisė rinkti) arba pasyvioji rinkimų teisė (teisė būti išrinktam).

18. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

18.1. vardas, pavardė;

18.2. asmens kodas;

18.3. gimimo data;

18.4. asmens pilietybę patvirtinančio dokumento numeris;

18.5. adresas ir adreso įrašymo į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą data;

18.6. informacija apie rinkėjų sąrašo pakeitimus;

18.7. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas, pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjo balsavimas rinkimuose.

V SKYRIUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKĖJŲ SĄRAŠAS SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR SAVIVALDYBIŲ MERŲ RINKIMUOSE

19. Į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą pagal Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo duomenis įtraukiami šie rinkimų teisę turintys asmenys, kurie yra laikomi nuolatiniais atitinkamos savivaldybės gyventojais, kuriems rinkimų dieną yra sukakę 18 metų:

19.1. Lietuvos Respublikos piliečiai, kurie likus ne mažiau kaip 60 dienų iki rinkimų dienos savo gyvenamąją vietą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus yra deklaravę (buvo deklaravę, bet deklaravimas buvo panaikintas) šios savivaldybės teritorijoje arba kurie likus ne mažiau kaip 60 dienų iki rinkimų dienos yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą šioje savivaldybėje;

19.2. teisę gyventi Lietuvos Respublikoje turintys kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai, kurie likus ne mažiau kaip 60 dienų iki rinkimų dienos savo gyvenamąją vietą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus yra deklaravę (buvo deklaravę, bet deklaravimas buvo panaikintas) šios savivaldybės teritorijoje arba kurie likus ne mažiau kaip 60 dienų iki rinkimų dienos yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą šioje savivaldybėje;

19.3. kiti asmenys, kurie turi teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje ir turi šią teisę patvirtinantį dokumentą ir kurie likus ne mažiau kaip 60 dienų iki rinkimų dienos savo gyvenamąją vietą pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus yra deklaravę (buvo deklaravę, bet deklaravimas buvo panaikintas) šios savivaldybės teritorijoje arba kurie likus ne mažiau kaip 60 dienų iki rinkimų dienos yra įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą šioje savivaldybėje.

20. Nuolatiniu atitinkamos savivaldybės gyventoju rinkėjų sąrašų sudarymo tikslu taip pat gali būti laikomas rinkėjas, kurios paskutinė žinoma deklaruota gyvenamoji vieta buvo atitinkamoje savivaldybėje.

21. Asmenys, kuriems 18 metų sukaks tik pakartotinio balsavimo dieną, taip pat įrašomi į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą, bet visuose rinkėjų sąrašuose yra nurodoma, kad balsuoti jie galės tik pakartotiniame balsavime. Spausdintuose rinkėjų sąrašuose prie rinkėjų pavardžių esantys laukeliai, skirti pasirašyti dėl balsavimo rinkimų dieną, perbraukiami įstrižai.

22. Vyriausioji rinkimų komisija iš Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo po jo sudarymo išbraukia:

22.1. mirusius rinkėjus;

22.2. asmenis, netekusius Lietuvos Respublikos pilietybės ir neturinčius teisės nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinančio dokumento;

22.3. asmenis, kuriems įsiteisėjo teismo sprendimas pripažinti juos neveiksniais rinkimų srityje: apribota aktyvioji rinkimų teisė (teisė rinkti) arba pasyvioji rinkimų teisė (teisė būti išrinktam);

22.4. asmenis, kurių teisę nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinantys dokumentai yra įstatymų nustatyta tvarka panaikinti.

23. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

23.1. vardas, pavardė;

23.2. asmens kodas;

23.3. gimimo data;

23.4. asmens tapatybę patvirtinančio dokumento numeris;

23.5. adresas ir adreso įrašymo į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą data;

23.6. žyma, jei rinkėjas yra pareiškęs nesutikimą, kad jo adresas, gimimo data ar kuris nors iš šių duomenų būtų nurodomi apylinkės rinkėjų sąrašuose;

23.7. informacija apie rinkėjų sąrašo pakeitimus;

23.8. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas, pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjo balsavimas rinkimuose.

VI SKYRIUS
LIETUVOS RESPUBLIKOS RINKĖJŲ SĄRAŠAS RINKIMUOSE Į EUROPOS PARLAMENTĄ

24. Balsuoti rinkimuose į Europos Parlamentą galima tik vienoje Europos Sąjungos valstybėje narėje. Asmenys, kurie gali balsuoti Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, privalo pasirinkti ir balsuoti tik vienoje valstybėje narėje. Kad būtų išvengta dvigubo balsavimo, Vyriausioji rinkimų komisija palaiko ryšius su kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijomis, rengiančiomis rinkimus į Europos Parlamentą, ir praneša joms apie jų valstybių piliečių įrašymą ar išbraukimą iš Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo ir apie Lietuvos Respublikos piliečių, kurie balsuos kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, išbraukimą iš Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo. Pranešimais keičiamasi pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintą Keitimosi duomenimis su kitų Europos Sąjungos valstybių narių institucijomis siekiant išvengti dvigubo balsavimo ar kandidatavimo rinkimuose į Europos Parlamentą tvarkos aprašą.

25. Į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą įrašomi visi rinkimų teisę turintys Lietuvos Respublikos piliečiai, taip pat nuolat gyvenantys Lietuvos Respublikoje kitų Europos Sąjungos valstybių narių piliečiai, kuriems rinkimų dieną yra sukakę 18 metų ir kurie elektroninių ryšių priemonėmis Vyriausiajai rinkimų komisijai yra pateikę nustatytos formos deklaraciją pagal 1993 m. gruodžio 6 d. Tarybos direktyvos 93/109/EB, nustatančios išsamias priemones Sąjungos piliečiams, gyvenantiems valstybėje narėje ir nesantiems šios valstybės piliečiais, naudotis balsavimo teise ir būti kandidatais per Europos Parlamento rinkimus, 9 straipsnį. Nuolat gyvenančiu Lietuvos Respublikoje kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečiu, turinčiu teisę rinkti Europos Parlamento narius, laikomas kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietis, kuris pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus yra įgijęs teisę gyventi Lietuvos Respublikoje ir deklaravęs gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje ne vėliau kaip likus 60 dienų iki rinkimų dienos.

26. Vyriausioji rinkimų komisija iš Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašo po jo sudarymo išbraukia:

26.1. mirusius rinkėjus;

26.2. asmenis, netekusius Lietuvos Respublikos pilietybės ir neturinčius kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybės;

26.3. nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikoje asmenis, netekusius Europos Sąjungos valstybės narės pilietybės;

26.4. Lietuvos Respublikos piliečius, patvirtinusius, kad balsavimo teise šiuose rinkimuose į Europos Parlamentą naudosis (ar pasinaudojo) rinkdamas Europos Parlamento narius kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, arba Lietuvos Respublikos pilietis, dėl kurio yra pagrindas tvirtinti (gautas pranešimas apie jo įrašymą į kitos Europos Sąjungos valstybės narės rinkėjų ar kandidatų sąrašą, nuolat gyvena kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje ir panašiai), kad jis balsavimo teise šiuose rinkimuose į Europos Parlamentą naudosis (ar pasinaudojo) rinkdamas Europos Parlamento narius kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, ir kuris atsisako patvirtinti ar nepatvirtino, kad balsavimo teise naudosis rinkdamas Europos Parlamento narius tik Lietuvos Respublikoje;

26.5. nuolat gyvenančius Lietuvos Respublikoje Europos Sąjungos valstybės narės piliečius, atsisakiusius deklaruoti ar nedeklaravusius, kad balsavimo teise šiuose rinkimuose į Europos Parlamentą naudosis rinkdamas Europos Parlamento narius tik Lietuvos Respublikoje ar kad jo kilmės valstybėje narėje iš jo neatimta balsavimo teisė, ar kad po Aprašo 25 punkte numatytos deklaracijos pateikimo gauta duomenų (gautas pranešimas apie jo įrašymą į kitos Europos Sąjungos valstybės narės rinkėjų ar kandidatų sąrašą), kad balsavimo teise šiuose rinkimuose į Europos Parlamentą naudosis (ar pasinaudojo) rinkdamas Europos Parlamento narius kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje;

26.6. asmenis, kuriems įsiteisėjo teismo sprendimas pripažinti juos neveiksniais rinkimų srityje: apribota aktyvioji rinkimų teisė (teisė rinkti) arba pasyvioji rinkimų teisė (teisė būti išrinktam).

27. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

27.1. vardas, pavardė;

27.2. asmens kodas;

27.3. gimimo data;

27.4. kilmės valstybė narė;

27.5. Lietuvos Respublikos ar kitos Europos Sąjungos valstybės narės pilietybę patvirtinančio asmens dokumento numeris;

27.6. dokumento, patvirtinančio kitos Europos Sąjungos valstybės narės piliečio pragyventą Lietuvos Respublikoje laiką, numeris;

27.7. duomenys, valstybės narės vietovė ar rinkimų apygarda, kurios rinkėjų sąraše jis buvo įrašytas paskutinį kartą;

27.8. adresas ir adreso įrašymo į Lietuvos Respublikos gyventojų registrą datą;

27.9. žyma, jei rinkėjas yra pareiškęs nesutikimą, kad jo adresas, gimimo data ar kuris nors iš šių duomenų būtų nurodomi apylinkės rinkėjų sąrašuose;

27.10. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas, pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjo balsavimas rinkimuose.

VII SKYRIUS
RINKIMŲ APYGARDŲ IR RINKIMŲ APYLINKIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠAI

28. Rinkimų apygardos rinkėjų sąrašą elektroninių ryšių priemonėmis pagal Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą ir jame nurodytą rinkėjo deklaruotą gyvenamąją vietą (paskutinę žinomą deklaruotą rinkėjo gyvenamąją vietą) sudaro Vyriausioji rinkimų komisija ir ne vėliau kaip likus 39 dienoms iki rinkimų perduoda apygardų, savivaldybių rinkimų komisijoms. Kartu VRKIS sudaromi asmenų, nedeklaravusių gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje arba ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų

dienos neturinčių nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės), sąrašai. Šie asmenys priskiriami fiktyviai rinkimų apylinkei Nr. 999.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-310, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24922

29. Rinkimų apygardos rinkėjų sąraše turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

29.1. vardas, pavardė;

29.2. asmens kodas;

29.3. gimimo data;

29.4. adresas ir adreso įrašymo į gyventojų registrą data;

29.5. žyma, jei rinkėjas yra pareiškęs nesutikimą, kad jo adresas, gimimo data ar kuris nors iš šių duomenų būtų nurodomi apylinkės rinkėjų sąrašuose;

29.6. informacija apie rinkėjų sąrašo patikslinimą;

29.7. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas, pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjo balsavimas rinkimuose.

30. Sudarius apylinkių rinkėjų sąrašus, apygardos rinkėjų sąraše nurodoma rinkėjui priskirta rinkimų apylinkė ir rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše rinkėjui suteiktas rinkėjo eilės numeris.

31. Apylinkės rinkimų komisija elektroninių ryšių priemonėmis tvarko apylinkės rinkėjų sąrašą, jo eiliškumą surašydama taip, kad rinkėjų sąrašas būtų patogus apylinkės rinkimų komisijos nariams platinant pranešimus apie rinkimus.

32. Apygardos, savivaldybės rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 30 dienų iki nustatytos rinkimų dienos elektroninių ryšių priemonėmis perduoda duomenis apie rinkėjų įrašymą į rinkimų apylinkės elektroninį rinkėjų sąrašą, rinkėjų eilės numerius rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, apylinkės rinkimų komisijos pirmininko vardą ir pavardę, telefono numerį, patikslintus, jei reikia, rinkimų apylinkių komisijų būstinių adresus, informaciją, apibūdinančią, kaip rasti rinkimų apylinkės balsavimo būstinę.

33. Pagal Aprašo 29 punkte nurodytus duomenis spausdinami pranešimai apie rinkimus, rinkėjams teikiama informacija apie jų įrašymą į rinkėjų sąrašą.

34. Atspausdintus pranešimus apie rinkimus, pagalbinį išankstinį rinkėjų sąrašą (forma S3) Vyriausioji rinkimų komisija elektroninėje laikmenoje perduoda apygardos, savivaldybės rinkimų komisijai, kuri juos perduoda apylinkių rinkimų komisijoms. Atspausdinti rinkėjų sąrašai saugomi iki rinkimų pabaigos ir perduodami Vyriausiajai rinkimų komisijai nustatyta tvarka.

VIII SKYRIUS
IŠANKSTINIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

35. Išankstiniai rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašai elektroninių ryšių priemonėmis VRKIS sudaromi iš apygardos rinkėjų sąrašo.

36. Rinkimų apylinkės išankstiniame rinkėjų sąraše VRKIS turi būti pateikiami šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

36.1. rinkėjo eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše;

36.2. vardas, pavardė;

36.3. adresas;

36.4. žyma apie pranešimo apie rinkimus įteikimą ar neįteikimą;

36.5. žyma apie užpildytą prašymą balsuoti iš anksto ir balsuoti namuose;

36.6. papildoma informacija apie rinkėją: pranešimo apie rinkimus neįteikimo priežastis; data; rinkimų komisijos nario vardas, pavardė. Taip pat požymiai: dalyvavimas rinkimuose; teisė balsuoti namuose; rinkėjas įtrauktas į balsuojančių namuose sąrašą; pranešimo apie rinkimus įteikimas; balsavimas namuose; nebalsavimo priežastis; data; rinkėjo balsavimas rinkimuose.

37. Išankstinis rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašas VRKIS naudojamas apylinkės rinkimų komisijoje supažindinti rinkėjus su rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašu, tvarkant pranešimų apie rinkimus

įteikimo, patvirtintų rinkėjų prašymų balsuoti namuose (forma P6), taip pat užpildytų prašymų įrašyti rinkėją į apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) apskaitą.

38. Apylinkės rinkimų komisijos, tvarkydamos pranešimų apie rinkimus, rinkėjų prašymų balsuoti namuose (forma P6), prašymų įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašus (forma F5) apskaitą, elektroninių ryšių priemonėmis VRKIS nurodo:

38.1. pranešimų apie rinkimus įteikimo duomenis (pranešimų apie rinkimus įteikimo ar neįteikimo faktas, įteikimo data, pranešimų apie rinkimus neįteikimo atveju – pranešimų apie rinkimus neįteikimo priežastis);

38.2. prašymų balsuoti namuose (forma P6) duomenis;

38.3. prašymų įrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) duomenis.

IX SKYRIUS
PAGALBINIS IŠANKSTINIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

39. Rinkimų apylinkės pagalbiniame išankstiniame rinkėjų sąraše (forma S3) turi būti šie rinkėjo duomenys ir kita informacija:

39.1. rinkėjo eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše;

39.2. vardas, pavardė;

39.3. adresas;

39.4. žyma apie pranešimo apie rinkimus įteikimą ar neįteikimą (neįteikimo priežastis);

39.5. žyma apie teisę balsuoti namuose turinčius rinkėjus (rinkėjus su negalia, dėl ligos laikinai nedarbingus, sukakusius 70 metų ir vyresnius rinkėjus);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-154, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11276

39.6. informacija apie rinkėjo prašymo balsuoti namuose patvirtinimą.

40. Pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas naudojamas tikslinant rinkėjų sąrašus, įteikiant pranešimus apie rinkimus, sudarant balsuojančių namuose rinkėjų sąrašus.

X SKYRIUS
SUSIPAŽINIMAS SU RINKĖJŲ SĄRAŠAIS. INFORMACIJOS TEIKIMAS TRUMPUOJU TELEFONO NUMERIU

41. Rinkėjas turi teisę susipažinti su rinkėjų sąraše esančiais savo duomenimis šiais būdais:

41.1. rinkimų apylinkėje – likus ne mažiau kaip 25 dienoms iki rinkimų; apylinkės rinkimų komisija, kurios sąraše yra įrašyti rinkėjai, sudaro sąlygas jiems susipažinti su rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo duomenimis. Sprendimą dėl šio reikalavimo įgyvendinimo būdų priima apylinkės rinkimų komisija. Draudžiama daryti rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašų kopijas ar kitu būdu juos dauginti arba platinti;

41.2. elektroninių ryšių priemonėmis – Vyriausioji rinkimų komisijos elektroninių paslaugų portale „Rinkėjo puslapis“, kuriame yra suformuojama Informacinė kortelė;

41.3. trumpuoju telefono numeriu 1855 – rinkėjų sąrašuose esanti informacija, informacija, ar rinkėjas įrašytas į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, taip pat informacija apie rinkimų komisijų darbo laiką, jų telefono numerius, adresus. Trumpuoju telefono numeriu 1855 taip pat registruojami rinkėjų pranešimai ir skundai. Šie pranešimai ir skundai perduodami Vyriausiajai rinkimų komisijai ir apygardų, savivaldybių rinkimų komisijoms.

42. Teikiant informaciją trumpuoju telefono numeriu 1855, siekiant identifikuoti rinkėją, gali būti naudojami šie Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše esantys asmens duomenys: vardas, pavardė ir asmens kodas.

43. Trumpasis telefono numeris 1855 negali būti naudojamas rinkėjo adresui (namo ir buto numeriui), asmens kodui, gimimo datai sužinoti. Vyriausioji rinkimų komisija, teikdama informaciją ir paslaugas trumpuoju telefono numeriu 1855, užtikrina tinkamą asmens duomenų apsaugą.

44. Vyriausioji rinkimų komisija, apygardos, savivaldybių rinkimų komisijos per visuomenės informavimo priemones rinkėjus informuoja apie trumpuoju telefono numeriu 1855 teikiamą informaciją. Apygardos, savivaldybių rinkimų komisijos teikia informaciją rinkėjams, kaip surasti balsavimo būstines.

45. Politinės organizacijos, jų koalicijos, rinkimų stebėtojai, atstovai rinkimams gali susipažinti su rinkėjų sąrašų duomenimis šiais būdais:

45.1. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašu – Vyriausiojoje rinkimų komisijoje;

45.2. Rinkimų apygardos rinkėjų sąrašu – apygardos, savivaldybės rinkimų komisijoje;

45.3. Rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašu – apylinkės rinkimų komisijoje.

46. Sprendimą dėl 41.1, 45.1, 45.2 ir 45.3 papunkčiuose nurodytų reikalavimų įgyvendinimo būdų priima atitinkama rinkimų komisija. Su rinkėjų sąrašais susipažįstantys asmenys privalo pasirašyti Pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį.

XI SKYRIUS
PRANEŠIMAS APYGARDOS, SAVIVALDYBĖS RINKIMŲ KOMISIJAI APIE APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠE APTIKTUS NETIKSLUMUS

47. Apygardos, savivaldybės rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 26 dienoms iki rinkimų dienos elektroninių ryšių priemonėmis išankstinį rinkėjų sąrašą perduoda apylinkės rinkimų komisijai. Apylinkės rinkimų komisija, iš apygardos, savivaldybės rinkimų komisijos gavusi apylinkės rinkėjų sąrašus, sudaro sąlygas su jais susipažinti rinkėjams, atstovams rinkimams, platina rinkėjams pranešimus apie rinkimus, sudaro rinkėjų, kurie balsuos namuose, sąrašą, praneša apygardos, savivaldybės rinkimų komisijai apie apylinkės rinkėjų sąraše pastebėtus netikslumus, taip pat apie asmenis, nedeklaravusius, ar jie atitinka Rinkimų kodekse nustatytus reikalavimus.

48. Rinkėjai, politinės organizacijos, jų atstovai rinkimams, rinkimų stebėtojai skundus dėl rinkėjų sąraše esančių netikslumų ar esančių klaidų gali pateikti apylinkės rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų. Apylinkės rinkimų komisija duomenis apie apylinkės rinkėjų sąraše aptiktus netikslumus elektroninių ryšių priemonėmis rinkėjų sąrašų tikslinimo metu perduoda apygardos, savivaldybės rinkimų komisijai.

XII SKYRIUS
IŠANKSTINIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS

49. Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše įrašyti rinkėjai yra suskirstomi į išankstinius rinkimų apygardų ir rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašus:

49.1. savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimų metu – pagal savivaldybes, kurių nuolatiniais gyventojais jie buvo 60 dienų iki rinkimų dienos;

49.2. kitų rinkimų metu – pagal rinkėjo deklaruotą gyvenamąją vietą arba paskutinę žinomą deklaruotą gyvenamąją vietą. Taip pat sudaromi rinkėjų, nedeklaravusių savo gyvenamosios vietos arba ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturinčių nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės), sąrašai.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-310, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24922

50. Išankstiniai rinkėjų sąrašai iki galutinių rinkėjų sąrašų patvirtinimo tikslinami, perkeliant į išankstinį Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą įrašytus rinkėjus iš vienos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą toje pačioje ar kitoje rinkimų apygardoje, savivaldybėje. Rinkėjų sąrašus iki galutinių rinkėjų sąrašų patvirtinimo tikslina Vyriausioji rinkimų komisija arba apygardos, savivaldybės rinkimų komisija. Patvirtinti galutiniai rinkėjų sąrašai negali būti keičiami.

51. Išankstiniai rinkėjų sąrašai gali būti tikslinami tik šiais atvejais:

51.1. jeigu pasikeičia rinkėjo deklaruota gyvenamoji vieta;

51.2. jeigu rinkėjas nėra įrašytas į rinkėjų sąrašus, nes nėra deklaravęs savo gyvenamosios vietos;

51.3. jeigu rinkėjas nėra įrašytas į rinkėjų sąrašus, nes ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturi nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės).

Papildyta papunkčiu:

Nr. Sp-310, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24922

52. Dėl rinkėjo perkėlimo iš vienos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, kai abi rinkimų apylinkės priklauso tai pačiai rinkimų apygardai, sprendžia apygardos, savivaldybės rinkimų komisija ir apie tai praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai elektroninių ryšių priemonėmis VRKIS.

53. Dėl rinkėjo perkėlimo iš vienos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, kai abi rinkimų apylinkės priklauso skirtingoms rinkimų apygardoms, sprendžia Vyriausioji rinkimų komisija.

54. Rinkimų apylinkė tvirtina rinkėjo, įrašyto į fiktyvią rinkimų apylinkę Nr. 999, įtraukimą į apylinkės rinkėjų sąrašą ir apie tai praneša apygardos, savivaldybės komisijai ir Vyriausiajai rinkimų komisijai elektroninių ryšių priemonėmis VRKIS.

55. Rinkėjų sąrašai gali būti tikslinami:

55.1. pranešimo apie rinkimus įteikimo metu;

55.2. rinkėjams kreipiantis į rinkimų apylinkę dėl įrašymo į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus padarytų klaidų;

55.3. rinkėjui pateikus prašymą dėl įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5). Prašymas gali būti pateiktas taip pat ir elektroniniu būdu per portalą „Rinkėjo puslapis“;

55.4. automatiniu būdu VRKIS, kai pagal Gyventojų registro duomenis pasikeičia rinkėjo deklaruota gyvenamoji vieta arba kiti duomenys (vardas, pavardė, asmens kodas, gimimo data, pilietybė).

Papildyta papunkčiu:

Nr. Sp-7, 2025-01-09, paskelbta TAR 2025-01-09, i. k. 2025-00232

56. Rinkėją įrašyti į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą ar išbraukti iš jo gali tik Vyriausioji rinkimų komisija įstatymų nustatytais atvejais. Rinkėją į apygardos rinkėjų sąrašą įrašo apygardos, savivaldybės rinkimų komisija ir apie padarytus pakeitimus praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai. Rinkėją į apylinkės rinkėjų sąrašą įrašo apylinkės rinkimų komisija ir apie padarytus pakeitimus praneša apygardos, savivaldybės rinkimų komisijai ir Vyriausiajai rinkimų komisijai.

57. Jeigu į apylinkės rinkimų komisiją išankstinių rinkėjų sąrašų tikslinimo laikotarpiu kreipiasi rinkėjas, kuris neįrašytas į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, tačiau deklaravo gyvenamąją vietą po išankstinių sąrašų sudarymo (tais atvejais, kai yra taikomas „nuolatinio gyventojo“ kriterijus, toks kreipimasis gali būti pateiktas tik likus daugiau nei 60 dienų iki rinkimų dienos) apylinkės rinkimų komisija duoda rinkėjui užpildyti Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytos formos prašymą įrašyti rinkėją į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5). Pateikdamas prašymą (forma F5) apylinkės rinkimų komisijai, rinkėjas taip pat pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (pasą ar asmens tapatybės kortelę), pažymą apie deklaruotą gyvenamąją vietą tos rinkimų apylinkės teritorijoje ir nurodo savo kontaktinius duomenis (telefono numerį, el. pašto adresą), kuriais jam galima būtų pranešti priimtą sprendimą dėl jo pateikto prašymo.

58. Apylinkės rinkimų komisija gautų prašymų (forma F5) duomenis nedelsdama įkelia į VRKIS. Visi prašymai apygardos rinkimų komisijai persiunčiami ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų dienos. Apylinkės rinkimų komisija gautus popierinius rinkėjų prašymus įrašyti juos į apylinkės rinkėjų sąrašą registruoja Rinkėjų gautų prašymų įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) apskaitos rinkimų apylinkėje žiniaraštyje (forma S7). Apygardos, savivaldybės rinkimų komisija gautus elektroninius rinkėjų prašymus VRKIS nedelsdama patvirtina arba atmeta, naudodamasi VRKIS. Apygardos rinkimų komisija, nustačiusi, kad rinkėjo prašymas yra pagrįstas, elektroninių ryšių priemonėmis išbraukia jį iš išankstinių apygardos rinkėjų sąrašų sudarymo metu jam priskirtos apylinkės rinkėjų sąrašo ir įrašo jį į prašyme nurodytos apylinkės rinkėjų sąrašą. Jeigu rinkėjo prašymas nepagrįstas, toks prašymas netenkinamas, o rinkėjui pasiūloma balsuoti toje rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašą rinkėjas yra įrašytas.

59. Jeigu į apylinkės rinkimų komisiją ar apygardos, savivaldybės rinkimų komisiją išankstinių apygardos rinkėjų sąrašų tikslinimo laikotarpiu kreipiasi rinkėjas, kuris nebuvo priskirtas jokiai tos apygardos rinkimų apylinkei, tačiau yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą šios rinkimų apylinkės teritorijoje ir pateikia prašymą (forma F5) įrašyti jį į tos apygardos atitinkamos apylinkės, kurioje jis pageidauja balsuoti, rinkėjų sąrašą, jo prašymas nagrinėjamas Aprašo 58 punkte nustatyta tvarka.

60. Jeigu savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimų metu į apylinkės rinkimų komisiją ar apygardos, savivaldybės rinkimų komisiją išankstinių apygardos rinkėjų sąrašų tikslinimo laikotarpiu kreipiasi:

60.1. rinkėjas, kuris nebuvo priskirtas jokiai tos apygardos rinkimų apylinkei, tačiau yra nuolatinis tos savivaldybės gyventojas pagal Aprašo 19 punktą, jis pateikia prašymą (forma F5) įrašyti jį į tos savivaldybės atitinkamos apylinkės, kurioje jis pageidauja balsuoti, rinkėjų sąrašą. Toks prašymas nagrinėjamas ir sprendimas priimamas Aprašo 58 punkte nustatyta tvarka;

60.2. rinkėjas, kuris nėra nuolatinis tos savivaldybės gyventojas, jis negali būti įrašomas į šios savivaldybės rinkėjų sąrašus ir yra nukreipiamas į tos savivaldybės, kurios nuolatinis gyventojas jis yra, ar atitinkamos apylinkės rinkimų komisiją.

XIII SKYRIUS
ASMENŲ, NEDEKLARAVUSIŲ GYVENAMOSIOS VIETOS LIETUVOS RESPUBLIKOJE ARBA ILGIAU KAIP VIENUS METUS IKI RINKIMŲ DIENOS NETURINČIŲ NĖ VIENO GALIOJANČIO PILIETYBĘ PATVIRTINANČIO ASMENS DOKUMENTO, ĮRAŠYMAS Į RINKĖJŲ SĄRAŠUS

61. Asmenys, turintys teisę rinkti, tačiau nedeklaravę gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje arba ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturintys nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės), norėdami dalyvauti atitinkamuose rinkimuose privalo kreiptis į pasirinktą rinkimų komisiją su prašymu (forma F5) įrašyti juos į rinkėjų sąrašus. Tokie prašymai nagrinėjami ir sprendimas priimamas Aprašo 58 punkte nustatyta tvarka.

62. Asmenys, turintys teisę rinkti, tačiau nedeklaravę gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje arba ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturintys nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės), Respublikos Prezidento rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą gali būti įrašomi į bet kurios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus.

63. Asmenys, turintys teisę rinkti, tačiau nedeklaravę gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje arba ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturintys nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės), Seimo rinkimuose gali būti įrašomi į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą pagal paskutinę deklaruotą gyvenamąją vietą Lietuvos Respublikoje arba į bet kurį kitą rinkimų apygardos, kurioje yra Seimas, rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą.

64. Asmenys, turintys teisę rinkti, tačiau nedeklaravę gyvenamosios vietos Lietuvos Respublikoje arba ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturintys nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės), savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose gali būti įrašomi į bet kurį rinkimų apylinkės toje savivaldybėje, kurioje toks asmuo yra nuolatinis gyventojas, rinkėjų sąrašą.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. Sp-310, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24922

XIV SKYRIUS
RINKĖJŲ, ESANČIŲ UŽSIENYJE IR SU LIETUVOS VALSTYBĖS VĖLIAVA PLAUKIOJANČIUOSE LAIVUOSE, SĄRAŠŲ SUDARYMAS

65. Kai rengiant Seimo rinkimus sudaroma (-os) Pasaulio lietuvių vienmandatė (-ės) rinkimų apygarda (-os) rinkėjų sąrašas (-ai), užsienyje balsuojantys Lietuvos Respublikos piliečiai įrašomi į Pasaulio lietuvių vienmandatės (-ių) rinkimų apygardos (-ų) rinkėjų sąrašą (-us).

66. Rengiant Respublikos Prezidento rinkimus ir rinkimus į Europos Parlamentą, užsienyje balsuojantys Lietuvos Respublikos piliečiai įrašomi į balsuojančiųjų užsienyje rinkėjų sąrašus.

67. Pagal Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo duomenis ir asmenų prašymus, pateiktus Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka, taip pat Lietuvos Respublikos diplomatinių atstovybių ir konsulinių įstaigų pranešimus elektroninių ryšių priemonėmis sudaromi Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje arba konsulinėje įstaigoje balsuosiančių rinkėjų sąrašai. Į šį sąrašą Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka gali būti įrašomi tie asmenys, kurie balsavimo ne rinkimų dieną, balsavimo rinkimų dieną arba pakartotinio balsavimo dieną negali grįžti į Lietuvą ir pageidauja balsuoti Lietuvos Respublikos diplomatinėje atstovybėje ar konsulinėje įstaigoje.

68. Rengiant rinkimus į Europos Parlamentą iš asmenų, įrašytų į Aprašo 9 punkte nurodytus sąrašus, yra reikalaujama patvirtinti, kad šiuose rinkimuose jie rinks tik Lietuvos Respublikoje renkamus kandidatus. Šio patvirtinimo nereikalaujama iš turinčių teisę rinkti asmenų, pageidaujančių balsuoti ne Europos Sąjungos valstybėje narėje.

69. Turintys teisę rinkti asmenys, kurie yra su Lietuvos valstybės vėliava plaukiojančių laivų įgulų nariai ir keleiviai ir balsavimo ne rinkimų dieną, balsavimo rinkimų dieną arba pakartotinio balsavimo dieną negali grįžti į Lietuvą, Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatyta tvarka įrašomi į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje yra laivo registravimo uosto administracija, rinkėjų sąrašą. Šio punkto nuostatos netaikomos savivaldybių tarybų ir merų rinkimams sudaromiems rinkėjų sąrašams.

70. Lietuvos Respublikos diplomatinė atstovybė arba konsulinė įstaiga, likus ne mažiau kaip 15 dienų iki Seimo rinkimų dienos, perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai diplomatinėje atstovybėje sudarytą rinkėjų sąrašą ir duomenis apie jo patikslinimą. Šis sąrašas gali būti pildomas rinkėjais, kurie balsavimo iš anksto laikotarpiu ir rinkimų dieną negali grįžti į Lietuvą ir balsuoja diplomatinėje atstovybėje arba konsulinėje įstaigoje, arba papildomoje balsavimo vietoje užsienyje prie Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos.

XV SKYRIUS
RINKĖJŲ, ATLIEKANČIŲ PRIVALOMĄJĄ PRADINĘ KARO TARNYBĄ, IR RINKĖJŲ, ESANČIŲ KARINIUOSE VIENETUOSE, TERITORINIŲ POLICIJOS ĮSTAIGŲ AREŠTINĖSE, SUĖMIMO VYKDYMO IR AREŠTO BEI LAISVĖS ATĖMIMO BAUSMIŲ ATLIKIMO VIETOSE, SĄRAŠŲ SUDARYMAS

71. Turintys teisę rinkti asmenys, atliekantys tikrąją karo tarnybą, valstybės tarnybą ar dirbantys pagal darbo sutartis tarptautinėse karinėse operacijose užsienyje, įrašomi į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie yra deklaravę gyvenamąją vietą, rinkėjų sąrašus. Šie rinkėjai turi teisę balsuoti užsienyje esančiuose kariniuose vienetuose.

72. Apygardos, savivaldybės rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų dienos Lietuvos Respublikos teritorijoje esančių karinių vienetų vadų teikimu sudaro specialių balsavimo punktų sąrašą. Karinių vienetų vadai sudaro specialiuose balsavimo punktuose balsuojančių rinkėjų sąrašus. Specialiame balsavimo punkte balsuojančių rinkėjų sąraše turi būti nurodyta: rinkėjo vardas, pavardė, asmens kodas, apygarda, į kurios rinkėjų sąrašą rinkėjas yra įrašytas, rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše.

73. Teritorinių policijos įstaigų areštinėse, suėmimo vykdymo ir arešto bei laisvės atėmimo bausmių atlikimo vietose esantys asmenys įrašomi į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jie yra deklaravę gyvenamąją vietą, rinkėjų sąrašus. Gyvenamosios vietos nedeklaravęs asmuo rašytiniu jo prašymu įrašomas į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje yra jo suėmimo vykdymo arba arešto, arba laisvės atėmimo bausmės atlikimo vieta, teritorinės policijos įstaigos areštinė, rinkėjų sąrašą. Asmuo ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturintis nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės) rašytiniu jo prašymu įrašomas į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje jis yra deklaravę gyvenamąją vietą, rinkėjų sąrašą. Asmuo, deklaravęs gyvenamąją vietą, iki pateko į teritorinės policijos įstaigos areštinę, suėmimo vykdymo arba arešto, arba laisvės atėmimo bausmės atlikimo vietą, negali būti įrašomas į rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje yra jo

suėmimo vykdymo arba arešto, arba laisvės atėmimo bausmės atlikimo vieta, arba teritorinės policijos įstaigos areštinė, rinkėjų sąrašą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-310, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24922

74. Apygardos, savivaldybės rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų dienos teritorinių policijos įstaigų areštinių, suėmimo vykdymo ir arešto bei laisvės atėmimo bausmių atlikimo vietų įstaigų vadovų teikimu sudaro specialių balsavimo punktų sąrašą. Šių įstaigų vadovai sudaro specialiuose balsavimo punktuose balsuojančių rinkėjų sąrašus. Specialiame balsavimo punkte balsuojančių rinkėjų sąraše turi būti nurodyta: rinkėjo vardas, pavardė, asmens kodas, apygarda, į kurios rinkėjų sąrašą rinkėjas yra įrašytas, rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše.

XVI SKYRIUS
RINKĖJŲ, BALSUOJANČIŲ NAMUOSE, SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGOSE (IŠSKYRUS AMBULATORINES ĮSTAIGAS), SOCIALINĖS GLOBOS ĮSTAIGOSE, SĄRAŠŲ SUDARYMAS

75. Rinkėjų, balsuojančių namuose, sąrašas sudaromas pagal pateiktus jų prašymus. Namuose balsuojančių rinkėjų sąrašus sudarančios ir tikslinančios rinkimų komisijos turi teisę duomenis apie asmenis su negalia gauti iš apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų duomenis tvarkančio registro bei dalyvumo ir neįgalumo lygio nustatymo duomenų tvarkytojų; duomenis apie laikinai nedarbingus asmenis – iš apdraustųjų valstybiniu socialiniu draudimu ir valstybinio socialinio draudimo išmokų gavėjų duomenis tvarkančio registro ir sveikatos priežiūros įstaigų; duomenis apie saviizoliacijoje esančius rinkėjus – iš Vyriausybės įgaliotos institucijos. Šių asmenų asmens duomenų rinkimų komisijos negali atskleisti neįgaliotiems jų tvarkyti asmenims ir juos gali naudoti tik namuose balsuojančių rinkėjų sąrašų sudarymo ir tikslinimo tikslais.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-154, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11276

76. Rinkėjų, balsuojančių sveikatos priežiūros įstaigose (išskyrus ambulatorines įstaigas), socialinės globos įstaigose, sąrašus sudaro ir juos pateikia apygardų, savivaldybių rinkimų komisijoms šių įstaigų vadovai.

77. Apygardos, savivaldybės rinkimų komisija ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų dienos sveikatos priežiūros, socialinės rūpybos ar globos įstaigų vadovų teikimu sudaro specialių balsavimo punktų sąrašą, o šių įstaigų vadovai sudaro specialiuose balsavimo punktuose balsuojančių rinkėjų sąrašus. Specialiame balsavimo punkte balsuojančių rinkėjų sąraše turi būti nurodyta: rinkėjo vardas ir pavardė, asmens kodas, rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše.

XVII SKYRIUS
GALUTINIAI RINKĖJŲ SĄRAŠAI

78. Likus ne daugiau kaip 8 dienoms iki rinkimų:

78.1. apygardų, savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijos rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašų patikslinimus bei pakeitimus turi perkelti į apygardos rinkėjų sąrašą, esantį VRKIS;

78.2. apygardų, savivaldybių rinkimų komisijos elektroninių ryšių priemonėmis praneša Vyriausiajai rinkimų komisijai apie apygardų rinkėjų sąrašų ir apylinkių rinkėjų sąrašų tikslinimo pabaigą bei šiuose sąrašuose esantį rinkėjų skaičių.

79. Likus ne daugiau kaip 7 dienoms iki rinkimų išankstinis Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašas, išankstiniai apygardų rinkėjų sąrašai, išankstiniai rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai su padarytais pakeitimais ir patikslinimais Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu patvirtinami kaip galutiniai rinkėjų sąrašai (forma S4). Centralizuotai atspausdinti galutiniai rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai yra perduodami apygardų, savivaldybių rinkimų komisijoms, kurios juos pristato apylinkių rinkimų komisijoms.

80. Apygardų, savivaldybių ir apylinkių rinkimų komisijose iš VRKIS atspausdina galutinius rinkėjų sąrašus ir kartu su galutiniais rinkėjų sąrašais saugo informaciją apie išankstinių rinkėjų sąrašų tikslinimą. Taip pat turi būti saugomas pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas (forma S3) ir visi dokumentai, įskaitant prašymus (forma F5), kurių pagrindu buvo tikslinami išankstiniai rinkėjų sąrašai. Juos, tarp jų ir galutinius rinkėjų sąrašus, apygardos, savivaldybės rinkimų komisija po rinkimų perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai. Išankstiniai rinkėjų sąrašai ir kiti dokumentai pakuojami kartu su rinkimų biuleteniais, galutiniai ir papildomi rinkėjų sąrašai pateikiami kartu su balsų skaičiavimo protokolais.

XVIII SKYRIUS
GALUTINIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS LIKUS MAŽIAU KAIP 7 DIENOMS IKI RINKIMŲ IR RINKIMŲ DIENĄ

81. Iki rinkimų dienos galutiniai rinkėjų sąrašai gali būti keičiami tik Vyriausiajai rinkimų komisijai sutikus. Rinkėjų sąrašai tikslinami *mutatis mutandis* Aprašo VIII skyriuje nurodyta tvarka. Apylinkės rinkimų komisijos gautus prašymus (forma F5) įrašyti rinkėją į tos apylinkės rinkėjų sąrašą apygardos rinkimų komisijai pateikia nedelsdamos, kad apygardos, savivaldybės rinkimų komisija galėtų nedelsdama juos patvirtinti arba atmesti.

82. Apylinkės rinkimų komisijos jų rinkėjų sąrašuose esančių ir namuose balsuojančių rinkėjų sąrašus sudaro ir patvirtina paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos. Rinkėjų, kurie gyvena ar laikinai apsistojo konkrečios rinkimų apylinkės teritorijoje, bet įrašyti į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus ir juos tikslinant į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą nebuvo įrašyti, sąrašą paskutinį trečiadienį iki rinkimų dienos sudaro ir tvirtina apygardos rinkimų komisija. Savivaldybių tarybų ir savivaldybių merų rinkimų metu šie rinkėjai turi būti nuolatiniai tos savivaldybės gyventojai.

83. Rinkimų dieną rinkėjas, kuris nėra balsavęs, gali balsuoti kitoje savo apygardos rinkimų apylinkėje, jeigu abi šios apygardos rinkimų apylinkės yra elektroninių ryšių priemonėmis prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo ir apylinkių rinkimų komisijos gali patvirtinti, kad rinkėjas nėra balsavęs nė vienoje iš rinkimų apylinkių, o rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašytas šis rinkėjas, rinkimų komisija patvirtina, kad šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše yra padarytas įrašas apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę ir rinkėjo balsas, jeigu bus gautas balsavimo vokais, nebus skaičiuojamas.

84. Rinkimų apylinkėms apsikeitus duomenimis apie rinkėją Aprašo 83 punkte nurodyta tvarka, jis yra įrašomas į naujos apylinkės papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių balsuoti iš kitų apylinkių, sąrašą (forma S9) ir jam leidžiama balsuoti. Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių balsuoti iš kitų apylinkių, sąraše nurodoma: vardas, pavardė; asmens kodas; apylinkės, iš kurios atvyko rinkėjas, numeris ir pavadinimas; rinkimų komisijos nario parašas; rinkėjo parašas.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-154, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11276

85. Jeigu rinkimų dieną į apylinkės rinkimų komisiją kreipiasi rinkėjas, kuris nebuvo priskirtas jokiai tos apygardos, savivaldybės rinkimų apylinkei, tačiau:

85.1. savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimų metu yra nuolatinis tos savivaldybės gyventojas, jis pateikia prašymą įrašyti jį į tos savivaldybės atitinkamos apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) ir pažymą apie savo deklaruotą gyvenamąją vietą. Apylinkės rinkimų komisija patikrina, ar rinkėjas yra nuolatinis šios savivaldybės gyventojas, ar nėra balsavęs kitoje rinkimų apylinkėje, ir įrašo jį į papildomą rinkėjų sąrašą bei leidžia balsuoti Aprašo 81 punkte nustatyta tvarka.

85.2. kitų rinkimų metu yra deklaravęs savo gyvenamąją vietą rinkimų apylinkės teritorijoje, jis pateikia prašymą įrašyti jį į tos apygardos atitinkamos apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) ir pažymą apie savo deklaruotą gyvenamąją vietą. Apylinkės rinkimų komisija patikrina, ar rinkėjas atitinka Aprašo reikalavimus, ar nėra balsavęs kitoje rinkimų apylinkėje, ir įrašo jį į papildomą rinkėjų sąrašą bei leidžia balsuoti Aprašo 81 punkte nustatyta tvarka.

86. Jeigu savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimų metu rinkimų dieną į apylinkės rinkimų komisiją kreipiasi rinkėjas, kuris nėra nuolatinis tos savivaldybės gyventojas, jis negali būti įrašomas į šios savivaldybės rinkėjų sąrašus ir yra nukreipiamas į tos savivaldybės, kurios nuolatinis gyventojas jis yra, ar atitinkamos apylinkės rinkimų komisiją. Jeigu rinkėjas nėra nė vienos Lietuvos savivaldybės nuolatinis gyventojas, jo prašymas (forma F5) įrašyti į apylinkės rinkėjų sąrašą gali būti netenkinamas.

87. Rinkimų dieną apylinkės rinkimų komisija VRKIS privalo nurodyti:

87.1. atvykusių balsuoti rinkėjų duomenis (faktas apie rinkėjo atvykimą balsuoti);

87.2. balsavimo vokais balsavusių rinkėjų duomenis (faktas apie rinkėjo voko gavimą ir apskaitymą rinkimų komisijoje);

87.3. prašymų (forma F5) įrašyti rinkėją į tos apylinkės rinkėjų sąrašą duomenis, įskaitant kitų apylinkių rinkimų komisijų sutikimus dėl rinkėjo balsavimo kitoje rinkimų apylinkėje.

XIX SKYRIUS
ASMENS DUOMENŲ APSAUGA SUDARANT ASMENŲ, TURINČIŲ TEISĘ RINKTI, SĄRAŠĄ IR RINKĖJŲ SĄRAŠUS

88. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašas ir rinkėjų sąrašai yra tvarkomi laikantis asmens duomenų apsaugos reikalavimų, nustatytų Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (ES) 2016/679 dėl fizinių asmenų apsaugos tvarkant asmens duomenis ir dėl laisvo judėjimo tokių duomenų judėjimo ir kuriuo panaikinama Direktyva 94/46/EB (Bendrasis duomenų apsaugos reglamentas), Lietuvos Respublikos asmens duomenų teisinės apsaugos įstatyme, vadovaujantis Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausiojoje rinkimų komisijoje tvarkos aprašu, Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatais, Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos elektroninės informacijos saugaus tvarkymo taisyklėmis.

89. Visi rinkimų komisijų nariai ir darbuotojai, prieš pradėdami dirbti su asmens duomenimis, pasirašo pasižadėjimą saugoti asmens duomenų paslaptį. Rinkėjų sąrašų duomenis gali tvarkyti tik rinkimų komisijų nariai ar asmenys, kuriems tai pavesta pagal įstatymą, ir tam įgalioti rinkimų komisijų darbuotojai. Kitiems asmenims tvarkyti rinkėjų sąrašus draudžiama. Rinkėjų sąrašų duomenys turi būti tvarkomi tik Apraše nustatytais tikslais ir tvarka. Rinkėjų sąrašų duomenys turi būti apsaugoti nuo neteisėto tvarkymo, pakeitimo, atskleidimo, sunaikinimo. Popieriniai rinkėjų sąrašai turi būti saugomi taip, kad su jais negalėtų susipažinti tam neįgalioti asmenys. Rinkėjų sąrašų tvarkymas VRKIS turi būti atliekamas laikantis Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos duomenų saugos nuostatų.

90. Vyriausioji rinkimų komisija, įgyvendindama teisės aktų reikalavimus, pasibaigus rinkimams, priima sprendimą dėl rinkėjų sąrašų dokumentų saugojimo ir sunaikinimo.

91. Dėl asmens duomenų apsaugos rinkimų dieną ant galutinių rinkėjų sąrašų privalo būti naudojami rinkėjų sąrašų antdėklai.

XX SKYRIUS
RINKĖJO EILĖS NUMERIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠE IR INFORMACINĖ KORTELĖ

92. Tvarkydama apylinkės rinkėjų sąrašą, apylinkės rinkimų komisija, naudodamasi elektroninių ryšių priemonėmis, turi teisę keisti Aprašo 31 punkte numatytą automatinį rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo eiliškumo išdėstymą. Atsižvelgiant į rinkimų komisijos narių patogumą, rinkėjų adresai gali būti išrūšiuojami norima eile.

93. Apygardų rinkimų komisijos, VRKIS pagalba rinkėjus suskirsčius į rinkimų apylinkes ir surašius pagal pasirinktą eilę, rinkėjams suteikia rinkėjo eilės numerius apylinkės rinkėjų sąraše.

94. Išbraukus rinkėją iš rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašų, išbraukiamas ir jo eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše.

95. Įrašant rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą po to, kai rinkėjų eilės numeriai rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše buvo suteikti, rinkėjui priskiriamas numeris, kuris yra vienetu didesnis už didžiausią tame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše esantį numerį.

96. Po to, kai yra sudaryti rinkimų apylinkių rinkėjų sąrašai, rinkėjų eilės numeriai rinkimų apylinkės rinkimų sąraše turi būti nurodyti Lietuvos Respublikos rinkėjų sąraše ir apygardų rinkėjų sąrašuose.

97. Rinkėjui suteikus jo eilės numerį rinkimų apylinkės rinkimų sąraše ir informaciją apie tai įrašius į Lietuvos Respublikos rinkėjų sąrašą, šį numerį keisti, kol rinkimai nepasibaigė, griežtai draudžiama.

98. Rinkėjas apie įrašymą į rinkėjų sąrašą ir suteiktą eilės numerį rinkimų apylinkės rinkimų sąraše yra informuojamas elektroninių ryšių priemonėmis per portalą „Rinkėjo puslapis“, kuriame yra suformuojama Informacinė kortelė. Informacinėje kortelėje yra pateikiami šie apygardos rinkėjų sąrašo duomenys apie rinkėją: vardas, pavardė; adresas; eilės numeris rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše. Taip pat nurodoma rinkimų apygarda ir rinkimų apylinkė, kuriai priklauso rinkėjas, bei rinkimų apylinkės adresas.

XXI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

99. Apygardos, savivaldybės, apylinkės rinkimų komisijų pirmininkai yra atsakingi, kad visi jų komisijų nariai būtų susipažinę su Aprašu ir jo priedais, mokomąja medžiaga, išklausę visus Vyriausiosios rinkimų komisijos organizuotus vaizdo mokymus apie darbą su VRKIS, mokėtų dirbti VRKIS su rinkėjų sąrašų tvarkymui skirtomis posistemėmis – RINKĖJAI (iki rinkimų dienos) ir RINKĖJAI (rinkimų diena).

100. Asmuo, balsuojantis tuose pačiuose rinkimuose Lietuvos Respublikoje ir kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje arba balsuojantis daugiau kaip vienoje rinkimų apylinkėje, atsako įstatymų nustatyta tvarka.

RINKĖJŲ SĄRAŠŲ SUDARYMO, TIKSLINIMO IR NAUDOJIMO SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMUOSE ATMINTINĖ

Eil. Nr.	Rinkėjo santykis su gyvenamosios vietos deklaravimu	Rinkėjo įrašymas į rinkėjų sąrašus	Kokius veiksmus turi atlikti rinkėjas, kad būtų įrašytas į konkrečios (pageidaujamos) rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą	Rinkėjas balsuoja iki rinkimų dienos įstatymų nustatytais atvejais	Rinkėjas balsuoja rinkimų dieną rinkimų apylinkėje Lietuvoje
	1	2	3	4	5
1.	Rinkėjas, deklaravęs gyvenamąją vietą (iki 2027-01-06) šioje savivaldybėje ir gyvenantis tuo adresu.	Rinkėjas rinkėjų sąrašų sudarymo metu automatiškai įrašomas į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą pagal deklaruotą gyvenamąją vietą.	Nieko papildomai daryti nereikia. Pranešimas apie rinkimus įteikiamas rinkėjui, jį taip pat galima atsispausdinti portale „Rinkėjo puslapis“.	Rinkėjas balsuoja atitinkamoje įstaigoje, o rinkėjo balsas rinkimų dieną patenka į rinkimų apylinkę, kurios teritorijoje yra deklaravęs gyvenamąją vietą, ir ten suskaičiuojamas.	Rinkėjas balsuoja toje rinkimų apylinkėje, kurios teritorijoje yra deklaravęs gyvenamąją vietą iki 2027-01-06. Prireikus rinkėjas gali balsuoti ir kitoje tos savivaldybės rinkimų apylinkėje, o kitos savivaldybės rinkimų apylinkėse – negali.
2.	Rinkėjas deklaravęs gyvenamąją vietą (iki 2027-01-06) savivaldybės teritorijoje, tačiau faktiškai gyvenantis toje pačioje savivaldybėje kitu adresu (kuris priklauso kitai rinkimų apylinkei);	Rinkėjas rinkėjų sąrašų sudarymo metu automatiškai įrašomas į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus pagal iki 2027-01-06 deklaruotą gyvenamąją vietą. Pageidaujantys patekti į savo faktinės gyvenamosios vietos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, turi pateikti prašymą raštu (forma F5) apylinkės rinkimų komisijai.	. Jeigu vėliausiai iki 2027-02-28, tai yra iki galutinių rinkėjų sąrašų sudarymo, rinkėjas kreipėsi į rinkimų apylinkės komisiją pagal faktinę gyvenamąją vietą ir pateikė prašymą dėl įrašymo į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5), tai patvirtinus savivaldybės rinkimų komisijai, rinkėjas įrašomas į pageidaujamos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (pagal faktinę gyvenamąją vietą). Pranešimas apie rinkimus įteikiamas rinkėjui arba jį galima atsispausdinti portale „Rinkėjo puslapis“. Elektroniniame rinkėjų sąraše automatiškai nurodoma nauja rinkėjo rinkimų apylinkė.	1. Rinkėjo, kurio prašymą (forma F5) patenkino savivaldybės rinkimų komisija ir, kuris balsuoja iki rinkimų dienos, balsas rinkimų dieną patenką į rinkimų apylinkę, kurios rinkėjų sąraše yra naujai įrašytas, t. y. pagal faktinę rinkėjų gyvenamąją vietą, ir joje suskaičiuojamas. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, bet pageidauja balsuoti iki rinkimų dienos, jis balsuoja savo savivaldybėje ir jo balsas rinkimų dieną patenka ir suskaičiuojamas rinkimų	1. Rinkėjas, kurio prašymą (forma F5) patenkino savivaldybės rinkimų komisija, balsuoja rinkimų apylinkėje pagal faktinę gyvenamąją vietą. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė ir rinkimų dieną atvyko į rinkimų apylinkę pagal faktinę gyvenamąją vietą. 2.1. jam siūloma vykti į tą rinkimų apylinkę, kurioje jis yra deklaravęs gyvenamąją vietą, ypač, jeigu ta rinkimų apylinkė yra netoli; 2.2 rinkėjas gali balsuoti ir toje rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko, jeigu tarp rinkimų apylinkių yra elektroninis ryšys, bet jam gali tekti palaukti, kol rinkimų komisijos pasikeis pranešimais ir bus padarytos žymos rinkėjų sąraše;

Eil. Nr.	Rinkėjo santykis su gyvenamosios vietos deklaravimu	Rinkėjo įrašymas į rinkėjų sąrašus	Kokius veiksmus turi atlikti rinkėjas, kad būtų įrašytas į konkrečios (pageidaujamos) rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą	Rinkėjas balsuoja iki rinkimų dienos įstatymų nustatytais atvejais	Rinkėjas balsuoja rinkimų dieną rinkimų apylinkėje Lietuvoje
	1	2	3	4	5
2.			12. Jei rinkėjas nieko nedarė, jis lieka rinkėjų sąraše pagal deklaruotą gyvenamąją vietą.	apylinkėje pagal deklaruotą gyvenamąją vietą.	2.3 Jeigu rinkėjas turi deklaruotą gyvenamąją vietą patvirtinančią pažymą, įrodančią, kad jis deklaravo gyvenamąją vietą šioje rinkimų apylinkėje, gautą jau po to, kai buvo sudaryti rinkėjų sąrašai. Rinkėjas gali pateikti prašymą raštu (forma F5) apylinkės rinkimų komisijai.
3.	Asmuo, nedeklaravęs gyvenamosios vietos, tačiau paskutinė žinoma gyvenamoji vieta iki 2027-01-06 yra šios savivaldybės teritorijoje (buvo deklaravęs, tačiau deklaravimas buvo panaikintas)	Rinkėjas nėra priskiriamas konkrečiai rinkimų apylinkei. Elektroniniame rinkėjų sąraše jis priskiriamas šios savivaldybės fiktyviai apylinkei – 999, o jo adresas yra ši savivaldybė su **požymiu – „paskutinis žinomas“.**	1. Jei vėliausiai iki 2027-02-28, t. y. iki galutinių rinkėjų sąrašų sudarymo dienos, 16 val. rinkėjas kreipėsi į rinkimų apylinkės komisiją pagal faktinę gyvenamąją vietą ir pateikė prašymą dėl įrašymo į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5), tai rinkėjas įrašomas į pageidaujamos savo savivaldybės rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą (pagal faktinę gyvenamąją vietą). Pranešimas apie rinkimus įteikiamas arba jį galima atsispausdinti portale „Rinkėjo puslapis“. Elektroniniame rinkėjų sąraše automatiškai nurodoma rinkėjo rinkimų apylinkė. 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, jis lieka fiktyvioje rinkimų apylinkėje „999“. Rinkėjas negali dalyvauti rinkimuose.	Rinkėjo, kurio prašymą (forma f5) patenkino savivaldybės rinkimų komisija ir, kuris balsuoja iki rinkimų dienos, balas rinkimų dieną patenka į rinkimų apylinkę, kurios rinkėjų sąraše yra naujai surašytas 2. Jei rinkėjas nieko nedarė, bet pageidauja balsuoti iki rinkimų dienos tos savivaldybės, į kurios gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą jis yra įtrauktas, rinkimų komisija, gavusi rinkėjo prašymą, padaro atitinkamus pakeitimus elektroniniame rinkėjų sąraše ir įrašo rinkėją į toje savivaldybėje rekomenduojamą rinkimų apylinkę.	1. Rinkėjas, kurio prašymą (forma F5) patenkino savivaldybės rinkimų komisija (iki galutinių rinkėjų sąrašų sudarymo), balsuoja rinkimų apylinkėje pagal faktinę gyvenamąją vietą. 2. Jeigu rinkimų dieną į apylinkės rinkimų komisiją kreipiasi rinkėjas, kuris nebuvo priskirtas jokiai tos savivaldybės rinkimų apylinkei, tačiau yra nuolatinis tos savivaldybės gyventojas, jis pateikia prašymą įrašyti jį į tos savivaldybės atitinkamos apylinkės rinkėjų sąrašą (forma F5) ir pažymą apie savo deklaruotą gyvenamąją vietą. Apylinkės rinkimų komisija patikrina, ar rinkėjas yra nuolatinis šios savivaldybės gyventojas, ar nėra balsavęs kitoje rinkimų apylinkėje, ir įrašo jį į papildomą rinkėjų sąrašą bei leidžia balsuoti Aprašo 81 punkte nustatyta tvarka.
4.	Asmuo įtrauktas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą („apskaitytas“)	Rinkėjas nėra priskirtas konkrečiai rinkimų apylinkei. Elektroniniame rinkėjų sąraše jis įtraukiamas į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą pagal savivaldybę, kurioje faktiškai gyvena, t. y. priskirtas fiktyviai apylinkei – 999**, o jo adresas yra ši savivaldybė su požymiu – „**apskaitytas**“.			

Eil. Nr.	Rinkėjo santykis su gyvenamosios vietos deklaravimu	Rinkėjo įrašymas į rinkėjų sąrašus	Kokius veiksmus turi atlikti rinkėjas, kad būtų įrašytas į konkrečios (pageidaujamos) rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą	Rinkėjas balsuoja iki rinkimų dienos įstatymų nustatytais atvejais	Rinkėjas balsuoja rinkimų dieną rinkimų apylinkėje Lietuvoje
	1	2	3	4	5
5.	Asmuo, kuris iki 2027-01-06 buvo deklaravęs savo gyvenamąją vietą vienoje savivaldybėje, tačiau po 2027-01-06 iš naujo deklaravo savo gyvenamąją vietą kitoje savivaldybėje ir nori balsuoti naujoje savivaldybėje.	Rinkėjas, kuris iki 2027-01-06 savo gyvenamąją vietą buvo deklaravęs vienoje savivaldybėje, jis yra įrašomas į tos savivaldybės rinkėjų sąrašą ir negali būti įrašytas į kitos savivaldybės rinkėjų sąrašą po 2027-01-06 (kurioje jis deklaravo savo naują gyvenamąją vietą)	Rinkėjas negali būti įrašytas į kitos savivaldybės rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą. Pranešimas apie rinkimus įteikiamas adresu (kuriuo buvo deklaravęs savo gyvenamąją vietą iki 2027-01-06) arba jį galima atsispausdinti portale „Rinkėjo puslapis“.	Rinkėjas ne savo savivaldybėje gali balsuoti tik balsavimo iš anksto metu (balsavimo iš anksto metu rinkėjai gali balsuoti bet kurioje savivaldybėje) jo balsas rinkimų dieną patenka ir suskaičiuojamas rinkimų apylinkėje pagal deklaruotą gyvenamąją vietą (kurią buvo deklaravęs iki 2027-01-06)	Rinkėjas kitos savivaldybės rinkimų apylinkėje balsuoti negali ir privalo vykti balsuoti į savo savivaldybės rinkimų apylinkę, kurioje gyvenamąją vietą buvo deklaravęs iki 2027-01-06. Kitos savivaldybės rinkimų apylinkėje taip pat negali balsuoti ir šios atmintinės 3-4 punktuose nurodyti asmenys, kurie balsuoja toje savivaldybėje, kurioje buvo žinoma paskutinė jų gyvenamoji vieta arba kurioje jie yra įtraukti į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą.
6.	Deklaravęs išvykimą į užsienį rinkėjas	Rinkėjai, kurie deklaravo išvykimą į užsienį ir negyvena Lietuvoje, į rinkėjų sąrašus jokioje savivaldybėje neįrašomi. Šie rinkėjai, rinkimų metu sugrįžę į Lietuvą, gali būti įtraukti į rinkėjų sąrašus ir balsuoti tik deklaravę gyvenamąją vietą Lietuvoje iki 2027-01-06.			

Pastabos:

*Savivaldybių tarybų rinkimų metu galima balsuoti tik savo savivaldybės kitoje rinkimų apylinkėje.

**Rekomenduojama rinkimų apylinkė – tai rinkimų apylinkė, į kurią įrašomi savivaldybės fiktyvioje rinkimų apylinkėje 999 esantys rinkėjai, kai jie pageidauja balsuoti iki rinkimų dienos.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. Sp-80

REKOMENDUOJAMŲ APYLINKIŲ, KURIOSE GALI BALSUOTI Į GYVENAMOSIOS VIETOS NETURINČIŲ ASMENŲ APSKAITĄ ĮTRAUKTI RINKĖJAI, SĄRAŠAS

I. Lietuvos Respublikos Prezidento, Lietuvos Respublikos savivaldybių tarybų, savivaldybių merų rinkimuose ir rinkimuose į Europos Parlamentą:

Eil. Nr.	Apygardos pavadinimas	Apylinkės Nr.	Apylinkės pavadinimas
1.	Akmenės rajono	3	Respublikos
2.	Alytaus miesto	3	Centro
3.	Alytaus rajono	4	Miklusėnų
4.	Anykščių rajono	2	Janydžių
5.	Birštono	1	Birštono m.
6.	Biržų rajono	4	Saulės
7.	Druskininkų	3	Atgimimo
8.	Elektrėnų	1	Draugystės
9.	Ignalinos rajono	9	Ignalinos Centro
10.	Jonavos rajono	4	Bibliotekos
11.	Joniškio rajono	2	Livonijos
12.	Jurbarko rajono	28	Dariaus ir Girėno
13.	Kaišiadorių rajono	2	Gedimino
14.	Kalvarijos	2	Kalvarijos Rytinė
15.	Kauno miesto	43	Aušros
16.	Kauno rajono	5	Pagynės
17.	Kazlų Rūdos	3	Mindaugo
18.	Kelmės rajono	11	Kalno
19.	Kėdainių rajono	41	Smilgos
20.	Klaipėdos miesto	1	Gimnazijos
21.	Klaipėdos rajono	4	Gargždų
22.	Kretingos rajono	2	M. Daujoto
23.	Kupiškio rajono	8	Kupos
24.	Lazdijų rajono	14	Lazdijų
25.	Marijampolės	13	Armino
26.	Mažeikių rajono	1	M. Račkausko
27.	Molėtų rajono	17	Siesarties
28.	Neringos	1	Kopų
29.	Pagėgių	1	Pagėgių
30.	Pakruojo rajono	24	Pakruojo
31.	Palangos miesto	5	Aikštės
32.	Panevėžio miesto	8	Laisvės
33.	Panevėžio rajono	5	Piniavos
34.	Pasvalio rajono	2	P. Vileišio
35.	Plungės rajono	6	Senamiesčio
36.	Prienų rajono	2	J. Basanavičiaus
37.	Radviliškio rajono	27	Kudirkos
38.	Raseinių rajono	3	Centro
39.	Rietavo	6	Rietavo
40.	Rokiškio rajono	1	J. Tumo-Vaižganto
41.	Skuodo rajono	2	Vilniaus
42.	Šakių rajono	1	Žiburio
43.	Šalčininkų rajono	2	Centrinė miesto
44.	Šiaulių miesto	10	Parko
45.	Šiaulių rajono	3	Vijolių
46.	Šilalės rajono	1	Šilalės
47.	Šilutės rajono	1	Mokyklos
48.	Širvintų rajono	2	I. Šeiniaus
49.	Švenčionių rajono	19	Švenčionių
50.	Tauragės rajono	3	Tauragės
51.	Telšių rajono	5	Muziejaus
52.	Trakų rajono	3	Trakų m.
53.	Ukmergės rajono	6	Kęstučio
54.	Utenos rajono	8	Ąžuolijos
55.	Varėnos rajono	37	Dzūkų
56.	Vilkaviškio rajono	4	Vilkaviškio šiaurės
57.	Vilniaus miesto	59	Konstitucijos
58.	Vilniaus rajono	27	Nemėžio 1-oji
59.	Visagino	4	Bangos
60.	Zarasų rajono	23	Zarasų vakarų

Forma S3 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. Sp-80
1 priedas

TVIRTINU
A.V. Išduoti apylinkės rinkimų komisijai
Savivaldybės/apygardos rinkimų komisijos pirmininkas

_____ _____
Parašas Vardas, pavardė

…. - -

[RINKIMŲ PAVADINIMAS]

Pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas,
naudojamas įteikiant pranešimus apie rinkimus, sudarant namuose balsuojančiųjų sąrašus
(SKIRTAS TIK RINKIMŲ KOMISIJŲ NARIAMS)

..... savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. ...., ...……rinkimų apylinkė Nr. ……

Puslapis ...., iš viso puslapių .... . Atspausdinta .....

Pagalbinis išankstinis rinkėjų sąrašas yra sudarytas pagal Lietuvos Respublikos gyventojų registro duomenis:

1. Pagalbiniame išankstiniame šios apylinkės rinkėjų sąraše įrašytų rinkėjų skaičius _____ .

2. Rinkėjų, turinčių teisę balsuoti namuose, skaičius _____ .

A. V. Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____ _____
(vardas, pavardė) (parašas) (data)

Visi neįteikti pranešimai apie rinkimus, pagalbinio išankstinio rinkėjų sąrašo dalis, formos F5 ir P6 perduodamos apylinkės rinkimų komisijos pirmininkui.

Puslapis ... Iš viso puslapių .... Atspausdinta ...., ... savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. ……., ...rinkimų apylinkė Nr. …

Eil. Nr.	Adresas	Pavardė, vardas rinkėjų, kurie turi teisę balsuoti namuose*	Žyma apie pranešimo apie rinkimus įteikimą/neįteikimą				Žyma apie užpildytą prašymą P6	Žyma apie patvirtintą prašymą P6
			įteikta	neįteikta	data	neįteikimo priežastis		
Įteikta/neįteikta pranešimų apie rinkimus						Užpildyta/patvirtinta prašymų P6		

* *stulpelio eilutė pildoma tik esant rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose*

Forma S4 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. Sp-80
(2024 m. birželio 20 d. sprendimo Nr. Sp-154
redakcija)
2 priedas

TVIRTINU
A.V. Išduoti apylinkės rinkimų komisijai
Savivaldybės/apygardos rinkimų komisijos pirmininkas

_____ _____ _____
Parašas Vardas, pavardė Data

GALUTINIS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

..... savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. ....

.....……rinkimų apylinkė Nr. ……

Puslapis ... . Iš viso puslapių .... . Atspausdinta ..... (data)

1. Rinkėjų skaičius galutiniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše: *_[užpildo spaustuvė]*_____
(20*-**-**)

Sąrašas sudarytas pagal išankstinį rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, jį patikslinus.

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
A. V. Parašas Vardas, pavardė

2. Po galutinių rinkėjų sąrašų patvirtinimo ir rinkimų dieną į papildomą rinkėjų sąrašą įrašyta rinkėjų: _____
(nuo 20**-**-** iki 20**-**-**)

3. Po galutinių rinkėjų sąrašų patvirtinimo ir rinkimų dieną iš galutinio rinkėjų sąrašo išbraukta rinkėjų: _____
(nuo 20**-**-** iki 20**-**-**)

4. Po pirmojo balsavimo turo ir pakartotinio balsavimo dieną į papildomą rinkėjų sąrašą įrašyta rinkėjų: _____
(nuo 20**-**-** iki 20**-**-**)

5. Po pirmojo balsavimo turo ir pakartotinio balsavimo dieną iš galutinio rinkėjų sąrašo išbraukta rinkėjų: _____
(nuo 20**-**-** iki 20**-**-**)

..... savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. ....…… rinkimų apylinkė Nr. .....

Eil. Nr.	Adresas	Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše	Pavardė, vardas	(rinkimų pavadinimas) (II turas)		(rinkimų pavadinimas) (I turas)		Pavardė, vardas
				Komisijos nario parašas	Rinkėjo parašas	Komisijos nario parašas	Rinkėjo parašas	
140	Liepų g. 7-1, Klaipėda	**145**	**PAVARDENIS Vardenis**					PAVARDENIS Vardenis
141	Liepų g. 7-2, Klaipėda	**146**	**PAVARDENĖ Vardenė**					PAVARDENĖ Vardenė

Rinkėjų parašų skaičius: (II turas) (I turas)

Balsavimo vokais balsavusių skaičius:

Puslapis ... . Iš viso puslapių .... Iš viso lape rinkėjų: .....

Pastaba. Įrašo pavyzdys formoje nespausdinamas.

Forma S6 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. Sp-80
3 priedas

PAPILDOMAS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠAS

..... savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. ……, ...……rinkimų apylinkė Nr. ……

Eil. Nr. sąraše	Pavardė, vardas	Asmens kodas	Adresas	Įrašymo data	I	II	Rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	(rinkimų pavadinimas)		(rinkimų pavadinimas) (pakartotinis balsavimas)	
								Komisijos nario parašas	Rinkėjo parašas	Komisijos nario parašas	Rinkėjo parašas
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					
					☐	☐					

Rinkėjų parašų skaičius : ☐☐☐☐

Balsavusiųjų paštu skaičius: ☐☐☐☐

Forma S9 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2024 m. birželio 20 d. sprendimu Nr. Sp-154
8 priedas

PAPILDOMAI ĮRAŠYTŲ RINKĖJŲ, ATVYKUSIŲ BALSUOTI IŠ KITŲ APYLINKIŲ, SĄRAŠAS

..... savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. ……, ...……rinkimų apylinkė Nr. ……

Eil. Nr. sąraše	Pavardė, vardas	Asmens kodas										Apylinkė, iš kurios atvyko rinkėjas		(rinkimų turo pavadinimas)	
												numeris	pavadinimas	komisijos nario parašas	rinkėjo parašas

Forma S7 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. Sp-80
4 priedas

RINKĖJŲ GAUTŲ PRAŠYMŲ ĮRAŠYTI Į APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠĄ (F5) APSKAITOS RINKIMŲ APYLINKĖJE ŽINIARAŠTIS

..... savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. …… .....rinkimų apylinkė Nr.

Eil. Nr.	Prašymo gavimo data	Rinkėjo pavardė, vardas	Prašymo registravimas posistemėje RINKĖJAI (iki rinkimų dienos) TAIP/NE	Reikalingas apygardos rinkimų komisijos patvirtinimas: TAIP/NE	Suteiktas rinkėjo nr. apylinkės rinkėjų sąraše / prašymas netenkintas	Sprendimo priėmimo data (įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą ir rinkėjo nr. apylinkės rinkėjų sąraše suteikimo data)

.....savivaldybės/apygardos rinkimų komisija Nr. …… .....rinkimų apylinkė Nr.

Forma F5 patvirtinta
Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 14 d. sprendimu Nr. Sp-80
5 priedas

Formos F5 registravimo Nr.

PRAŠYMAS ĮRAŠYTI Į RINKĖJŲ SĄRAŠĄ

F5

Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše

_____ apygardos rinkimų komisijai Nr. ____
(Prašymas įteikiamas _____ apylinkės rinkimų komisijai Nr. ____)

Duomenys apie pilietį: vardas, pavardė ir paso arba asmens tapatybės kortelės duomenys rašomi didžiosiomis raidėmis ir tik taip, kaip jie įrašyti pase arba asmens tapatybės kortelėje.

Vardas (-ai)

Pavardė

Asmens kodas

Gimimo data ___ – ___ – ___

Paso serija, numeris arba asmens tapatybės kortelės numeris

Prašau įrašyti mane į rinkėjų sąrašą dalyvauti rinkimuose. Mano adresas:

gatvė | namo Nr. | buto Nr.

kaimas, miestelis | seniūnija

miestas | rajonas

1. Šį adresą esu deklaravęs ☐ 2. Faktiškai gyvenu šiuo adresu ☐

Pateikite tai pagrindžiančius paaiškinimus ir įrodymus

Telefono Nr.

Rinkėjo parašas _____ 202_-_____

PATVIRTINU, KAD MANO PATEIKTI DUOMENYS YRA TEISINGI.

Asmens įrašymo į rinkėjų sąrašą posistemėje RINKĖJAI (iki rinkimų dienos) patikrinimas:

☐ Asmuo yra įrašytas į rinkėjų sąrašą: rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše _____ .

_____ apygardos Nr. _____ , _____ rinkimų apylinkė Nr. _____

☐ Asmuo nėra įrašytas į jokios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašus (nėra deklaravęs gyvenamosios vietos).

Apylinkės rinkimų komisijos sprendimas:

_____ apygardos rinkimų komisija Nr. _____

_____ apylinkės rinkimų komisija Nr. _____

Komisija priėmė sprendimą: ☐ **A** ☐ **B** ☐ **C** ☐ **D**

Komisijos pirmininkas (narys)

_____ 202_-_____
(vardas, pavardė) (parašas) (data)

GALIMI APYLINKĖS RINKIMŲ KOMISIJOS SPRENDIMAI:

A **B** **C** **D**

A. Įrašyti rinkėją į šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą.

B. Rinkėjas yra įrašytas į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą toje pačioje apygardoje, bet pakeitęs adresą ir gyvena šioje rinkimų apylinkėje. Todėl jis gali būti įrašytas į šios apylinkės rinkėjų sąrašą ir išbrauktas iš kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašo.

C. Pasiūlyti rinkėjui balsuoti toje rinkimų apylinkėje, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašytas. Rinkėjas gali balsuoti iš anksto arba rinkimų dieną nuvykti į tą rinkimų apylinkę.

D. Piliečio neįrašyti į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą.

Asmens duomenų valdytoja – Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, adresas: Gynėjų g. 8, Vilnius, tel. (0 5) 239 6902. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų rengimo ir rinkėjų informavimo tikslais. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

VYRIAUSIOJI RINKIMŲ KOMISIJA

Vilniaus miesto apygardos Nr. 57 rinkimų komisija

Dvarčionių apylinkės Nr. 121 rinkimų komisija

INFORMACINĖ KORTELĖ

Nr. 1028

Rinkimų pavadinimas

Vardas, pavardė	VARDENIS PAVARDENIS
Gyvenamosios vietos adresas	Vilnius
Apylinkės adresas	Keramikų g. 2, Vilnius; 0 600 00000

Balsavimas rinkimų apylinkėje vyksta nuo 7 iki 20 val.

EIDAMI BALSUOTI, TURĖKITE

ASMENS TAPATYBĘ PATVIRTINANTĮ DOKUMENTĄ

Asmens duomenų valdytoja – Vyriausioji rinkimų komisija. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų organizavimo tikslu. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 20 d. sprendimu Nr. Sp-92

_____
(apygardos / savivaldybės / referendumo rinkimų komisijos pavadinimas ir Nr.)
_____ **PIRMININKUI**
(rinkimų apylinkės pavadinimas ir Nr.)

LIUDIJIMAS DĖL RINKĖJO ASMENS TAPATYBĖS PATVIRTINIMO

Mes, šios rinkimų apylinkės rinkėjai, _____
(vardai, pavardės)
_____***, asmeniškai pažįstame***

_____***, gyvenantį (-čią)***
(vardas, pavardė)
_____,
(gyvenamosios vietos adresas)
ir patvirtiname šio (šios) rinkėjo (rinkėjos) asmens tapatybę.

Liudytojai:

Vardas	Pavardė
Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento Nr.	
Gyvenamosios vietos adresas	
Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše Nr.	Parašas

Vardas	Pavardė
Asmens tapatybę patvirtinančio dokumento Nr.	
Gyvenamosios vietos adresas	
Rinkėjo numeris apylinkės rinkėjų sąraše Nr.	Parašas

Aš, apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas, _____,
(vardas, pavardė)
su šiuo liudijimu dėl rinkėjo (rinkėjos) tapatybės patvirtinimo susipažinau. Liudytojų asmens tapatybė buvo nustatyta pagal jų pateiktus asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus.

_____ _____
(data) *(parašas)*

Pastaba. Apylinkės rinkimų komisijos nariams ar rinkimų stebėtojams pageidaujant, rekomenduojame juos nedelsiant informuoti apie šio liudijimo surašymo faktą, taip pat supažindinti su jo turiniu.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugsėjo 15 d. sprendimu Nr. Sp-81
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2024 m. birželio 20 d. sprendimo Nr. Sp-155
redakcija)

5.2. ASMENŲ, TURINČIŲ TEISĘ RINKTI, SĄRAŠO IR RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMO VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS INFORMACINĖJE SISTEMOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (toliau – VRKIS) Rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje (toliau – posistemė *RINKĖJAI*) tvarka.

2. VRKIS posistemė *RINKĖJAI* yra skirta:

2.1. asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašui ir rinkėjų sąrašams sudaryti, tvarkyti ir tikslinti;

2.2. rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumui tvarkyti;

2.3. pranešimų apie rinkimus įteikimo informacijai registruoti;

2.4. rinkėjų, balsuojančių namuose, prašymams registruoti, sąrašams sudaryti, teisei balsuoti namuose patikrinti;

2.5. prašymams įrašyti rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą registruoti;

2.6. patikrinti, ar atvykęs balsuoti rinkėjas yra įrašytas į apylinkės rinkėjų sąrašą, ir apie jo atvykimą balsuoti pažymėti rinkimų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše;

2.7. rinkėjų prašymams balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje ir kitų rinkimų apylinkių komisijų sutikimų dėl balsavimo šioje rinkimų apylinkėje registruoti;

2.8. elektroniniams prašymams, pateiktiems per VRKIS Elektroninių paslaugų modulį „Rinkėjo puslapis“ ir susijusiems su prašymu balsuoti namuose, ar įrašyti rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, administruoti.

3. Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų sudarymas, tvarkymas ir tikslinimas vykdomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos rinkimų kodeksu ir Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintu Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų sudarymo, tvarkymo ir tikslinimo tvarkos aprašu.

II SKYRIUS
ATVYKUSIŲ BALSUOTI RINKĖJŲ ŽYMĖJIMAS RINKIMŲ APYLINKĖS ELEKTRONINIAME RINKĖJŲ SĄRAŠE

4. Atvykę balsuoti rinkėjai turi būti žymimi kompiuterizuotoje darbo vietoje, įrengtoje prie įėjimo į balsavimo patalpą. Esant poreikiui, didesnėse rinkimų apylinkėse gali būti įrengtos kelios darbo vietos, skirtos atvykusiems balsuoti rinkėjams žymėti. Kompiuterizuotoje darbo vietoje turi būti naudojamas apygardos informatiko paruoštas kompiuteris su interneto ryšiu ir spausdintuvas. Taip pat gali būti naudojamas brūkšninių kodų skaitytuvas, skirtas greitesnei rinkėjų paieškai elektroniniame rinkėjų sąraše.

5. Rinkimų apylinkės nariai, prisijungę prie VRKIS posistemės *RINKĖJAI*, žymi atvykusius balsuoti rinkėjus elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše. Įvedami duomenys yra nuolat sinchronizuojami su VRKIS centrine duomenų baze. Esant trumpalaikiams interneto ryšio sutrikimams,

atvykę balsuoti rinkėjai gali būti žymimi naudojant lokalius duomenis, esančius kompiuterizuotoje darbo vietoje. Lokalūs rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašų duomenys yra automatiškai atsiunčiami į komisijos nario kompiuterį šiam prisijungus prie VRKIS posistemės *RINKĖJAI* per Elektroninius valdžios vartus.

6. Teisė prisijungti prie VRKIS posistemės *RINKĖJAI* suteikiama visiems prisiekusiems rinkimų apylinkės komisijos nariams, išskyrus tuos, kuriems šią teisę panaikino rinkimų apylinkės komisijos pirmininkas.

7. Apylinkės rinkimų komisijos nariai turi teisę prisijungti prie VRKIS posistemės *RINKĖJAI*:

7.1. elektroninio rinkėjų sąrašo – per Elektroninius valdžios vartus, kuriuose komisijos nariai yra autentifikuojami Valstybės informacinių išteklių sąveikumo platformoje;

7.2. rinkimų dienos lokalių duomenų – vartotojo vardu ir paties susikurtu slaptažodžiu (slaptažodis susikuriamas prisijungus prie VRKIS per Elektroninius valdžios vartus).

8. Apylinkės rinkimų komisija, baigusi darbą su VRKIS posisteme *RINKĖJAI*, turi pašalinti rinkimų dienos lokalius duomenis, užpildyti ir pasirašyti Duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktą (5 priedas). Pasibaigus rinkimams visi duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktai kartu su kita rinkimų medžiaga turi būti perduoti Vyriausiajai rinkimų komisijai.

PIRMASIS SKIRSNIS
RINKĖJŲ ŽYMĖJIMAS

9. Atvykęs balsuoti rinkėjas kompiuterizuotoje darbo vietoje dirbančiam apylinkės komisijos nariui privalo pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Kartu su asmens tapatybe patvirtinančiu dokumentu gali būti pateikta ir portale „Rinkėjo puslapis“ spausdinama Informacinė kortelė, skirta rinkėjui susipažinti su jo įrašymu į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą.

10. Komisijos narys pagal asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenis atlieka atvykusio balsuoti rinkėjo paiešką VRKIS posistemėje *RINKĖJAI*.

11. Nustačius rinkėjo tapatybę ir įsitikinus, kad atvykęs balsuoti rinkėjas yra šios rinkimų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše, pažymimas rinkėjo atvykimo balsuoti faktas.

12. Neradus rinkėjo apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše, atliekama jo paieška Lietuvos Respublikos elektroniniame rinkėjų sąraše. Galimi atvejai:

12.1. rinkėjas įtrauktas į kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą;

12.2. elektroniniame rinkėjų sąraše pažymėta, kad rinkėjas jau balsavo;

12.3. rinkėjas nėra įrašytas į rinkėjų sąrašus, nes nėra deklaravęs savo gyvenamosios vietos arba ilgiau kaip vienus metus iki rinkimų dienos neturi nė vieno galiojančio pilietybę patvirtinančio asmens dokumento (paso ar asmens tapatybės kortelės). Šiuo atveju gali būti pildomas prašymas įtraukti rinkėją į apylinkės rinkėjų sąrašą (F5 forma) pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos patvirtintą Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų sudarymo, tvarkymo ir tikslinimo tvarkos aprašą.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-311, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24923

13. Susiklosčius ypatingoms, objektyviai nenumatytoms sąlygoms, atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimas apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše gali būti atliekamas vėliau, bet ne vėliau kaip iki balsadėžės atidarymo. Rinkimų apylinkė turi kaupti atvykusių balsuoti, bet dar nepažymėtų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše, rinkėjų duomenis ir, esant galimybei, nedelsdama juos pažymėti.

14. Rinkimų dieną apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše privalo būti pažymimi ir rinkėjai, balsavę iš anksto, namuose ar specialiuose balsavimo punktuose, nurodant balsavimo būdą – „*BV*“ (*balsavo vokais*).

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-155, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11277

ANTRASIS SKIRSNIS
KITOS APYLINKĖS RINKĖJO ŽYMĖJIMAS

15. Kai abi tos pačios apygardos rinkimų apylinkės yra elektroninių ryšių priemonėmis prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo ir nustačius, kad atvykęs balsuoti rinkėjas yra kitos rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, jam leidžiama balsuoti ir jis pažymimas rinkimų apylinkės elektroniniame rinkėjų sąraše po to, kai:

15.1. posistemėje *RINKĖJAI* suformuojamas ir išsiunčiamas pranešimas rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašus yra įrašytas atvykęs balsuoti rinkėjas, rinkimų komisijai apie rinkėjo atvykimą;

15.2. gaunamas patvirtinimas iš rinkimų apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą yra įrašytas šis rinkėjas, kad:

15.2.1. rinkėjas nėra balsavęs;

15.2.2. šios rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše yra padarytas įrašas apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę;

15.2.3. rinkėjo balsas, jeigu bus gautas balsavimo vokais, nebus skaičiuojamas;

15.3. atvykęs balsuoti rinkėjas pasirašo prašymą balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje; prašymą suformuoja ir atspausdina apylinkės rinkimų komisija (1 priedas). Šie prašymai laikomi sudedamąja apylinkės Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių balsuoti iš kitų apylinkių, sąrašo (forma S9) dalimi. Apylinkės rinkimų komisijos sprendimu, atvykę balsuoti rinkėjai gali būti įrašomi į šios apylinkės Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių balsuoti iš kitų apylinkių, sąrašą (forma S9). Tokiu atveju prašymai balsuoti kitoje rinkimų apylinkėje nėra spausdinami.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-155, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11277

TREČIASIS SKIRSNIS
KITOJE APYLINKĖJE BALSUOJANČIO RINKĖJO ŽYMĖJIMAS

16. Kai abi tos pačios apygardos rinkimų apylinkės elektroninių ryšių priemonėmis yra prisijungusios prie elektroninio rinkėjų sąrašo, apylinkės rinkimų komisija, gavusi pranešimą apie rinkėjo, esančio jos apylinkės rinkėjų sąraše, atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę, pirmiausia elektroniniame rinkėjų sąraše suranda ir patikrina, ar rinkėjas nėra balsavęs šioje ar kitoje rinkimų apylinkėje, tai yra ar nėra gautas pranešimas apie tai, kad rinkėjas balsavo kitoje rinkimų apylinkėje.

17. Nustačius, kad rinkėjas nebalsavo nė vienoje rinkimų apylinkėje, siunčiamas teigiamas atsakymas apylinkės rinkimų komisijai, pateikusiai pranešimą, ir duodamas sutikimas, kad rinkėjas gali balsuoti rinkimų apylinkėje, į kurią yra atvykęs, po to, kai:

17.1. rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše padaromas įrašas apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į kitą rinkimų apylinkę – „*BKA*“ (*balsavo kitoje apylinkėje*);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-155, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11277

17.2. patvirtinama, kad rinkėjo balsas, jeigu bus gautas balsavimo voke, nebus skaičiuojamas.

18. Nustačius, kad rinkėjas jau yra balsavęs kurioje nors rinkimų apylinkėje, siunčiamas neigiamas atsakymas apylinkės rinkimų komisijai, pateikusiai pranešimą, ir sutikimas balsuoti neduodamas, informuojant apie tokio nesutikimo priežastis. Per klaidą išsiuntus neigiamą arba teigiamą atsakymą, apylinkės komisijos narys turi kreiptis į apygardos informatiką dėl klaidos ištaisymo.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-155, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11277

III SKYRIUS
RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS, RINKĖJŲ RŪŠIAVIMAS SĄRAŠE, INFORMACIJOS REGISTRAVIMAS

19. Atvykę balsuoti rinkėjai žymimi elektroniniame rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše, kuri elektroninių ryšių priemonėmis yra prisijungusi prie elektroninio rinkėjų sąrašo VRKIS posistemės *RINKĖJAI*.

20. Apylinkės rinkimų komisija VRKIS posistemėje *RINKĖJAI* atlieka šiuos elektroninio rinkėjų sąrašo tvarkymo veiksmus:

21. **Rinkimų apylinkės išankstinio rinkėjų sąrašo surašymo eiliškumo tvarkymas**:

21.1. Apylinkės rinkimų komisija turi galimybę surūšiuoti rinkėjus išankstiniame apylinkės rinkėjų sąraše pagal savo poreikius (rinkėjo adresą), taip sudarydama sąlygas patogesniam pranešimų apie rinkimus ir kitų rinkimų dokumentų pristatymui rinkėjams.

21.2. Išankstinio apylinkės rinkėjų sąrašo rūšiavimas atliekamas iki išankstinio rinkėjų sąrašo sudarymo, tai yra iki rinkėjų rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše sunumeravimo.

21.3. Jeigu apylinkės rinkimų komisija savo apylinkės rinkėjų sąraše rinkėjų neišrūšiuoja, apylinkės rinkėjų sąrašas bus sudaromas ir atspausdinamas adresų abėcėlės tvarka.

22. **Informacijos apie pranešimų apie rinkimus, tarp jų ir rinkėjų, kurie turi teisę balsuoti namuose, įteikimą registravimas**:

22.1. Apylinkės rinkimų komisija VRKIS posistemėje *RINKĖJAI* turi pažymėti rinkėjus, kuriems buvo:

22.1.1. įteikti pranešimai apie rinkimus. Pažymint apie pranešimų apie rinkimus įteikimą, turi būti nurodoma:

22.1.1.1. įteikimo faktas;

22.1.1.2. įteikimo data;

22.1.1.3. įteikusio apylinkės komisijos nario vardas ir pavardė;

22.1.2. neįteikti pranešimai apie rinkimus. Pažymint apie pranešimų apie rinkimus neįteikimą, turi būti nurodoma:

22.1.2.1. neįteikimo faktas;

22.1.2.2. neįteikimo priežastys iš pateikto sąrašo.

22.2. Baigus registruoti informaciją apie pranešimų apie rinkimus įteikimą, VRKIS posistemėje *RINKĖJAI* atspausdinama pranešimų apie rinkimus įteikimo ataskaita (2 priedas).

23. **Rinkėjų, balsuojančių namuose, prašymų registravimas, sąrašo sudarymas, balsavimo informacijos registravimas**:

23.1. Apylinkės rinkimų komisija turi pažymėti VRKIS posistemėje *RINKĖJAI* tuos rinkėjus, kurie išreiškė norą balsuoti namuose, užpildė prašymą (P6 forma) ir kuriems apylinkės rinkimų komisijos sprendimu buvo leista balsuoti namuose.

23.2. Rinkėjai, išreiškę norą balsuoti namuose, žymimi rinkimų apylinkėse ne ilgiau kaip iki paskutinio trečiadienio iki rinkimų dienos.

23.3. Baigus registruoti rinkėjus, išreiškusius norą balsuoti namuose, atspausdinamas namuose balsuojančių rinkėjų sąrašas (3 priedas).

24. **Prašymų įrašyti rinkėją į rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą registravimas**:

24.1. Apylinkės rinkimų komisija VRKIS posistemėje *RINKĖJAI* turi pažymėti rinkėjus, pateikusius prašymą įrašyti juos į apylinkės rinkėjų sąrašą (F5 forma).

24.2. Apylinkės rinkimų komisija turi įvesti rinkėjo pateikto prašymo (F5 formos) duomenis į VRKIS posistemę *RINKĖJAI*, atspausdinti, duoti pasirašyti prašymą rinkėjui ir pateikti pasiūlymą apygardos rinkimų komisijai dėl rinkėjo įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą (*siūlyti įrašyti arba siūlyti neįrašyti*).

24.3. Apygardos rinkimų komisija priima sprendimą dėl rinkėjo įrašymo į apylinkės rinkėjų sąrašą, šį sprendimą nurodo posistemėje *RINKĖJAI.* Atlikus nurodytus veiksmus, rinkėjas, atsižvelgiant į priimtą sprendimą, įrašomas arba neįrašomas į apylinkės rinkėjų sąrašą.

24.4. Apylinkės rinkimų komisija posistemėje *RINKĖJAI* turi atsispausdinti informaciją apie pasikeitimus išankstiniame rinkėjų sąraše: rinkėjų, įrašytų į apylinkės rinkėjų sąrašą, ir rinkėjų, išbrauktų iš apylinkės rinkėjų sąrašo, ir pridėti juos prie rinkimų apylinkės galutinio rinkėjų sąrašo (4 priedas).

Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje tvarkos aprašo
1 priedas

Ši pažyma yra spausdinama rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko kitos rinkimų apylinkės rinkėjas. Pažyma patvirtina, kad: a) dėl rinkėjo buvo išsiųstas pranešimas į rinkimų apylinkę, į kurios sąrašus yra įrašytas rinkėjas; b) gautas rinkimų apylinkės komisijos, į kurią buvo išsiųstas pranešimas, atsakymas, leidžiantis arba neleidžiantis rinkėjui balsuoti. Antroje lapo dalyje yra vieta, skirta rinkėjui parašyti prašymą leisti jam balsuoti šioje rinkimų apylinkėje ir patvirtinti, kad jis nebalsavo ir nebalsuos jokioje kitoje rinkimų apylinkėje. Trečioji lapo dalis skirta pažymėti apie biuletenio išdavimą.

PAŽYMA DĖL RINKĖJO BALSAVIMO KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

(data) Nr. , (laikas)

PRANEŠIMAS APIE RINKĖJO PRAŠYMĄ BALSUOTI KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

PRANEŠIMĄ SIUNČIA rinkimų apylinkė Nr. rinkimų apygarda Nr.

PRANEŠIMAS SKIRTAS rinkimų apylinkei Nr. rinkimų apygardai Nr.

DĖL RINKĖJO **Vardo Vardaičio ....., a. k. ....., rinkėjo Nr. .... apylinkės rinkėjų sąraše**.

Prašome patvirtinti, kad rinkėjas, įrašytas į jūsų rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, nebalsavo jūsų rinkimų apylinkėje, ir jeigu jo balsas bus gautas paštu, jis nebus skaičiuojamas, t. y. rinkėjų sąraše nėra įrašo (rinkėjo parašo), kad jis balsavo jūsų ar kitoje rinkimų apylinkėje ir pagal šį pranešimą rinkėjų sąraše padarysite įrašą apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į mūsų rinkimų apylinkę.

PRANEŠIMĄ GAVUSIOS RINKIMŲ APYLINKĖS KOMISIJOS ATSAKYMAS (laikas)

TEIGIAMAS. Rinkėjas gali balsuoti jūsų apylinkėje. Apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į jūsų rinkimų apylinkę yra padarytas įrašas rinkėjų sąraše ir, jeigu bus gautas rinkėjo balsas paštu, jis nebus skaičiuojamas.

Arba

NEIGIAMAS. Rinkėjas negali balsuoti jūsų rinkimų apylinkėje dėl šios priežasties:

□ rinkėjų sąraše yra balsavusio rinkėjo parašas;

□ rinkėjų sąraše yra įrašas apie tai, kad rinkėjas balsuoja kitoje rinkimų apylinkėje.

Pastaba.

..... rinkimų apylinkė Nr. .....

RINKĖJO PRAŠYMAS BALSUOTI KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

Rinkėjas VARDAS VARDAITIS

DĖL LEIDIMO BALSUOTI..... RINKIMŲ APYLINKĖJE Nr. ....

Prašau leisti man balsuoti šioje rinkimų apylinkėje, kadangi neturiu galimybės nuvykti į savo rinkimų apylinkę.

Patvirtinu, kad dar nebalsavau ir nebalsuosiu kitoje rinkimų apylinkėje.

Rinkėjas *(vardas, pavardė, parašas)*.....

Rinkimų apylinkės pirmininkas, priėmęs sprendimą dėl biuletenio išdavimo *(v., pavardė, parašas)*
Biuletenį išduoti..... *A.V.*
Komisijos narys, išdavęs rinkėjui balsavimo biuletenį *(v., pavardė, parašas)*
Biuletenį išdaviau.....

Rinkėjas: rinkimų biuletenį gavau *(rinkėjo parašas)*.....

Ši pažyma yra spausdinama rinkimų apylinkėje, į kurią atvyko kitos rinkimų apylinkės rinkėjas. Pažyma patvirtina, kad: a) dėl rinkėjo buvo išsiųstas pranešimas į rinkimų apylinkę, į kurios sąrašus yra įrašytas rinkėjas; b) gautas rinkimų apylinkės komisijos, į

kurią buvo išsiųstas pranešimas, atsakymas, leidžiantis arba neleidžiantis rinkėjui balsuoti. Antroje lapo dalyje yra vieta, skirta rinkėjui parašyti prašymą leisti jam balsuoti šioje rinkimų apylinkėje ir patvirtinti, kad jis nebalsavo ir nebalsuos jokioje kitoje rinkimų apylinkėje. Trečioji lapo dalis skirta pažymėti apie biuletenio išdavimą.

PAŽYMA DĖL RINKĖJO BALSAVIMO KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

data Nr. , laikas

PRANEŠIMAS APIE RINKĖJO PRAŠYMĄ BALSUOTI KITOJE RINKIMŲ APYLINKĖJE

PRANEŠIMĄ SIUNČIA rinkimų apylinkė Nr. rinkimų apygarda Nr.

PRANEŠIMAS SKIRTAS rinkimų apylinkei Nr. rinkimų apygardai Nr.

DĖL RINKĖJO **Vardo Vardaičio ....., a. k. ....., rinkėjo Nr. ....apylinkės rinkėjų sąraše**.

Prašome patvirtinti, kad rinkėjas, įrašytas į jūsų rinkimų apylinkės rinkėjų sąrašą, nebalsavo jūsų rinkimų apylinkėje, ir jeigu jo balsas bus gautas paštu, jis nebus skaičiuojamas, t. y. rinkėjų sąraše nėra įrašo (rinkėjo parašo), kad jis balsavo jūsų ar kitoje rinkimų apylinkėje, ir pagal šį pranešimą rinkėjų sąraše padarysite įrašą apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į mūsų rinkimų apylinkę.

PRANEŠIMĄ GAVUSIOS RINKIMŲ APYLINKĖS KOMISIJOS ATSAKYMAS laikas

TEIGIAMAS. Rinkėjas gali balsuoti jūsų apylinkėje. Apie šio rinkėjo atvykimą balsuoti į jūsų rinkimų apylinkę yra padarytas įrašas rinkėjų sąraše ir, jeigu bus gautas rinkėjo balsas paštu, jis nebus skaičiuojamas.

Arba

NEIGIAMAS. Rinkėjas negali balsuoti jūsų rinkimų apylinkėje dėl šios priežasties:

□ rinkėjų sąraše yra balsavusio rinkėjo parašas;

□ rinkėjų sąraše yra įrašas apie tai, kad rinkėjas balsuoja kitoje rinkimų apylinkėje.

Pastaba.

..... rinkimų apylinkė Nr. .....

GAUTAS NEIGIAMAS ATSAKYMAS, BALSUOTI NEGALIMA.

Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje tvarkos aprašo
2 priedas

..... APYGARDOS NR. .....

***[*..... APYLINKĖ NR. .....*]* RINKIMŲ KOMISIJOS**

ATASKAITA

PRANEŠIMŲ APIE RINKIMUS ĮTEIKIMAS, BALSUOJANČIŲ NAMUOSE SĄRAŠO SUDARYMAS, RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TIKSLINIMAS

1.	Rinkėjų skaičius pagalbiniame išankstiniame rinkėjų sąraše (sąrašo dalyje)	
2.	Įteikta pranešimų apie rinkimus rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose	
3.	Liko neįteikta pranešimų apie rinkimus rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose	
4.	Užpildyta prašymų įrašyti į apylinkės rinkimų sąrašą (F5 formų)	
5.	Užpildyta prašymų balsuoti namuose (P6 formų)	

Priežastys, kodėl liko neįteikti pranešimai apie rinkimus rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose **(nurodyti tokių atvejų skaičių):**

1.	Kaimynai atsisakė paimti ir perduoti	
2.	Neįsileido į namus (butą)	
3.	Gautas pranešimas, kad asmuo šiuo adresu negyvena ar yra išvykęs	
4.	Pranešta, kad miręs	
5.	Kita	

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas

(Data)

(Parašas)

Apylinkės rinkimų komisija duomenis apie pranešimų apie rinkimus rinkėjams įteikimą el. ryšio priemonėmis perduoda apygardos rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų dienos.

Apygardos rinkimų komisija duomenis apie pranešimų apie rinkimus rinkėjams įteikimą el. ryšio priemonėmis perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai ne vėliau kaip likus 7 dienoms iki rinkimų dienos.

Sudarymo data ir laikas

Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje tvarkos aprašo
3 priedas

PATVIRTINTA
20__ m. _____d. apylinkės rinkimų komisijos posėdyje (protokolo Nr. _____)

[RINKIMŲ PAVADINIMAS] **RINKIMAI**
NAMUOSE BALSUOJANČIŲ RINKĖJŲ SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS, ATITINKANČIUS RINKIMŲ ĮSTATYMUS)

..... apygardos Nr. .....

..... apylinkė Nr. ..... rinkimų komisija

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo data	Gyvenamoji vieta	Žyma išankstiniame rinkėjų sąraše	Nesant žymos išankstiniame rinkėjų sąraše, dokumento Nr.
1.					
2.					
3.					

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

PASTABA. Iš viso sąrašo sudarymo dieną nepatenkinta rinkėjų rašytinių prašymų.

Sudarymo data ir laikas

Lapas 1 iš 1

Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje tvarkos aprašo
4 priedas

..... APYGARDOS NR. .....

***[..... APYLINKĖ NR. .....]* RINKIMŲ KOMISIJOS**

ATASKAITA

RINKĖJŲ, IŠBRAUKTŲ IŠ RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠO, SĄRAŠAS

Ataskaita: nuo [data] iki [data]

Eil. Nr.	Veiksmo data / laikas	Senas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Vardas, pavardė	Senas rinkėjo adresas
		Naujas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Apygarda ir apylinkė, į kurią iškeltas rinkėjas	Naujas rinkėjo adresas
1.				
2.				

Iš apylinkės rinkėjų sąrašo išbraukta rinkėjų – *[skaičius]*

Sudarymo data ir laikas

..... APYGARDOS NR. .....

***[..... APYLINKĖ NR. .....]* RINKIMŲ KOMISIJOS**

ATASKAITA

RINKĖJŲ, ĮRAŠYTŲ Į RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠĄ, SĄRAŠAS

Ataskaita: nuo [data] iki [data]

Eil. Nr.	Veiksmo data / laikas	Senas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Vardas, pavardė	Naujas rinkėjo adresas
		Naujas rinkėjo Nr. apylinkės rinkėjų sąraše	Apygarda ir apylinkė, iš kurios atkeltas rinkėjas	Senas rinkėjo adresas
1.				
2.				

Į apylinkės rinkėjų sąrašą įrašyta rinkėjų – *[skaičius]*

Sudarymo data ir laikas

Asmenų, turinčių teisę rinkti, sąrašo ir rinkėjų sąrašų tikslinimo Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinėje sistemoje tvarkos aprašo
5 priedas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS INFORMACINĖS SISTEMOS RINKĖJŲ SĄRAŠŲ TVARKYMO POSISTEMĖS *RINKĖJAI* SUKURTŲ DUOMENŲ PAŠALINIMO IR SUNAIKINIMO
A K T A S

..... m. ..... d. Nr.

Vadovaudamasis Asmens duomenų tvarkymo Lietuvos Respublikos vyriausioje rinkimų komisijoje tvarkos aprašu, kitais asmens duomenų apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais, patvirtinu, kad Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemės *RINKĖJAI* sukurti lokalūs duomenys buvo pašalinti ir sunaikinti iš

apygardos rinkimų komisijos
(apygardos rinkimų komisijos numeris ir pavadinimas)

rinkimų apylinkės
(rinkimų apylinkės numeris ir pavadinimas)

kompiuterizuotos darbo vietos.

Patvirtinu, kad kompiuteryje (-iuose) taip pat yra ištrintos visos jame buvusios informacijos rinkmenos (failai), kuriose (-iuose) buvo rinkimuose naudojami asmens duomenys, nebuvo padarytos atsarginės tokių informacijos rinkmenų (failų) kopijos, o duomenys nebuvo perduoti ir nebuvo suteikta neautorizuota prieiga tretiesiems asmenims. Pažymiu, kad buvo sunaikinti visi kompiuteryje (-iuose), kituose mobiliuosiuose ar nešiojamuosiuose įrenginiuose ir elektroninėse laikmenose buvę duomenys, skirti *[rinkimų pavadinimas]* rinkimams organizuoti ir vykdyti.

Suprantu, kad neatlikęs šiame akte nurodytų veiksmų galiu būti patrauktas teisinėn atsakomybėn už asmens duomenų saugumo pažeidimą teisės aktų nustatyta tvarka.

Duomenų pašalinimą atliko:

(parašas) (vardas, pavardė)

Dalyvavo:

Rinkimų apylinkės pirmininkas

(parašas) (vardas, pavardė)

Duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktą priėmė:

Apygardos rinkimų komisijos informatikas

(parašas) (vardas, pavardė)

Pastaba. Duomenų pašalinimo ir sunaikinimo aktas turi būti pateiktas Vyriausiajai rinkimų komisijai.

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugpjūčio 11 d. sprendimu Nr. Sp-61
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 13 d. sprendimo Nr. Sp-71
redakcija)

5.3. PRANEŠIMO APIE RINKIMUS (REFERENDUMĄ) ĮTEIKIMO RINKĖJAMS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pranešimo apie rinkimus (referendumą) įteikimo rinkėjams tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma pranešimo apie rinkimus (referendumą) įteikimo rinkėjams tvarka.

2. Pranešimas apie rinkimus (referendumą) – informacinis pakvietimas dalyvauti rinkimuose (referendume). Pranešime apie rinkimus (referendumą) (toliau – pranešimas) nurodoma: rinkimų (referendumo) apylinkės, į kurios rinkėjų sąrašą įrašytas rinkėjas, pavadinimas, numeris ir kontaktiniai duomenys (balsavimo patalpos adresas ir telefono numeris); savivaldybės (apygardos), kurios teritorijai priskirta rinkimų apylinkė, pavadinimas ir numeris; rinkimų (referendumo) data, balsavimo rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpoje laikas, kvietimas dalyvauti rinkimuose (referendume), kita rinkėjui ar rengiant rinkimus (referendumą) svarbi informacija.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-156, 2024-06-20, paskelbta TAR 2024-06-20, i. k. 2024-11280

II SKYRIUS
PRANEŠIMŲ ĮTEIKIMAS

3. Pranešimus įteikia ir kitą su rinkimais (referendumu) susijusią informaciją rinkėjams perduoda apylinkės rinkimų (referendumo) komisija.

4. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, vykdamas pas rinkėjus, privalo turėti:

4.1. rinkėjų, įrašytų į tos apylinkės rinkėjų sąrašą, pranešimus apie rinkimus;

4.2. pagalbinį išankstinį rinkėjų sąrašą (S3 forma);

4.3. prašymo įrašyti į rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą formų (F5);

4.4. prašymo balsuoti namuose formų (P6);

4.5. Vyriausiosios rinkimų komisijos išleistus leidinius su savivaldybėje (apygardoje) keliamų kandidatų ir kandidatų sąrašų rinkimų programomis.

5. Pranešimai ir leidiniai su kandidatų ir kandidatų sąrašų rinkimų programomis yra platinami į rinkėjų pašto dėžutes.

6. Rinkėjams, turintiems teisę balsuoti namuose (asmenys su negalia, asmenis su negalia namuose slaugantys ar juos prižiūrintys (jiems teikiantys pagalbą) asmenys, dėl ligos laikinai nedarbingi, 70 metų amžių sukakę rinkėjai arba gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime iš dalies ar visiškai netekę socialinio draudimo senatvės pensijos amžių sukakę rinkėjai, jeigu jie dėl sveikatos būklės patys negali atvykti rinkimų dieną į rinkimų apylinkę), pranešimai privalo būti įteikti asmeniškai. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, įteikdamas tokiam rinkėjui pranešimą, privalo jo paklausti, ar jis pasinaudos šia teise, ir informuoti, kaip jis tai gali įgyvendinti. Jeigu toks rinkėjas pasirenka balsuoti namuose, užpildomas Prašymas balsuoti namuose (P6 forma).

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-315, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24928
Nr. Sp-71, 2026-08-13, paskelbta TAR 2026-08-13, i. k. 2026-12728

7. Pranešimų įteikimas rinkėjams turi būti baigtas ne vėliau kaip likus 8 dienoms iki rinkimų (referendumo) dienos. Konkretų pranešimų įteikimo rinkėjams grafiką nustato savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija.

8. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, baigęs įteikti pranešimus, grąžina neišdalytus pranešimus ir kitus su rinkimais (referendumu) susijusius dokumentus komisijos pirmininkui kartu su savo darbo ataskaita (pranešimų apie rinkimus įteikimas, rinkėjų, balsuojančių namuose, sąrašo sudarymas, rinkėjų sąrašų tikslinimas), kurią atspausdina iš Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (VRKIS) posistemės „RINKĖJAI“. Informacija apie gautus prašymus balsuoti namuose perrašoma iš pagalbinio išankstinio rinkėjų sąrašo (S3) į elektroninį išankstinį rinkėjų sąrašą (suvedama į VRKIS posistemę „RINKĖJAI“). Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas suvestinę ataskaitą perduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai.

6. BALSAVIMAS IKI RINKIMŲ DIENOS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 20 d. sprendimu Nr. Sp-88
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2026 m. rugpjūčio 20 d. sprendimo Nr. Sp-75
redakcija)

6.1. BALSAVIMO IKI RINKIMŲ DIENOS ORGANIZAVIMO IR VYKDYMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma balsavimo iki rinkimų dienos (savivaldybės pastate, specialiuose balsavimo punktuose ir namuose) procedūra, veiksmai ir jiems atlikti naudojami dokumentai; balsavimo iki rinkimų dienos vykdymo tvarka; balsavimo savivaldybės pastate sustabdymo tvarka; savo ir kitų savivaldybių (apygardų) rinkėjų, balsavusių toje savivaldybėje (apygardoje), užpildytų išorinių balsavimo vokų saugojimo ir jų persiuntimo pagal rinkėjo adresą tvarka.

2. Aprašas yra skirtas savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariams, kurie vykdo balsavimą savivaldybės pastate, specialiuose balsavimo punktuose ir namuose, ir įstaigų, kuriose yra sudaryti specialūs balsavimo punktai, vadovams.

3. **Balsavimas iki rinkimų dienos** – rinkėjų, rinkimų (referendumo) dieną negalinčių atvykti į rinkimų (referendumo) apylinkes ir jose balsuoti, balsavimas.

4. Jeigu rinkėjams balsuojant balsavimo iki rinkimų dienos metu yra pažeidžiami Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso ar Lietuvos Respublikos referendumo konstitucinio įstatymo (toliau – įstatymai) reikalavimai (trukdoma balsuoti asmeniškai ir slaptai, vykdoma rinkimų (referendumo) agitacija, siūlomas užmokestis, rinkėjai vaišinami arba kitaip paperkami balsuoti už kurį nors kandidatų sąrašą, kandidatą ar referendumo iniciatyvą), tai pastebėjęs rinkimų (referendumo) komisijos narys nedelsdamas apie tai turi pranešti policijai ir savivaldybės (apygardos) ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui. Balsavimo dokumentų išdavimas rinkėjams sustabdomas, iki bus nutrauktas teisės aktų pažeidimas ir bus sudarytos sąlygos balsuoti teisės aktų nustatyta tvarka. Asmuo, stabdantis balsavimą, garsiai patalpoje, kurioje vyksta balsavimas, rinkimų (referendumo) komisijos nariams, patalpoje esantiems rinkėjams ir rinkimų stebėtojams paskelbia apie balsavimo sustabdymą. Balsavimo procedūrą pradėjusiems rinkėjams leidžiama baigti atlikti visus balsavimo veiksmus. Rinkėjai, nepradėję balsavimo procedūros, paprašomi išeiti iš patalpos, iki bus pašalinti pažeidimai ir asmuo, sustabdęs balsavimą iki rinkimų dienos savivaldybės pastate, paskelbs apie nurodyto balsavimo atnaujinimą.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

4[1]. Rinkimų (referendumo) komisijos nariams, kurie išduoda balsavimo dokumentus, draudžiama daryti poveikį rinkėjui, jo apsisprendimui ar skubinti jį balsuoti, taip pat priimti iš rinkėjų neužklijuotus išorinius balsavimo vokus, išduoti rinkėjams balsavimo dokumentus kitose vietose (išskyrus atvejus, jeigu balsavimas vykdomas ligonio, negalinčio judėti ir atvykti į balsavimo patalpą, palatoje). Rinkėjams draudžiama išsinešti iš balsavimo vietos rinkimų (referendumo) biuletenius, balsavimo vokus (vidinį ir išorinį) ar juos perduoti kitiems asmenims.

Papildyta punktu:
Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

4[2]. Jeigu rinkėjas sugadina rinkimų (referendumo) biuletenį (-ius) ir jį (juos) grąžina rinkimų komisijos nariui, kuriam pavesta išduoti rinkimų (referendumo) biuletenius, sugadintas (-i) rinkimų (referendumo) biuletenis (-iai) jam gali būti pakeistas (-i) nauju (-ais) rinkimų (referendumo) biuleteniu (-iais). Rinkimų komisijos narys ant sugadinto biuletenio užrašo, kad biuletenis buvo sugadintas, rinkėjui išduotas kitas biuletenis, nurodo datą ir pasirašo.

Papildyta punktu:

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

II SKYRIUS
BALSAVIMO IKI RINKIMŲ DIENOS PROCEDŪRA (VEIKSMAI)

PIRMASIS SKIRSNIS
BALSAVIMO IKI RINKIMŲ DIENOS DOKUMENTAI

5. Balsavimo iki rinkimų dienos dokumentai (toliau – balsavimo dokumentai):

5.1. **Išankstinio balsavimo lakštas** (toliau – lakštas) (1 priedas) – dokumentas, kurį rinkėjui, balsuojančiam ne rinkimų (referendumo) dieną (savivaldybės pastate, specialiuose balsavimo punktuose ir namuose), atspausdina rinkimų (referendumo) komisija iš Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (toliau – VRKIS). Rinkimų (referendumo) komisija privalo lakštą pateikti rinkėjui. Balsuojant ne rinkimų (referendumo) dieną, lakštas yra būtinas.

Lakštą sudaro trys dalys:

Pirmojoje dalyje pateikiama informacija apie rinkėją ir jam išduotus balsavimo dokumentus. Ši dalis po balsavimo saugoma rinkimų (referendumo) komisijoje.

Antroji dalis – užpildyto išorinio balsavimo voko priėmimo kvitas, išduodamas rinkėjui, jam pateikus po balsavimo užklijuotą išorinį balsavimo voką.

Trečioji dalis – informacinis rinkėjo lapelis, kartu su balsavimo dokumentais atiduodamas rinkėjui, kurį jis įdeda į išorinį balsavimo voką.

Rinkimų (referendumo) komisijos narys balsavimo metu lakšto dalis (pridėjęs liniuotę) atplėšia – pirmiausia atplėšiama trečioji dalis (informacinis rinkėjo lapelis), po to – antroji.

5.2. **Vidinis balsavimo vokas** (2 priedas) yra skirtas rinkėjui įdėti rinkimų (referendumo) biuletenį (biuletenius).

5.3. **Išorinis balsavimo vokas** (3 priedas) yra skirtas rinkėjui įdėti informacinį rinkėjo lapelį ir vidinį balsavimo voką su jame esančiu rinkimų (referendumo) biuleteniu (biuleteniais).

5.4. **Specialus ženklas** (4 priedas) yra skirtas išorinio balsavimo voko apsaugai. Jį sudaro trys dalys – viena didesnė ir dvi mažesnės. Visos dalys turi tą patį individualų numerį. Specialaus ženklo naudojimo tvarka: ženklas nuimamas dalimis; ženklo dalis nuimama nuo silikoninio popieriaus, imant jį už kraštelio taip, kad kuo mažiau būtų prisiliečiama prie jo antroje pusėje esančio klijų sluoksnio, ir iš karto dedamas į tiksliai tai daliai numatytą vietą. Bet koks ženklo priklijavimo pataisymas negalimas, nes ženklas negrįžtamai sugadinamas (sugadinus ženklą, klijuojamas naujas). Priklijavus ženklą, reikia jį iš viršaus prispausti. Didesnė ženklo dalis klijuojama išorinio balsavimo voko atvarto viduryje, dvi mažesnės – pirmojoje ir antrojoje lakšto dalyse.

5.5. **Rinkimų (referendumo) biuletenis (biuleteniai)** – pagal atitinkamus rinkimus (referendumą) nustatytos formos balsavimo dokumentas, skirtas rinkėjo valiai išreikšti. Biuleteniai turi būti antspauduoti arba savivaldybės (apygardos), arba apylinkės rinkimų (referendumo) komisijų, arba Vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) antspaudu.

6. Rinkimų (referendumo) biuletenių ir specialių ženklų išoriniams vokams užklijuoti apskaita prilyginama griežtos atskaitomybės blankų apskaitai. Balsavimo dokumentų apskaitą tvarko savivaldybės (apygardos) ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas, išduodamas balsavimo dokumentus apylinkių rinkimų (referendumo) komisijoms, privalo pasilikti ir turėti šių dokumentų rezervą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje. Balsavimo dokumentai išduodami ir priimami pasirašytinai

(pagal rinkimų (referendumo) dokumentų perdavimo aktą (forma P4) (5 priedas) arba laisvos formos pildomą rinkimų (referendumo) dokumentų apskaitos žurnalą).

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11756

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

ANTRASIS SKIRSNIS
BALSAVIMO DOKUMENTŲ IŠDAVIMAS RINKĖJUI. BALSAVIMAS IR BALSAVIMO DOKUMENTŲ PRIĖMIMAS

7. Rinkėjas rinkimų (referendumo) komisijos nariui pateikia asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą, kuriame yra rinkėjo asmens kodas ir nuotrauka (pasą, asmens tapatybės kortelę, vairuotojo, pensininko arba studento pažymėjimą), ir lakštą, kuris jam atspausdinamas atvykus balsuoti.

8. Nustačius asmens tapatybę, asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas iš karto grąžinamas rinkėjui.

9. Rinkimų (referendumo) komisijos narys, prieš išduodamas balsavimo dokumentus, atlieka tokius veiksmus:

9.1. pagal lakšto duomenis ant išorinio balsavimo voko užrašo savivaldybės (apygardos) ir rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimus ir jų numerius;

9.2. pridėjęs liniuotę, nuplėšia informacinį rinkėjo lapelį.

10. Rinkimų (referendumo) komisijos narys išduoda rinkėjui balsavimo dokumentus:

10.1. rinkimų (referendumo) komisijos (savivaldybės (apygardos) ar apylinkės) antspaudu antspauduotą rinkimų (referendumo) biuletenį (-ius);

10.2. vidinį ir išorinį (išorinį – su užrašytais savivaldybės (apygardos) ir rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimais ir jų numeriais) balsavimo vokus;

10.3. informacinį rinkėjo lapelį (paaiškina, kad informacinis rinkėjo lapelis įdedamas į išorinį balsavimo voką kartu su užpildytu vidiniu balsavimo voku, arba informacinį rinkėjo lapelį rinkėjo akivaizdoje pats įdeda į išorinį balsavimo voką), atkreipia dėmesį į tai, kad balsavimo procedūra raštu ir grafiškai yra pateikta ant išorinio balsavimo voko ir paprašo po balsavimo grąžinti užpildytą ir užklijuotą išorinį balsavimo voką;

10.4. rinkimų (referendumo) komisijos narys, išdavęs rinkėjui balsavimo dokumentus, paprašo rinkėjo už juos pasirašyti (lakšto pirmojoje dalyje) ir pasirašo pats.

11. Rinkėjas balsuoja asmeniškai ir slaptai specialiai tam skirtoje vietoje.

12. Užklijuotą išorinį balsavimo voką su jame esančiu informaciniu rinkėjo lapeliu ir užklijuotu vidiniu balsavimo voku, kuriame yra rinkimų (referendumo) biuletenis (-iai), rinkėjas įteikia rinkimų (referendumo) komisijos nariui, išdavusiam balsavimo dokumentus.

13. *Neteko galios nuo 2026-09-02*

Punkto naikinimas:

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

14. Rinkimų (referendumo) komisijos narys išorinio balsavimo voko atvarto viduryje užklijuoja specialų ženklą (didesnę specialaus ženklo dalį).

15. Specialaus ženklo kitas dvi (mažesnes) dalis užklijuoja pirmojoje ir antrojoje lakšto dalyse specialiai tam skirtose vietose.

16. Balsavimo voko priėmimo kvito (antroji lakšto dalis) dalyje rinkimų (referendumo) komisijos narys parašo savo vardą, pavardę ir pasirašo.

17. Rinkimų (referendumo) komisijos narys atplėšia lakšto antrąją dalį – balsavimo voko priėmimo kvitą – ir išduoda rinkėjui.

18. Iš rinkėjo priimtas išorinis balsavimo vokas įmetamas į balsadėžę (balsuojant savivaldybės pastate) arba padedamas į tam skirtą saugią vietą (vykdant balsavimą namuose, specialiuose balsavimo punktuose).

19. Po balsavimo lakštų pirmosios dalys saugomos rinkimų (referendumo) komisijoje. Balsavimą vykdę rinkimų (referendumo) komisijos nariai jas pateikia:

19.1. savivaldybių (apygardų) ir apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai, kurie vykdė balsavimą savivaldybės pastate, – savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui;

19.2. apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų nariai, kurie vykdė balsavimą specialiuose balsavimo punktuose ir namuose, – apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas išorinius balsavimo vokus, gautus iš balsavimą vykdžiusių rinkimų (referendumo) komisijos narių specialiuose balsavimo punktuose, nedelsdamas pateikia juos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui.

20. Iš VRKIS atspausdintas vardinis (su rinkėjo duomenimis) lakštas nepatvirtina, kad rinkėjas balsavo. Rinkėjo balsavimo faktas yra patvirtinamas tik tada, kai specialaus ženklo numeris yra įkeliamas į elektroninį rinkėjų sąrašą prie balsavusio rinkėjo. Pagal lakšto pirmąją dalį, kurioje yra užklijuota specialaus ženklo antroji dalis, rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai organizuoja specialaus ženklo numerio įrašymą į elektroninį rinkėjų sąrašą prie balsavusio rinkėjo. Tokiu būdu yra užbaigiamas balsavime iki rinkimų dienos dalyvavusių rinkėjų elektroninis žymėjimas, t. y. patvirtinama, kad rinkėjas balsavo iki rinkimų dienos – ar savivaldybės pastate, ar specialiame balsavimo punkte, ar namuose. Rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai yra atsakingi, kad tą dieną balsavusių rinkėjų specialaus ženklo numerio įrašymas būtų atliktas iki tos pačios dienos 24 valandos (išskyrus atvejus, kai dėl didelio rinkėjų srauto balsavimo pabaigoje specialaus ženklo numerių neįmanoma įrašyti iki tos pačios dienos 24 val. – tokiu atveju jie turi būti įrašyti ne vėliau kaip iki kitos dienos 10 val.), kad būtų galima suformuoti ataskaitas apie balsavusiųjų skaičių tą dieną pagal balsavimo būdus. Kitą dieną, iki 10 valandos, VRK suformuoja pagal balsavimo būdus vakar balsavusių rinkėjų ataskaitas ir skelbia balsavimo rezultatus interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

III SKYRIUS
BALSAVIMO IKI RINKIMŲ DIENOS BŪDAI

PIRMASIS SKIRSNIS
BALSAVIMAS SAVIVALDYBĖS PASTATE

21. Balsavimą savivaldybės pastate organizuoja savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija. Balsavimą savivaldybės pastate prižiūri savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo pavedimu savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narys.

22. Balsavimas savivaldybės pastate vyksta nuo 7 iki 20 valandos paskutinį antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose. Jeigu į rinkimų apygardą įeina kelių savivaldybių teritorijos (Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose), balsavimas savivaldybės pastate organizuojamas visose šiose savivaldybėse.

23. Balsavimas savivaldybėje vyksta iš anksto parengtose ir balsavimui tinkamose patalpose, esančiose savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose. Patalpas reikia parinkti atsižvelgiant į tai, kad į jas būtų patogu patekti asmenims su negalia, ir į numatomą balsuosiančių rinkėjų skaičių. Šalia esančiose patalpose neturi vykti jokie renginiai. Balsavimo patalpa turi atitikti balsavimo patalpoms nustatytus reikalavimus, išskyrus tai, kad balsadėžė neturi būti plombuojama ar antspauduojama.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-316, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24929

Nr. Sp-160, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11756

24. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, siekdamas užtikrinti, kad balsavimas vyktų sklandžiai, skiria pakankamą rinkimų (referendumo) komisijos narių skaičių balsavimo dokumentams išduoti ir prižiūrėti, kad būtų balsuojama nepažeidžiant teisės aktų reikalavimų.

25. Esant dideliam rinkėjų srautui (didžiuosiuose miestuose), rekomenduojama sudaryti tris rinkimų (referendumo) komisijos narių darbo grupes: pirmoji grupė, kuri išduoda lakštus, antroji grupė, kuri išduoda balsavimo dokumentus ir priima užpildytą ir užklijuotą išorinį voką, trečioji grupė, kuri elektroniniame rinkėjų sąraše prie kiekvieno balsavusio rinkėjo iki rinkimų dienos įrašo specialaus ženklo, kuris priklijuotas lakšto pirmojoje dalyje, numerį. Esant mažam rinkėjų srautui, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija organizuoja darbą jai patogiu būdu.

26. Lakštų atspausdinimo ir išdavimo darbo vieta turi būti aprūpinta kompiuteriu ir spausdintuvu (pagal savivaldybėje (apygardoje) numatomą balsuojančiųjų rinkėjų skaičių jų turi būti pakankamai).

27. Rinkėjas, atvykęs balsuoti, privalo rinkimų (referendumo) komisijos nariui pateikti asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą. Nustačius rinkėjo asmens tapatybę, pagal rinkėjo asmens kodą iš VRKIS atspausdinamas vardinis lakštas. Jeigu rinkėjas kartu su asmens dokumentu pateikia iš portalo „Rinkėjo puslapis“ atsispausdintą informacinę kortelę, rinkėjui ji negrąžinama (kortelės surenkamos ir po rinkimų sudedamos į savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos rinkimų (referendumo) dokumentų maišą). Rinkėjui grąžinamas asmens tapatybę patvirtinantis dokumentas, išduodamas atspausdintas vardinis lakštas ir nurodoma, kur bus išduoti jam kiti balsavimo dokumentai ir kur jis galės balsuoti.

28. Rinkimų (referendumo) komisijos narių, kurie išduoda ir priima balsavimo dokumentus, darbo vieta turi būti įrengta taip, kad rinkimų (referendumo) komisijos narys galėtų patogiai ir saugiai išduoti rinkėjui balsavimo dokumentus ir priimti užpildytą užklijuotą išorinį balsavimo voką.

29. Rinkimų (referendumo) komisijos nariai, kurie išduoda ir priima balsavimo dokumentus, taip pat ir balsavimo patalpoje esantys rinkimų (referendumo) komisijos nariai, privalo segėti rinkimų (referendumo) komisijos nario pažymėjimą.

30. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas gali pradėti balsavusių rinkėjų specialių ženklų numerių įrašymą į VRKIS balsavimo dienos metu, reguliariai surinkdamas iš rinkimų (referendumo) komisijos narių, kurie vykdo balsavimą, jau balsavusių rinkėjų lakštų pirmąsias dalis. Lakštų dalys saugomos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

31. *Neteko galios nuo 2026-09-02*

Punkto naikinimas:

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

32. Pašalinus visas rinkėjų teises pažeidžiančias aplinkybes, balsavimas savivaldybės pastate tęsiamas tik kai balsavimą sustabdęs asmuo garsiai balsavimo patalpoje rinkimų (referendumo) komisijos nariams praneša apie balsavimo savivaldybės pastate atnaujinimą ir leidžia rinkėjams balsuoti.

33. Pasibaigus balsavimui savivaldybės pastate (tai daroma po pirmos ir antros balsavimo dienos), gauti užpildyti užklijuoti išoriniai balsavimo vokai suskaičiuojami – nustatomas bendras gautų išorinių balsavimo vokų skaičius, po to vokai sugrupuojami – į savo ir kitų savivaldybių (apygardų) balsavusių rinkėjų ir saugomi iki perdavimo paslaugų teikėjui, kaip nustatyta Aprašo IV skyriuje.

ANTRASIS SKIRSNIS
BALSAVIMAS SPECIALIUOSE BALSAVIMO PUNKTUOSE

34. Šis Aprašo skirsnis skiriamas ne tik rinkimų (referendumo) komisijų nariams, bet ir įstaigų, kuriose yra sudaryti specialūs balsavimo punktai (toliau – specialūs punktai), vadovams.

35. Balsuoti specialiuose punktuose gali rinkėjai, kurie dėl sveikatos būklės ar amžiaus yra sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės globos įstaigose arba atlieka privalomąją karo tarnybą ir todėl negali atvykti balsuoti į rinkimų (referendumo) apylinkę, arba atlieka tikrąją karo tarnybą, arba atlieka arešto ar laisvės atėmimo bausmę, arba yra areštinėse, arba atlieka laisvės atėmimo

bausmę. Lietuvos Respublikos teritorijoje sudarytuose specialiuose punktuose balsuojama paskutinį trečiadienį, ketvirtadienį ar penktadienį iki rinkimų (referendumo) dienos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nurodytomis (suderinus su įstaigos vadovu) darbo valandomis. Rekomenduojama, kad balsavimas vyktų trečiadienį ir ketvirtadienį, o penktadienį būtų balsuojama tik ypatingu atveju, kadangi penktadienį vyksta išorinių balsavimo vokų perdavimas paslaugų teikėjui.

36. Balsavimo laiko grafikas suderinamas su įstaigų, kuriose vyksta balsavimas specialiuose punktuose, vadovais ir skelbiamas viešai (VRK interneto svetainėje).

37. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas narys sudaro Aprašo 35 punkte nurodytų įstaigų vadovų teikimu specialių punktų sąrašą pagal formą P2 (6 priedas), ir ne vėliau kaip likus 15 dienų iki rinkimų (referendumo) dienos įkelia į VRKIS ir patvirtina. Tokie sąrašai skelbiami VRK interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11756

38. Už balsavimo specialiuose punktuose organizavimą ir vykdymą atsako tos apylinkės, kurios teritorijoje tas specialus punktas yra, rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Jeigu rinkimų (referendumo) apylinkės teritorijoje yra keletas specialių punktų, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas gali pavesti balsavimą specialiuose punktuose organizuoti ir vykdyti kitai rinkimų (referendumo) apylinkei.

39. Už balsavimo specialiuose punktuose organizavimo ir vykdymo priežiūrą atsako savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas arba jo įgaliotas rinkimų (referendumo) komisijos narys.

40. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas organizuoja darbą taip, kad:

40.1. būtų laiku VRKIS sudarytas įstaigų, kuriose veiks specialūs punktai, registras;

40.2. būtų laiku sudaryti ir įkelti į VRKIS rinkėjų, balsuosiančių specialiuose punktuose, sąrašai;

40.3. kontroliuoja, kad būtų laiku atspausdinti vardiniai lakštai ir jie pateikti įstaigos, kuriose veiks specialūs punktai, atsakingam darbuotojui, o po balsavimo specialiuose punktuose specialaus ženklo numeriai laiku įkelti į elektroninį rinkėjų sąrašą;

40.4. likus ne mažiau kaip 2 dienoms iki balsavimo specialiuose punktuose pradžios būtų išduoti (pasirašytinai) balsavimo dokumentai (rinkimų (referendumo) biuleteniai (savo ir kitų savivaldybių (apygardų), vokai (išoriniai ir vidiniai), specialūs ženklai, taip pat kandidatų sąrašų bukletai (rinkimų programų leidiniai) toms rinkimų (referendumo) apylinkėms, kuriose vyks balsavimas specialiuose punktuose. Pagal iš VRKIS suformuotą ataskaitą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas nustato, kiek ir kokių kitų savivaldybių (apygardų) biuletenių reikia išduoti tai rinkimų (referendumo) apylinkei. Pateikiamų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius turi būti 30 proc. didesnis, negu nurodytas poreikis ataskaitoje pagal specialius punktus. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija išduoda neantspauduotus biuletenius (juos antspauduoja apylinkės rinkimų (referendumo) komisija savo antspaudu). Visi rinkimų (referendumo) biuleteniai ir kiti balsavimo dokumentai, kurie skiriami balsavimui specialiuose punktuose, yra įtraukti į savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos apskaitą. Po balsavimo specialiame punkte apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas visus nepanaudotus, sugadintus rinkimų (referendumo) balsavimo biuletenius, jų šakneles ir kitus sugadintus ir (ar) nepanaudotus balsavimo dokumentus grąžina savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai (pasirašytinai);

40.5. priima ir saugo užpildytus išorinius balsavimo vokus, kuriuos pateikia po galutinio balsavimo specialiuose punktuose apylinkių rinkimų (referendumo) komisijų pirmininkai.

41. Įstaigų, kuriose yra sudaryti specialūs punktai, vadovai privalo:

41.1. skirti balsavimui specialiuose punktuose tinkamas patalpas ir įrengti jose tinkamas balsuoti vietas, kuriose rinkėjas galėtų netrukdomas ir slaptai užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenius ir įdėti juos į vidinį balsavimo voką. Įstaigos vadovas taip pat turi pasirūpinti, kad turintiems judėjimo negalią rinkėjams būtų sudarytos sąlygos balsuoti slaptai ir nevaržant jų valios;

41.2. rinkimų (referendumo) komisijos nariams, kurie vykdo balsavimą, garantuoti tinkamas darbo sąlygas, sudaryti galimybę pasinaudoti kompiuteriu, kad rinkimų (referendumo) komisijos narys galėtų iš VRKIS atsispausdinti rinkėjo, neįrašyto į sąrašą, vardinį lakštą;

41.3. paskirti atsakingą už balsavimo organizavimą specialiame punkte įstaigos darbuotoją, kuris privalo:

41.3.1. sudaryti specialiame punkte balsuosiančių rinkėjų sąrašą, kuriame turi būti nurodyta rinkėjo asmens kodas, vardas ir pavardė, ir elektroniniu paštu šį sąrašą perduoti savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai;

41.3.2. iš savivaldybės (apygardos) arba apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos gauti atspausdintus lakštus ir užtikrinti, kad šie lakštai būtų įteikti rinkėjams prieš balsavimą;

41.3.3. iš anksto pranešti rinkėjams apie specialaus punkto darbo vietą ir laiką, taip pat sudaryti rinkėjams sąlygas į jį atvykti.

42. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas:

42.1. skiria pakankamą komisijos narių skaičių (bet ne mažiau kaip 2 narius, kurie vykdys balsavimą specialiame punkte) ir savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai pateikia jų vardus, pavardes ir kontaktus (telefono numerį ir el. pašto adresą);

42.2. gautus iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos rinkimų (referendumo) biuletenius antspauduoja savo apylinkės antspaudu. Komisijos nariams prieš balsavimą išduoda rinkimų (referendumo) biuletenius, vokus (išorinius ir vidinius), specialius ženklus, kandidatų sąrašų bukletus (rinkimų programų leidinius);

42.3. prieš prasidedant balsavimui patikrina, kaip parengtos specialių punktų patalpos, arba paveda tai padaryti komisijos nariams;

42.4. patikrina, kad įstaigų, kuriose yra įkurti specialūs punktai, skelbimų lentoje būtų iškabinta informacija apie specialaus punkto darbo laiką, vietą.

43. Balsavimui specialiuose punktuose turi būti pasirengta likus vienai dienai iki balsavimo pradžios.

44. Balsavimas specialiuose punktuose vykdomas Aprašo II skyriuje nustatyta tvarka.

45. Balsavimą specialiuose punktuose gali stebėti rinkimų (referendumo) stebėtojai, turintys rinkimų (referendumo) stebėtojo pažymėjimą stebėti rinkimus (referendumą) bet kurioje tos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) apylinkėje.

46. Rinkėjas, kuris dėl negalios, ligos ar kitokių priežasčių pats negali atlikti balsavimo veiksmų (užpildyti rinkimo (referendumo) biuletenių, įdėti jų į vokus (vidinį ir išorinį), jo prašymu juos atlieka rinkėjo pasirinktas asmuo, išskyrus rinkimų (referendumo) komisijos narį, rinkimų (referendumo) stebėtoją. Šis asmuo rinkimo (referendumo) biuletenį privalo užpildyti rinkėjo akivaizdoje pagal jo nurodymą ir išsaugoti balsavimo paslaptį.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11756

47. Sveikatos priežiūros (išskyrus ambulatorines), socialinės globos įstaigose pas rinkėjus, turinčius judėjimo negalią, atvyksta ne mažiau kaip 2 apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai, rinkimų (referendumo) stebėtojai (jeigu šie pageidauja).

48. *Neteko galios nuo 2026-09-02*

Punkto naikinimas:

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

49. Po įvykdyto balsavimo specialiuose punktuose rinkimų (referendumo) komisijos nariai užpildytus išorinius balsavimo vokus, užpildytų lakštų pirmąsias dalis ir kitus nepanaudotus ir (ar) sugadintus balsavimo dokumentus perduoda apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui.

50. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, gavęs po balsavimo specialiame punkte lakštų pirmąsias dalis, kuriose yra užklijuota specialaus ženklo numeruota dalis, organizuoja specialaus ženklo numerio įrašymą į elektroninį rinkėjų sąrašą prie balsavusio rinkėjo. Specialaus ženklo numeriai turi būti įkelti į VRKIS tą pačią balsavimo dieną iki 24 valandos. Tokiu būdu yra užbaigiamas specialiame punkte tą dieną balsavusių rinkėjų elektroninis žymėjimas.

51. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas po galutinio balsavimo specialiame punkte visus užpildytus išorinius balsavimo vokus kartu su kitais grąžintinais balsavimo dokumentais kuo skubiau perduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui.

TREČIASIS SKIRSNIS
BALSAVIMAS NAMUOSE

52. Balsuoti namuose gali tik šie rinkėjai: asmenys su negalia; asmenis su negalia namuose slaugantys ar juos prižiūrintys (jiems teikiantys pagalbą) asmenys; dėl ligos laikinai nedarbingi rinkėjai; sukakę 70 metų arba gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime iš dalies ar visiškai netekę socialinio draudimo senatvės pensijos amžių sukakę rinkėjai, jeigu jie dėl sveikatos būklės patys negali atvykti rinkimų dieną į rinkimų apylinkę. Balsuoti namuose taip pat gali saviizoliacijoje esantys rinkėjai.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-316, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24929
Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

53. Kiekvienas rinkėjas, norėdamas pasinaudoti savo teise balsuoti namuose, privalo užpildyti rinkėjo prašymą balsuoti namuose P6 formą (7 priedas) ir jį laiku pateikti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai.

54. Balsavimas namuose vyksta paskutinį penktadienį ir šeštadienį iki rinkimų (referendumo) dienos nuo 8 iki 20 val. Šiomis dienomis balsuoja šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjai, įrašyti į namuose balsuojančių rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą.

55. Rinkėjai, kurie laikinai apsistojo rinkimų (referendumo) teritorijai priskirtu adresu ir nėra įrašyti į šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą, bet yra įrašyti į namuose balsuojančių savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašą, balsuoja paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų dienos nuo 8 iki 20 val.

56. Komisijos nariai balsavimą namuose vykdo Aprašo II skyriuje nustatyta tvarka.

57. Saviizoliacijoje esančių rinkėjų prašymo balsuoti namuose forma, prašymų pateikimo tvarka ir terminai nustatomi atskiru VRK sprendimu.

Rinkėjo prašymas balsuoti namuose

58. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, platindamas rinkėjams pranešimus apie rinkimus (referendumą), privalo juos įteikti asmeniškai tiems rinkėjams, kurie turi teisę balsuoti namuose (pagal išankstinio rinkėjų sąrašo duomenis), išskyrus saviizoliacijoje esančius rinkėjus. Įteikdamas tokiam rinkėjui pranešimą apie rinkimus, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys pirmiausia privalo jo paklausti, ar rinkėjas pasinaudos šia teise, ir informuoti, kaip jis tai gali įgyvendinti. Jeigu rinkėjas pasirenka galimybę balsuoti namuose, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys jam įteikia rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formą.

59. Įteikęs rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formą, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys paaiškina, kaip ją užpildyti (rinkėjas privalo prašyme įrašyti savo vardą, pavardę, gyvenamosios vietos adresą, prašymo užpildymo datą ir pasirašyti). Jeigu rinkėjas pageidauja, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys turi palaukti tol, kol prašymas bus užpildytas, ir šį prašymą pasiimti. Jeigu rinkėjas pageidauja prašymą pildyti vėliau, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys turi paaiškinti, kad ne vėliau kaip paskutinį trečiadienį iki rinkimų (referendumo) dienos prašymą būtina pristatyti į apylinkės rinkimų (referendumo) komisiją. Prašymai balsuoti namuose priimami ir telefonu, ir elektroniniu paštu.

60. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys taip pat turi išsiaiškinti, ar yra asmenų, turinčių teisę balsuoti namuose, laikinai apsistojusių rinkimų (referendumo) teritorijai priskirtu adresu ir neįrašytų į šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą. Šie asmenys taip pat pildo rinkėjo prašymą balsuoti namuose (P6 formą). Jeigu rinkėjas pageidauja prašymą pildyti vėliau, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys turi paaiškinti, kad ne vėliau kaip paskutinį antradienį iki

rinkimų dienos, prašymą būtina pristatyti į apylinkės rinkimų (referendumo) arba į savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisiją.

61. Rinkėjas, kuris dėl negalios pats negali užpildyti rinkėjo prašymo balsuoti namuose (P6 formos) ar jo įteikti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai, gali pavesti savo šeimos nariui, kaimynui ar juo besirūpinančiam asmeniui už jį atlikti šiuos veiksmus. Jie rinkėjo prašymą užpildo ir pasirašo, o antroje prašymo pusėje nurodo savo vardą, pavardę ir pasirašo.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11756

62. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui grąžindamas neįteiktus pranešimus apie rinkimus (referendumą) ir pagalbinius-išankstinius rinkėjų sąrašus, praneša apie rinkėjo prašymo balsuoti namuose (P6 formų) įteikimą rinkėjams ir pateikia rinkėjų užpildytus prašymus (P6 formas), o kitos rinkimų (referendumo) apylinkės (savivaldybės (apygardos) rinkėjų prašymus apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas perduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai.

63. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas yra atsakingas, kad visi apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai, įteikiantys rinkėjams pranešimus apie rinkimus (referendumą), turėtų pakankamai rinkėjo prašymo balsuoti namuose P6 formų.

64. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, gavęs informaciją iš tarnybos, teikiančios paslaugas trumpuoju telefono numeriu 1855, arba paties rinkėjo, arba artimųjų pranešimą telefonu apie rinkėją, turintį teisę ir pageidaujantį balsuoti namuose, privalo pasirūpinti, kad šiam rinkėjui būtų įteiktas rinkėjo prašymas balsuoti namuose (P6 forma).

65. Sprendimai dėl užpildytų rinkėjų prašymų balsuoti namuose (P6 formų) pažymimi elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje.

Namuose balsuojančių rinkėjų sąrašų sudarymas

66. Balsuojančių namuose rinkėjų sąrašas (forma P1) (8 priedas) sudaromas elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje ir atspausdinamas.

67. Į tos rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą įrašytų namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos tvirtina apylinkės rinkimų (referendumo) komisija.

68. Sąrašą rinkėjų (forma P1b) (9 priedas), kurie gyvena ar apsistojo rinkimų (referendumo) apylinkės teritorijai priskirtu adresu, bet yra įrašyti į kitos rinkimų (referendumo) apylinkės (savivaldybės (apygardos) rinkėjų sąrašus ir juos tikslinant nebuvo įrašyti į šios rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą, sudaro (jeigu yra tokių rinkėjų, sąrašas sudaromas ne elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje, o pagal formą užpildomas kompiuteriu) ir paskutinį trečiadienį iki rinkimų dienos tvirtina savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija.

69. Tame pačiame apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje patvirtinamas sąrašas (forma P1a) (10 priedas) rinkėjų, kurių prašymai balsuoti namuose nėra tenkinami (sąrašas sudaromas ne elektroninėje rinkėjų sąrašų tvarkymo posistemėje, o pagal formą užpildomas kompiuteriu). Apie tai, kad prašymas netenkinamas ir rinkėjui nebus sudaryta galimybė balsuoti namuose, rinkėjui pranešama asmeniškai, nurodant atsisakymo patenkinti prašymą priežastį.

Pasirengimas balsuoti ir balsavimo namuose vykdymas

70. Patvirtinus namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas sudaro komisijos narių grupes (po 2 skirtingų politinių organizacijų atstovus). Atsižvelgiant į namuose balsuojančių rinkėjų skaičių, komisijos narių grupių sudaroma tiek, kad komisijos narių grupės suspėtų pas rinkėjus nuvykti iki 20 valandos (jeigu sudaromas P1b sąrašas, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas taip pat paskiria 2 komisijos narius arba paveda tai atlikti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai).

71. Konkretų rinkimų (referendumo) komisijos narių atvykimo į namus pas rinkėjus grafiką tvirtina apylinkės ar savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ne vėliau kaip atitinkamai paskutinį trečiadienį ar ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos 12 valandos (forma P7) (11 priedas). Šis grafikas yra viešas, jo kopija iškabinama apylinkės (savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos skelbimų lentoje grafiko patvirtinimo dieną. Tokie grafikai skelbiami ir VRK interneto svetainėje.

72. Balsavimo namuose apskaitai yra naudojamas lakštas. Juos atspausdina apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo iš VRKIS pagal sudarytą ir patvirtintą namuose balsuojančių rinkėjų sąrašą. Atspausdintus vardinius lakštus apylinkės rinkimų (referendumo) komisija sugrupuoja pagal apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių grupėms priskirtus aplankyti balsuojančius namuose rinkėjus.

73. Prieš balsavimą apylinkės rinkimų (referendumo) pirmininkas komisijos nariams, vykdantiems balsavimą namuose, išduoda balsavimo dokumentus: apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos antspaudu antspauduotus rinkimų (referendumo) biuletenius (kandidatų sąrašų bukletus (rinkimų programų leidinius), išorinius ir vidinius vokus, specialius ženklus, balsuojančių namuose rinkėjų sąrašo kopiją, lakštus. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas privalo tvarkyti visų balsavimo dokumentų išdavimo ir gavimo apskaitą.

74. Kartu su rinkimų (referendumo) komisijos nariais pas rinkėjus, balsuojančius namuose, gali vykti ir rinkimų (referendumo) stebėtojai. Tos rinkimų (referendumo) apylinkės komisijos pirmininkas ir nariai privalo užtikrinti rinkimų (referendumo) stebėtojo teisę stebėti balsavimą namuose. Jeigu rinkimų (referendumo) stebėtojams neleidžiama stebėti balsavimą namuose, balsavimas nevykdomas, o rinkėjui pranešama, kad jis gali atvykti balsuoti į apylinkę rinkimų (referendumo) dieną. Rinkimų (referendumo) komisijos nariai, lankydamiesi rinkėjų namuose, privalo segėti rinkimų (referendumo) komisijos nario pažymėjimą, o rinkimų (referendumo) stebėtojai – stebėtojo pažymėjimą.

75. *Neteko galios nuo 2026-09-02*

Punkto naikinimas:

Nr. Sp-75, 2026-08-20, paskelbta TAR 2026-08-20, i. k. 2026-12878

76. Rinkimų (referendumo) komisijos narių grupės, baigusios balsavimą namuose, iki 21 valandos perduoda apylinkės rinkimų (referendumo) pirmininkui išorinius balsavimo vokus su rinkėjų užpildytais rinkimų (referendumo) biuleteniais, užpildytų lakštų pirmąsias dalis, pagal dokumentų grąžinimo aktą grąžina nepanaudotus ir (ar) sugadintus rinkimų (referendumo) biuletenius ir kitus balsavimo dokumentus.

77. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija, patikrinusi gautus balsavimo dokumentus, sprendžia, ar balsavimas namuose atitiko įstatymų reikalavimus. Jeigu nustatomi pažeidimai, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas praneša apie tai savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai, o ši informuoja VRK.

78. Tos dienos balsavimo namuose duomenis apylinkės rinkimų (referendumo) pirmininkas (ar jo įgaliotas asmuo) įkelia į VRKIS iki 24 valandos, kad būtų galima suformuoti ataskaitą; elektroniniame rinkėjų sąraše prie kiekvieno balsavusiojo namuose įrašo specialaus ženklo, kuris priklijuotas lakšto pirmojoje dalyje, numerį. Tokiu būdu yra užbaigiamas tos dienos namuose balsavusių rinkėjų elektroninis žymėjimas.

79. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas privalo užtikrinti gautų savo rinkimų (referendumo) apylinkės išorinių balsavimo vokų apsaugą iki balsų skaičiavimo rinkimų (referendumo) dieną.

80. Jeigu savivaldybėje (apygardoje) buvo sudarytas P1b sąrašas, pagal kurį rinkėjai balsavo paskutinį ketvirtadienį iki rinkimų (referendumo) dienos, balsavusiųjų duomenis (specialių ženklų numerius) savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas (ar jo įgaliotas asmuo) tą pačią dieną iki 24 valandos įkelia į VRKIS. Gautus savo savivaldybės (apygardos) rinkėjų išorinius balsavimo vokus saugo iki rinkimų (referendumo) dienos ir perduoda atitinkamoms rinkimų (referendumo) apylinkėms, o gauti kitų savivaldybių (apygardų) išoriniai balsavimo vokai pridedami prie tos savivaldybės (apygardos) formuojamo paketo.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-160, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11756

IV SKYRIUS
UŽPILDYTŲ IŠORINIŲ BALSAVIMO VOKŲ SAUGOJIMAS IR PERSIUNTIMAS

81. Užpildyti rinkėjų išoriniai balsavimo vokai saugomi kaip griežtos atskaitomybės balsavimo dokumentai. Tokie vokai privalo būti laikomi seife ar metalinėje spintoje su užraktu. Jeigu nėra nei seifo, nei metalinės spintos, vokai saugomi atskiroje patalpoje (kabinete), kuri yra užrakinama ir užplombuojama.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-316, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24929

82. Už rinkėjų užpildytų išorinių balsavimo vokų, kurie gaunami balsuojant namuose, saugojimą atsako apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, jie saugomi iki rinkimų (referendumo) dienos balsavimo pabaigos ir pridedami skaičiuojant rinkimų (referendumo) dienos balsus.

83. Už rinkėjų išorinių balsavimo vokų, kurie gaunami balsuojant iš anksto savivaldybėje ir specialiuose punktuose, saugojimą atsako savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Šiais balsavimo būdais gautus išorinius balsavimo vokus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija suskirsto į dvi dalis: savo savivaldybės (apygardos) ir kitų savivaldybių (apygardų).

84. Savo savivaldybės (apygardos) išoriniai balsavimo vokai paskirstomi pagal apylinkes ir saugomi iki rinkimų (referendumo) dienos, iki juos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariai rinkimų (referendumo) dieną išvežios į apylinkes.

85. Kitų savivaldybių (apygardų) rinkėjų išoriniai balsavimo vokai saugomi iki paskutinio penktadienio iki rinkimų (referendumo) dienos, iki jie bus perduoti paslaugų teikėjui.

Vokų paruošimas perduoti ir jų perdavimas paslaugų teikėjui

86. **Paketas** – specialus pakavimo vokas (plastikinis), kurį iš rinkėjų užpildytų išorinių balsavimo vokų toje savivaldybėje (apygardoje) suformuoja tos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija kiekvienai konkrečiai savivaldybei (apygardai).

Siunta-maišas – iš paketų sudaryta siunta, kurią dalyvaujant paslaugų teikėjui suformuoja kiekviena savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija ir perduoda jį atvykusiam paslaugų teikėjui.

87. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas atsako už paketų kitoms savivaldybėms (apygardoms) suformavimą pagal nustatytus reikalavimus ir darbą organizuoja taip, kad paketai būtų suformuoti iki paskutinio penktadienio iki rinkimų (referendumo) dienos. Jeigu balsavimas specialiuose punktuose baigiamas ketvirtadienį, paketai baigiami formuoti ketvirtadienį. Penktadienį nuo 8 valandos, ne vėliau kaip iki 18 valandos, siunta-maišas perduodamas paslaugos teikėjui (prieš tai iš anksto suderinus konkretų laiką).

88. Kitų savivaldybių (apygardų) vokai paskirstomi pagal savivaldybes (apygardas). Kiekvienai kitai savivaldybei (apygardai) formuojamas paketas. Paketams formuoti paruošiami specialiai tam skirti didieji pakavimo vokai (plastikiniai): užrašomas savivaldybės (apygardos), kuriai formuojamas paketas, numeris ir pavadinimas (žymikliu (spalvikliu), dideliu šriftu), į jį sudedami tai savivaldybei (apygardai) skirti vokai, užrašomas jų skaičius, o jo apačioje smulkiu šriftu užrašomi savo savivaldybės (apygardos) pavadinimas ir numeris, tai yra tos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos, kuri suformavo paketą, pavadinimas ir numeris. Paketo atvartas papildomai (šonuose) dviejose vietose užklijuojamas specialiais ženklais, jų numeriai įrašomi į aktą. Taip paruoštą paketą galės atplėšti tik ta savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, kuriai paketas yra adresuotas. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija suformuoja tiek paketų, kiek šioje savivaldybėje (apygardoje) buvo balsuota iš kitų savivaldybių (apygardų). Jeigu iš kokios nors savivaldybės (apygardos) balsavo tik vienas rinkėjas, vokas supakuojamas į tokį patį pakavimo voką. Jeigu iš kurios nors savivaldybės (apygardos) balsavo daug rinkėjų, formuojami du ar daugiau paketų.

89. Atvykus paslaugų teikėjui, jam dalyvaujant iš jau paruoštų kitoms savivaldybėms (apygardoms) paketų formuojama **siunta-maišas** ir surašomas perdavimo aktas (forma P3) (12 priedas) 2 egzemplioriais. Iš eilės pagal savivaldybes (apygardas) imami paketai, patikrinami paketo užrašai ir specialūs ženklai bei jų numeriai, paketai dedami į siuntą-maišą. Suformuota siunta-maišas užplombuojamas VRK plomba. Įrašomas VRK plombos numeris. Paslaugų teikėjas siuntą-maišą pasveria (jis privalo turėti svarstykles), į abu aktus įrašomas siuntos-maišo svoris, aktai pasirašomi, vienas išduodamas paslaugų teikėjui, kitą pasilieka savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija. Akto originalą savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas saugo ir pateikia jį po rinkimų (referendumo) (ir pakartotinio balsavimo) VRK kartu su balsų skaičiavimo protokolais.

Siuntos priėmimas iš paslaugų teikėjo

90. **Siunta** – paketų siunta, kurią suformuoja paslaugų teikėjas kiekvienai konkrečiai savivaldybei (apygardai) iš kitose savivaldybėse (apygardose) paimtų siuntose-maišuose esančių paketų.

91. Siuntą paslaugų teikėjas įteikia savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijoms rinkimų (referendumo) dieną nuo 8 valandos ir ne vėliau kaip iki 11 valandos pagal paslaugų teikėjo nustatytą priėmimo–perdavimo aktą. Akte turi būti nurodomas siuntos svoris ir joje esančių paketų, skirtų tai savivaldybei (apygardai), skaičius ir skiltis pastaboms apie siuntos pristatymą. Siunta pasveriama paslaugų teikėjo svarstyklėmis, atidaroma, sutikrinama, ar siuntos svoris ir paketų skaičius atitinka skaičių, nurodytą priėmimo–perdavimo akte, ar nėra pažeisti paketai ir ant jų užklijuoti specialūs ženklai, ar nepateko kitai savivaldybei (apygardai) adresuotų paketų. Jeigu randami pažeidimai, jie detaliai aprašomi akte. Jeigu Lietuvos Respublikos Seimo rinkimuose ir savivaldybių tarybų ir merų rinkimuose randamas paketas (išorinis balsavimo vokas), kuris priklauso kitai savivaldybei (apygardai), jis iš karto grąžinamas paslaugų teikėjui, išskyrus atvejus, jeigu paketas (išorinis balsavimo vokas) priklauso gretimai savivaldybei (apygardai) ir jį gali ant paketo (išorinio balsavimo voko) nurodytai savivaldybei (apygardai) pristatyti savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, kuri per klaidą gavo šį paketą (išorinį balsavimo voką). Jeigu paketas (išorinis balsavimo vokas) grąžinamas paslaugų teikėjui, jis paketą (išorinį balsavimo voką) ant jo nurodytai savivaldybei (apygardai) privalo pristatyti ne vėliau kaip kitą dieną po rinkimų (referendumo) dienos (pirmadienį) 15 valandos. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, gavusi jai skirtą paketą (išorinį balsavimo voką) jau pasibaigus balsavimui rinkimų (referendumo) apylinkėse, suskaičiuoja išoriniuose balsavimo vokuose rinkėjų balsus ir juos įtraukia į savivaldybės (apygardos) rekomenduojamos apylinkės, kurioje gali balsuoti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukti rinkėjai, balsų skaičiavimo protokolą. Jeigu savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija gauna tik vieno rinkėjo voką, tokiu atveju balsas neskaičiuojamas ir protokolas nerašomas, kad nebūtų atskleistas balsavimo slaptumas. Jeigu paketas (išorinis balsavimo vokas) pristatomas rinkimų (referendumo) dieną iki balsavimo pabaigos, tokiu atveju savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija balsavimo vokus nedelsdama pristato į atitinkamą rinkimų (referendumo) apylinkę. Lietuvos Respublikos Prezidento rinkimuose, rinkimuose į Europos Parlamentą, referendume savivaldybės rinkimų komisija, radusi kitai savivaldybei priklausantį paketą (išorinį balsavimo voką), jį perduoda VRK. VRK, iš savivaldybių rinkimų komisijų gavusi išorinius balsavimo vokus, iki rinkimų (referendumo) rezultatų patvirtinimo suskaičiuoja balsavimo vokuose rastuose rinkimų biuleteniuose paduotus rinkėjų balsus ir juos įtraukia į Vilniaus miesto rekomenduojamos apylinkės, kurioje gali balsuoti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukti rinkėjai, balsų skaičiavimo protokolą.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-134, 2024-05-19, paskelbta TAR 2024-05-19, i. k. 2024-09059

92. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas gautą iš paslaugų teikėjo priėmimo–perdavimo aktą pateikia kartu su balsų skaičiavimo protokolais po rinkimų VRK.

Išorinių balsavimo vokų paketų paruošimas ir pristatymas apylinkių rinkimų komisijoms

93. Rinkimų (referendumo) dieną prie supakuotų pagal rinkimų (referendumo) apylinkes savo savivaldybės (apygardos) išorinių balsavimo vokų pridedami iki 11 valandos iš paslaugų teikėjo gauti šios savivaldybės (apygardos) rinkėjų, balsavusių kitose savivaldybėse (apygardose), išoriniai balsavimo vokai.

94. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas sudaro gautų iš rinkėjų išorinių balsavimo vokų apskaitos suvestinę pagal rinkimų (referendumo) apylinkes (forma P9) (13 priedas).

95. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas organizuoja ir užtikrina, kad išoriniai balsavimo vokai saugiai ir laiku rinkimų (referendumo) dieną iki balsavimo pabaigos būtų įteikti rinkimų (referendumo) apylinkėms. Rinkimų (referendumo) dieną jis išduoda savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariams gautus užpildytus išorinius balsavimo vokus, kuriuos jie turi įteikti atitinkamoms apylinkių rinkimų (referendumo) komisijoms. Už išduotus išorinius balsavimo vokus savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nariai turi pasirašyti P9 apskaitos formoje. Kiekvienai rinkimų (referendumo) apylinkei išduodamas perdavimo–priėmimo aktas (forma P8) (14 priedas), kuriame pažymima, kiek įteikiama tai rinkimų (referendumo) apylinkei išorinių balsavimo vokų, aktas pasirašomas, dedamas savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos antspaudas. Perdavimo–priėmimo aktą sudaro 2 dalys. Perduodant išorinius balsavimo vokus apylinkės rinkimų (referendumo) komisijai, abi perdavimo–priėmimo akto dalys baigiamos pildyti ir pasirašomos. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narys pirmąją perdavimo–priėmimo akto dalį grąžina savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui ir praneša apie išorinių balsavimo vokų perdavimą. Antroji perdavimo–priėmimo akto dalis lieka rinkimų (referendumo) apylinkėje.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

96. Stebėtojai, stebintys balsavimą iki rinkimų dienos (savivaldybės pastate ar (ir) kitose balsavimui tinkamose ir su savivaldybės administracija suderintose patalpose, specialiame punkte, namuose) yra registruojami Stebėtojų, atvykusių stebėti balsavimą iki rinkimų dienos, registracijos žurnale (15 priedas). Užpildytas žurnalas pridedamas prie savivaldybės (apygardos) ar apylinkės balsų skaičiavimo protokolo.

Papildyta skyriumi:
Nr. Sp-316, 2023-12-21, paskelbta TAR 2023-12-21, i. k. 2023-24929

Vieta ženklui

IŠANKSTINIO BALSAVIMO LAKŠTAS

Rinkimų pavadinimas

Lakšto Nr. Data **20 - -**

Rinkėjas balsuoja: Savivaldybėje Namuose Specialiame punkte

Vardas, pavardė			
Rinkimų apygarda	**Nr.**	**Rinkėjo eilės Nr. rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše**	
Rinkimų apylinkė	**Nr.**		
Rinkimai	Rinkimų pavadinimas	**Gali dalyvauti**	

Vieta brūkšniniam kodui

Rinkėjas savo parašu patvirtina, kad gavo balsavimo dokumentus (biuletenį (-ius), vidinį ir išorinį balsavimo vokus).

Parašas

Komisijos narys savo parašu patvirtina, kad rinkėjo tapatybę pagal jo pateiktą dokumentą nustatė ir rinkimų dokumentus jam išdavė.

Parašas

Komisijos narys / darbuotojas savo parašu pažymi, kad balsavimo faktą pažymėjo elektroniniame rinkėjų sąraše.

Parašas

BALSAVIMO VOKO PRIĖMIMO KVITAS

Rinkimų pavadinimas

Data **20 - -**

Vokas su Jūsų biuleteniu (-iais) bus perduotas kvite nurodytai rinkimų apylinkės komisijai, kuri suskaičiuos Jūsų balsą (-us).

Vardas, pavardė	
Rinkimų apygarda	**Nr.**
Rinkimų apylinkė	**Nr.**

Komisijos narys savo parašu patvirtina, kad išorinį užklijuotą balsavimo voką priėmė ir ant voko užklijavo specialaus ženklo dalį.

Komisijos nario vardas, pavardė arba jo pažymėjimo numeris

Parašas

Vieta ženklui

Asmens duomenų valdytoja – Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija, adresas: Gynėjų g. 8, Vilnius, el. paštas: rinkim@vrk.lt, asmens duomenų pareigūno el. paštas: rokas.stabingis@vrk.lt. Asmens duomenys tvarkomi rinkimų organizavimo tikslu. Išsamiau apie duomenų tvarkymą galite sužinoti www.vrk.lt/asmens-duomenu-apsauga.

INFORMACINIS RINKĖJO LAPELIS

Rinkimų pavadinimas

Skirtas balsuoti iki rinkimų dienos

Rinkėjas balsuoja: Savivaldybėje Namuose Specialiame punkte

Rinkėjo eilės Nr. rinkimų apylinkės rinkėjų sąraše

Rinkimų apygarda **Nr.**

Rinkimų apylinkė **Nr.**

Vieta brūkšniniam kodui

Balsavimo patalpos adresas

Vardas, pavardė

Vidinis balsavimo vokas

Balsuokite. Po to į šį voką įdėkite tik balsavimo biuletenį (biuletenius)!

Šį užklijuotą voką ir **informacinį rinkėjo lapelį (balsuojantiems užsienyje – rinkėjo kortelę)** įdėkite į išorinį balsavimo voką.

IŠORINIS BALSAVIMO VOKAS

LIETUVA

GERBIAMAS RINKĖJAU,

1. Užpildytą rinkimų (referendumo) biuletenį (biuletenius) įdėkite į vidinį balsavimo voką ir jį užklijuokite.

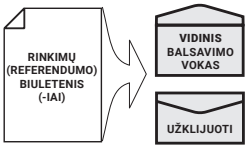

2. Užklijuotą vidinį balsavimo voką ir informacinį rinkėjo lapelį įdėkite į išorinį balsavimo voką ir jį užklijuokite. Rinkėjo lapelį įdėkite taip, kad išorinio voko langelyje matytųsi apygardos ir apylinkės pavadinimai. Užklijuotą išorinį voką įteikite komisijos nariui.

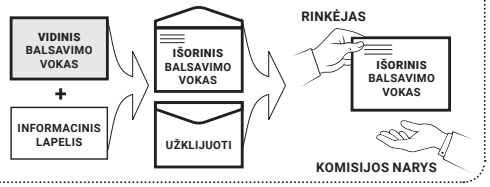

3. Komisijos narys užklijuoja voko atvarto viduryje specialaus ženklo pirmąją (didesnę) dalį ir rinkėjui įteikia voko priėmimo kvitą.

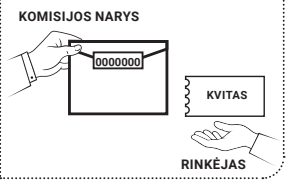

PASTABOS: 1. Rinkėjams draudžiama išsinešti iš balsavimo patalpos rinkimų (referendumo) biuletenius, balsavimo vokus ar juos perduoti kitiems asmenims.

2. Komisijos nariui priimti iš rinkėjo neužklijuotą išorinį voką griežtai draudžiama.

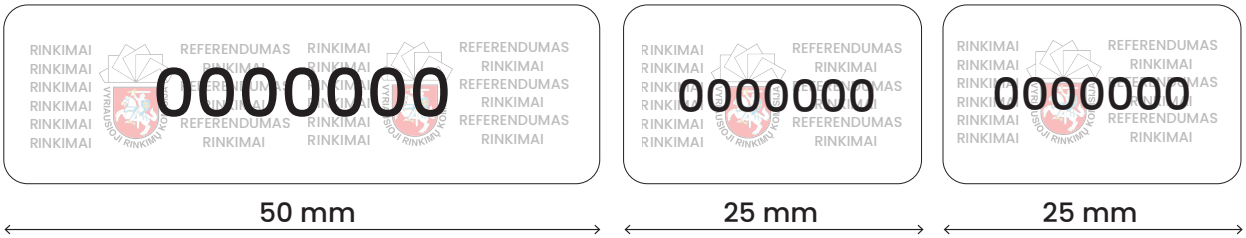

Forma **P4**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
5 priedas

RINKIMŲ (REFERENDUMO) DOKUMENTŲ PERDAVIMO AKTAS

20 - _____ - _____ Nr. _____

_____savivaldybės (apygardos) Nr. ____ rinkimų (referendumo) komisija

_____rinkimų (referendumo) apylinkė Nr. _____

Rinkimų (referendumo) dokumento pavadinimas (biuletenių pavadinimai pildomi atitinkamai pagal vykdomus rinkimus)		Gauta	Grąžinta
Savo	iš viso		
	nuo Nr. iki Nr.		
Savo (savivaldybių tarybų rinkimų daugiamandatė)	iš viso		
	nuo Nr. iki Nr.		
Kitų (pagal apygardas kitame akto lape)	iš viso		
Kitų (pagal apygardas kitame akto lape)	iš viso		
Specialūs ženklai išoriniam vokui užklijuoti	iš viso		
	nuo Nr. iki Nr.		
Vidiniai vokai			
Išoriniai vokai			
Kiti dokumentai			

Perdavė (priėmė)
Apylinkės (savivaldybės, apygardos) rinkimų komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Priėmė (perdavė)
Apylinkės (savivaldybės, apygardos) rinkimų komisijos narys _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Pastaba. Šis aktas taikomas pagal vykdomų rinkimų dokumentų poreikį.

KITŲ SAVIVALDYBIŲ (APYGARDŲ) rinkimų biuletenių apskaita antroje pusėje

KITŲ SAVIVALDYBIŲ (savivaldybių tarybų rinkimai) P4 antras lapas

Apygardos	Kitų savivaldybių kandidatų **sąrašų** biuleteniai		
Nr.	gauta	išduota	grąžinta
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
59.			
60.			
Iš viso			

Apygardos	Kandidatų į kitų savivaldybių **merus** biuleteniai		
Nr.	gauta	išduota	grąžinta
1			
2.			
3.			
4.			
5.			
6.			
7.			
8.			
9.			
10.			
11.			
12.			
13.			
14.			
15.			
16.			
17.			
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			
30.			
31.			
32.			
33.			
34.			
35.			
36.			
37.			
38.			
39.			
40.			
41.			
42.			
43.			
44.			
45.			
46.			
47.			
48.			
49.			
50.			
51.			
52.			
53.			
54.			
55.			
56.			
57.			
58.			
59.			
60.			
Iš viso			

Parašai:

Forma **P2**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
6 priedas

20 M. _____
(rinkimų (referendumo) pavadinimas)

_____ **SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) NR.** _____
(pavadinimas)

SPECIALIŲ PUNKTŲ SĄRAŠAS

Eil. Nr.	Įstaiga, kurioje sudarytas specialus punktas		Už balsavimą atsakingo asmens įstaigoje		Spec. punkte numatomas balsuosiančių rinkėjų skaičius	Balsavimo laikas (**svarbu** nurodyti dieną ir tikslų laiką)	Rinkimų apylinkės, kurios teritorijoje sudarytas specialus punktas, pavadinimas ir Nr., pirmininko vardas ir pavardė, pirmininko telefonas ir elektroninis paštas **(svarbu užpildyti visus duomenis)**
	pavadinimas	adresas	vardas, pavardė	telefono Nr.			
				Iš viso			

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Forma **P6**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
7 priedas

RINKĖJO PRAŠYMAS BALSUOTI NAMUOSE (P6)

Kiekvienas rinkėjas, norėdamas pasinaudoti savo teise balsuoti namuose, ***privalo*** užpildyti rinkėjo prašymą balsuoti namuose. Apylinkės rinkimų komisija pasirūpina laiku gauti rinkėjo prašymą. Sudarant balsuojančiųjų namuose sąrašą pagal rinkėjų prašymus, paskutinė prašymų pateikimo diena – paskutinis trečiadienis iki rinkimų (referendumo) dienos, rinkėjams, kurie balsuos ne toje rinkimų apylinkėje, į kurios sąrašą jie įrašyti, paskutinė prašymų pateikimo diena – paskutinis antradienis iki rinkimų (referendumo) dienos.
Pagal Rinkimų kodeksą balsuoti namuose, užpildę rinkėjo prašymą, turi teisę: asmenys su negalia, asmenis su negalia namuose slaugantys ar juos prižiūrintys (jiems teikiantys pagalbą) asmenys, dėl ligos laikinai nedarbingi rinkėjai, sukakę 70 metų arba gebėjimų savarankiškai rūpintis asmeniniu (šeimos) gyvenimu ir dalyvauti visuomenės gyvenime iš dalies ar visiškai netekę socialinio draudimo senatvės pensijos amžių sukakę rinkėjai.

1. Mano duomenys	**Vardas**	
	Pavardė	
	Gyvenamosios (deklaruotos) vietos adresas	
	Telefono numeris	
2. Prašymas	Prašau, kad rinkimų (referendumo) dokumentus komisijos nariai pristatytų man į namus, nes negalėsiu atvykti balsuoti rinkimų (referendumo) dieną į rinkimų (referendumo) apylinkę. Teisę balsuoti namuose turiu pagal Įstatymą. 20 m. _____ _____ d. …….. (rinkėjo parašas)	

PILDO APYLINKĖS AR SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS NARIAI

Pildoma, jeigu rinkėjas yra įrašytas į kitos rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašą, nurodomi savivaldybės (apygardos) ir rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimai ir numeriai		**Savivaldybė (apygarda)**	**Apylinkė**
3. Rinkėjo teisė balsuoti namuose nustatyta	**3.1. Išankstiniame apylinkės rinkėjų sąraše yra žyma, nurodanti, kad rinkėjas turi teisę balsuoti namuose**		
	3.2. Dėl ligos laikinai nedarbingas		
	3.3. Asmuo su negalia (išankstiniame apylinkės rinkėjų sąraše nėra žymos, bet turi asmens su negalia pažymėjimą)		
	3.4. Asmuo, slaugantis (prižiūrintis) asmenį su negalia (išankstiniame apylinkės rinkėjų sąraše nėra žymos)		

4. Patvirtinimas	TVIRTINU (Savivaldybės (apygardos) ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ar jo įgaliotas asmuo)
A. V.	_____ (Vardas, pavardė, parašas) 20 m. _____ d.

Forma **P1**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
8 priedas

PATVIRTINTA
20 m. _____ d. apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje (protokolo Nr._____)

RINKĖJŲ, BALSUOJANČIŲ NAMUOSE, SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS)

_____ savivaldybės (apygardos) Nr. ____ rinkimų (referendumo) komisija

_____rinkimų (referendumo) apylinkė Nr. _____

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo pasirašymo data	Gyvenamoji vieta	Žyma išanksti-niame rinkėjų sąraše	Nesant žymos išankstiniame rinkėjų sąraše, dokumento Nr.
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
12.					
13.					
14.					
15.					
16.					
17.					
18.					
19.					
20.					
....					

Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Pastaba. Iš viso sąrašo sudarymo dieną nepatenkinta _____ rinkėjų rašytinių prašymų.

Forma **P1b**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
9 priedas

PATVIRTINTA
20 m. _____ d. savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos posėdyje
(protokolo Nr._____)

RINKĖJŲ, BALSUOJANČIŲ NAMUOSE, LAIKINAI APSISTOJUSIŲ RINKIMŲ (REFERENDUMO) TERITORIJAI PRISKIRTU ADRESU IR NEĮRAŠYTŲ Į ŠIOS RINKIMŲ APYLINKĖS RINKĖJŲ SĄRAŠĄ, SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS)

_____savivaldybės (apygardos) Nr. _____ rinkimų (referendumo) komisija

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo pasirašymo data	Gyvenamoji vieta	Dokumentas, kuris patvirtina rinkėjo teisę, ir jo numeris	Savivaldybės ir apylinkės pavadinimas ir numeris
1.					
2.					
3.					
4.					
5.					
6.					
7.					
8.					
9.					
10.					
11.					
....					

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Pastaba. Iš viso sąrašo sudarymo dieną nepatenkinta _____ rinkėjų rašytinių prašymų.

Forma **P1a**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo
ir vykdymo tvarkos aprašo
10 priedas

PATVIRTINTA
20 m. _____ d. apylinkės rinkimų (referendumo)
komisijos posėdyje (protokolo Nr._____)

RINKĖJŲ, KURIŲ PRAŠYMAI BALSUOTI NAMUOSE NETENKINAMI, SĄRAŠAS

(SUDARYTAS PAGAL RINKĖJŲ RAŠYTINIUS PRAŠYMUS)

_____ savivaldybės (apygardos) Nr.____ rinkimų (referendumo) komisija

_____rinkimų (referendumo) apylinkė Nr. _____

Eil. Nr.	Rinkėjo vardas, pavardė	Prašymo pasirašymo data	Gyvenamoji vieta	Netenkinimo priežastis ir žyma apie jos pranešimą rinkėjui asmeniškai
1.				
2.				
3.				
4.				
5.				
.....				

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Forma **P7**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
11 priedas

_____SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) NR. _____ RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJA
(pavadinimas)

TVIRTINU
Apylinkės (savivaldybės/apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas
_____
(parašas)
_____
(vardas, pavardė)

_____RINKIMŲ (REFERENDUMO) APYLINKĖS NR._____
(pavadinimas)

KOMISIJOS NARIŲ VYKIMO PAS RINKĖJUS, BALSUOJANČIUS NAMUOSE, GRAFIKAS

20 - -

Eil. Nr.	Data, išvykimo pas rinkėjus laikas	Komisijos narių, vyksiančių pas rinkėjus, vardai, pavardės	Gatvių, kaimų, kuriuose (kuriose) gyvenančius rinkėjus aplankys komisijos nariai, pavadinimai	Numatomas aplankyti rinkėjų skaičius
			Iš viso	

Forma **P3 SAV**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
12 priedas

SIUNTŲ-MAIŠŲ PERDAVIMO PASLAUGŲ TEIKĖJUI AKTAS

20 - _____ - _____ Nr. _____

_____savivaldybės Nr. _____rinkimų (referendumo) komisija

Savivaldybė		Paketų skaičius	Savivaldybė		Paketų skaičius	Savivaldybė		Paketų skaičius
Nr.	**Pavadinimas**		**Nr.**	**Pavadinimas**		**Nr.**	**Pavadinimas**	
1.	Akmenės rajono		21.	Klaipėdos rajono		41.	Skuodo rajono	
2.	Alytaus miesto		22.	Kretingos rajono		42.	Šakių rajono	
3.	Alytaus rajono		23.	Kupiškio rajono		43.	Šalčininkų rajono	
4.	Anykščių rajono		24.	Lazdijų rajono		44.	Šiaulių miesto	
5.	Birštono		25.	Marijampolės		45.	Šiaulių rajono	
6.	Biržų rajono		26.	Mažeikių rajono		46.	Šilalės rajono	
7.	Druskininkų		27.	Molėtų rajono		47.	Šilutės rajono	
8.	Elektrėnų		28.	Neringos		48.	Širvintų rajono	
9.	Ignalinos rajono		29.	Pagėgių		49.	Švenčionių rajono	
10.	Jonavos rajono		30.	Pakruojo rajono		50.	Tauragės rajono	
11.	Joniškio rajono		31.	Palangos miesto		51.	Telšių rajono	
12.	Jurbarko rajono		32.	Panevėžio miesto		52.	Trakų rajono	
13.	Kaišiadorių rajono		33.	Panevėžio rajono		53.	Ukmergės rajono	
14.	Kalvarijos		34.	Pasvalio rajono		54.	Utenos rajono	
15.	Kauno miesto		35.	Plungės rajono		55.	Varėnos rajono	
16.	Kauno rajono		36.	Prienų rajono		56.	Vilkaviškio rajono	
17.	Kazlų Rūdos		37.	Radviliškio rajono		57.	Vilniaus miesto	
18.	Kelmės rajono		38.	Raseinių rajono		58.	Vilniaus rajono	
19.	Kėdainių rajono		39.	Rietavo		59.	Visagino	
20.	Klaipėdos miesto		40.	Rokiškio rajono		60.	Zarasų rajono	
Iš viso paketų siuntoje-maiše:								
Siuntos-maišo plombos numeris:								
Siuntos-maišo svoris:								

Perdavė
Savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas V. A. _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė

Priėmė
Paslaugų teikėjo įgaliotas asmuo _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

P3 SAV

Pastaba. P3 AKTO **antra dalis** pildoma tik 1 egz. (paslaugos teikėjui ji nepateikiama), ji užpildoma tada, kai paketai paruošiami kitoms savivaldybėms (prieš atvykstant paslaugos teikėjui). Ši dalis pasilieka SRK ir kartu su Aktu bus pateikta VRK.

Savivaldybė		Paketų skaičius	Pakete esančių vokų skaičius	Specialių ženklų, kuriais užklijuotas paketo atvartas, numeriai
Nr.	Pavadinimas			
1.	Akmenės rajono			
2.	Alytaus miesto			
3.	Alytaus rajono			
4.	Anykščių rajono			
5.	Birštono			
6.	Biržų rajono			
7.	Druskininkų			
8.	Elektrėnų			
9.	Ignalinos rajono			
10.	Jonavos rajono			
11.	Joniškio rajono			
12.	Jurbarko rajono			
13.	Kaišiadorių rajono			
14.	Kalvarijos			
15.	Kauno miesto			
16.	Kauno rajono			
17.	Kazlų Rūdos			
18.	Kelmės rajono			
19.	Kėdainių rajono			
20.	Klaipėdos miesto			
21.	Klaipėdos rajono			
22.	Kretingos rajono			
23.	Kupiškio rajono			
24.	Lazdijų rajono			
25.	Marijampolės			
26.	Mažeikių rajono			
27.	Molėtų rajono			
28.	Neringos			
29.	Pagėgių			
30.	Pakruojo rajono			
31.	Palangos miesto			
32.	Panevėžio miesto			
33.	Panevėžio rajono			
34.	Pasvalio rajono			
35.	Plungės rajono			
36.	Prienų rajono			
37.	Radviliškio rajono			
38.	Raseinių rajono			
39.	Rietavo			
40.	Rokiškio rajono			
41.	Skuodo rajono			
42.	Šakių rajono			
43.	Šalčininkų rajono			
44.	Šiaulių miesto			
45.	Šiaulių rajono			
46.	Šilalės rajono			
47.	Šilutės rajono			
48.	Širvintų rajono			
49.	Švenčionių rajono			
50.	Tauragės rajono			
51.	Telšių rajono			
52.	Trakų rajono			
53.	Ukmergės rajono			
54.	Utenos rajono			
55.	Varėnos rajono			
56.	Vilkaviškio rajono			
57.	Vilniaus miesto			
58.	Vilniaus rajono			
59.	Visagino			
60.	Zarasų rajono			

Forma **P9**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo
13 priedas

UŽPILDYTŲ IŠORINIŲ BALSAVIMO VOKŲ APSKAITA

_____ savivaldybės (apygardos) Nr.____ rinkimų (referendumo) komisija
(pavadinimas)

20 - -

Eil. Nr.	Rinkimų (referendumo) apylinkės		Užpildyti išoriniai balsavimo vokai			Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos nario, kuriam pavesta įteikti apylinkei balsavimo vokus, vardas, pavardė, parašas
	Nr.	pavadinimas	gauti balsuojant savivaldybės pastate	gauti iš paslaugų teikėjo	iš viso įteikiama apylinkės komisijai	

Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas _____ _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Forma **P8**
Balsavimo iki rinkimų dienos organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašas
14 priedas

_____ **SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) NR. _____**
(pavadinimas)

RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJA

PRIĖMIMO–PERDAVIMO AKTAS

(Perdavęs vokus, šią akto dalį komisijos narys pateikia savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkui)

20 - - Nr.

Aš, _____, savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo)
(vardas, pavardė)
komisijos narys (-ė) gavau iš pirmininko_____ užpildytus (-ų) išorinius (-ių) balsavimo vokus (-ų),
(skaičius)
A.V. (parašas)

kuriuos perdaviau _____ apylinkės Nr. ____ rinkimų (referendumo)
(pavadinimas)
komisijos pirmininkui (nariui) _____.
(vardas, pavardė)

Iš viso perdaviau
_____ (_____) vokus (-ų).
(skaičius) **(žodžiu)**

Perdavė
Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos (pirmininkas) nary _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Patikrino ir priėmė
Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas (narys) A.V. _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

→→→

Balsavimo iki rinkimų dienos dienos organizavimo
ir vykdymo tvarkos aprašo
15 priedas

(rinkimų komisijos pavadinimas)

STEBĖTOJŲ, ATVYKUSIŲ STEBĖTI BALSAVIMĄ IKI RINKIMŲ DIENOS, REGISTRACIJOS ŽURNALAS

Eil. Nr.	Stebėtojo vardas, pavardė	Stebėjimo vieta			Data	Stebėtojo parašas
		savivaldybėje	spec. punkte	namuose		

(rinkimų komisijos pirmininko (nario) parašas)

7. PASIRENGIMAS RINKIMŲ DIENAI, BALSŲ SKAIČIAVIMAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. rugpjūčio 25 d. sprendimu Nr. Sp-64
(Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2024 m. birželio 27 d. sprendimo Nr. Sp-162
redakcija)

7.1. BALSAVIMO PATALPOS ĮRENGIMO IR VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Balsavimo patalpos įrengimo ir vertinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpos (toliau – balsavimo patalpa), kurioje rengiamas ir vykdomas balsavimas, įrengimo ir patalpų tinkamumo balsavimui vertinimo tvarka.

2. Savivaldybės administracijos direktorius privalo parinkti ir laiku suteikti rinkimų (referendumo) komisijoms tinkamai įrengtas patalpas, reikalingą įrangą, kompiuterinę techniką, užtikrinti interneto ryšį rinkimams (referendumui) rengti ir vykdyti.

3. Aprašo reikalavimai yra privalomi rinkimų (referendumo) rengimo ir vykdymo dalyviams, viešojo administravimo subjektams, atsakingiems už tinkamą balsavimo patalpų įrengimą.

II SKYRIUS
BENDRIEJI REIKALAVIMAI, TAIKOMI BALSAVIMO PATALPAI

4. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatyme nustatytais reikalavimais, prie, virš ar ant pastatų, kuriuose vyksta balsavimas, rinkimų (referendumo) dieną turi būti iškelta Lietuvos valstybės vėliava. Jeigu rinkimų (referendumo) dieną kartu iškeliamos kelios vėliavos, jos turi būti viename aukštyje, kiek tai įmanoma, panašaus dydžio, taip pat laikantis Valstybės vėliavos ir kitų vėliavų įstatyme nurodyto eiliškumo.

5. Prie pastato, kuriame yra balsavimo patalpa, įėjimo turi būti iškaba su rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimu ir numeriu. Reikalavimai rinkimų (referendumo) apylinkių iškaboms ir jų pavyzdžiai nustatyti Aprašo 1 priede.

6. Balsavimo patalpa turi būti įrengta valstybės ar savivaldybių institucijų, įstaigų, seniūnijų, bendruomenių bei kitų viešosios paskirties pastatų pirmame aukšte, o jeigu šiuose pastatuose nėra galimybių įrengti Aprašo II ir IV skyriuose nustatytus reikalavimus atitinkančios balsavimo patalpos, – ji būtų išnuomojama kitos paskirties pastato pirmame aukšte. Tais atvejais, kai nėra galimybių balsavimo patalpos įrengti arba išsinuomoti pastato pirmame aukšte, ji gali būti įrengiama ir kituose pastato aukštuose, jeigu rinkėjams su negalia bus užtikrintas patekimas į šią patalpą naudojantis liftu.

7. Balsavimo patalpa turi būti švari ir tvarkinga, turi atitikti patalpų apsaugai keliamus reikalavimus, gaisrinės saugos, sanitarijos bei higienos normų reikalavimus. Parenkant balsavimo patalpas, rekomenduotina, kad joje būtų tik rinkėjams skirtas įėjimas / išėjimas. Jeigu yra keli įėjimai į pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, prie jų turi būti iškabinti nukreipiamieji užrašai, rodyklės, kad rinkėjai greičiau surastų įėjimą į pastatą, kuris rinkimų (referendumo) dieną naudojamas rinkėjams patekti į balsavimo patalpą.

8. Visi su rinkimais (referendumu) susiję nukreipiamieji užrašai, rodyklės ir iškabos prie pastato ir jo viduje turi būti aiškiai matomose vietose ir parašyti valstybine lietuvių kalba. Šalia užrašų valstybine lietuvių kalba gali būti pateikiami nukreipiamieji užrašai ir tautinės mažumos kalba (kalbomis). Užrašai turi būti tokio dydžio, kad juos galėtų matyti ir regos negalią turintys rinkėjai.

9. Balsavimo patalpoje arba gretimoje patalpoje, pro kurią rinkėjai įeina į balsavimo patalpą, gerai matomoje vietoje turi būti iškabinta Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos (toliau – VRK) išleista informacija rinkėjui: rinkimų (referendumo) plakatai, informacija rinkėjui, kaip užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį, kandidatų, dėl kurių balsuojama vienmandatėje rinkimų apygardoje, plakatai, politinių partijų, politinių komitetų ir koalicijų kandidatų sąrašai, kandidatų sąrašų ir juose esančių kandidatų rinkimų numeriai.

10. Virš arba ant stalų, prie kurių sėdi rinkimų (referendumo) komisijos nariai, turi būti užrašai, kuriuose nurodomi gatvių, kaimų pavadinimai arba lietuvių kalbos abėcėlės raidės, jeigu rinkėjų sąrašai sudaryti pagal abėcėlę. Užrašai turi būti tokio dydžio, kad juos galėtų matyti ir regos negalią turintys rinkėjai.

11. Rinkimų (referendumo) biuletenius išduodančių komisijos narių darbui, balsavimo kabinoms ir balsadėžei turi būti parinktos tokios vietos, kad rinkėjui, gavusiam rinkimų (referendumo) biuletenį, būtų patogu patekti į balsavimo kabiną, po to prieiti prie balsadėžės, įmesti į ją biuletenį ir išeiti iš balsavimo patalpos.

12. Balsadėžė turi būti aiškiai matomoje vietoje, kad ją galėtų matyti rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir rinkimų (referendumo) stebėtojai. Reikalavimai balsadėžei nustatyti Aprašo 2 priede.

13. Atsižvelgiant į rinkėjų skaičių rinkimų (referendumo) apylinkėje, taikomi šie reikalavimai:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Rinkėjų skaičius rinkimų (referendumo) apylinkėje				
		iki 499	500–1 499	1 500–2 499	2 500–3 499	3 500 –5 000
1.	Balsavimo patalpos plotas, ne mažesnis kaip (m^2)	20	40	80	120	160
2.	Slapto balsavimo kabinos	2–3	3–4	4–8	6–12	7–15
3.	Kompiuteris su interneto ryšiu	1	2	2	2–3	3
4.	Spausdintuvas	1				
5.	Balsadėžė	1				
6.	Seifas (metalinė spinta) balsavimo patalpoje arba kitoje pastato, kuriame vyksta balsavimas, patalpoje	1				
7.	Lietuvos valstybės vėliava (vykstant rinkimams į Europos Parlamentą papildomai ir Europos Sąjungos vėliava)	1				
8.	Iškaba su rinkimų (referendumo) apylinkės pavadinimu ir numeriu prie įėjimo	1				

III SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI SLAPTO BALSAVIMO KABINOS ĮRENGIMUI

14. Slapto balsavimo kabinos (toliau – balsavimo kabina) turi būti įrengtos taip, kad rinkėjui būtų patogu užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį tiesiogiai, niekieno nevaržomam, užtikrinant slapto balsavimo principą.

15. Balsavimo kabinos turi būti atskirtos viena nuo kitos pertvaromis. Balsavimo kabinose turi būti pakankamai šviesu ir patogu užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį, jose turi būti staliukas ar kitokia atrama ir rašiklis bei iškabinta rinkėjų informavimo medžiaga: informacija, kaip užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį, plakatas ar leidinys su kandidatų sąrašais, su sąrašams bei kandidatams suteiktais rinkimų numeriais.

16. Balsavimo kabina turi būti tokia, kad rinkėjas negalėtų matyti greta esančioje kabinoje kito rinkėjo pildomo biuletenio. Balsavimo kabina turi būti be užuolaidos ir įrengta taip, kad rinkimų (re-

ferendumo) komisijų nariai ir rinkimų (referendumo) stebėtojai galėtų matyti, ar rinkėjas neatlieka neteisėtų veiksmų, tačiau negalima būtų matyti, kokias žymas biuletenyje rinkėjas daro. Reikalavimai balsavimo kabinai nustatyti Aprašo 3 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-162, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11758

17. Balsavimo kabinoje draudžiama daryti žymas iškabintoje informacinėje medžiagoje ar ant kabinoje esančio inventoriaus, filmuoti, fotografuoti, palikti kitus su balsavimu nesusijusius daiktus.

IV SKYRIUS
REIKALAVIMAI DĖL BALSAVIMO PATALPOS PRITAIKYMO RINKĖJAMS SU NEGALIA

18. Privalo būti užtikrinta teisė balsuoti rinkėjams su negalia, senyvo amžiaus rinkėjams ir numatyta galimybė jiems nesunkiai patekti ir (ar) pakilti į balsavimo patalpas. Įėjimas į pastatą, patekimas į balsavimo patalpas (pastato viduje) turi būti įrengti taip, kad rinkėjams su negalia nebūtų kliūčių savarankiškai patekti į pastato vidų ir balsavimo patalpą. Jeigu prie įėjimo į pastatą ar pastato viduje yra laiptai, greta jų turi būti įrengta nuožulna (pandusas arba rampa). Nuožulnos plotis turi būti ne mažesnis kaip 120 cm, išilginis nuolydis turi būti ne didesnis kaip 1:12 (8,3 proc.), abiejose pusėse turi būti įrengti ištisiniai turėklai. Mobilūs laiptų kopikliai yra netinkami rinkėjams, judantiems asmeniui su negalia skirtu vežimėliu, patekti į pastatą (patalpą).

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-26, 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02914

19. Balsavimo patalpoje viena balsavimo kabina turi būti pritaikyta rinkėjams su negalia ir skirta užpildyti rinkimų (referendumo) biuletenį sėdint kėdėje ar asmeniui su negalia skirtame vežimėlyje. Rinkėjams su negalia pritaikytos balsavimo kabinos reikalavimai nustatyti Aprašo 3 priede.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-26, 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02914

V SKYRIUS
REIKALAVIMAI, TAIKOMI KOMPIUTERINEI ĮRANGAI, IR KOMPIUTERINĖS ĮRANGOS NAUDOJIMAS

20. Balsavimo patalpoje prie įėjimo turi būti įrengta kompiuterizuota darbo vieta (-os) (kompiuteris su interneto ryšiu ir spausdintuvas), skirta (-os) užtikrinti galimybę patikrinti, ar atvykęs balsuoti rinkėjas yra įrašytas į elektroninį apylinkės rinkėjų sąrašą, ir pažymėti apie jo atvykimą balsuoti. Savivaldybės administracijos direktorius turi aprūpinti rinkimų (referendumo) komisijas darbui reikalinga įranga (kompiuteriais, spausdintuvais, brūkšninių kodų skaitytuvais (jeigu reikalinga) ir panašiai). Balsavimo patalpoje negali būti naudojama asmeninė kompiuterinė technika.

21. Rinkimų (referendumo) apylinkėse, kurių rinkėjų sąrašuose yra daugiau kaip 2 000 rinkėjų, rekomenduojama naudoti brūkšninių kodų skaitytuvus, sudarančius galimybę greičiau aptarnauti rinkėjus.

22. Balsavimo patalpoje įrengta kompiuterizuota darbo vieta (-os) turi atitikti šiuos minimalius reikalavimus:

22.1. interneto sparta – ne mažiau 1 Mb;

22.2. operacinė sistema – naujausia arba palaikoma gamintojo *Microsoft Windows* versija. Naudoti tik legalią programinę įrangą, skirtą tik darbo funkcijoms atlikti;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-34, 2023-02-02, paskelbta TAR 2023-02-02, i. k. 2023-01978

Nr. Sp-26, 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02914

22.3. turi būti sukurtas naujas kompiuterio vartotojas, kuris bus naudojamas rinkimų (referendumo) metu, neturi turėti administratoriaus teisių;

22.4. naudoti naujausias arba saugumo spragų neturinčias interneto naršykles: *Google Chrome, Mozilla Firefox, Microsoft Edge*;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-34, 2023-02-02, paskelbta TAR 2023-02-02, i. k. 2023-01978

Nr. Sp-26, 2024-02-15, paskelbta TAR 2024-02-15, i. k. 2024-02914

22.5. uždrausti visą trečiosioms šalims priklausančią programinę įrangą, nesusijusią su kompiuterio saugumu ir darbo funkcijų atlikimu;

22.6. naudoti programinę įrangą kenkėjiškam kodui atpažinti (antivirusinę programinę įrangą);

22.7. įjungti ugniasienę (angl. *firewall*);

22.8. nenaudoti atmintukų (USB laikmenų), nesusijusių su darbo tikslų atlikimu;

22.9. kompiuterio, skirto dirbti rinkimų (referendumo) dieną, testavimus ir bandymus būtina atlikti ne vėliau kaip likus 3 dienoms iki rinkimų (referendumo) dienos;

22.10. paskutinį šeštadienį, ne vėliau 15 val. iki rinkimų (referendumo) dienos kompiuterizuota darbo vieta turi būti įrengta rinkimų (referendumo) apylinkėje (patikrintas interneto ryšys, išbandytas spausdintuvas, išbandytas brūkšninių kodų skaitytuvas (jeigu išduotas), prisijungta prie rinkimų (referendumo) dienai skirtų programų, sinchronizuoti rinkimų (referendumo) apylinkės rinkėjų sąrašo duomenys); interneto ryšys turi būti nuolatinis. Darbo vietose, kuriose mobiliojo ryšio signalas silpnesnis, rekomenduotina naudoti mobiliojo ryšio stiprintuvus;

22.11. rinkimų (referendumo) dieną balsų skaičiavimo protokolo duomenų įrašymą, protokolo surašymą bei perdavimą ir atvykusių balsuoti rinkėjų žymėjimą būtina atlikti iš to paties kompiuterio darbo vietos rinkimų (referendumo) apylinkėje.

23. Esant galimybei, balsavimo patalpoje įrengtoje kompiuterizuotoje darbo vietoje (-ose) leidžiama atlikti ir kitus rinkimų (referendumo) organizavimo darbus (darbo laiko apskaitos žiniaraščių pildymas, rinkimų (referendumo) apylinkių rinkėjų sąrašų tvarkymas ir kt.).

VI SKYRIUS
BALSAVIMO PATALPŲ ATITIKTIES TEISĖS AKTŲ REIKALAVIMAMS VERTINIMAS

24. Savivaldybės administracija ne vėliau kaip per 20 dienų nuo rinkimų (referendumo) dienos paskelbimo dienos privalo įvertinti, ar savivaldybės teritorijoje esančios balsavimo patalpos yra tinkamos ir pritaikytos rinkėjų su negalia bei senyvo amžiaus rinkėjų poreikiams. Vertinime privalo dalyvauti savivaldybių institucijų, atsakingų už viešosios paskirties pastatų pritaikymą individualiesiems asmenų su negalia poreikiams, atstovai, taip pat gali dalyvauti asmenų su negalia ir senyvo amžiaus asmenų interesams atstovaujančių organizacijų atstovai. Konkrečią balsavimo patalpų vertinimo datą, suderinusi su vertinime dalyvausiančiomis įstaigomis ir organizacijomis arba jų įgaliotais atstovais, nustato savivaldybės administracijos direktorius.

25. Nustačius balsavimo patalpų įrengimo trūkumus, savivaldybės administracijos direktorius privalo imtis priemonių, kad nustatyti balsavimo patalpos įrengimo ir (arba) jos pritaikymo negalią turinčių ir senyvo amžiaus rinkėjų poreikiams trūkumai būtų pašalinti arba suteikta (išnuomota) kita Aprašo reikalavimus atitinkanti balsavimo patalpa. Atsižvelgiant į trūkumų pobūdį, jie privalo būti pašalinti nedelsiant, ne vėliau kaip iki pakartotinio balsavimo patalpos atitikties Aprašo reikalavimams vertinimo dienos.

26. Paskelbus rinkimų (referendumo) datą, ne vėliau kaip per 3 darbo dienas VRK kreipiasi į asmenų su negalia ir senyvo amžiaus asmenų interesams atstovaujančias nevyriausybines organizacijas, siūlydama paskirti atstovus, kurie pakartotinio vertinimo metu vertins savivaldybės suteiktų (išnuomotų) balsavimo patalpų įrengimą ir jų pritaikymą rinkėjų su negalia ir senyvo amžiaus rinkėjų poreikiams.

27. Likus ne mažiau kaip 2 mėnesiams iki rinkimų (referendumo) dienos, atliekamas pakartotinis balsavimo patalpos vertinimas, kurį organizuoja savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija.

28. Pakartotiniame balsavimo patalpos atitikties Aprašo reikalavimams vertinime dalyvauja savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos, savivaldybės administracijos ir asmenų su negalia ir senyvo amžiaus asmenų interesams atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų atstovai (jei šios organizacijos yra pateikusios savo atstovų duomenis). Balsavimo patalpos atitiktis Aprašo reikalavimams vertinama pagal Aprašo 4 priede nustatytą vertinimo formą.

29. Pakartotinio balsavimo patalpos vertinimo metu nustačius, kad balsavimo patalpa neatitinka Aprašo reikalavimų, tos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija įpareigoja savivaldybės administracijos direktorių nedelsiant pašalinti nustatytus trūkumus ir nustato terminą jiems pašalinti. Nustatyti trūkumai turi būti pašalinti ne vėliau kaip likus 12 valandų iki balsavimo pradžios.

Skyriaus pakeitimai:

Nr. Sp-162, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11758

VII SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

30. Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijos parengia ir paskelbia informaciją, skirtą rinkėjams informuoti apie rinkimų (referendumo) apylinkes. Parengtoje informacijoje turi būti nurodyta: rinkimų (referendumo) apylinkės adresas; paaiškinimas rinkėjui, kaip rasti ir pasiekti rinkimų (referendumo) apylinkę, nurodant susisiekimo būdą (pvz., visuomeninio transporto stotelę) ir (ar) orientacinius objektus; taip pat turi būti nurodyta, kad rinkimų (referendumo) apylinkės balsavimo patalpa ir pastatas, kuriame ji įsikūrusi, yra pritaikyti negalią turintiems ir senyvo amžiaus rinkėjams. Ši informacija skelbiama savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijai prieinamais būdais (savivaldybės pastate esančioje skelbimų lentoje, internete, vietos laikraščiuose). Savivaldybių (apygardų) rinkimų (referendumo) komisijos ir (ar) apylinkių rinkimų (referendumo) komisijos taip pat informuoja rinkėjus apie pasikeitusį balsavimo patalpų adresą.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-162, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11758

31. Balsavimo patalpa turi būti visiškai parengta rinkimams (referendumui) ne vėliau kaip likus 12 valandų iki balsavimo pradžios. Parengta balsavimo patalpa uždaroma, antspauduojama (visi įėjimai į balsavimo patalpą) taip, kad nebūtų galima įeiti nepažeidus antspaudavimo ir apie tai apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas praneša savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai bei policijai

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-162, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11758

32. Rinkimų (referendumo) dieną iki balsavimo patalpos atidarymo rinkėjams joje gali būti tik apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai, rinkimų (referendumo) stebėtojai ir budintis policininkas. Balsavimo patalpa rinkėjams atidaroma tik tada, kai susirenka ne mažiau kaip 3/5 apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. Sp-162, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11758

33. Už balsavimo patalpos įrengimą, inventoriaus įsigijimą ir išsaugojimą, patalpos išlaikymą apmokama savivaldybių biudžeto lėšomis.

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. Sp-162, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11758

34. Prie įėjimo į pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa, ir perėjimo į balsavimo patalpą vietose (koridoriuose) bei balsavimo patalpoje negalima rengti jokių kitų renginių, išskyrus rinkimų (referendumo) organizavimą ir balsavimą. Išimtis gali būti taikoma renginiams pastate, kai pastatas, kuriame vyksta balsavimas, atitinka visas šias sąlygas:

Punkto numeracijos pakeitimas:

Nr. Sp-162, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11758

34.1. balsavimo patalpos pagrindinė paskirtis yra kultūros, sporto arba švietimo veikla;

34.2. į kitus nei balsavimas renginius yra patenkama per atskirą įėjimą, kuris nėra toje pačioje pastato pusėje kaip ir įėjimas į balsavimo patalpą;

34.3. iš balsavimo patalpos negalima tiesiogiai patekti į kitas patalpas, kuriose vyksta kiti nei balsavimas renginiai;

34.4. renginį organizuoja ne rinkimų politinės kampanijos dalyvis.

Balsavimo patalpos įrengimo ir vertinimo tvarkos aprašo
1 priedas

REIKALAVIMAI RINKIMŲ (REFERENDUMO) APYLINKIŲ IŠKABOMS

1. Rinkimų (referendumo) apylinkių iškabos (toliau – iškaba) matmenys – 600 x 800 mm. Jeigu teritorijoje, kurioje yra rinkimų (referendumo) apylinkė, vartojama tautinės mažumos kalba (kalbos), šios savivaldybės taryba gali nuspręsti rinkimų (referendumo) apylinkės iškaboje, greta valstybinės kalbos, vartoti ir tautinės mažumos kalbą (kalbas). Iškabos, kurioje vartojama ir tautinės mažumos kalba (kalbos), matmenys – 800 x 800 mm.
2. Iškaba turi būti pagaminta iš 2–3 mm organinio stiklo arba jam lygiavertės medžiagos.
3. Iškaba tvirtinama prie arba virš įėjimo į pastatą, kuriame yra balsavimo patalpa. Jeigu įėjimų į pastatą yra daugiau negu vienas, iškaba tvirtinama prie (virš) to įėjimo, kuriuo rinkėjai į balsavimo patalpą pateks rinkimų ar (ir) referendumo (referendumų) dieną.
4. Iškabos fonas turi būti baltos spalvos, įrašai – juodos spalvos. Iškaboje turi būti Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų komisijos logotipas (spalvotas), rinkimų apylinkės pavadinimas ir numeris.
5. Iškabos pavyzdys:

6. Iškabos pavyzdys (kai iškaboje vartojama tautinės mažumos kalba):

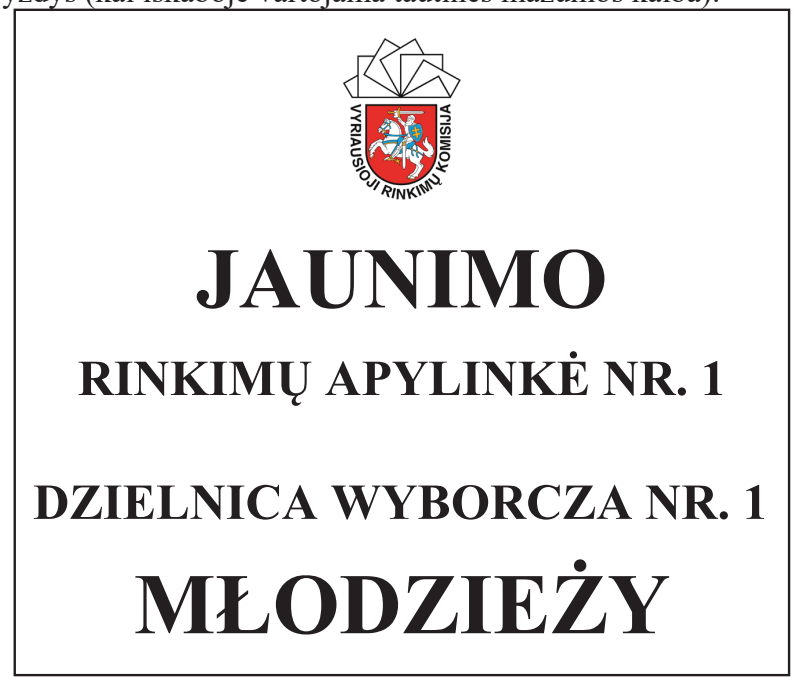

Balsavimo patalpos įrengimo ir vertinimo tvarkos aprašo
2 priedas

REIKALAVIMAI BALSADĖŽEI

1. Balsadėžė turi būti pagaminta iš šviesaus matinio, 4–5 mm storio organinio stiklo, kad nesimatytų balsadėžėje esančių balsavimo biuletenių turinys.

2. Balsadėžės matmenys: 450 x 450 x 800 mm.

3. Balsadėžės viršuje turi būti anga balsavimo biuleteniams įmesti; jos plotis – 10–15 mm, ilgis – 220–230 mm.

4. Balsadėžėje turi būti anga biuleteniams išimti, kurią būtų galima atidaryti ir kurią būtų galima užplombuoti plastikine plomba arba antspauduoti, kad nebūtų galima išimti biuletenių nepažeidus plombos ar žymos su antspaudu.

5. Balsadėžės priekinėje dalyje turi būti Lietuvos valstybės herbas (spalvotas). Herbas turi būti ne mažesnis negu 200 x 240 mm dydžio.

Balsavimo patalpos įrengimo ir vertinimo tvarkos aprašo
3 priedas

REIKALAVIMAI BALSAVIMO KABINAI

1. Balsavimo kabinos (toliau – kabina) konstrukcija turi būti tokia, kad ją būtų galima panaudoti daug kartų.

2. Kabina turi būti surenkama iš atskirų metalinių vamzdžių. Kabinos matmenys: 1 000 x 1 000 x 2 000 mm. Surinkta kabina turi būti tvirta ir stabili, sujungimo vietose vamzdžiai turi būti patikimai fiksuojami be įrankių. Kabinos plokštumos iš trijų pusių turi būti uždengtos tankiu, juodos spalvos audiniu. Kabinos konstrukcijos elementas į audeklą įveriamas taip, kad atskirtų balsavimo vietas.

3. Per visą kabinos plotį, priešais įėjimą, 1 000 mm aukštyje turi būti sumontuotas stalviršis. Stalviršio plotis – 300–400 mm.

4. Kabinos plokštumas dengiantis audinys turi būti nepermatomas, pakabinamas, lengvai slankiojantis. Kabino plokštumas dengiančio audinio ilgis nuo balsavimo kabinos viršaus 1–1,4 m.

5. Kabinoje turi būti ant kabinos konstrukcijos rėmo lengvai tvirtinamas šviestuvas su LED lempute, kurios galingumas – 3–6 W.

6. Rinkėjams su negalia pritaikytos kabinos matmenys: 1 200 x 1 200 x 2 000 mm. Rinkėjams su negalia pritaikytoje kabinoje įrengiamo stalviršio atstumas nuo grindų – 70–80 cm, stalviršio plotis – 400 mm, kabinos plokštumas dengiančio audinio ilgis nuo balsavimo kabinos viršaus – 1,7 m.

Balsavimo patalpos įrengimo ir vertinimo
tvarkos aprašo
4 priedas

BALSAVIMO PATALPOS ATITIKTIES APRAŠO REIKALAVIMAMS VERTINIMO FORMA

Rinkimų (referendumo) apylinkės Nr.:_____
Balsavimo patalpos adresas:_____
Balsavimo patalpos vertinimo data:_____
Balsavimo patalpos vertinime dalyvauja: (vardas, pavardė, pareigos)
1._____
2._____
3._____
4._____
5._____

Eil. Nr.	**Vertinimo kriterijus**	**Žyma (atitinka / neatitinka / netaikoma)**	**Vertinime dalyvaujančių asmenų pastabos (pildoma, jei nustatyti balsavimo patalpos įrengimo trūkumai)**
1.	Įėjimas į pastatą, balsavimo patalpas įrengtas taip, kad rinkėjams su negalia nebūtų kliūčių savarankiškai patekti į pastato (patalpą) vidų		
2.	Panduso plotis ir išilginis nuolydis atitinka Aprašo reikalavimus, įrengti ištisiniai turėklai (taikoma, jei prie įėjimo į patalpą įrengti laiptai)		
3.	Balsavimo patalpos plotas atitinka Aprašo reikalavimus		
4.	Balsavimo patalpa atitinka patalpų apsaugai keliamus reikalavimus, gaisrinės saugos, sanitarijos bei higienos normų reikalavimus		
5.	Įrengtas liftas (taikoma, jei balsavimo patalpa įrengta ne pirmajame pastato aukšte)		

Balsavimo patalpos vertinimo išvada:_____
_____
_____

Nustatytus trūkumus pašalinti iki:_____

Balsavimo patalpos vertinime dalyvavusių asmenų vardai, pavardės, pareigos, parašai:
1._____
2._____
3._____
4._____
5._____

_____

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 20 d. sprendimu Nr. Sp-90
(Lietuvos Respublikos vyriausiosios rinkimų
komisijos 2026 m. spalio 15 d. sprendimo Sp-122
redakcija)

7.2. BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLŲ PILDYMO NAUDOJANT „RINKIMŲ VEDLĮ“, BALSŲ IR PIRMUMO BALSŲ SKAIČIAVIMO, RINKIMŲ (REFERENDUMO) BIULETENIŲ IR KITŲ DOKUMENTŲ PATEIKIMO SAVIVALDYBĖS (APYGARDOS) RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJAI TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS. PROTOKOLŲ PASIRAŠYMAS

1. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarkos apraše (toliau – Aprašas) nustatoma apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarka.

Pagal Lietuvos Respublikos rinkimų kodekso 159 straipsnį kiekvienoje rinkimų apylinkėje surašomi balsų skaičiavimo protokolai: vienmandatės rinkimų apygardos (F1) ir (arba) daugiamandatės rinkimų apygardos (F2). Daugiamandatės rinkimų apygardos protokolą sudaro dvi dalys: pirmoji dalis (F2) yra skirta kandidatų sąrašų gautų balsų apskaitai, antroji (F3) – visų kandidatų sąrašų pirmumo balsų apskaitos bendras skyrius ir F4 – kiekvieno kandidatų sąrašo pirmumo balsai – kandidatų gautų pirmumo balsų apskaitai.

2. Balsų skaičiavimo protokolai pildomi Vyriausiosios rinkimų komisijos informacinės sistemos (toliau – VRKIS) dalyje „Rinkimų vedlys“.

3. Rinkimų vedlys (toliau – **Vedlys**) yra VRKIS programinės įrangos dalis, skirta rinkimų (referendumo) komisijoms surašyti balsų skaičiavimo protokolus, juos atspausdinti, internetinio ryšio priemonėmis perduoti balsų skaičiavimo protokolų duomenis ir kitą **Vedlyje** sukauptą informaciją Vyriausiajai rinkimų komisijai (toliau – VRK) ir savo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijoms. Nesant internetinio ryšio, **Vedlys** gali išsaugoti informaciją elektroninėje byloje lokalioje darbo vietoje naudojamame kompiuteryje. Šiuo atveju savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai kartu su pasirašytais protokolais perduodama šios bylos kopija. Naudojant keletą kompiuterių, perduodamos visų kompiuterių bylos.

3.1. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija rinkimų (referendumo) dieną savo atliekamus veiksmus, kurių eiliškumas nustatytas Rinkimų kodekse, nuosekliai fiksuoja **Vedlyje**: suskaičiuoja visus kiekvienam komisijos nariui išduodamus ir jo grąžinamus rinkimų (referendumo) biuletenius; žymi rinkimų (referendumo) stebėtojų atvykimo į balsavimo patalpą ir išvykimo iš jos laiką, rinkimų (referendumo) stebėtojų teikiamas pastabas; nurodo rinkimų (referendumo) biuletenių, rastų balsadėžėje ir gautų išoriniais balsavimo vokais, skaičių; balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą ir (ar) kandidatų sąrašą (referendumo iniciatyvą), skaičių; pagal šiuos duomenis **Vedlys** sudaro balsų skaičiavimo protokolus, patikrina, ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos įrašomuose duomenyse nėra aritmetinių klaidų ar prieštaravimų.

3.2. Skaičiuojant pirmumo balsus, **Vedlyje** įrašomi kiekviename rinkimų biuletenyje nurodyti kandidatų rinkimų numeriai ir pagal šiuos pirmumo balsus atspausdinama daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolo antroji dalis (F3 forma ir visos F4 formos).

3.3. **Vedlys** sudaro galimybę savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai stebėti savo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) apylinkių balsų skaičiavimo protokolų pildymo eigą, sudaryti ir atspausdinti savivaldybės (apygardos) balsų skaičiavimo protokolus, taip pat

nustatyti, ar internetu perduoti balsų skaičiavimo protokolų duomenys atitinka apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių bei rinkimų (referendumo) stebėtojų pasirašytus ir savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai perduotų balsų skaičiavimo protokolų duomenis. **Vedlys** sudaro galimybę VRK stebėti kiekvienos apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbą, pildomo balsų skaičiavimo protokolo duomenis ir kitą **Vedlyje** kaupiamą informaciją.

3.4. Prisijungimas dirbti **Vedlyje** autorizuotas ir leidžiamas per Elektroninius valdžios vartus, „iPasas“ ir VRK naudojamas „Microsoft Azure“ autentifikavimo priemones. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys, pirmininkas gali prisijungti ir redaguoti (redaguoti, tai yra įrašyti ir tikslinti duomenis, gali tik šios komisijos pirmininkas ar vienas iš šios komisijos narių) ar matyti (prisijungusiųjų skaičius neribojamas) tik savo rinkimų (referendumo) apylinkės duomenis; savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos narys, pirmininkas – savo rinkimų (referendumo) savivaldybės (apygardos) ir ją sudarančių rinkimų (referendumo) apylinkių duomenis, keisti rinkimų (referendumo) apylinkių narių prisijungimo ir redagavimo teises. VRK narys ar pirmininkas gali matyti visų rinkimų (referendumo) savivaldybių (apygardų) ir apylinkių duomenis, įskaitant ir užsienyje esančių balsavimo komisijų duomenis. **Vedlys** fiksuoja visus prisijungimus prie jo ir bet kokių duomenų pildymą ar redagavimą, tai yra pagal **Vedlyje** sukauptą informaciją galima nustatyti, kas, kada ir kokius išsaugotus duomenis įvedė, kada ir kuriuos duomenis pakeitė.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-122, 2026-10-15, paskelbta TAR 2026-10-15, i. k. 2026-16350

3.5. **Vedlys**, formuodamas balsų skaičiavimo protokolus, dalį protokolams reikalingų duomenų (apylinkės rinkėjų skaičių, įrašytų ir išbrauktų rinkėjų skaičių, balsavusių iki rinkimų dienos rinkėjų skaičių, atvykusių balsuoti rinkimų (referendumo) dieną rinkėjų skaičių ir kitus duomenis) gauna iš VRKIS posistemės „Rinkėjai“.

4. **Vedlį** sudaro 8 etapai, kiekvienas iš jų turi statusus: „Nepradėtas“, „Vykdomas“, „Baigtas“. Statusas „Nepradėtas“ nurodo, kad nė vienas duomuo šiame etape nėra įrašytas; „Vykdomas“ – duotuoju metu duomenys vedami, „Baigtas“ – nurodo, kad visi etapo duomenys suvesti. Dalis etapų turi taip pat nuosekliai pildomus žingsnius.

5. **Vedlys** leidžia nuosekliai vykdyti visus etapus ir tikrina, kaip įrašomi duomenys atitinka jau įvestus, ir įspėjamuoju pranešimu informuoja apie neatitiktis arba draudžia toliau tęsti skaičiavimą, neišsaugo duomenų, fiksuoja kritinę klaidą ir reikalauja įvesti patikslintus skaičius. Prie kritinių klaidų priskiriamos aritmetinės klaidos, neužpildyti laukai. Esamos klaidos fiksuojamos **Vedlio** atitinkamame etape ir **Vedlio** 1 lange.

6. Pildant **Vedlio** etapus ir žingsnius, suformuojami vienmandatės ir (ar) daugiamandatės rinkimų (referendumo) apygardų balsų skaičiavimo protokolai. Protokolai, kurie turi kritinių klaidų, pažymėti įrašu „TURI KLAIDŲ“. Tokių protokolų pasirašyti negalima. Protokolai, kurie neturi kritinių klaidų, turi keturženkles žymas, sudaromas iš skaičių ir raidžių. Atspausdintus nurodytus protokolus pasirašo apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas ir nariai, po to rinkimų (referendumo) stebėtojai. Visi pasirašiusieji nurodomi **Vedlyje** ir protokolas, įvedus keturženklę žymą, patvirtinamas. Žymos atitikimas (popieriniame su **Vedlyje** esančiu protokolu) reiškia, kad pasirašymo metu nė vienas protokolo skaičius nebuvo taisomas ir protokolas yra perduotas į VRK ir į savo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisiją. Vėlesnis protokolo duomenų keitimas galimas tik savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai leidus ir grąžinus protokolą pataisyti.

II SKYRIUS
RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS VEIKSMAI IKI BALSADĖŽĖS ATIDARYMO

7. Rinkimų (referendumo) dienos rytą, dar prieš balsavimo pradžią, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams išdalijama dalis apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos antspaudu antspauduotų rinkimų (referendumo) biuletenių. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas pagal poreikį dalija komisijos nariams antspauduotus biuletenius iki balsavimo pabaigos

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-161, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11757

7.1. Komisijos veiksmai **Vedlyje**. **Vedlyje** įrašoma: apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos gautų vienmandatės ir (ar) daugiamandatės rinkimų apygardų biuletenių skaičiai, kiekvienos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos išduotų balsavimo namuose biuletenių skaičius bei kiek biuletenių išduota rinkėjams, kiek jų sugadinta ir kiek liko nepanaudotų. (**Vedlio** 1 etapas).

7.2. Registruojami apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams išduoti vienmandatės ir (ar) daugiamandatės rinkimų apygardų biuleteniai. Nurodomi biuletenių šaknelių numeriai. Jų išdavimo laikas fiksuojamas automatiškai. Registravimas vyksta visą rinkimų (referendumo) dieną iki balsadėžės atidarymo, kiekvieną kartą, kai komisijos nariams išduodami ar grąžinami biuleteniai (Vedlio 2 etapas, 1 ir 2 žingsniai).

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-161, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11757

8. Rinkimų (referendumo) stebėtojų registracija. **Vedlyje** įrašoma rinkimų (referendumo) stebėtojo (-ų) vardas (-ai), pavardė (-ės), atvykimo diena ir laikas. Atvykus naujam rinkimų (referendumo) stebėtojui, jis įrašomas tokia pačia tvarka. Rinkimų (referendumo) stebėtojui atvykus pakartotinai, jo vardas ir pavardė įrašomi dar kartą. Rinkimų (referendumo) stebėtojui pranešus apie išvykimą ar kai jo nėra ilgesnį laiką, fiksuojamas jo išvykimo laikas. Rinkimų (referendumo) stebėtojui pateikus žodinę ar rašytinę pastabą (pastabas), trumpas jų turinys nedelsiant įrašomas ir išsaugomas skiltyje „Pastabos“ (**Vedlio** 3 etapas).

9. Rinkimų (referendumo) dieną balsavimo patalpa rinkėjams atidaroma tik susirinkus ne mažiau kaip 3/5 apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių. Balsadėžė, prieš tai patikrinus, ar ji tuščia, antspauduojama ar plombuojama balsadėžės uždarymo vietoje. Pradedamas balsavimas.

9.1. Išorinius rinkėjų balsavimo vokus (balsavusiųjų namuose ir gautus iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos) draudžiama atkirpti (praplėšti) iki balsavimo pabaigos.

Papildyta papunkčiu:

Nr. Sp-161, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11757

10. Rinkimų (referendumo) dieną 20 valandą apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas paskelbia, kad balsavimas baigtas, ir pasirūpina, kad nauji rinkėjai nebegalėtų stoti į eilę balsuoti. Rinkėjams, kurie 20 valandą yra balsavimo patalpoje arba laukia eilėje prie jos, leidžiama baigti balsuoti.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-122, 2026-10-15, paskelbta TAR 2026-10-15, i. k. 2026-16350

11. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija, dalyvaujant ne mažiau kaip 3/5 rinkimų (referendumo) komisijos narių, užklijuoja ir antspauduoja balsadėžės plyšį. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas privalo trumpai priminti Rinkimų kodekse nustatytus balsų skaičiavimo reikalavimus ir pranešti, kiek rinkimų (referendumo) biuletenių buvo gauta iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos, kiek jų skirta balsavimui namuose ir kiek iš jų panaudota, nepanaudota ir sugadinta. (**Vedlyje** šie skaičiai buvo įrašyti ir išsaugoti dar iki balsavimo patalpos atidarymo).

12. Uždarius balsavimo patalpą, baigiama tvarkyti apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams išduotų rinkimų (referendumo) biuletenių apskaita. Atskirai iš kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario surenkami nepanaudoti (biuleteniai, kurie nėra atskirti nuo šaknelių) ir sugadinti (biuleteniai be šaknelių) rinkimų (referendumo) biuleteniai. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai suskaičiuoja rinkėjų parašų skaičių rinkėjų sąraše, atskirai kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario naudoto rinkėjų sąrašo dalyje, bei atvykimo lapelių, gautų iš kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario, skaičių.

Vedlio 2 etape įrašoma: grąžinamų nepanaudotų rinkimų (referendumo) biuletenių šaknelių numeriai, nurodant jų intervalą, pagal kurį **Vedlys** nustato rinkimų (referendumo) biuletenių skaičių. Grąžinami sugadinti rinkimų (referendumo) biuleteniai (tai yra rinkėjų sugadinti, bet neįmesti į balsadėžę; sugadinti atplėšiant nuo šaknelės; rasti nenumeruoti ar tuo pačiu numeriu numeruotų šaknelių rinkimų (referendumo) biuleteniai ar panašiai) įrašomi į sugadintų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičių. Sugadinti rinkimų (referendumo) biuleteniai neturi (ar laikoma, kad neturi šaknelių) šaknelių ir įrašomi **Vedlyje**, nurodant tik jų skaičių.

Vedlio 4 etape atskirai prie kiekvieno apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nario įrašoma: rinkėjams išduotų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius (3.3), rinkėjų parašų skaičius (3.4) rinkėjų sąraše ir atvykimo lapelių skaičius (3.5). Kai apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai grąžina visus turėtus rinkimų (referendumo) biuletenius, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariui išduotų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius (3.2) turi būti lygus rinkėjų parašų skaičiui (3.4) rinkėjų sąraše ir atvykimo lapelių skaičiui (3.5). O nepanaudotų rinkimų (referendumo) biuletenių skaičius (3.6) tampa lygus 0 (nuliui). Jeigu taip nėra, gali būti, kad taip yra dėl skaičiuojant rinkėjams išduotus rinkimų (referendumo) biuletenius, rinkėjų parašus ar atvykimo lapelius padarytų klaidų, dėl šiame punkte nurodytų priežasčių arba kad priežastys gali paaiškėti atidarius balsadėžę. **Vedlio** eilutėje 3.8 nurodomi visi likę (pas apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininką, sekretorių) apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams neišdalyti rinkimų (referendumo) biuleteniai.

13. Visus nepanaudotus (3.8), rinkimų (referendumo) dieną apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių grąžintus, nepanaudotus balsavimo namuose (neatplėštus nuo šaknelių) ir sugadintus (rinkimų (referendumo) dieną ir balsuojant namuose) rinkimų (referendumo) biuletenius apylinkės rinkimų (referendumo) komisija anuliuoja, nukirpdama ne mažiau kaip tris centimetrus (3 cm) dešiniojo viršutinio biuletenio kampo. Visi šie nukirpti rinkimų (referendumo) biuleteniai ir nukirpti jų kampai sudedami į atskirus vokus (plastikinius) ir jie užklijuojami. Jeigu anuliuojant rinkimų (referendumo) biuletenius, dalyvauja rinkimų (referendumo) stebėtojai, rekomenduojama vienam iš jų pasiūlyti pasirašyti ant voko, patvirtinant, kad pastabų dėl biuletenių anuliavimo procedūros neturi. Stebėtojas pastabas dėl biuletenių anuliavimo procedūros pateikia atskirai raštu, apie pateiktas pastabas pažymima balsų skaičiavimo protokole. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijoje negali likti nė vieno nesupakuoto rinkimų (referendumo) biuletenio, išskyrus balsadėžėje ir balsavimo vokuose esančius rinkimų (referendumo) biuletenius. Tik tai atlikus apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas priima sprendimą atidaryti balsadėžę.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-122, 2026-10-15, paskelbta TAR 2026-10-15, i. k. 2026-16350

III SKYRIUS
RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS VEIKSMAI SKAIČIUOJANT BALSADĖŽĖJE RASTUS BIULETENIUS

14. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija, vadovaudamasi Rinkimų kodekse nustatyta tvarka, apžiūri balsadėžę ir, nesant pažeidimų, priima sprendimą ją atidaryti. Jeigu esama požymių, kad balsadėžė iki balsavimo pabaigos buvo pažeista, apylinkės rinkimų (referendumo) komisija ne mažiau kaip 3/5 visų jos narių balsų dauguma priima sprendimą dėl balsadėžės pažeidimo, surašo balsadėžės pažeidimo aktą (laisvos formos) ir jį prideda prie balsų skaičiavimo protokolo. Apie tai nedelsiant informuojama savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, kad ši priimtų sprendimą dėl šioje balsadėžėje esančių rinkimų (referendumo) biuletenių skaičiavimo.

Balsai turi būti skaičiuojami taip, kad šią procedūrą, rinkėjų žymas rinkimų (referendumo) biuleteniuose galėtų matyti visi balsų skaičiavimo metu dalyvaujantys asmenys ir įsitikinti, kad balsai skaičiuojami sąžiningai ir teisingai. Rinkimų (referendumo) biuleteniai skaičiuojami ant stalų, ant kurių negali būti jokių kitų dokumentų bei rašymo priemonių (išskyrus juodus grafitinius pieštukus). Prie stalo gali sėdėti ir skaičiuoti rinkimų (referendumo) biuletenius tik apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas prižiūri, kaip laikomasi Rinkimų kodekse nustatytų reikalavimų, organizuoja apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos darbą, prireikus skelbia balsavimą dėl rinkimų (referendumo) biuletenio pripažinimo galiojančiu ar negaliojančiu.

15. Balsadėžėje buvę biuleteniai suskirstomi į vienmandatės (dvi grupės biuletenių: galiojantys ir negaliojantys) ir (ar) daugiamandatės (dvi grupės biuletenių: galiojantys ir negaliojantys) apygardų biuletenius. Skirstant biuletenius į grupes, tikrinama, ar biuleteniai yra nustatytos formos, ar jie

antspauduoti šios rinkimų (referendumo) apylinkės antspaudu. Jeigu skirstant biuletenius nėra aišku, kuriai grupei (galiojančių ar negaliojančių) juos priskirti, neaiškūs biuleteniai dedami į atskirus pluoštus (atskirai vienmandatės ir (ar) daugiamandatės) ir, baigus biuletenius skirstyti į grupes, dėl negaliojančių biuletenių balsuojama (balsavimo rezultatas įrašomas kitoje biuletenio pusėje). Po to suskaičiuojami kiekvienos galiojančių ir negaliojančių grupės biuleteniai ir jų skaičius įrašomas į **Vedlio** 5 etapo duomenis. Negaliojantys biuleteniai (jeigu jų daugiau kaip 50), naudojant Aprašo 17 punkte nurodytus skirtukus, atskirai pagal apygardas (vienmandatė ar daugiamandatė) supakuojami į didįjį voką, ant kurio užrašomas negaliojančių biuletenių skaičius.

16. Jeigu balsadėžėje rasta daugiau arba mažiau rinkimų (referendumo) biuletenių, negu jų buvo išduota rinkėjams, apylinkės rinkimų (referendumo) komisija imasi priemonių nustatyti to priežastis. **Vedlio** 5 etapo 1 žingsnyje įrašoma: balsadėžės atidarymo laikas, balsadėžėje rastų galiojančių ir negaliojančių biuletenių skaičius vienmandatėje ir (ar) daugiamandatėje rinkimų apygardose. Šiame etape kandidatų ir kandidatų sąrašų („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą) gauti balsai neskaičiuojami.

17. Kandidatų („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą) gautų balsų skaičiavimas. Galiojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai pagal juose rinkėjų padarytas žymas suskirstomi į atskiras grupes pagal kandidatus („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą). Visi rinkimų (referendumo) biuleteniai turi būti perskaičiuojami bent du kartus. Kiekvieną biuletenių grupę skaičiuoja du apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir po to perskaičiuoja kiti (ne mažiau kaip du) apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai. Rekomenduojama biuletenius padalyti į pluoštus, kad būtų patogu juos apgaubti sulenktu ir pasirašytu „Suskaičiuotų biuletenių skirtuku“ (1 priedas). Skirtukas padaromas taip: ant popieriaus lapo užrašoma: kandidato vardas, pavardė arba „Negaliojantys biuleteniai“, pluošte esančių biuletenių skaičius, biuletenius skaičiavusių ir perskaičiavusių apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narių pavardės, vardai ir komisijos nariai pasirašo. Lapas perlenkiamas ir juo atskiriamas kiekvienas rinkimų (referendumo) biuletenių pluoštas.

18. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija privalo vieną kartą balsus perskaičiuoti, jeigu iki rinkimų (referendumo) apylinkės balsų skaičiavimo protokolo pasirašymo to pareikalauja bent vienas apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos narys ar rinkimų (referendumo) stebėtojas. **Vedlio** 5 etapo 2 žingsnyje įrašoma: kiekvieno kandidato („už“ ir „prieš“ referendumo sprendimą) gautų balsų skaičius. Šių balsų suma turi būti lygi galiojančių rinkimų (referendumo) biuletenių skaičiui. Vienmandatės rinkimų apygardos biuleteniai supakuojami ir sudedami į didįjį voką, ant kurio užrašomas šių biuletenių skaičius.

19. Po to skaičiuojami daugiamandatės rinkimų apygardos biuleteniai. Rinkimų biuleteniai suskirstomi į grupes pagal kandidatų sąrašus. Kiekvienos grupės biuleteniai suskaičiuojami ir jų skaičius įrašomas **Vedlio** 5 etapo 2 žingsnyje. Kiti balsų skaičiavimo tvarkos, biuletenių pakavimo reikalavimai yra tokie patys kaip skaičiuojant vienmandatės rinkimų apygardos biuletenius.

IV SKYRIUS
RINKIMŲ (REFERENDUMO) KOMISIJOS VEIKSMAI SKAIČIUOJANT VOKAIS GAUTUS BIULETENIUS

20. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas pateikia visus (balsavusiųjų namuose ir gautus iš savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos) gautus išorinius balsavimo vokus. **Vedlio** 6 etapo 1 žingsnio 10.1 ir 10.21 punktuose įrašomi gautų išorinių balsavimo vokų skaičiai. Patikrinama, ar jų skaičius atitinka **Vedlio** 6 etapo 10, 10.1 ir 10.2 pilkuose langeliuose (VRKIS posistemėje „Rinkėjai“) įrašytus skaičius. Nustačius neatitiktis, aiškinamasi to priežastys, jeigu jos nustatomos, pranešama apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams ir rinkimų (referendumo) stebėtojams, jeigu neatitikčių priežastys nežinomos, apie tai pranešama apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariams, rinkimų (referendumo) stebėtojams ir savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai.

21. Iš naujo antspauduojama (plombuojama) balsadėžė (kaip tai nurodoma Aprašo 9 punkte). **Vedlyje** galima atspausdinti Rinkėjų, kurie balsavo iki rinkimų (referendumo) dienos, sąrašą su jame nurodytais ant išorinių balsavimo vokų užklijuotų specialių ženklų numeriais. Jeigu sutikrinus randama neatitikčių, apie juos nedelsiant pranešama savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo)

komisijai, kuri, įvertinusi neatitikimų pobūdį ir mastą, informuoja VRK. Nustačius tyčinio vokų atplėšimo žymas, pranešama teisėsaugos institucijoms.

21.1. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas paveda vienam komisijos nariui išimti iš kiekvieno išorinio voko (nuplėšus perforuotą juostelę voko apačioje) informacinį rinkėjo lapelį ir vidinį voką, kitam (-iems) – rinkėjų sąraše surasti balsavusio rinkėjo pavardę ir pranešti, ar rinkėjas nėra balsavęs rinkimų (referendumo) apylinkėje ir ar nėra gauta šio rinkėjo dar vieno išorinio balsavimo voko. Ši procedūra atliekama taip: išorinis balsavimo vokas apžiūrimas, įsitikinama, kad jis nebuvo atplėštas, specialus ženklas nepažeistas. Nuplėšiama perforuota juostelė išorinio balsavimo voko apačioje, iš jo išimamas informacinis rinkėjo lapelis ir vidinis balsavimo vokas. Garsiai perskaitomas rinkėjo eilės numeris apylinkės rinkėjų sąraše ir rinkėjo pavardė, šie duomenys sutikrinami su apylinkės rinkėjų sąrašo duomenimis. Apylinkės rinkėjų sąraše prie rinkėjo, kurio balsas gautas išoriniame balsavimo voke, pavardės įrašoma „Balsavo vokais“ arba „BV“. Vidinis balsavimo vokas antspauduojamas rinkimų (referendumo) apylinkės antspaudu ir įmetamas į balsadėžę. Jeigu informaciniame rinkėjo lapelyje įrašytas asmuo, kurio nėra rinkėjų sąraše, arba rinkėjų sąraše yra rinkėjo parašas, liudijantis, kad jis jau balsavo rinkimų (referendumo) apylinkėje, arba yra gautas kitas to paties rinkėjo išorinis balsavimo vokas, arba išoriniame balsavimo voke nėra informacinio rinkėjo lapelio, arba išoriniame balsavimo voke yra įdėta daugiau kaip vienas vidinis balsavimo vokas, antspaudas nededamas, vidinis balsavimo vokas neatplėšiamas. Tolesnė šių vokų apskaita netvarkoma. Kai paskutinis antspauduotas vidinis balsavimo vokas įmetamas į balsadėžę, išoriniai balsavimo vokai, informaciniai rinkėjo lapeliai, neantspauduoti vidiniai balsavimo vokai sudedami atskirai. **Vedlio** 6 etapo 1 žingsnyje įrašoma: gautų išorinių balsavimo vokų skaičius, rastų vidinių balsavimo vokų skaičius, antspauduotų vidinių balsavimo vokų skaičius.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. Sp-122, 2026-10-15, paskelbta TAR 2026-10-15, i. k. 2026-16350

21.2. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, pritarus komisijos nariams, gali sudaryti dvi komisijos narių grupes: kol viena grupė skaičiuoja rinkimų dieną balsadėžėje rastus biuletenius, antra grupė tuo pačiu metu toje pačioje patalpoje gali atlikti veiksmus, nurodytus Aprašo 21.1 papunktyje. Apie tai informuojami balsavimo patalpoje esantys stebėtojai. Antra grupė darbą gali pradėti po to, kai iš balsadėžės yra išimti rinkimų dieną apylinkėje balsavusių rinkėjų biuleteniai.

Papildyta papunkčiu:

Nr. Sp-161, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11757

22. Baigus skaičiuoti balsadėžėje rastus biuletenius ir į balsadėžę sudėjus visus antspauduotus vidinius vokus, balsadėžė atidaroma. Vidiniai balsavimo vokai atplėšiami po vieną. Patikrinama, kad viename vidiniame balsavimo voke būtų ne daugiau kaip vienas vienmandatės rinkimų apygardos biuletenis ir (ar) vienas daugiamandatės rinkimų apygardos biuletenis. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos gali gauti iš užsienyje esančių karinių misijų nestandartinius vokus ir (ar) biuletenius – PDF formato baltus biuletenius su atšviestu VRK antspaudu. Visi iš vidinių balsavimo vokų išimti biuleteniai suskaičiuojami, jie skaičiuojami taip, kaip skaičiuojami biuleteniai, rasti balsadėžėje, Aprašo 17 ir 18 punktuose nustatyta tvarka. Vedlio 6 etapo 2 žingsnyje įrašomi gauti balsų skaičiavimo rezultatai.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-161, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11757

23. Į didžiuosius vokus, kuriuose yra galiojantys ir negaliojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai, rasti balsadėžėje, pridedami išoriniuose balsavimo vokuose gauti galiojantys ir negaliojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai. Informaciniai rinkėjo lapeliai, atplėšti išoriniai ir vidiniai, neantspauduoti vidiniai balsavimo vokai supakuojami.

24. Protokolo spausdinimas **Vedlyje.** Protokole, kuriame bus kritinių klaidų, per visą protokolo puslapį bus įrašas „Turi klaidų“. **Vedlio** pradiniame lange **Vedlio** etapų sąraše bus nuoroda, kokia tai klaida ar klaidos. Jeigu protokolas kritinių klaidų neturi, **Vedlys** sukuria protokolo duomenų apsaugos keturženklę žymą, kurią sudaro skaičiai ir raidės. Protokolą galima atsispausdinti ir pasirašyti.

25. Protokolą pasirašo visi skaičiavime dalyvavę apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Po to pasirašo rinkimų (referendumo) stebėtojai (jeigu jie dar neišvykę). **Vedlyje** pažymimi visi protokolą pasirašę apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariai ir apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas, rinkimų

(referendumo) stebėtojai, įvedamas pasirašymo laikas ir protokolo apačioje esantis duomenų apsaugos kodas. Patvirtinus protokolą, jį taisyti galima tik savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai jį grąžinus ir leidus taisyti. Paprašius rinkimų (referendumo) stebėtojui ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos nariui, jam išduodama patvirtinto protokolo kopija, kurią pasirašo apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas. Analogiškai suformuojama ir (ar) daugiamandatės rinkimų apygardos protokolo pirmoji dalis.

V SKYRIUS
KANDIDATŲ PIRMUMO BALSŲ SKAIČIAVIMAS

26. Daugiamandatės rinkimų apygardos biuleteniai skaičiuojami ant stalų, ant kurių negali būti jokių kitų dokumentų bei rašymo priemonių (išskyrus juodus grafitinius pieštukus). Pirmumo balsams skaičiuoti apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas sudaro iš dviejų ar daugiau apylinkės rinkimų komisijos narių skaičiavimo grupes ir kiekvienai jų paveda skaičiuoti konkrečių kandidatų sąrašų pirmumo balsus. **Vedlyje** nurodoma: balsų skaičiavimo grupių nariai, kurie skaičiuoja kandidatų sąrašo pirmumo balsus ir dirba su kompiuteriu; grupėms priskirti kandidatų sąrašai. Kiekviena grupė, skaičiuodama pirmumo balsus, naudoja kompiuterį, todėl vienu metu kelios grupės gali skaičiuoti kandidatų sąrašų pirmumo balsus tik turėdamos atskirus kompiuterius. Vieno kandidatų sąrašo pirmumo balsai gali būti įvedami į **Vedlį** tik vienu kompiuteriu. Tuo pačiu kompiuteriu gali būti įvedami kelių sąrašų pirmumo balsai. Nedirbantys su kompiuteriais darbo grupės nariai ar nepaskirti į grupes apylinkės rinkimų komisijos nariai gali paruošti biuletenius skaičiavimui: išrūšiuoti į reitinguotus ir nereitinguotus; surašyti biuletenių numerius; pagal atspausdintą suvestų pirmumo balsų lentelę su kiekvieno biuletenio reitingo duomenimis patikrinti skaičiavimo rezultatus. Jeigu kyla nesutarimų dėl grupių sudarymo ar sąrašų priskyrimo, šie klausimai sprendžiami burtais. Politinės organizacijos pasiūlytas apylinkės rinkimų komisijos narys negali skaičiuoti tos pačios politinės organizacijos iškeltų kandidatų sąrašo pirmumo balsų. Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas balsų paprastai neskaičiuoja. Jis prižiūri, kaip dirba balsų skaičiavimo grupės. Visos balsų skaičiavimo grupės turi dirbti vienoje patalpoje.

27. Balsų skaičiavimo grupė, gavusi biuletenius, pirmiausia patikrina, ar tai jiems priskirto suskaičiuoti kandidatų sąrašo biuleteniai. Skaičiuojant biuletenius taip pat įvertinama, ar visuose biuleteniuose yra balsuota už nurodytą kandidatų sąrašą. Jeigu aptinkama tokių biuletenių, kurie, balsų skaičiavimo grupės narių nuomone, yra negaliojantys arba priskirtini kitam kandidatų sąrašui, šie biuleteniai atidedami ir, baigus skaičiuoti sąrašo pirmumo balsus, perduodami apylinkės rinkimų komisijos pirmininkui. Galutinį tokių biuletenių įvertinimą, kai baigiami skaičiuoti visų kandidatų sąrašų pirmumo balsai, priima apylinkės rinkimų komisija, balsuodama dėl kiekvieno biuletenio. Apylinkės rinkimų komisija, esant negaliojančių ar ne tam kandidatų sąrašui priskirtų biuletenių ir dėl to pasikeitus daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo rezultatams, kreipiasi į savivaldybės (apygardos) rinkimų komisiją su prašymu leisti taisyti daugiamandatės rinkimų apygardos balsų skaičiavimo protokolo pirmąją dalį. Po to Vedlyje padaromi pataisymai. Protokolas spausdinamas, pasirašomas apylinkės rinkimų komisijos narių, rinkimų stebėtojų ir patvirtinamas Vedlyje iš naujo.

Punkto pakeitimai:

Nr. Sp-161, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11757

28. Biuletenių skirstymas į biuletenius, turinčius ir neturinčius pirmumo balsų. Pirmiausia atrenkami biuleteniai, turintys bent vieną reitingo žymą. Biuleteniai suskaičiuojami ir visi šie reitinguoti biuleteniai labai atidžiai pieštuku viršutiniame mėlynos linijos laukelio dešiniajame kampe iš eilės pradedant nuo 1 (vieneto) sunumeruojami. **Vedlyje**: grupė pasirenka skaičiuojamą politinę organizaciją, nurodo biuletenių su pirmumo balsais skaičių. Vienas grupės narys skaito biuletenyje pažymėtus kandidatų numerius, kitas apylinkės rinkimų komisijos narys kompiuterio klaviatūra veda diktuojamus skaičius. Suvedus 20 biuletenių, programa pasiūlo patikrinti, ar tikrai vedamo biuletenio numeris atitinka ant biuletenio užrašytą skaičių. Toks patikrinimas paprastai kartojamas kas 20 biuletenių. Jeigu balsų skaičiavimo grupė nesutaria, kokį rinkimų numerį parašė rinkėjas, toks biuletenis atidedamas ir vėliau dėl šio rinkimų numerio nustatymo apylinkės rinkimų komisija sprendžia balsuodama. Rinkėjų parašytos pavardės, vardai, kiti užrašai ar nenustatytoje biuletenio vietoje parašyti skaičiai

nėra Rinkimų kodekse nustatytas būdas balsuoti už kandidatų pirmumą. Taip pažymėti pirmumo balsai neskaičiuojami. Kai apylinkės rinkimų komisijos nariai pagal biuletenio žymą negali nustatyti, kokį rinkimų numerį rinkėjas įrašė, **Vedlyje** įrašomas 0 (nulis). Jeigu suvedant reitingo balsus paaiškėja, kad biuletenių su reitingo balsais yra daugiau ar mažiau, negu grupė nurodė **Vedlio** 8 etapo 3 žingsnyje, išsiaiškinamos priežastys (biuletenis nesunumeruotas, numeruojant praleistas skaičius, padaryta klaida skaičiuojant biuletenius ar panašiai), grįžtama į **Vedlio** 8 etapo 3 žingsnį ir klaidos ištaisomos. Suvestų pirmumo balsų lentelėje raudona spalva pažymimi pasikartojantys rinkimų numeriai, kurie į bendrą pirmumo balsų skaičių neskaičiuojami.

29. Suvestus reitingo balsus būtina pasirinktinai patikrinti. Galimi įvairūs tikrinimo būdai:

29.1. apylinkės rinkimų komisijos nariams pasikeitus funkcijomis, tai yra narys, kuris suvedė reitingo balsus, tikrinimo metu Suvestų pirmumo balsų lentelėje skaito, o kitas narys tikrina, ar atitinka suvestų reitingo balsų skaičius (tikrinimas rekomenduojamas, kai biuletenių su pirmumo balsais yra iki 100 vienetų);

29.2. pasirenkami atsitiktiniai biuleteniai ir sutikrinama, ar teisingai įvesti skaičiai (priklausomai nuo biuletenių su pirmumo balsais skaičiaus tikrinamas kas 10, 20, 50 biuletenis ar tikrinama pagal atsitiktinai pasirinktą skaičių seką). Atrenkant pasirinktus tikrinimui biuletenius, galima naudoti **Vedlio** 8 etapo 5 žingsnyje įdiegtą paieškos sistemą, kuri leidžia parinkti tiek atrinktus biuletenius, tiek galimybę atrinkti biuletenius, kuriuose balsuota už vieną iš sąrašo kandidatų;

29.3. atspausdinama suvestų pirmumo balsų (visų ar jų dalies) lentelė ir tikrinama pagal ją, tokiam tikrinimui kompiuteris naudojamas tik atspausdinant lentelę. Atspausdinta lentelė negali būti platinama ir po patikrinimo privalo būti pridedama prie biuletenių;

29.4. galimi kiti tikrinimo būdai, kuriuos pasirenka apylinkės rinkimų komisija.

30. Įsitikinus, kad įvesti pirmumo balsai atitinka biuletenių žymas, spausdinamas pirmumo balsų skaičiavimo protokolo antrosios dalies skyrius, kurio numeris atitinka kandidatų sąrašo numerį. Protokolą F4 pasirašo pirmumo balsus skaičiavę apylinkės rinkimų komisijos nariai ir apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas. Pasirašytas protokolas **Vedlio** 8 etapo 5 žingsnyje patvirtinamas. Tvirtinant protokolą, suvedama keturženklė žyma ir, jeigu jis atitinka atspausdinto protokolo žymą, protokolas laikomas patvirtintu. Patvirtinto protokolo duomenų keitimas apylinkės rinkimų komisijoje galimas tik leidus (savivaldybės) apygardos rinkimų komisijos pirmininkui ar jo įgaliotam komisijos nariui.

31. Tokiu pačiu būdu skaičiuojami visų kandidatų sąrašų pirmumo balsai, tvirtinami visų kandidatų sąrašų protokolai F4.

32. Suskaičiavus visų kandidatų sąrašų pirmumo balsus, pasirašius visus F4 protokolus, suformuojamas protokolas F3, kurį atspausdinus pasirašo visi apylinkės rinkimų komisijos nariai ir rinkimų stebėtojai. **Vedlyje** patvirtinamas protokolo pasirašymas.

33. Visi suskaičiuoti biuleteniai sudedami į didįjį (plastikinį, juodais užrašais) voką (-us). Šis vokas (-ai) užklijuojamas (-i), aprašomas jo (jų) turinys ir įdedamas (-i) į maišą. Maišas plombuojamas ir plombos numeris įrašomas į balsų skaičiavimo protokolo F3 antrąją dalį.

Punkto pakeitimai:
Nr. Sp-161, 2024-06-27, paskelbta TAR 2024-06-27, i. k. 2024-11757

VI SKYRIUS
BIULETENIŲ IR KITOS RINKIMŲ (REFERENDUMO) MEDŽIAGOS PAKAVIMAS IR PRISTATYMAS

Skyriaus pakeitimai:
Nr. Sp-122, 2026-10-15, paskelbta TAR 2026-10-15, i. k. 2026-16350

34. Visi rinkimų (referendumo) dokumentai dedami į du maišus, ant kurių juodu žymekliu užrašomas apylinkės pavadinimas ir numeris:

34.1. į maišą Nr. 1 pakuojami į atskirus užklijuotus vokus sudėti visi anuliuoti rinkimų (referendumo) biuleteniai, jų nukirpti kampai, panaudoti balsavimo vokai (išoriniai ir vidiniai), atvykimo lapeliai, informaciniai rinkėjo lapeliai, apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos posėdžių protokolai (jeigu nėra skundų) ir kita panaudota ir nepanaudota rinkimų (referendumo) medžiaga. Maišas užrišamas ir užplombuojamas. Plombos numeris įrašomas į protokolą;

34.2. į maišą Nr. 2 pakuojami visi į didžiuosius vokus sudėti galiojantys ir negaliojantys rinkimų (referendumo) biuleteniai, tai yra visi rinkimų (referendumo) biuleteniai, kurie buvo suskaičiuoti skaičiuojant balsus. Maišas užrišamas ir užplombuojamas. Plombos numeris įrašomas į protokolą.

35. Į maišus nededama: apylinkės rinkėjų sąrašai, nepanaudotos plombos, nepanaudoti didieji vokai, balsų skaičiavimo protokolai, pirmą kartą balsuojantiems rinkėjams neišdalintos Lietuvos Respublikos Konstitucijos, rinkimų (referendumo) apylinkės komisijos antspaudas, finansiniai dokumentai.

36. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisija supakuotus maišus ne vėliau kaip per 12 valandų po balsavimo pabaigos pristato savivaldybės (apygardos) rinkimų komisijai. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas gali kreiptis į policiją, kad ši užtikrintų rinkimų (referendumo) dokumentų gabenimo saugumą.

37. Apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos supakuoti ir užplombuoti maišai su rinkimų dokumentais gali būti atidaromi tik tos savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijos sprendimu. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, nustačiusi apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pateiktų dokumentų trūkumų, pareikalauja iš apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos pirmininko pateikti trūkstamus dokumentus arba imasi priemonių trūkumų priežastims nustatyti.

38. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija, patikrinusi, ar apylinkės rinkimų (referendumo) komisijos atvežti balsų skaičiavimo protokolai sutampa su **Vedlyje** pateiktais protokolais, patvirtina juos įvesdama protokolo apačioje esančią duomenų apsaugos žymą. Vėlesnis protokolo duomenų keitimas galimas tik VRK leidus ir grąžinus protokolą taisyti. Protokolą grąžina VRK sekretoriato įgaliotas asmuo, informavęs savivaldybės (apygardos) kuratorius apie protokolo grąžinimo priežastis ir gavęs bent vieno iš jų pritarimą.

39. Savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija savo savivaldybės (apygardos) rinkėjų balsų skaičiavimo protokolus, kitus rinkimų (referendumo) dokumentus, supakuotus į užplombuotus maišus, pateikia VRK ne vėliau kaip per penkias dienas po rinkimų (referendumo) dienos.

VII SKYRIUS
RINKIMŲ BIULETENIŲ IR PIRMUMO BALSŲ PERSKAIČIAVIMAS

Skyriaus pakeitimai:
Nr. Sp-122, 2026-10-15, paskelbta TAR 2026-10-15, i. k. 2026-16350

40. Rinkimų komisija privalo perskaičiuoti rinkimų biuletenius Rinkimų kodekso 163 straipsnyje nurodytais atvejais:

40.1. apygardos rinkimų komisija perskaičiuoja visus Lietuvos Respublikos Seimo vienmandatės rinkimų apygardos biuletenius, kai balsų skirtumas pirmą kartą balsuojant vienmandatėje rinkimų apygardoje tarp antrą ir trečią vietas užėmusių kandidatų, o per pakartotinį balsavimą ir pirmą kartą balsuojant vienmandatėje rinkimų apygardoje, kai dalyvauja tik du kandidatai arba kai pirmą kartą balsuojant išrenkamas pirmą vietą užėmęs kandidatas, – tarp pirmą ir antrą vietas užėmusių kandidatų yra mažesnis kaip 50 balsų ir kai iki nustatant rinkimų rezultatus to pareikalauja bent vienas šios komisijos narys arba kandidatas, kuris pirmą kartą balsuojant užėmė antrą ar trečią vietą arba per pakartotinį balsavimą užėmė antrą vietą;

40.2. savivaldybės rinkimų komisija perskaičiuoja visus savivaldybės mero rinkimų vienmandatės apygardos biuletenius, kai balsų skirtumas pirmą kartą balsuojant tarp antrą ir trečią vietas užėmusių kandidatų, o per pakartotinį balsavimą ir pirmą kartą balsuojant vienmandatėje rinkimų apygardoje, kai dalyvauja tik du kandidatai arba kai pirmą kartą balsuojant išrenkamas pirmą vietą užėmęs kandidatas, – tarp pirmą ir antrą vietas užėmusių kandidatų balsų yra ne didesnis kaip 10 balsų arba kai šis skirtumas didesnis kaip 10 balsų, bet neviršija 0,05 procento dalyvavusių rinkėjų skaičiaus, ir kai iki nustatant rinkimų rezultatus to pareikalauja bent vienas šios komisijos narys arba kandidatas, kuris pirmą kartą balsuojant užėmė antrą ar trečią vietą arba per pakartotinį balsavimą užėmė antrą vietą;

40.3. savivaldybės rinkimų komisija perskaičiuoja visus savivaldybės tarybos rinkimų daugiamandatės apygardos biuletenius, kai balsų skirtumas tarp iki Rinkimų kodekso 163 straipsnio 4 dalyje nustatytos reikalingos dalies balsų mandatams gauti ir nepatekusio kandidatų sąrašo gautų rinkėjų

balsų yra ne didesnis kaip 10 balsų arba kai šis skirtumas didesnis kaip 10 balsų, bet neviršija 0,05 procento dalyvavusių rinkėjų skaičiaus, ir kai iki nustatant rinkimų rezultatus to pareikalauja bent vienas šios komisijos narys arba pirmos į savivaldybės tarybą nepatekusios politinės organizacijos atstovas rinkimams.

41. Savivaldybės rinkimų komisija burtų keliu atrenka daugiamandatės rinkimų apygardos rinkimų apylinkes ir kandidatų sąrašus, kuriems atiduoti pirmumo balsai bus perskaičiuojami. Perskaičiuojamų kandidatų sąrašų konkrečiose rinkimų apylinkėse skaičius nustatomas taip, kad bendras savivaldybėje perskaičiuojamų kandidatų sąrašų skaičius būtų ne mažesnis kaip 10 procentų kandidatų sąrašų savivaldybėje skaičiaus, padauginto iš rinkimų apylinkių skaičiaus.

42. Pasiruošimas pirmumo balsų perskaičiavimui:

42.1. Sąrašai (rinkimų apylinkės ar apylinkių bei kandidatų sąrašų) pirmumo balsams perskaičiuoti parenkami rinkimų naktį tik tada, kai visos tos savivaldybės apylinkių rinkimų komisijos pateikia savivaldybės rinkimų komisijai balsų skaičiavimo protokolus bei visą rinkimų medžiagą.

42.2. Savivaldybės rinkimų komisija **Vedlyje** inicijuoja burtų traukimą.

42.3. **Vedlyje** atsitiktine tvarka sugeneruojamas rinkimų apylinkių ir kandidatų sąrašų pavadinimų sąrašas. Procedūra kartojama tris kartus. Taip sudaromi trys atsitiktiniai sąrašai su rinkimų apylinkių ir kandidatų sąrašų pavadinimais. Atsitiktine tvarka sugeneruoti sąrašai atspausdinami, atspausdinti lapai sulankstomi ir sumaišomi. Komisijos narys ištraukia vieną sąrašą iš trijų. Burtų būdu ištraukus vieną iš trijų popieriuje atspausdintų sąrašų, jis pažymimas **Vedlyje**. **Vedlys** burtais sugeneruoti tris sąrašus leidžia tik vieną kartą.

42.4. Burtų traukimo rezultatai užfiksuojami dokumente (2 priedas), nurodant atrinktas rinkimų apylinkes ir kandidatų sąrašus, kuriems atiduoti pirmumo balsai bus perskaičiuojami.

43. Pirmumo balsai rinkimų naktį neperskaičiuojami. Nustatomas balsų perskaičiavimo laikas ir jis paskelbiamas kartu su perskaičiuoti atrinktais sąrašais (nurodant rinkimų apylinkes). Perskaičiavimo pradžia gali būti ne ankstesnė kaip kitos po rinkimų dienos 10 val. ir ne vėlesnė kaip kitos po rinkimų dienos 18 val. Apie pirmumo balsų perskaičiavimo laiką informuojami politinių organizacijų atstovai rinkimams.

44. Perskaičiuojant pirmumo balsus turi dalyvauti 3/5 savivaldybės rinkimų komisijos narių ir prireikus apylinkių rinkimų komisijų nariai. Rekomenduojama, kad balsus perskaičiuotų kitos rinkimų apylinkės komisijos nariai. Balsų perskaičiuoti negali šio sąrašo pirmumo balsus suskaičiavę komisijos nariai. Už balsų perskaičiavimo organizavimą atsako savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas.

45. Atrinktų apylinkių atitinkamų kandidatų sąrašų biuleteniai išimami iš maišų. Plomba nuimama ir po balsų perskaičiavimo įmetama į tą patį maišą. Ant maišo uždedama nauja plomba, kurios numeris įrašomas į balsų skaičiavimo protokolą (jei perskaičiavimo rezultatai nepasikeitė, tai ankstesniame tos rinkimų apylinkės protokole plombos numeris perbraukiamas ir įrašomas naujas plombos numeris).

46. Galimi du pirmumo balsų perskaičiavimo būdai:

46.1. savivaldybės rinkimų komisija **Vedlio** 8 etapo 5 žingsnyje atspausdina perskaičiuojamos rinkimų apylinkės ir kandidatų sąrašo suvestų pirmumo balsų lentelę. Pagal šią lentelę ir biuletenius sutikrina, ar lentelėje teisingai surašyti pirmumo balsai;

46.2. **Vedlyje** pirmumo balsai suskaičiuojami pakartotinai, kaip jie buvo skaičiuojami rinkimų apylinkėje (žiūrėti Aprašo V skyriaus 29 punktą). Atspausdinamas „Balsų perskaičiavimo protokolas“ F4p (3 priedas).

47. Jeigu, perskaičiavus balsus, nustatomi kitokie, negu buvo nustačiusi apylinkės rinkimų komisija, balsų skaičiavimo rezultatai, surašomi, pasirašomi ir **Vedlyje** patvirtinami nauji balsų skaičiavimo protokolai (F4p ir F3), ant jų pasirašo perskaičiuojant dalyvavę komisijų nariai.

48. Vedlyje atspausdinama kandidatų sąrašų balsų perskaičiavimo suvestinė (4 priedas).

SUSKAIČIUOTŲ

BIULETENIŲ

SKIRTUKAS

(perlenkti)

Balsų skaičiavimo protokolų pildymo, naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pristatymo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarkos aprašo
1 priedas

20____m. _____ __d. _____rinkimai

_____ RINKIMŲ APYGARDOS Nr. _____

_____RINKIMŲ APYLINKĖ Nr._____

PASTABA. Pildoma grafitiniu pieštuku

BIULETENIŲ SKAIČIAVIMAS

Balsuota už ..... _____
(vardas, pavardė; politinės organizacijos pavadinimas)

Pluošte esančių biuletenių skaičius _____

Biuletenius skaičiavusių komisijos narių vardai, pavardės, parašai:

_____

_____

BIULETENIŲ PERSKAIČIAVIMAS

Pluošte esančių biuletenių skaičius _____

Biuletenius perskaičiavusių komisijos narių vardai, pavardės, parašai:

_____

_____

Balsų skaičiavimo protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pateikimo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarkos aprašo
2 priedas

BALSŲ PERSKAIČIAVIMAS PAGAL SAVIVALDYBES

Savivaldybė	Apylinkių skaičius	20___ m. _____ rinkimų partijų, komitetų iškeltų kandidatų sąrašų skaičius	Partijų, komitetų kandidatų sąrašų skaičius savivaldybėje	Perskaičiuojama 10 procentų kandidatų sąrašų savivaldybėje
Iš viso				

Balsų skaičiavimo protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pateikimo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarkos aprašo
3 priedas

2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMAI **F4p**

_____apygardos rinkimų komisija Nr. ___

_____ RINKIMŲ APYLINKĖS Nr. ___

BALSŲ PERSKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

II dalies skyrius Nr. ☐

Skyriaus numeris - tai kandidatų sąrašo rinkimų numeris

kandidatų sąrašas

_____
(partijos ar koalicijos pavadinimas)

1. Perskaičiuojamų biuletenių skaičius

Biuleteniai su paduotais už šį kandidatų sąrašą balsais (rinkimų apylinkėje ir balsavimo vokais) ☐

2. Biuletenių be pirmumo balsų skaičius

Perskaičiuojami biuleteniai, kuriuose neįrašytas nė vienas pirmumo balsas ☐

3. Kiekvieno kandidato gautų pirmumo balsų skaičius

Jeigu biuletenyje to paties kandidato rinkimų numeris įrašytas du ar daugiau kartų, šiam kandidatui pagal šį biuletenį įskaitomas tik vienas balsas. ***Pirmiausia įrašoma perskaičiuotų (P) balsų skaičius, palyginimui įrašoma suskaičiuotų (S) balsų skaičius. Jeigu skaičiai nesutampa, kandidatų rinkimų numeris pažymimas.***

Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)		Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius (suskaičiuota S, perskaičiuota P)	
3.1	3.2		3.1	3.2		3.1	3.2		3.1	3.2		3.1	3.2	
	S	**P**		**S**	**P**		**S**	**P**		**S**	**P**		**S**	**P**
1			**30**			**59**			**87**			**115**		
2			**31**			**60**			**88**			**116**		
3			**32**			**61**			**89**			**117**		
4			**33**			**62**			**90**			**118**		
5			**34**			**63**			**91**			**119**		
6			**35**			**64**			**92**			**120**		
7			**36**			**65**			**93**			**121**		
8			**37**			**66**			**94**			**122**		
9			**38**			**67**			**95**			**123**		
10			**39**			**68**			**96**			**124**		
11			**40**			**69**			**97**			**125**		
12			**41**			**70**			**98**			**126**		
13			**42**			**71**			**99**			**127**		
14			**43**			**72**			**100**			**128**		
15			**44**			**73**			**101**			**129**		
16			**45**			**74**			**102**			**130**		
17			**46**			**75**			**103**			**131**		
18			**47**			**76**			**104**			**132**		
19			**48**			**77**			**105**			**133**		
20			**49**			**78**			**106**			**134**		
21			**50**			**79**			**107**			**135**		
22			**51**			**80**			**108**			**136**		
23			**52**			**81**			**109**			**137**		
24			**53**			**82**			**110**			**138**		
25			**54**			**83**			**111**			**139**		
26			**55**			**84**			**112**			**140**		
27			**56**			**85**			**113**			**141**		
28			**57**			**86**			**114**			Iš viso skiltyje		
29			**58**			Iš viso skiltyje			Iš viso skiltyje					
Iš viso skiltyje			Iš viso skiltyje											

4. Kandidatų sąrašo gautų peskaičiuojant pirmumo balsų skaičius

Susumuoti visus pirmumo balsus

S	P

Pirmumo balsus **perskaičiavo** rinkimų komisijos nariai:

_____ _____
(vardas ir pavardė, parašas) (vardas ir pavardė, parašas)

_____ _____
(apygardos ar apylinkės rinkimų komisijos pavadinimas) (apygardos ar apylinkės rinkimų komisijos pavadinimas)

Apygardos (savivaldybės) rinkimų komisijos pirmininkas _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos (savivaldybės) rinkimų komisijos sekretorius _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Balsų skaičiavimo protokolų pildymo naudojant „Rinkimų vedlį“, balsų ir pirmumo balsų skaičiavimo, rinkimų (referendumo) biuletenių ir kitų dokumentų pateikimo savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisijai tvarkos aprašo
4 priedas

_____

(Savivaldybės rinkimų komisijos pavadinimas ir numeris)

PIRMUMO BALSŲ PERSKAIČIAVIMO SUVESTINĖ

Sąrašas sudarytas 20__ m. _____ __ d. _____ val. VRK informacinės sistemos atsitiktinio parinkimo metodu. Atrinkti kandidatų sąrašai:

Eil. Nr.	Rinkimų apylinkės pavadinimas ir numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas ir numeris	Perskaičiavimo rezultatai (sutampa, nesutampa)	Perskaičiavimo rezultatų įvertinimas

Savivaldybės rinkimų komisijos pirmininkas _____
(parašas) (vardas, pavardė)

Savivaldybės rinkimų komisijos sekretorius _____
(parašas) (vardas, pavardė)

_____

F1

2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMAI

VIENMANDATĖ RINKIMŲ APYGARDA
_____ rinkimų apygardos Nr._____
_____rinkimų apylinkės Nr. _____

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

1. Rinkimų apylinkės rinkėjų skaičius:

sąraše		papildomai įrašytų ir išbrauktų savoje apylinkėje		galutinis
	+	–	=	
	+	–		

Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių iš kitų apylinkių ir išbrauktų, balsavusių kitose apylinkėse

2. Iš apygardos rinkimų komisijos gautų vienmandatės rinkimų apygardos biuletenių skaičius :

2a. Iš jų išduota balsuoti namuose :
(panaudoti, sugadinti, nepanaudoti)

3. Balsavimo dienos rinkimų dokumentų apskaita:
(liko biuletenių balsavimo dienai 2.–2a.)

Komisijos nario vardas ir pavardė	Komisijos nariui išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjams išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjų parašų skaičius	Atvykimo lapelių skaičius	Nepanaudotų ir sugadintų biuletenių skaičius
3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	3.5.	3.6.
Iš viso:					

3.7. Neišdalyti biuleteniai:
(2.–2a.– 3.2. =3.7.)

4. Anuliuotų rinkimų biuletenių skaičius (2a.+3.6.+3.7.=4.)
(komisijos nariams išduoti, bet nepanaudoti, rinkėjų sugadinti (3.6.),
komisijos nariams neišdalyti biuleteniai (3.7.), panaudoti, sugadinti ir nepanaudoti balsuojant namuose (2a..)

5. Balsadėžės atidarymo laikas _____ val. _____ min.

6. Balsadėžėje rastų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

7. Balsadėžėje rastų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

8. Rinkimų apylinkės patalpose balsavusių rinkėjų skaičius
(šis skaičius yra lygus 6. ir 7. punktuose įrašytų skaičių sumai)

Balsadėžėje rasta biuletenių daugiau, negu jų buvo išduota rinkėjams	
Balsadėžėje rasta biuletenių mažiau, negu jų buvo išduota rinkėjams	

9. Skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatą į savivaldybės merus

Kandidatai į savivaldybės merus	Balsų skaičius		
	balsadėžėje rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso
Iš viso:			

10. Balsavimo vokais gautų išorinių vokų skaičius (balsavusių namuose ir gautų iš apygardos rinkimų komisijos)

11.1. Antspauduotų vidinių vokų skaičius

11.2. Neantspauduotų vidinių vokų skaičius (neantspaudavimo priežastys yra nurodytos Įstatymo 78 straipsnyje 1 dalies 3 punkte; vokai dedami į pirmą maišą)

12. Balsavimo vokais gautų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

13. Balsavimo vokais gautų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

14. Iš viso rinkimų apylinkėje dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičius
(šis skaičius lygus 8, 12, 13 punktuose įrašytų skaičių sumai)

15. Bendras rinkimų apylinkėje negaliojančių biuletenių skaičius
(šis skaičius lygus 6 ir 12 punktuose įrašytų skaičių sumai)

16. Protokolo pasirašymo laikas 20.. m. ..... _____d. _____val. _____min.

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininkas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininko **pavaduotojas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **sekretorius** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **nariai:**

_____

_____

_____

_____

_____

Pasirašyti galima tik visiškai užpildytą protokolą

_____

_____

_____

_____

_____

_____
(vardas ir pavardė, parašas)

A.V.

Visi dokumentai sudėti į du maišus.

Pirmajame maiše yra: visi anuliuoti biuleteniai, jų nukirpti kampai, vokai, neantspauduoti vidiniai vokai, atvykimo ir svečio lapeliai ir kita rinkimų medžiaga. Maišas užplombuotas. Plombos Nr.

Antrajame maiše yra sudėti į didžiuosius vokus galiojantys ir negaliojantys biuleteniai, tai yra visi biuleteniai, kurie buvo suskaičiuoti skaičiuojant balsus. Maišas užplombuotas. Plombos Nr.

S t e b ė t o j ų p r o t e s t a i i r p a s t a b o s

Stebėtojo vardas ir pavardė	Ar dalyvavo skaičiavime?	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai.

Protokolo žyma:

F2

2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMAI

DAUGIAMANDATĖ RINKIMŲ APYGARDA
_____ rinkimų apygardos Nr._____
_____ rinkimų apylinkės Nr. _____
BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS (I dalis)

1. Rinkimų apylinkės rinkėjų skaičius:

sąraše	Papildomai įrašytų rinkėjų, atvykusių iš kitų apylinkių ir išbrauktų, balsavusių kitose apylinkėse: +	–	papildomai įrašytų ir išbrauktų savoje apylinkėje	=	galutinis
	+	–			

2. Iš apygardos rinkimų komisijos gautų daugiamandatės rinkimų apygardos biuletenių skaičius :

2a. Iš jų išduota balsuoti namuose :

(panaudoti, sugadinti, nepanaudoti)

3. Balsavimo dienos rinkimų dokumentų apskaita:
(liko biuletenių balsavimo dienai 2.–2a.)

Komisijos nario vardas ir pavardė	Komisijos nariui išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjams išduotų rinkimų biuletenių skaičius	Rinkėjų parašų skaičius	Atvykimo lapelių skaičius	Nepanaudotų ir sugadintų biuletenių skaičius
3.1.	3.2.	3.3.	3.4.	3.5.	3.6.
Iš viso:					

3.7. Neišdalyti biuleteniai: (2.–2a.– 3.2. =3.7.)

4. Anuliuotų rinkimų biuletenių skaičius (2a.+3.6.+3.7.=4.)
(komisijos nariams išduoti, bet nepanaudoti, rinkėjų sugadinti (3.6.),
komisijos nariams neišdalyti biuleteniai (3.7.), panaudoti, sugadinti ir nepanaudoti balsuojant namuose (2a..)

5. Balsadėžės atidarymo laikas _____ val. _____ min.

6. Balsadėžėje rastų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

7. Balsadėžėje rastų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

8. Rinkimų apylinkės patalpose balsavusių rinkėjų skaičius
(šis skaičius yra lygus 6. ir 7. punktuose įrašytų skaičių sumai)

Balsadėžėje rasta biuletenių daugiau, negu jų buvo išduota rinkėjams
Balsadėžėje rasta biuletenių mažiau, negu jų buvo išduota rinkėjams

9. Skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatų sąrašą

Rinkimų numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas	Balsų skaičius		
		balsadėžėje rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso
	Iš viso:			

10. Balsavimo vokais gautų išorinių vokų skaičius (balsavusių namuose ir gautų iš apygardos rinkimų komisijos)

11.1. Antspauduotų vidinių vokų skaičius

11.2. Neantspauduotų vidinių vokų skaičius (neantspaudavimo priežastys yra nurodytos Įstatymo 78 straipsnyje 1 dalies 3 punkte; šie vokai dedami į pirmą maišą)

12. Balsavimo vokais gautų negaliojančių rinkimų biuletenių skaičius

13. Balsavimo vokais gautų galiojančių rinkimų biuletenių skaičius

14. Iš viso rinkimų apylinkėje dalyvavusių rinkimuose rinkėjų skaičius
(šis skaičius lygus 8, 12, 13 punktuose įrašytų skaičių sumai)

15. Bendras rinkimų apylinkėje negaliojančių biuletenių skaičius
(šis skaičius lygus 6 ir 12 punktuose įrašytų skaičių sumai)

16. Protokolo pasirašymo laikas 20.. m. _____d. _____val. _____min.

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininkas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininko **pavaduotojas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **sekretorius** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos **nariai:**

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
(vardas ir pavardė, parašas)

Pasirašyti galima tik visiškai užpildytą protokolą

A.V.

Visi dokumentai sudėti į du maišus.

Pirmajame maiše yra: visi anuliuoti biuleteniai, jų nukirpti kampai, vokai, neantspauduoti vidiniai vokai, atvykimo lapeliai ir kita rinkimų medžiaga. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

Antrajame maiše yra sudėti į didžiuosius vokus galiojantys ir negaliojantys biuleteniai, tai yra visi biuleteniai, kurie buvo suskaičiuoti skaičiuojant balsus. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

S t e b ė t o j ų p r o t e s t a i i r p a s t a b o s

Stebėtojo vardas ir pavardė	Ar dalyvavo skaičiavime?	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai.

Protokolo žyma:

_____ rinkimų apygardos Nr. ___

_____ RINKIMŲ APYLINKĖS Nr. ___

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS
(II dalies bendrasis skyrius)

1. Pirmumo balsų skaičiavimo pradžia 20..m. _____ d. _____ val. ____ min.

2. Pirmumo balsų skaičiavimo vietos adresas (kai skaičiuojama kitą kartą) _____

3. Kandidatų pirmumo balsus skaičiavo ir šį protokolą užpildė
_____ rinkimų apylinkės Nr. _____ komisija

4. Dokumentai gauti maiše, kuris užplombuotas plomba Nr. _____
Plombos numeris įrašomas tik tuo atveju, jei pirmumo balsai skaičiuojami kitą kartą.

5. Didžiųjų vokų (paketų) su skaičiuojamais biuleteniais skaičius _____

6. Biuletenių ir balsų pasiskirstymas pagal kandidatų sąrašus

Lentelė pildoma tam tikra seka pagal Vyriausiosios rinkimų komisijos nustatytą tvarką

Kandidatų sąrašo rinkimų numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas	Gautų balsų skaičius (perkeliamas iš protokolo I dalies 9 punkto stulpelio „iš viso“)	Skaičiuojamų biuletenių skaičius (nustatomas perskaičiavus balsus pagal didžiųjų vokų turinį)	Gautų balsų ir biuletenių skaičių skirtumas 6.5. = 6.3.-6.4.	Biuletenių be pirmumo balsų skaičius	Gautų pirmumo balsų suma (perkelta iš pirmumo balsų skaičiavimo lapų F5D)
6.1	6.2.	6.3.	6.4.	6.5.	6.6.	6.7.
Iš viso:						

Suskaičiavus pirmumo balsus visi biuleteniai sudėti į didžiuosius vokus, didieji vokai antspauduoti rinkimų apylinkės Nr. _____ antspaudu ir sudėti į maišą. Maišas užplombuotas. Plombos Nr. _____

Protokolo žyma:

7. 20.. m. _____d. _____ val. _____min. **F3**

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininkas** _____

Apylinkės rinkimų komisijos **pirmininko pavaduotojas** _____

Apylinkės rinkimų komisijos **sekretorius** _____

Apylinkės rinkimų komisijos **nariai:** _____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

_____

A.V.

Vardas ir pavardė, parašas

S t e b ė t o j ų p r o t e s t a i i r p a s t a b o s

Stebėtojo vardas, pavardė	Ar dalyvavo skaičiavime?	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo priedai.

Protokolo žyma:

F4

2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMAI

_____apygardos rinkimų komisija Nr. ___

_____ RINKIMŲ APYLINKĖS Nr. ___

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

II dalies skyrius Nr. ____

Skyriaus numeris - tai kandidatų sąrašo rinkimų numeris

_____ **kandidatų sąrašas**

(politinės organizacijos (koalicijos) pavadinimas)

1. Skaičiuojamų biuletenių skaičius

Biuleteniai su paduotais už šį kandidatų sąrašą balsais (rinkimų apylinkėje ir balsavimo vokais)

2. Biuletenių be pirmumo balsų skaičius

Skaičiuojami biuleteniai, kuriuose neįrašytas nė vienas pirmumo balsas

3. Kiekvieno kandidato gautų pirmumo balsų skaičius

Jeigu biuletenyje to paties kandidato rinkimų numeris įrašytas du ar daugiau kartų, šiam kandidatui pagal šį biuletenį įskaitomas tik vienas balsas.

Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Kandidato rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius
3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2
1		**30**		**59**		**87**		**115**	
2		**31**		**60**		**88**		**116**	
3		**32**		**61**		**89**		**117**	
4		**33**		**62**		**90**		**118**	
5		**34**		**63**		**91**		**119**	
6		**35**		**64**		**92**		**120**	
7		**36**		**65**		**93**		**121**	
8		**37**		**66**		**94**		**122**	
9		**38**		**67**		**95**		**123**	
10		**39**		**68**		**96**		**124**	
11		**40**		**69**		**97**		**125**	
12		**41**		**70**		**98**		**126**	
13		**42**		**71**		**99**		**127**	
14		**43**		**72**		**100**		**128**	
15		**44**		**73**		**101**		**129**	
16		**45**		**74**		**102**		**130**	
17		**46**		**75**		**103**		**131**	
18		**47**		**76**		**104**		**132**	
19		**48**		**77**		**105**		**133**	
20		**49**		**78**		**106**		**134**	
21		**50**		**79**		**107**		**135**	
22		**51**		**80**		**108**		**136**	
23		**52**		**81**		**109**		**137**	
24		**53**		**82**		**110**		**138**	
25		**54**		**83**		**111**		**139**	
26		**55**		**84**		**112**		**140**	
27		**56**		**85**		**113**		**141**	
28		**57**		**86**		**114**		Iš viso skiltyje	
29		**58**		Iš viso skiltyje		Iš viso skiltyje			
Iš viso skiltyje		Iš viso skiltyje							

4. Kandidatų sąrašo gautų pirmumo balsų skaičius

Sususumuoti visus pirmumo balsus

Pirmumo balsus skaičiavo apylinkės rinkimų komisijos nariai:

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

_____ (vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos pirmininkas _____ (vardas ir pavardė, parašas)

Apylinkės rinkimų komisijos sekretorius _____ (vardas ir pavardė, parašas)

_____ kandidatų sąrašo Nr.____ PIRMUMO BALSŲ SKAIČIAVIMO LAPAS Nr.___ F 4D

(partijos (koalicijos) pavadinimas)

Iš viso šios partijos (koalicijos) pirmumo balsų skaičiavimo lapų _____

Kandidatų gauti pirmumo balsai

Kandidato rinkimų numeris

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	Iš viso lape:	
1																																																				1
2																																																					2
3																																																				3
4																																																				4
5																																																				5
6																																																				6
7																																																				7
8																																																				8
9																																																				9
10																																																				10
11																																																				11
12																																																				12
13																																																				13
14																																																				14
15																																																				15
16																																																				16
17																																																				17
18																																																				18
19																																																				19
20																																																				20
21																																																				21
22																																																				22
23																																																				23
24																																																				24
25																																																				25
26																																																				26
27																																																				27
28																																																				28
29																																																				29
30																																																				30
31																																																				31
32																																																				32
33																																																				33
34																																																				34
35																																																				35
36																																																				36
37																																																				37
38																																																				38
39																																																				39
40																																																				40
41																																																				41
42																																																				42
43																																																				43
44																																																				44
45																																																				45
46																																																				46
47																																																				47
48																																																				48
49																																																				49
50																																																				50
51																																																				51
52																																																				52
53																																																				53
54																																																				54
55																																																				55
56																																																				56
57																																																				57
58																																																				58
59																																																				59
60																																																				60
61																																																				61
62																																																				62
63																																																				63
64																																																				64
65																																																				65
66																																																				66
67																																																				67
68																																																				68
69																																																				69
70																																																				70
71																																																				71
72																																																				72
73																																																				73

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41	42	43	44	45	46	47	48	49	50	lape:	
74																																																				74
75																																																					75
76																																																				76
77																																																				77
78																																																				78
79																																																				79
80																																																				80
81																																																				81
82																																																				82
83																																																				83
84																																																				84
85																																																				85
86																																																				86
87																																																				87
88																																																				88
89																																																				89
90																																																				90
91																																																				91
92																																																				92
93																																																				93
94																																																				94
95																																																				95
96																																																				96
97																																																				97
98																																																				98
99																																																				99
100																																																				100
101																																																				101
102																																																				102
103																																																				103
104																																																				104
105																																																				105
106																																																				106
107																																																				107
108																																																				108
109																																																				109
110																																																				110
111																																																				111
112																																																				112
113																																																				113
114																																																				114
115																																																				115
116																																																				116
117																																																				117
118																																																				118
119																																																				119
120																																																				120
121																																																				121
122																																																				122
123																																																				123
124																																																				124
125																																																				125
126																																																				126
127																																																				127
128																																																				128
129																																																				129
130																																																				130
131																																																				131
132																																																				132
133																																																				133
134																																																				134
135																																																				135
136																																																				136
137																																																				137
138																																																				138
139																																																				139
140																																																				140
141																																																				141

Kandidato rinkimų numeris

Pirmumo balsus skaičiavo: _____ vardas _____ pavardė _____ parašas 2004 m. _____ ___d. ____ val. ___min.

_____ vardas _____ pavardė _____ parašas

Jeigu biuletenyje to paties kandidato rinkimų numeris įrašytas du ar daugiau kartų, šiam kandidatui pagal šį biuletenį įskaitomas tik vienas pirmumo balsas. Jeigu pagal padarytas žymas negalima nustatyti rinkėjo valios dėl vieno ar daugiau kandidatų rinkimų numerių, laikoma, kad rinkėjas nepareiškė valios dėl tų kandidatų.

F5

2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMAI

VIENMANDATĖS _____apygardos Nr. _____

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

1. Rinkėjų skaičius

2. Rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius

3. Negaliojančių biuletenių skaičius

4. Galiojančių biuletenių skaičius

5. Skaičius balsų, paduotų už kandidatus į savivaldybės merus:

Kandidatai į savivaldybės merus	**Balsų skaičius**		
	balsadėžėje rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso
Iš viso:			

6. Protokolo pasirašymo laikas 20.. m. _____ _____d. _____val. _____min.

Apygardos rinkimų komisijos **pirmininkas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos pirmininko **pavaduotojas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos **sekretorius** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos **nariai:**

A.V.

Pasirašyti galima tik visiškai užpildytą protokolą

S t e b ė t o j ų p r o t e s t a i i r p a s t a b o s

Stebėtojo vardas ir pavardė	Ar dalyvavo skaičiavime?	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai.

Protokolo žyma:

2027 M. KOVO 7 D. SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMAI

DAUGIAMANDATĖS _____rinkimų apygardos Nr. _____

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLAS

1. Rinkėjų skaičius

2. Rinkimuose dalyvavusių rinkėjų skaičius

3. Negaliojančių biuletenių skaičius

4. Galiojančių biuletenių skaičius

5. Skaičius balsų, paduotų už kiekvieną kandidatų sąrašą:

Rinkimų numeris	Kandidatų sąrašo pavadinimas	Balsų skaičius			Pirmumo balsų skaičius
		balsadėžėje rastų	balsavimo vokais gautų	iš viso	
5.1	5.2	5.3	5.4	5.5	5.6
1					
2					
3					
4					
5					
6					
7					
8					
9					
10					
11					
12					
	Iš viso:				

16

6. Protokolo pasirašymo laikas 2016 m. _____ _____d. _____val. _____min.

Apygardos rinkimų komisijos **pirmininkas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos pirmininko **pavaduotojas** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos **sekretorius** _____
(vardas ir pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos **nariai:** _____
A.V. _____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Pasirašyti galima tik visiškai užpildytą protokolą

S t e b ė t o j ų p r o t e s t a i i r p a s t a b o s

Stebėtojo vardas ir pavardė	Ar dalyvavo skaičiavime?	Protesto, pastabų lapų skaičius	Stebėtojo parašas

Pastaba: stebėtojų protestai ir pastabos turi būti išnagrinėti tos rinkimų komisijos, kuriai jie pareikšti. Jie yra šio protokolo neatskiriami priedai.

Protokolo žyma:

F7D

F7

_____apygardos rinkimų komisija Nr. ___

BALSŲ SKAIČIAVIMO PROTOKOLO skyrius Nr. ☐

Skyriaus numeris - tai kandidatų sąrašo rinkimų numeris

kandidatų sąrašo pirmumo balsai

_____

(politinės organizacijos (koalicijos) pavadinimas)

1. Skaičiuojamų biuletenių skaičius ☐

2. Biuletenių be pirmumo balsų skaičius ☐

3. Kandidatų gautų pirmumo balsų skaičius ☐

4. Kiekvieno kandidato gautų pirmumo balsų skaičius

Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius	Rinkimų numeris	Gautų pirmumo balsų skaičius
3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2	3.1	3.2
1		**30**		**58**		**86**		**114**	
2		**31**		**59**		**87**		**115**	
3		**32**		**60**		**88**		**116**	
4		**33**		**61**		**89**		**117**	
5		**34**		**62**		**90**		**118**	
6		**35**		**63**		**91**		**119**	
7		**36**		**64**		**92**		**120**	
8		**37**		**65**		**93**		**121**	
9		**38**		**66**		**94**		**122**	
10		**39**		**67**		**95**		**123**	
11		**40**		**68**		**96**		**124**	
12		**41**		**69**		**97**		**125**	
13		**42**		**70**		**98**		**126**	
14		**43**		**71**		**99**		**127**	
15		**44**		**72**		**100**		**128**	
16		**45**		**73**		**101**		**129**	
17		**46**		**74**		**102**		**130**	
18		**47**		**75**		**103**		**131**	
19		**48**		**76**		**104**		**132**	
20		**49**		**77**		**105**		**133**	
21		**50**		**78**		**106**		**134**	
22		**51**		**79**		**107**		**135**	
23		**52**		**80**		**108**		**136**	
24		**53**		**81**		**109**		**137**	
25		**54**		**82**		**110**		**138**	
26		**55**		**83**		**111**		**139**	
27		**56**		**84**		**112**		**140**	
28		**57**		**85**		**113**		**141**	
29									

Apygardos rinkimų komisijos pirmininkas _____

(vardas, pavardė, parašas)

Apygardos rinkimų komisijos sekretorius _____

(vardas, pavardė, parašas)

A. V.

Forma **B1** patvirtinta
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. spalio 20 d. sprendimu Nr. Sp-90

Rinkimų data, pavadinimas

BIULETENIŲ PERDAVIMO VYRIAUSIAJAI RINKIMŲ KOMISIJAI AKTAS

(savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija aktą perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai po kiekvieno rinkimų balsavimo prie savivaldybės (apygardos) balsų skaičiavimo protokolais)

20 _____ - _____

_____ savivaldybės (apygardos) Nr. ___ rinkimų
(pavadinimas)

(referendumo) komisija perduoda, o Vyriausioji rinkimų komisija priima galiojančius ir negaliojančius rinkimų (referendumo) biuletenius.

Rinkimų (referendumo) biuleteniai	**Gauta**		**Grąžinta**	
	vnt.	nuo Nr. iki Nr.	Panaudoti (vnt.)	Anuliuoti (vnt.)
vienmandatės				
daugiamandatės				
referendumo				
Iš viso (vnt.)				

Perdavė
Rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas (-ė) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Priėmė
Vyriausiosios rinkimų komisijos narys (-ė) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Forma **H1** patvirtinta
Lietuvos Respublikos
vyriausiosios rinkimų komisijos
2022 m. gruodžio 22 d. sprendimu Nr. Sp-154

_____

(rinkimų data ir pavadinimas)

SPECIALIŲ ŽENKLŲ (HOLOGRAMŲ) PERDAVIMO VYRIAUSIAJAI RINKIMŲ KOMISIJAI AKTAS

(savivaldybės (apygardos) rinkimų (referendumo) komisija šį aktą perduoda Vyriausiajai rinkimų komisijai po kiekvieno balsavimo kartu su savivaldybės (apygardos) balsų skaičiavimo protokolais)

20 _____ - _____

_____ savivaldybės (apygardos) Nr. ___ rinkimų
(savivaldybės (apygardos) pavadinimas)

(referendumo) komisija perduoda, o Vyriausioji rinkimų komisija priima nepanaudotus specialius ženklus (holagramas).

Specialūs ženklai (holagramos)				
Rinkimų (referendumo) komisija gavo		**Panaudojo**		**Nepanaudotus grąžino VRK**
vnt.	nuo Nr. iki Nr.	Panaudoti (vnt.)	Anuliuoti (vnt.)	(vnt.)

Perdavė
Rinkimų (referendumo) komisijos pirmininkas (-ė) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

Priėmė
Vyriausiosios rinkimų komisijos narys (-ė) _____ (parašas) _____ (vardas, pavardė)

8. KITA INFORMACIJA

SEKRETORIATAS

Rinkimų organizavimo skyrius

Bendrasis skyriaus el. pašto adresas *organizavimas@vrk.lt*			
Vardas, pavardė	**Pareigos**	**Telefono numeris**	**El. pašto adresas**
Reda **DANIŠKEVIČIŪTĖ**	vedėja	(0 5) 239 6969 0 616 19295	*reda.daniskeviciute@vrk.lt*
Jurgita **BRUŽAITĖ**	patarėja	(0 5) 239 6902 0 616 19005	*jurgita.bruzaite@vrk.lt*
Daiva **GATELIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6964 0 660 37183	*daiva.gateliene@vrk.lt*
Tomas **JAKUTIS**	patarėjas	(0 5) 239 6968 0 678 35002	*tomas.jakutis@vrk.lt*
Jonas **SPAIČYS**	patarėjas	(0 5) 239 6977 0 659 89383	*jonas.spaicys@vrk.lt*
Jūratė **ŽIAUNIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6507 0 658 36007	*jurate.ziauniene@vrk.lt*

Politinių partijų ir politinių kampanijų finansavimo kontrolės skyrius

Bendrasis skyriaus el. pašto adresas *finkontrole@vrk.lt*			
Milda **POCEVIČIŪTĖ**	vedėja	(0 5) 239 6964 0 620 75010	*milda.poceviciute@vrk.lt*
Lina **GRIEŠNOVIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6410 0 660 37185	lina.griesnoviene@vrk.lt
Rimantė **IVAŠKOVAITĖ**	patarėja	(0 5) 239 6986 0 659 54867	*rimante.ivaskovaite@vrk.lt*
Laima **LAZAUSKIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6989 0 616 18997	*laima.lazauskiene@vrk.lt*
Sandra **PROKOFIJOVIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6825 0 636 24430	*sandra.prokofijoviene@vrk.lt*
Sondra **RADZEVIČIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6430 0 660 37184	*sondra.radzeviciene@vrk.lt*
Giedrė **TRUSKAUSKIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6413 0 660 37181	*giedre.trsukauskiene@vrk.lt*

Finansų skyrius

Danguolė **JAKŠTIENĖ**	vedėja	(0 5) 239 6966 0 616 18992	*danguole.jakstiene@vrk.lt*
Jurgita **BRAZAUSKIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6962 0 638 25782	*jurgita.brazauskiene@vrk.lt*
Inga **BUČINSKIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6450 0 698 78153	*inga.bucinskiene@vrk.lt*
Laima **KUČINSKIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6933 0 637 26915	*laima.kucinskiene@vrk.lt*
Jūratė **LEBEDEVIENĖ**	darbuotoja	(0 5) 239 6890	*jurate.lebedeviene@vrk.lt*

Kompiuterinių technologijų skyrius

Bendrasis skyriaus el. pašto adresas *info@vrk.lt*			
Darius **GAIŽAUSKAS**	vedėjas	(0 5) 239 6976 0 616 19002	*darius.gaizauskas@vrk.lt*
Ieva **BIRGELYTĖ**	patarėja	(0 5) 239 6481 0 660 37188	*ieva.birgelyte@vrk.lt*
Šarūnas **GURINSKAS**	patarėjas	(0 5) 239 6963 0 640 52510	*sarunas.gurinskas@vrk.lt*
Indrė **NORKELIŪNĖ**	patarėja	(0 5) 239 6452 0 601 18353	*indre.norkeliune@vrk.lt*
Vilmantas **RUKAS**	patarėjas	(0 5) 239 6965 0 677 84511	*vilmantas.rukas@vrk.lt*

Mokymų ir komunikacijos skyrius

Bendrasis skyriaus el. pašto adresas *komunikacija@vrk.lt*			
Kristina **IVANAUSKAITĖ-PETTINARI**	vedėja	(0 5) 239 6982 0 616 19254	*kristina.ivanauskaite-pettinari@vrk.lt*
Mindaugas **MIZARAS**	patarėjas	(0 5) 239 6528 0 633 22020	*mindaugas.mizaras@vrk.lt*
Indrė **RAMANAVIČIENĖ**	patarėja	(0 5) 239 6295 0 639 32676	*indre.ramanaviciene@vrk.lt*
Jolanta **GRAŽIENĖ**	darbuotoja	(0 5) 239 6942	*jolanta.graziene@vrk.lt*

Teisės ir tyrimų skyrius

Bendrasis skyriaus el. pašto adresas *ttskyrius@vrk.lt*			
Rokas **STABINGIS**	vedėjas	(0 5) 239 6423 0 620 50320	*rokas.stabingis@vrk.lt*
Renta **BACHMATOVA**	patarėja	(0 5) 239 6970 0 685 77086	*renata.bachmatova@vrk.lt*
Ilona **BONDZINSKAITĖ**	patarėja	(0 5) 239 6453 0 658 22787	*ilona.bondzinskaite@vrk.lt*
Jurgita **SAULĖNAITĖ**	patarėja	(0 5) 239 6480 0 677 96395	*jurgita.saulenaite@vrk.lt*
Vytautas **VILYS**	patarėjas	(0 5) 239 6833 0 637 13510	*vytautas.vilys@vrk.lt*

Viešieji pirkimai

Giedrius **VAIŠTARAS**	patarėjas	(0 5) 239 6464 0 677 68210	*giedrius.vaistaras@vrk.lt*

VYRIAUSIOSIOS RINKIMŲ KOMISIJOS NARIŲ KURUOJAMOS SAVIVALDYBĖS

Pagal savivaldybes

Eil. Nr.	Savivaldybė	Komisijos nariai
1	Akmenės r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
2	Alytaus m.	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
3	Alytaus r.	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
4	Anykščių r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
5	Birštono	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
6	Biržų r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
7	Druskininkų	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
8	Elektrėnų	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys
9	Ignalinos r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
10	Jonavos r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
11	Joniškio r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
12	Jurbarko r.	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas
13	Kaišiadorių r.	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
14	Kalvarijos	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
15	Kauno m.	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas
16	Kauno r.	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas
17	Kazlų Rūdos	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
18	Kelmės r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
19	Kėdainių r.	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas
20	Klaipėdos m.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
21	Klaipėdos r.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
22	Kretingos r.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
23	Kupiškio r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
24	Lazdijų r.	Inga Barišauskė
25	Marijampolės	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
26	Mažeikių r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
27	Molėtų r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
28	Neringos	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
29	Pagėgių	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas
30	Pakruojo r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
31	Palangos m.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
32	Panevėžio m.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
33	Panevėžio r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
34	Pasvalio r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
35	Plungės r.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
36	Prienų r.	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
37	Radviliškio r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
38	Raseinių r.	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas

Eil. Nr.	Savivaldybė	Komisijos nariai
39	Rietavo	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
40	Rokiškio r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
41	Skuodo r.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
42	Šakių r.	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas
43	Šalčininkų r.	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys
44	Šiaulių m.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
45	Šiaulių r.	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė
46	Šilalės r.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
47	Šilutės r.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
48	Širvintų r.	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys
49	Švenčionių r.	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys
50	Tauragės r.	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas
51	Telšių r.	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė
52	Trakų r.	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys
53	Ukmergės r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
54	Utenos r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
55	Varėnos r.	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
56	Vilkaviškio r.	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė
57	Vilniaus m.	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys
58	Vilniaus r.	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys
59	Visagino	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas
60	Zarasų r.	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas

Pagal komisijos narius

Eil. Nr.	Komisijos nariai	Savivaldybės
1	Jolita Baušytė, Birutė Strimaitytė	Akmenės r., Joniškio r., Kelmės r., Mažeikių r., Pakruojo r., Panevėžio m., Panevėžio r., Radviliškio r., Šiaulių m., Šiaulių r.
2	Inga Barišauskė, Laura Matjošaitytė	Alytaus m., Alytaus r., Birštono, Druskininkų, Kaišiadorių r., Kalvarijos, Kazlų Rūdos, Lazdijų r.[1], Marijampolės, Prienų r., Varėnos r., Vilkaviškio r.
3	Olga Kilkinova, Maksimas Reznikovas	Anykščių r., Biržų r., Ignalinos r., Jonavos r., Kupiškio r., Molėtų r., Pasvalio r., Rokiškio r., Ukmergės r., Utenos r., Visagino, Zarasų r.
4	Edita Karčiauskienė, Andrius Vaišnys	Elektrėnų, Šalčininkų r., Širvintų r., Švenčionių r., Trakų r., Vilniaus m., Vilniaus r.
5	Giedrius Janauskas, Justas Pankauskas	Jurbarko r., Kauno m., Kauno r., Kėdainių r., Pagėgių, Raseinių r., Šakių r., Tauragės r.
6	Laura Martinaitytė, Gitana Matiekuvienė	Klaipėdos m., Klaipėdos r., Kretingos r., Neringos, Palangos m., Plungės r., Rietavo, Skuodo r., Šilalės r., Šilutės r., Telšių r.

[1] Kuruoja tik komisijos narė Inga Barišauskė.

RINKIMŲ ORGANIZATORIAUS KNYGA

RENGIANT IR VYKDANT
2027 M. KOVO 7 D.
SAVIVALDYBIŲ TARYBŲ IR MERŲ RINKIMUS

Tiražas 6 100 egz.
Išleido Lietuvos Respublikos vyriausioji rinkimų komisija
Gynėjų g. 8, LT-01109 Vilnius

Spausdino UAB „LODVILA“
www lodvila.lt